

Års- och hållbarhetsredovisning 2023

skandia :

Innehåll

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Om Skandia	
Det här är Skandia	2
Året i korthet	4
VD-ord	6
Omvärld och strategi	8
Omvärld	10
Marknad	12
Regelverksförändringar	13
Vision, affärsmodell, mål och fokusområden	14
Verksamhet och erbjudande	18
Kapitalförvaltning	20
Skandia Liv – traditionell förvaltning	22
Fonderbjudande	27
Hälso- och trygghetstjänster	30
Bank	32
Ett hållbart Skandia	34

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Bolagsstyrning	44
Ordföranden har ordet	45
Bolagsstyrningsrapport	46
Fullmäktiges verksamhet 2023	57
Skandias fullmäktige	58
Skandias styrelse	62
VD och koncernledning	66
Förvaltningsberättelse	68
Förvaltningsberättelse	69
Hållbarhetsrapport	75
Femårsöversikt	118
Förslag till vinstdisposition	121
Resultatanalys, moderbolaget	122
Räkenskaper	124
Resultaträkning	125
Rapport över totalresultat	127
Balansräkning	128
Rapport över förändringar i eget kapital	130
Noter	132
Underskrifter	194
Revisionsberättelse	195
Ordlista	199

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt
Organisationsnummer: 516406-0948

Om Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2023
Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, är moderbolag i Skandiakoncernen. När det i denna redovisning talas om Skandia avses Skandiakoncernen, om inte moderbolaget eller något av dotterbolagen särskilt anges. Beloppen i denna årsredovisning anges i svenska kronor, om inte annat anges. Föregående års siffror visas inom parentes.

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?
Gå in på skandia.se eller ring Skandias kundservice 0771-55 55 00. Du kan också skriva till oss på Skandia, 106 55 Stockholm.

Det här är Skandia

Ett ledande pensionsbolag som tar ansvar och skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder även våra kunder transparenta bolån och ett enkelt sparande. Skandia har närmare 1,9 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia. Av dessa är cirka 1,5 miljoner också våra ägare.

Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar. I enlighet med vår ägarinstruktion strävar vi efter att vara ett föredöme inom håll-

barhet och verksamheten bedrivs utifrån värderingarna långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande.

Vi har drygt 800 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till ett hållbart värdeskapande.

Våra tre fokusområden kundupplevelse, transformation och hållbarhet är grunden i vår strategi och ett stöd i arbetet att skapa trygghet för generationer.

år **1855**
grundades Skandia

1,9 miljoner
kunder

1,5 miljoner
kunder är ägare i Skandia

41,3 mdkr
premier i koncernen

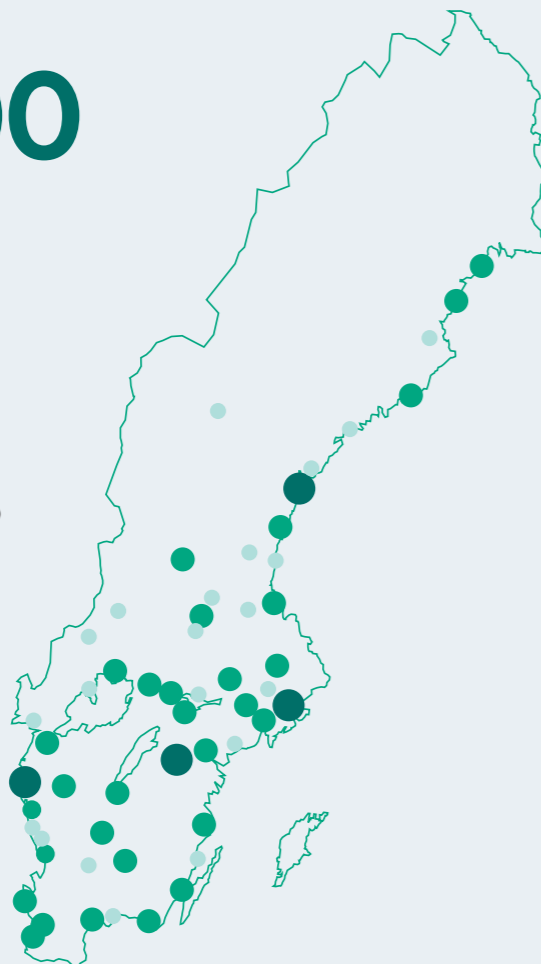
¹⁾ Heltidsekvivalenter

²⁾ Employee Net Promoter Score. Ett eNPS-värde kan variera mellan -100 och 100. Allt över 0 är acceptabelt och över 30 bedöms som utmärkt. Utfallet på frågan "Hur troligt är det att du skulle rekommendera Skandia som arbetsgivare till en vän eller bekant?" skapar vårt eNPS.

cirka **2 300**
medarbetare¹⁾

Skandia har kontor från Luleå i norr till Malmö i söder.

54 eNPS
Employee Net Promoter Score²⁾

Vår kapitalförvaltning

Skandias kapitalförvaltning är en central del i vår verksamhet och våra erbjudanden. Vår målsättning är att skapa god avkastning med ett sunt risktagande för våra kunder.

581 mdkr
förvaltad kapital,
traditionell förvaltning

3,4 procent
genomsnittlig återbäringsränta

201 procent
solvensgrad

5,4 procent
totalavkastning

Våra kunder äger oss

Skandias livbolag är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att våra kunder äger bolaget. Vi styrs av representanter för våra kunder, valda av våra kunder.

Skandia Liv

Skandia Liv (traditionell förvaltning) där vi förvaltar pengarna och ger en garanti om minsta framtida utbetalning.

Fonderbjudande

Prisvärt och hållbarhetsgranskat fonderbjudande med god potential till avkastning.

Hälsa & Trygghet

Ekonomisk trygghet via försäkringar och tjänster för att förebygga ohälsa.

Bank

Digital fullsortimentsbank för privatkunder med fokus på transparens och kundnytta.

Året i korthet

Branschens mest nöjda kunder

För sjätte året i rad erhöll Skandia förstaplatsen i Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätning över kundnöjdhet bland företagskunder i tjänstepensionsbranschen. För andra året i rad tilldelas Skandia guldmedalj även i kategorin privatkunder. I SKI:s mätning av kundernas syn på bolagens hållbarhetsarbete erhöll Skandia för andra året i rad också förstaplatsen som den mest hållbara aktören enligt privatkunderna.

Fortsatt satsning på förebyggande hälsa

Tillsammans med kunderna har vi minskat antalet sjukskrivningar de senaste 15 åren. 8 av 10 kundföretag använder Skandias hälsoförsäkring förebyggande, innan sjukskrivning. Under året har vi utvecklat erbjudandet Hälsokedjan och tillhörande arbetsmiljö- och hälsorelaterade tjänster. Skandia har också lanserat Min Hälsosluss, där kundernas vård- och hälsoförsäkringar finns samlade så att det blir ännu enklare att få hjälp och komma i kontakt med Hälsoslussen, samt en hälsokalkylator för att hjälpa företag att räkna på kostnaden för sjukfrånvaro och sjuknärvaro.

59 miljarder kronor i gröna investeringar

Vid utgången av 2023 hade Skandia Liv cirka 59 miljarder kronor i gröna investeringar (knappt 10 procent av de totala investeringarna). Enligt vår klimatfärdplan ska de gröna investeringarna i Skandia Liv fördubblas till 2025, jämfört med 2018. Vi har även förbundit oss att genomföra gröna investeringar för 40 miljarder kronor från sista december 2020 fram till 2030.

Till våra klimatinvesteringar hör bland annat solcellsparkar i Senegal, utbyggnad av kraftöverföring mellan Tyskland och Storbritannien samt investering i hybridparkar (vind/batteri) för vindkraftsproduktion i södra Sverige.

Genomsnittlig återbäringsränta 3,4 procent

Under 2023 fördelade Skandia 17 miljarder kronor i återbärning till sina kunder i Skandia Liv (traditionell förvaltning). Det innebär en genomsnittlig återbäringsränta för spararna på 3,4 procent för helåret 2023 och 6,3 procent årligen för de senaste 15 åren.

Brett fonderbjudande med hållbarhetsfokus

Skandia fortsätter öka antalet fonder som främjar hållbarhet och har hållbarhet som mål. 97 procent av fondkapitalet finns i dessa artikel 8- och 9-fonder. Kunderna har ett brett utbud av placeringsmöjligheter i kvalitetsgranskade fonder med fokus på hållbarhet, prisvärda avgifter och bra avkastningspotential.

Under året har Skandia lanserat en företagsobligationsfond som fokuserar på hållbara investeringar, och har som mål att ha en hög andel hållbara företagsobligationer.

Aktiva i samhällsdebatten

Skandia fortsätter att ha en ledande roll i samhällsdebatten. Under året har vi belyst viktiga tjänstepensionsfrågor ur olika kundperspektiv; dels genom att agera för en bättre valfrihet på pensionsmarknaden, dels genom att driva frågan om möjligheten att pausa tjänstepensionsutbetalningar för att kunna förlänga arbetslivet. Vi har dessutom drivit vårt förslag om en amoreringsstrappa för unga på bostadsmarknaden, uppmärksammat årskullen 57:or som påverkades negativt av höjda pensionsåldrar samt pensionskapitalets roll i att lösa energikrisen.

God tillväxt och en milstolpe för banken

Skandiabankens utlåning för bolån har fortsatt växa snabbare än marknaden, enligt statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB). Skandiabanken ökade sin bolånestock med cirka 7 procent under 2023, vilket kan jämföras med den totala bolåne-marknaden som hade en årlig tillväxttakt om 0,42 procent. Under året passerades milstolpen 100 miljarder kronor i bolånevolym, och Skandiabanken vann utmärkelsen Årets Bank 2023 av tidningen Privata Affärer.

Fond vinner pris för sjätte året i rad

Fonden Skandia Time Global prisas för sjätte året i rad i Lipper Fund Awards i kategorin globala aktiefonder, för en framgångsrik förvaltning under perioden 10 år.

Fonden investerar globalt i företag inom telekom, information, media och underhållning. Att våra sparare och kunder fortsätter att investera i Skandia Time Global och får en bra utveckling är, tillsammans med utmärkelsen, en bekräftelse på medarbetarteamets goda arbete.

Idéer för livet – för trygghet och framtidstro

I syfte att öka tryggheten och hälsan hos barn och unga har vår stiftelse Idéer för livet i mer än 35 år investerat i insatser som ger effekt och skapar framtidstro. Till dessa hör initiativ för ökad trygghet i skolan, stöd till läsfrämjande initiativ och hjälp till familjer från Ukraina. Genom undersökningar och rapporter synliggörs kunskap och forskning. Ett exempel är rapporten Ungas trygghet och framtidstro, som beskriver nuläget i Sverige, vad skolmisslyckanden kostar samhället samt ger förslag på insatser som kan vända utvecklingen.

Året i siffror

804 mdkr

Tillgångar under förvaltning i koncernen (765)

592 mdkr

Förvalt kapital i livbolaget (574)

17 mdkr

Överskott fördelat till våra kunder (30)

41,3 mdkr

Premier i koncernen (43,2)

201 procent

Solvensgrad i livbolaget (212)

59 mdkr

Gröna investeringar (Skandia Liv) (45)

#1

Sveriges nöjdaste företagskunder¹⁾
– Tjänstepension

Sveriges nöjdaste privatkunder¹⁾
– Försäkring

Mest hållbar enl. privatkunderna¹⁾
– Försäkring

Årets Bank 2023²⁾
– Bank

Våra erbjudanden

Skandia Liv

581 mdkr

Förvalt kapital (564)

5,4 procent

Totalavkastning (-5,1)

104 procent

Kollektiv konsolideringsgrad (102)

Fonderbjudande

231 mdkr

Tillgångar under förvaltning (210)

Hälsa & Trygghet

3,8 mdkr

Premier (3,5)

Bank

102 mdkr

Bolånevolym (95)

7 procent

Tillväxt bolån (13)

¹⁾ Enligt SKI, Svenskt Kvalitetsindex.

²⁾ Enligt Privata Affärer.

Vi har stått för trygghet under ännu ett föränderligt år

Skandia är ett kundägt bolag som drivs av långsiktighet, och vi är en trygg samhällsaktör även i utmanande tider. Att våra kunder uppskattar oss visas bland annat genom att vi för sjätte året i rad har Sveriges nöjdaste företagskunder enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI), och för andra året även Sveriges nöjdaste privatkunder.

2023 präglades av en relativt volatil marknad. Inflationen, som vid årets inledning väntades gå ner snabbare i takt med kraftiga räntehöjningar visade sig i stället stanna på höga nivåer, liksom de jämförelsevis höga räntorna. Samtidigt kan det beskrivas som ett mer normaliserat läge där det åter kostar att låna pengar. Att ställa om till detta jämviktsläge från en lång period med minusränta kan däremot vara ansträngande för såväl företag som privatpersoner. Skandia är och har varit en trygg hamn under detta föränderliga år där fortsatt tragiska omvärldshändelser har gjort avtryck.

Utvecklingen för vår livportfölj har varit stabil, tack vare en långsiktig investeringsstrategi och en bra riskspridning. Livportföljen är sammansatt för att stå stadigt i alla väder, där kunderna kan känna sig trygga med sitt pensionssparande. Avkastningen för 2023 landar på 5,4 procent vilket är ett förhållandevis gott resultat i relation till den totala marknaden. De senaste fem åren har vi haft en genomsnittlig avkastning på 6,3 procent, vilket är bra relativt marknaden.

Som det ömsesidiga bolag vi är fördelas överskottet som uppstår i verksamheten tillbaka till våra ägare, tillika kunderna i Skandias livbolag. 2023 fick våra kunder som sparar i Skandia Liv dela på 17 miljarder kronor i återbäring, vilket motsvarar en genomsnittlig återbäringränta på 3,4 procent. Vi har under året fortsatt våra ambitiösa åtaganden för att öka andelen gröna investeringar och successivt minska inves-

teringarna i fossila tillgångar. Vår klimatfärdplan som antogs 2020 har satt ambitionerna och vägleder oss i vår förflyttning.

Vår bank har ett framgångsrikt år bakom sig, där framför allt tillväxt inom bolån med hjälp av vår transparenta prismodell ligger till grund för att vi fortsätter att öka våra marknadsandelar.

En stark kundupplevelse är vår drivkraft

Mest glädjande är att våra kunder uppskattar oss. För sjätte året i rad har vi Sveriges nöjdaste tjänstepensionskunder inom företag, enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI). För andra året i rad tar vi även hem förstaplatsen bland privatkunder. Likaså är vi för andra året i följd det företag inom försäkringsbranschen som rankas som det mest hållbara företaget av privatkunderna, vilket bland annat visar att vår förmåga att ta samhällsansvar genom våra investeringar uppmärksammas. Att vi har branschens nöjdaste kunder utgör en stark plattform för framtiden. Nu ska vi ta kundupplevelsen till nästa nivå för att fortsätta vara det ledande pensionsbolaget i Sverige.

Förväntningarna på både digital enkelhet och ett behovsanpassat personligt bemötande är höga idag. Vi fortsätter och intensifierar vårt arbete för att utveckla våra digitala tjänster utifrån kundernas behov. Vi ska erbjuda en kundupplevelse som möter kundernas förväntningar – och som helst är ännu bättre. Under året har vi tagit stora kliv in i en ny modern försäkrings-

plattform som utgör grunden för att kunna möta kunderna på ett ännu mer enkelt, behovsanpassat och effektivt sätt. En stark kundupplevelse är en viktig drivkraft för oss och basen för hela den transformation vi är inne i.

Vi bidrar till klimatomställningen och möter samhällsutmaningar

Förväntningarna på ett hållbart agerande är stora, från våra kunder, medarbetare och genom nya regelverk. För Skandia innebär ett hållbart företagande att agera ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande, något som är centralt för ett långsiktigt kundägt bolag. Vi stödjer de globala klimatmålen i Parisavtalet och vill bidra positivt till den omställning som världen står inför, samtidigt som vi härigenom står starkare och har bättre förutsättningar för att skapa en långsiktigt god avkastning till våra kunder. Vi ger vårt fortsatta stöd till FN:s Global Compact och dess tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och antikorrupcion.

Genom våra investeringar finansierar vi verksamheter som bidrar till klimatomställningen och stödjer de globala målen för hållbar utveckling. Det innefattar bland annat gröna obligationer och infrastrukturprojekt kopplade till förnybar energi. På så sätt kan vi bidra till samhällsnytta samtidigt som vi bygger våra kunders och ägares pensionskapital. Vår klimatfärdplan innebär att vi ska minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent samt fördubbla våra gröna investeringar i den traditionella livportföljen fram till 2025, jämfört med 2018. Till 2030 har vi även åtagit oss, inom Climate Investment Coalition, att investera 40 miljarder kronor i klimatlösningar.

På uppdrag av våra ägare, det vill säga våra kunder, deltar vi aktivt i samhällsdebatten i de frågor som på kort och på lång sikt kan påverka kunderna. Vi är därmed en konstruktiv kraft i de samhällsfrå-

” På Skandia fortsätter vi framåt tillsammans för att skapa värde och trygghet för kunder och för samhället.

gor som ligger nära vår affär och som kan komma våra kunder till nytta inom pension, hälsa och boende. Samhällsdebatten präglas även av frågan kring förebyggande arbete för att stärka barn och ungas trygghet och hälsa, där Skandia genom vår stiftelse Idéer för livet gör stora insatser.

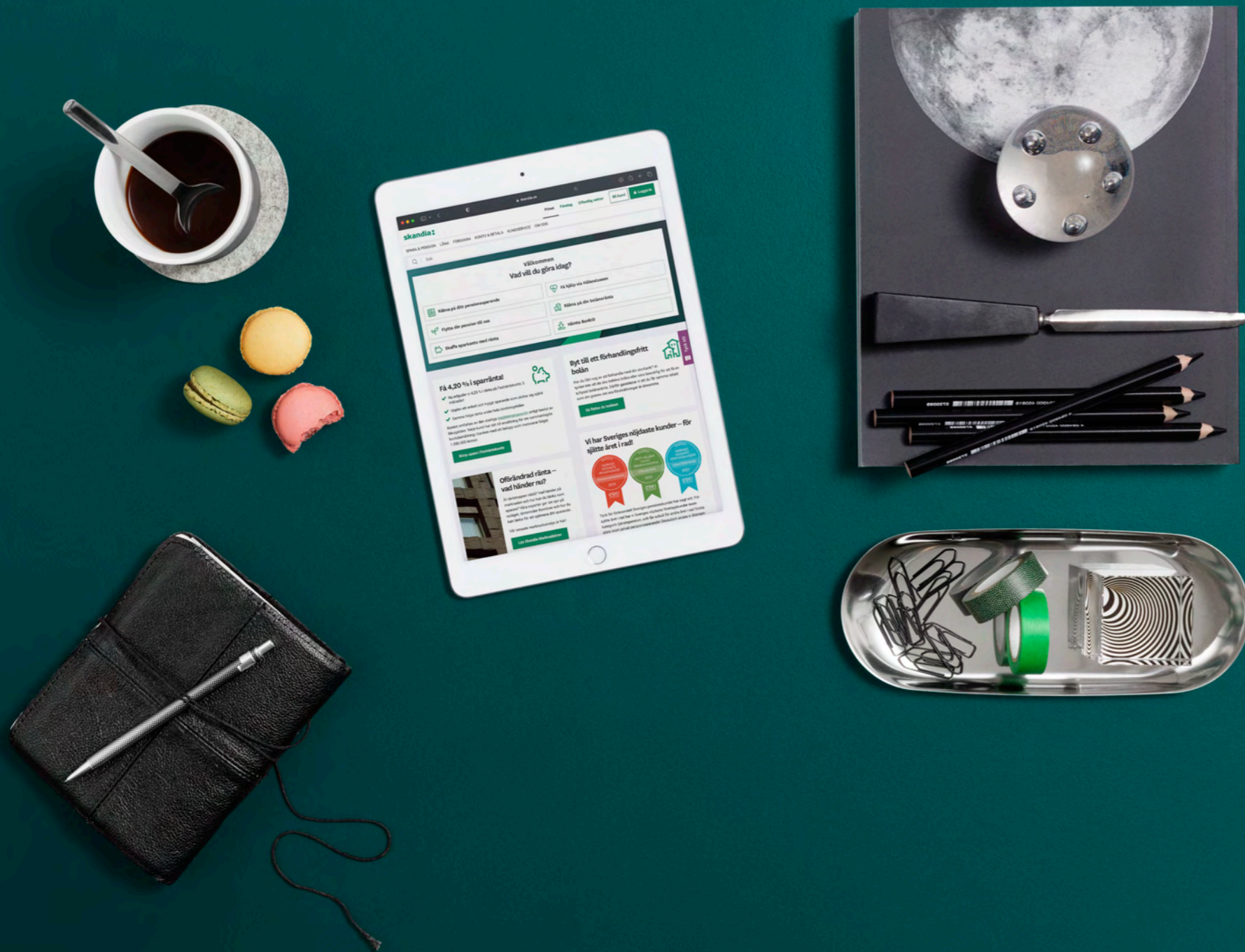
Våra medarbetare fortsätter att uppskatta Skandia som arbetsgivare. Medarbetarengagemanget, som vi mäter i Employer

Net Promotor Score (eNPS), ligger under 2023 på den mycket höga siffran 54 vilket är synnerligen glädjande. Samtidigt har vi stärkt samarbetet tvärsöver hela bolaget och mellan olika kompetenser och produktområden. Jag vill tacka alla medarbetare för deras insatser och engagemang. Framtiden ser positiv ut, även om vi befinner oss i tider med stora utmaningar. På Skandia fortsätter vi framåt tillsammans för

att skapa värde och trygghet för kunder och för samhället.

Skandia har en betydande roll att fylla, idag och framåt – vi skapar trygghet för generationer.

Frans Lindelöw
Koncernchef och VD

Omvärld och strategi

Det som sker i vår omvärld och på vår marknad utgör drivkrafter för förändringar och skapar affärsmöjligheter. Skandias affär möter centrala samhällsutmaningar så som risk för ett otillräckligt sparande för ett långt och aktivt liv, ökande kostnader för ohälsa samt behovet av långsiktiga investeringar.

Omvärld och strategi

Omvärld	10
Marknad	12
Regelverksförändringar	13
Vision, affärsmodell, mål och fokusområden	14

Motståndskraft i världsekonomin

2023 inleddes med att den globala konjunkturen var på väg in i en avmattning, men världsekonomin uppvisade överraskande motståndskraft.

När 2023 inleddes var det med en förväntan om att den globala ekonomin var på väg in i en lågkonjunktur, frågan var bara när och hur djup den skulle bli. Oron för en djup lågkonjunktur eskalerade under våren när flera banker i USA gick omkull samtidigt som den europeiska banken Credit Suisse fick stora problem. Men i takt med att bankorn lugnade sig, och världsekonomin samtidigt uppvisade överraskande motståndskraft, så har sentimentet skiftat och förhoppningarna om en mjuklandning i USA ökat.

Centralbankernas kraftiga och snabba räntehöjningar har fått effekt på konjunkturen. Inbromsningen är tydlig men varierar mycket mellan länder och regioner. Även om den globala ekonomin har visat sig vara starkare än förväntat är motståndskraften framför allt koncentrerad till USA. I Europa och Sverige är läget betydligt mer problematiskt. Den svagare utvecklingen i Europa är främst koncentrerad till Tyskland, och särskilt dystert är det inom tillverkningsindustrin som trots förbättrade leverans- och värdekedjor har missgynnats av en lägre global efterfrågan.

Även i Sverige har inbromsningen gjort

tydliga avtryck på den ekonomiska aktiviteten. Utvecklingen för svensk ekonomi ser dessutom mörkare ut jämfört med många andra utvecklade ekonomier. En anledning är hushållens räntekänslighet, vilket i kombination med fallande konsumtion och bostadsinvesteringar har gjort att Sverige har påverkats desto mer. Det är tydligt att räntehöjningarna biter, och många hushåll och företag är ordentligt pressade. Pessimismen inom byggbranschen är utbredd och det finns en allmän oro kring att byggandet ska stanna av helt och hållet. Även arbetsmarknaden, som tidigare stått emot avmattningen, har efter sommaren visat tydliga tecken på försvagning. Varseltalen har gradvis ökat samtidigt som antalet lediga arbetstillfällen stadigt har minskat. Dessutom har anställningsplanerna fallit tillbaka en hel del. Försvagningen på arbetsmarknaden är än så länge inte särskilt oroväckande, men vändningen är tydlig. Svensk BNP har trendmässigt sjunkit sedan slutet av 2022. Under de senaste månaderna har inflationsstatistiken varit uppmuntrande. Inflationstoppen är nådd och den nedåtgående trenden väntas fortsätta under året.

Dock verkar det kunna ta lite tid innan inflationen landar på inflationsmålet om 2 procent.

2024 blir året då mjuklandningstesen sätts på prov och marknaden har ökat sina förväntningar om räntesänkningar från centralbankerna i sommar. Dörren till nya styrräntehöjningar ser ut att ha stängts. Centralbankerna har kommunicerat att räntesänkningar under 2024 ligger i korten, men tidpunkten är oklar. Inflationen och arbetsmarknaden kommer bli avgörande och utsikterna är fortfarande osäkra. Skulle exempelvis den trögtrörliga kärninflationen bita sig fast på en hög nivå kan centralbankerna komma att behöva förlänga åtstramningsåtgärderna.

Ökade förväntningar om räntesänkningar gav aktiemarknaden en ordentlig skjuts i slutet av 2023. Uppgången var bred över olika marknader och sektorer. Årets vinnare blev dock en handfull amerikanska teknikbolag. Även 2024 har börjat med ett positivt börshumor. Utsikterna framåt handlar mycket om att inflationen ska närma sig målet, konjunkturen ska mjuknada (främst USA), arbetsmarknaden ska fortsätta hålla emot och centralbankerna ska sänka sina styrräntor mer än förväntat. Skulle inflationen fastna på en högre nivå eller om lågkonjunkturen bara skjuts framåt i tiden så finns det en överhängande risk för korrigering på aktiemarknaderna. Dessutom finns det risk för att det geopolitiska läget i Mellanöstern eskalerar ytterligare och involverar fler länder. Utöver det har de militära attackerna mot fraktfartyg i Röda Havet satt förnyad press på fraktpriser och leveranstider.

Vad gäller räntemarknaden kan man konstatera att det senaste årets räntepågång har varit tuff för många. Men det har också bidragit till att räntebärande placeringar nu är ett betydligt mer attraktivt tillgångsslag än tidigare. Räntepågången medför inte bara att avkastningsprognosen nu är högre, utan också att potentialen för diversifiering har ökat, det vill säga räntebärande placeringar är återigen ett bra komplement till aktier.

Inflationstakten KPI och KPIF per år och månad

Privatekonomi i fortsatt fokus

Kärninflationen är fortfarande ett stort problem och det senaste decenniets lågränteläge är ett minne blott. Det finns fortfarande möjlighet till en mjuklandning där tillväxten bromsar in steg för steg, utan att det får några akuta konsekvenser för arbetsmarknaden och i ett senare skede för pensionerna.

Planera privatekonomi

Den geopolitiska instabilitet vi har levt med i vårt närområde påverkar många svenskars privatekonomi negativt, till följd av inflation och höjda låneräntor. Skandia bidrar med tips och råd på hur man bäst planerar och ser över sin privatekonomi, sitt bolån och sitt långsiktiga sparande, inklusive pension, för att på så vis minska känslan av oro och stress som kan kopplas till inflation och höjda räntor.

Bostadsmarknaden

Ett avtagande bostadsbyggande, högre boräntor och sjunkande bostadspriser har präglat den svenska bostadsmarknaden under 2023. Under året har Skandiabanken drivit på i samhällsdebatten för mer transparenta bolån samt för ungas situation på bostadsmarknaden. Skandiabanken har bland annat inlett ett samarbete med hyrköpföretaget Bodil för att fler ska kunna ta sig in på bostadsmarknaden.

Bedrägerier

Bedrägerier, framför allt mot äldre, har fortsatt att ha en plats i samhällsdebatten inte minst mot bakgrund av den eskalerande kriminaliteten i Sverige.

Skandiabanken har under året genomfört flera kunskaphöjande insatser för såväl medarbetare som kunder, för att öka förståelsen och tryggheten. Vi informerar

kontinuerligt i olika kanaler för hur vi tillsammans kan motverka bedrägerier och minska risken för att bli lurad.

Aktivt arbete för att motverka bedrägerier

Skandia bedriver ett systematiskt arbete för att sprida kunskap om hur vi tillsammans kan motverka bedrägerier och minska risken för att någon ska bli lurad. Vi deltar också i Svårlurad!, ett bankgemensamt initiativ från Sveriges banker och Svenska Bankföreningen med syftet att motverka organiserad bedrägeribröttslighet, som har blivit ett allvarligt samhällsproblem. Genom att öka uppmärksamheten och sprida kunskap om hur man ska agera om en bedragare ringer vill vi förhindra att fler blir utsatta för bedrägerier.

Arvid Krönmark, VD Skandiabanken (till vänster) och Christoffer Bohman, Trygghetsstrateg på Skandias stiftelse Idéer för livet.

Skandias marknad och affär

Skandia verkar i huvudsak på livförsäkringsmarknaden som omfattar tjänstepension och privat försäkringsparande i Sverige.

Under 2023 har de totala inbetalade premierna för Skandia minskat med 8 procent, främst inom privatmarknaden. Det kan jämföras med livförsäkringsmarknaden i stort som har ökat med 1 procent under året, vilket beror på en ökning inom tjänstepension.

Skandia är största aktör på den icke kollektivavtalade tjänstepensionsmarknaden, med en marknadsandel om 21 procent. En betydande andel av distributionen på den icke kollektivavtalade tjänstepensionsmarknaden sker via förmedlare, vilka är viktiga samarbetspartners för oss. Skandia är även verksam inom den kollektivavtalade tjänstepensionsmarknaden och har där en marknadsandel om cirka 2 procent.

Den privata försäkringsparmarknaden har minskat med 10 procent under året, framför allt inom depåförsäkring. Skandia har även på privatmarknaden sin huvudsakliga del inom traditionell försäkring, och marknadsandelen uppgår till drygt 6 procent.

Flyttmarknaden för pensionskapital har under 2023 vuxit med 29 procent, och de totala flyttnivåerna uppgick till cirka 75 miljarder kronor. Skandia hade för första

gången på ett helår ett negativt flyttnetto, vilket uppgick till cirka -1,3 miljarder kronor, rensat för interna flyttvolym. Skandia är positiv till flytträtten ur ett kundperspektiv, men samtidigt kan det vara komplicerat för kunden att förstå alla effekter. Idag initieras de flesta flyttar av någon annan än kunden själv och då är det särskilt viktigt att kunden får tillgång till bra rådgivning där alla aspekter beaktas.

En viktig del av vår totala affär utgörs även av banktjänster samt försäkringslösningar för hälsa och trygghet. Läs mer under Bank respektive Hälso- och trygghetstjänster.

Möter kundernas behov

Intrasset och kunskapen hos våra kunder ökar när det gäller innehållet i pensionslösningarna. Allt fler kunder är aktiva under hela spartiden och ser om sina försäkringslösningar kontinuerligt, vilket möjliggör en bra dialog med försäkringstagare.

Många kunder är intresserade av ändringsmöjligheter, till exempel hur förvaltningen av pensionskapitalet kan ändras under spartiden samt möjlighet att samla kapitalet för att få en bättre överblick.

Vi märker också ett ökat intresse från kunderna för sina pensioner allt tidigare under spartiden, inte minst avseende utbetalningsperioden. 65-årsnormen för pensionering luckras upp med en större spridning i val av pensionsålder, där många arbetar längre upp i åren och även kombinerar arbete och pension.

Inom det mest normgivande kollektivavtalet, ITP, höjdes slutåldrar till 66 år under 2023. Detta medförde att många kundföretag som har tecknat individuella tjänstepensionsplaner i Skandia har ändrat i sina pensionspolicyer, så att anställda numera får ett försäkringsskydd till 66 eller 67 år gällande sjukförsäkring. En annan trend är att kundföretag i större utsträckning efterfrågar en helhetslösning; bred förvaltning kombinerat med risk- och hälsoförsäkringar, där det bland annat finns en möjlighet att flytta mellan olika förvaltningsalternativ.

Våra kunder kan vara trygga med att de väljer en livslång pension med ett fullgott försäkringsskydd och flexibilitet att kunna ändra detta i takt med att behov och önskemål förändras.

Regelverksförändringar

Skandia följer noggrant utvecklingen av befintliga och kommande regelverk i syfte att anpassa och utveckla verksamheten.

Översyn av Solvens 2-regelverket

Den omfattande översynen av Solvens 2-regelverket har fortsatt under året. EU-kommissionen lade fram ett förslag till EU-parlamentet och Europeiska rådet i september 2021 med ändringar i Solvens 2-direktivet samt överväganden om ändringar i tillhörande förordning. Förslagen avser bland annat solvenskapitalkrav, försäkringstekniska avsättningar, rapportering och offentliggörande, samt förslag om införande av ett nytt direktiv för återhämtning och resolution (se IRRD nedan). Förhandlingar pågår inom EU för att enas om ett slutligt ändringspaket.

IRRD, nytt direktiv för återhämtning och resolution (avveckling) av försäkringsföretag

EU-kommissionen har tidigare presenterat ett förslag till reglering av krishantering av försäkringsföretag. Direktivförslaget innehåller bland annat krav på att försäkringsföretag ska upprätta återhämtningsplaner. Det ska också finnas en resolutionsmyndighet som ska hantera frågor kring återhämtning och resolution, det vill säga en myndighet som kan agera om ett försäkringsbolag hamnar i ett ekonomiskt krisläge. Förhandlingar om förslaget pågår inom EU.

FIDA, nytt regelramverk för åtkomst till finansdata

EU-kommissionen har publicerat ett förslag till ett nytt regelramverk för åtkomst till finansdata, Framework for Financial Data Access (FIDA). Reglerna syftar till att främja öppenhet och konkurrens inom finanssektorn genom regler för åtkomst, delning och användning av kunddata inom ett stort antal finansiella tjänster, samt genom att stärka privatpersoners rätt till sin egen kunddata. En ny kategori av reglerade tredjepartsleverantörer föreslås, som ges möjlighet att ta emot finansiell kunddata (leverantörer av finansiella informationstjänster). En slutlig version av regelverket förväntas under 2025.

EU:s förslag till nya konsumentsskyddsregler

EU-kommissionen har publicerat ett lagstiftningspaket, "EU:s paket för icke-professionella investeringar", med förslag

om ändringar i flera mycket centrala rättsakter gällande bland annat investeringsrådgivning, försäkringsdistribution och tillgångsförvaltning. Förslaget innefattar ändringar som kan påverka befintliga affärsmodeller på marknaden, såsom provisionsförbud när rådgivning ej lämnas, utökade informationskrav, förändrade krav på produkter och nya uppföranderegler i distributionen. Den slutliga utformningen är osäker, men kan få stor påverkan på branschen. En central fråga vid implementeringen i Sverige är om reglerna även kommer omfatta tjänstepension.

EU:s minimibeskattningsdirektiv

Från och med 2024 införs EU:s minimibeskattningsdirektiv i svensk lag. I syfte att de ömsesidiga livbolagens resultat inte ska bli föremål för ytterligare beskattning har lagstiftaren infört en justeringspost för resultat som förs mot konsolideringsfond, se vidare not 1.

DORA, Digital Operational Resilience Act

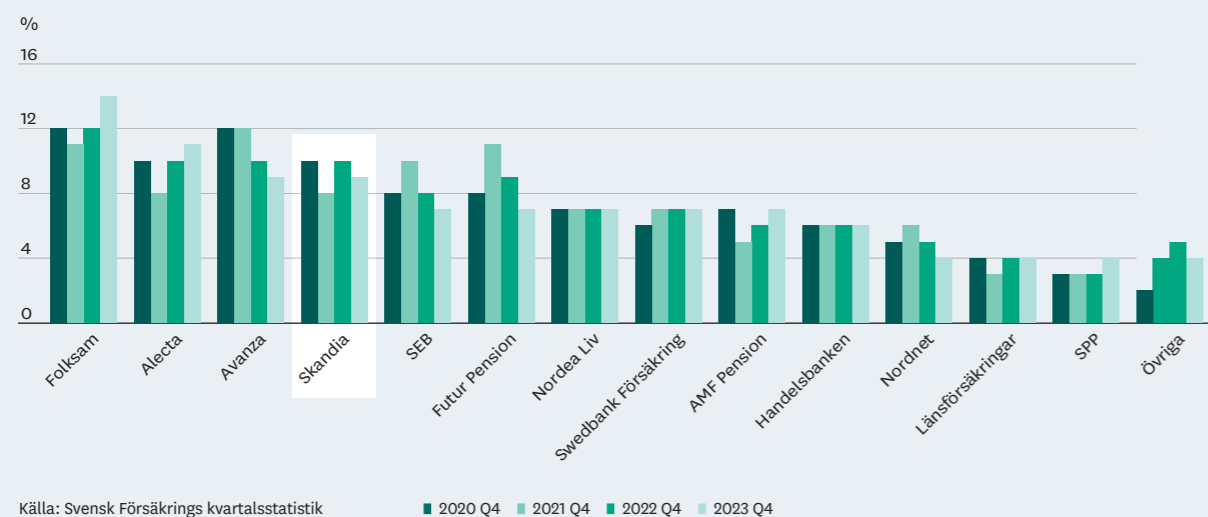
Den nya EU-förordningen Digital Operational Resilience Act, som syftar till att stärka den europeiska finanssektorns digitala motståndskraft, träder i kraft 2025.

Förordningen innehåller bland annat striktare krav inom områdena säkerhetstestning, incidentrapportering samt hantering av IKT-tredjepartsrisker (informations- och kommunikationsteknik).

EU:s reglering av hållbara finanser

EU-kommissionen tog under 2018 fram en handlingsplan för att inkludera hållbarhet i arbetet på de finansiella marknaderna. Målsättningen är att styra kapitalflöden till hållbara investeringar, integrera hållbarhet i riskhanteringen, samt främja transparens och långsiktighet på kapitalmarknaderna. Lagstiftningen inkluderar ett klassificeringssystem för hållbara investeringar (EU:s taxonomi), Disclosuresförordningen (SFDR) som reglerar krav på upplysning om finansiella produkters hållbarhetseffekter och potentiella påverkan, samt nya och skärpta krav på hållbarhetsrapportering. Även befintlig lagstiftning såsom IDD och Solvens 2 påverkas. Implementering av EU-direktivet om hållbarhetsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), pågår. Direktivet ska implementeras i svensk lagstiftning och träder successivt i kraft för olika bolag, bland annat beroende på storlek.

Totala livförsäkringsmarknaden, inbetalda premier

Vision, affärsmodell, mål och fokusområden

Skandias vision – vi skapar trygghet för generationer.

Skandias livbolag är ett kundägt försäkringsbolag. Vi bedriver verksamheten utifrån våra ägares instruktioner och strävar efter att maximera värdet för våra kunder och ägare, över livstiden av deras försäkringar, genom att kombinera god avkastning med ett sunt risktagande.

Vår vision är att skapa trygghet för generationer. Trygghet genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar. Vår affär möter centrala samhällsutmaningar så som ett otillräckligt sparande för ett långt och aktivt liv, ökade kostnader för ohälsa samt behov av långsiktiga investeringar i samhället.

Vårt tjänstepensionserbjudande utgör basen och kombineras med lösningar som möter olika behov inom pension, sparande, hälsa och boende – för att ge människor trygghet genom livets alla skeden och över generationer. Skandias främsta styrkor finns inom tjänstepensionserbjudandet där vi erbjuder såväl traditionell förvaltning som fond- och depåförvaltning.

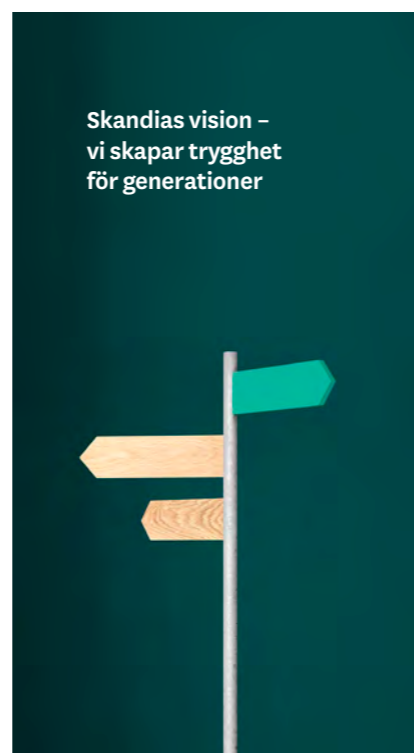
Vi har också ett starkt hälso- och trygghetserbjudande. Detta kombineras med

kompetens och rådgivning inom pensionsområdet.

Företagserbjudandet och företagens anställda är vår kärnaffär, och den största delen utgörs av icke kollektivavtalad tjänstepension.

Vi erbjuder även både bank- och försäkringslösningar för privat sparande. Skandiabanken erbjuder bolån och tjänster för kundernas vardagsekonomi.

För att nå våra mål och vår vision arbetar vi strategiskt och långsiktigt. Vi fortsätter att utveckla vår starka position genom att löpande identifiera och agera på de omvärldstrender som är relevanta för oss. Det arbetet har lett oss fram till tre prioriterade fokusområden för vår verksamhet: kundupplevelse, transformation och hållbarhet. Dessa områden påverkar och genomsyrar vår strategi och arbetet mot våra långsiktiga mål.

Koncernmål styr vår verksamhet och våra investeringar

Koncernmål	Mål	Utfall 2023	
Konkurrenskraftig avkastning Vi ska kombinera en god och konkurrenskraftig avkastning med ett sunt risktagande. Överskottet i Skandias livbolag fördelas genom en utjämnande återbäringsränta som skapar trygghet och stabilitet för våra ägare och kunder.	Att ha högst totalavkastning bland jämförbara konkurrenter sett till ett femårsnitt.	Totalavkastning Totalavkastning femårsnitt Genomsnittlig återbäringsränta Pensionsutbetalningar till ägare Solvensgrad	5,4 (-5,1)% 6,3 (5,8)% 3,4 (6,3)% 25 (24) mdkr 201 (212)%
Lönsam tillväxt och konkurrenskraftiga priser För att vi ska bibehålla skalfördelar och skapa försättningar för en framtida god kapitalavkastning krävs en lönsam tillväxt, konkurrenskraftiga priser och en god kostnadskontroll.	Att ha en lönsam tillväxt inom samtliga affärsområden med fokus på sparförsäkringsaffären och bolån.	Premier Totala tillgångar under förvaltning Förvaltningskostnadsprocent Bolånevolym	41 (43) mdkr 804 (765) mdkr 0,43 (0,42)% 102 (95) mdkr
Nöjda och ekonomiskt trygga kunder Fokus på långsiktiga kundrelationer lägger grunden till finansiell stabilitet och ökar möjligheten att skapa avkastning med nöjda och ekonomiskt trygga kunder. Vi ska uppnå en hög kundnöjdhet genom konkurrenskraftiga, transparenta och relevanta erbjudanden.	Att placera oss på en förstaplats i Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätning av vår kärnaffär, SKI Tjänstepension, samt i topp tre av SKI:s mätningar gällande kundnöjdhet i de kategorier vi deltar i.	SKI betyg	Se sidan 5.
Engagerade medarbetare Vi ska erbjuda en hållbar arbetsplats som ger möjligheter för våra medarbetare att växa och utvecklas. Genom engagerade medarbetare skapar vi värde.	Att uppnå ett eNPS om >30 och ett ambassadörskap hållbarhet överstigande 4 (på en 5-gradig skala).	Medarbetarengagemang (eNPS) Ambassadörskap hållbarhet ¹⁾	54 (53) 4,1 (3,9)

För definitioner se ordlista på sidorna 199-200.

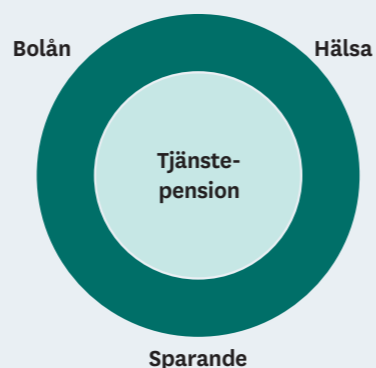
¹⁾ Sammanvägt utfall av frågor från medarbetarundersökningen om våra medarbetare anser att vi håller en hög nivå i vårt hållbarhetsarbete och om de känner sig delaktiga i arbetet.

Affärsmodell

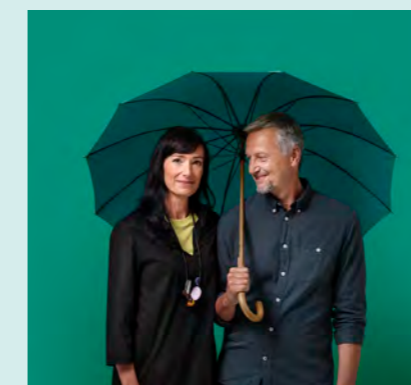
Kärnan i vår affär är tjänstepension med traditionell förvaltning, men våra kunder ska också kunna välja andra sparande- och trygghetsformer. Därför erbjuder vi privat pensionssparande och tjänstepensionsförsäkringar med flera förvaltningsalternativ, rådgivning, banktjänster samt lösningar för hälsa och trygghet. Finansiell styrka och långsiktighet är grunden i vår affärsmodell, för att skapa värde för ägare och kunder.

Attraktiva erbjudanden med god avkastning och konkurrenskraftiga priser är avgörande för vår förmåga att skapa

och behålla långsiktiga kundrelationer. Härigenom skapar vi hållbart värde och ekonomisk trygghet för våra ägare och kunder. Genom vår affärsmodell kan vi erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför. En förutsättning för att vi utifrån affärsmodellen ska kunna skapa värde för ägare, kunder och samhälle är konkreta och uppföljningsbara koncernmål. Dessa har identifierats med syfte att uppnå vårt övergripande mål: maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar.

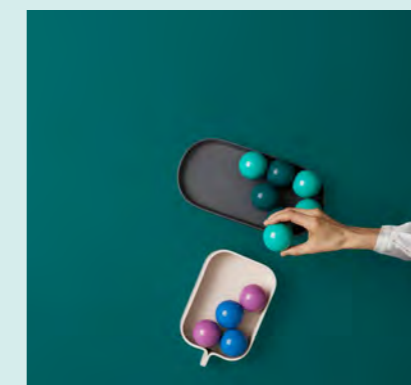

Fokusområden

Kundupplevelse

Enkelhet och service i alla kanaler – digitalt, personligt och med verktyg utifrån kundernas behov.

Transformation

Investera för att framtidssäkra och effektivisera verksamheten, våra processer och arbetssätt.

Hållbarhet

Ett ansvarsfullt agerande och ett hållbart värdeskapande som integreras i vårt kunderbjudande.

Kundupplevelse

Enkelhet och service i alla kanaler - digitalt, personligt och med verktyg utifrån kundernas behov.

Skandia har ett av marknadens starkaste produkterbjudanden inom pension och försäkring tillsammans med hälsoerbjudanden och banktjänster. Våra kunder ger oss ett stort förtro-

ende när vi får förvalta deras pengar och bidra till ekonomisk trygghet, högre pensioner och ett hållbart arbetsliv. Men vi behöver fortsatt förenkla och göra våra erbjudanden tydligare för våra kunder. Förväntningarna på både digital enkelhet och ett behovsanpassat personligt bemötande är höga idag.

En stark kundupplevelse är en viktig drivkraft för oss och vi behöver bli ännu bättre på att möta dessa förväntningar.

Genom digitala tjänster blir det enkelt att såväl komma i gång med ett sparande såväl som att ordna ett bolån, pensionsplanera eller få stöd vid användning av hälsoförsäkringar. Kunden ska på ett smidigt och lättförståeligt sätt kunna genomföra serviceärenden, nyteckningar och köp i en digital kanal. Förhållandet mellan det digitala bemötandet och den personliga servicen ska vara sömlös.

Våra kunder ska kunna känna sig trygga med att Skandias rådgivning och service är tillgänglig och av hög kvalitet oavsett kanalval; fysiskt eller digitalt. Vår kommunikation med kunden är relevant, tydlig och kommer vid rätt tidpunkt.

Vi arbetar kontinuerligt med att skapa nya hållbara och innovativa tjänster för dagens och framtidens behov.

Transformation

Investera för att framtidssäkra och effektivisera verksamheten, våra processer och arbetssätt.

För att behålla och förstärka positionen som det ledande pensionsbolaget på marknaden behöver vi kontinuerligt utvecklas och möta våra kunders behov på både kort och lång sikt. Den transformation vi nu genomför är därför av största betydelse under de kommande åren. Vi investerar för att framtidssäkra vår affär och effektivisera verksamheten. Transformationen innebär en affärsflyttning för att utveckla erbjudanden, processer, produkter och arbetssätt. Målet är att vi ska bli ännu mer kundorienterade, effektiva, digitala och konkurrenskraftiga.

För att lyckas med detta flyttar vi stora delar av vår försäkringsaffär till en ny modern försäkringsplattform och skapar gemensamma kundprocesser tvärs över organisationen. På så sätt kan Skandia som bolag öka graden

av digitalisering och automatisering genom hela affären. Det medför även att nya produkter till konkurrenskraftiga priser kan lanseras snabbare, på ett effektivt sätt.

I transformationen ingår även att utveckla arbetssätt, kompetens och kultur. Genom ett förstärkt internt samarbete ska vi i ännu högre grad möta kundens behov och förväntningar. Vår transformation innefattar även en förflyttning mot förbättrad styrning och uppföljning, samt ökad kvalitet i informationsförsörjningen.

Våra fokusområden Transformation och Kundupplevelse samverkar, för att ännu bättre möta våra kunders behov och framtidssäkra vår verksamhet.

Hållbarhet

Ett ansvarsfullt agerande och ett hållbart värdeskapande som integreras i vårt kunderbjudande.

Hållbarhetsarbetet är ett viktigt bidrag till vår förmåga att hantera risker och ta vara på möjligheter i vår verksamhet. Vårt arbete utgår från internationella hållbarhetsramverk, riktlinjer och åtaganden samt ska bidra till de globala målen för hållbar utveckling.

I enlighet med vår ägarinstruktion strävar vi efter att vara ett föredöme i arbetet med hållbarhet. Verksamheten ska bedrivas ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande. Ett

ansvarsfullt agerande innebär att vi bedriver verksamheten med god affäretik, respekt för människor, samhälle och miljö, samt möter de förväntningar som intressenter och samhället har på vår verksamhet. Ett hållbart värdeskapande inkluderar att ta fram tydliga och transparenta erbjudanden som bidrar till en god avkastning och ekonomisk trygghet för våra kunder, samtidigt som de bidrar positivt till en hållbar utveckling i linje med de globala målen för hållbar utveckling och av oss identifierade samhällsutmaningar.

Skandias hållbarhetsramverk konkretiserar vårt arbete

Skandias hållbarhetsramverk stödjer koncernmålen och tydliggör våra prioriterade områden, ambitioner och långsiktiga mål med hållbarhetsarbetet. Hållbarhet är en integrerad del i verksamheten och vi arbetar utifrån fyra prioriterade områden. De kundrelaterade områdena är: Hållbart sparande, Friska företag och Ansvarsfulla banktjänster. Det fjärde området, Ett hållbart Skandia, inbegriper hur vi bedriver vår egen verksamhet på ett hållbart sätt.

Hållbart sparande

Vi agerar ansvarsfullt i vår förvaltning och rådgivning genom ett sunt risktagande för att säkerställa en god avkastning och ekonomisk trygghet för våra kunder, samtidigt som vi bidrar till ett hållbart värdeskapande i linje med Parisavtalet och de globala målen för hållbar utveckling.

Läs mer på sidorna 20-29.

Friska företag

Med företag och deras anställda som huvudmålgrupp arbetar vi långsiktigt genom förebyggande hälsoarbete i syfte att verka för friska individer. Genom arbetet med dessa tjänster kan vi bidra till en förbättrad företagshälsa och att minska sjukfrånvaron hos våra kunder.

Läs mer på sidorna 30-31.

Ansvarsfulla banktjänster

Vi arbetar utifrån en tydlig målsättning att erbjuda våra kunder enkla och transparenta tjänster och produkter inom bland annat lån och sparande, som skapar nytta för såväl kunderna som för samhället och klimatet.

Läs mer på sidorna 32-33.

Ett hållbart Skandia

Vi arbetar aktivt för att skapa förändring i vår egen verksamhet och i samhället i stort i syfte att uppnå en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling. Arbetet inkluderar bland annat vår arbetsmiljö och miljöpåverkan, att vår verksamhet bedrivs affäretiskt, vårt arbete med att bekämpa finansiell brottslighet samt vårt samhällsengagemang.

Läs mer på sidorna 34-43.

Läs även mer om Skandias hållbarhetsarbete i hållbarhetsrapporten på sidan 75 och framåt.

Verksamhet och erbjudande

Verksamheten ska bedrivas på ett ansvarsfullt sätt och utifrån Skandias vision att skapa trygghet för generationer. Vårt erbjudande består av tjänstepensionslösningar med produkter såsom traditionell förvaltning, fondsparande, försäkringar för hälsa och trygghet, samt olika banktjänster.

Verksamhet och erbjudande

Kapitalförvaltning	20
Skandia Liv – traditionell förvaltning	22
Fonderbjudande	27
Hälso- och trygghetstjänster	30
Bank	32
Ett hållbart Skandia	34

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen är en central del av vår verksamhet, våra erbjudanden Skandia Liv (traditionell förvaltning) och vårt utbud av fonder. Vi ska på ett ansvarsfullt sätt förvalta våra kunders sparkapital och skapa en god avkastning, samt bidra till ett hållbart värdeskapande.

Vi strävar efter att skapa en god och hållbar avkastning kombinerat med ett sunt risktagande, med målet att maximera värdet för våra ägare och kunder. Kapitalförvaltningen har totalt 592 miljarder kronor i förvaltad kapital för livbolaget och 145 miljarder kronor i fondbolaget. I fond- och depåförsäkring uppgår det förvaltade kapitalet till cirka 179 miljarder kronor. Kapitalförvaltningen kvalitetsgranskar och utvecklar fonderbjudandet löpande. Nyckelorden i vår investeringsfilosofi är långsiktighet, god riskspridning och hållbarhet.

Långsiktighet

Vårt långsiktiga perspektiv gör att vi kan binda kapital över längre tidsperioder och därigenom öka möjligheterna till en god avkastning. Långsiktigheten bidrar också till stabilitet vid oväntade händelser och osäkra tider.

Riskspridning

För att skapa en balanserad risk och förutsättning för en jämn och stabil avkastning investerar vi i många olika tillgångslag.

Hållbarhet

Skandia ska vara ett föredöme inom hållbarhet. Vi granskar hur de företag vi investerar i och de fonder vi erbjuder beaktar hållbarhetsfaktorer och hanterar håll-

barhetsrisker i sina respektive verksamheter och investeringar. Vi tillämpar FN:s ramverk för ansvarsfullt företagande (FN:s Global Compact) och har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI).

Intern och extern förvaltning

Våra förvaltare har djup kompetens inom olika investeringsområden. Externa kapitalförvaltare kompletterar den interna förvaltningen. Tack vare att vi förvaltar kapital för både Skandias egna fonder och för Skandia Liv, skapar vi samordningsvinster och kostnadseffektivitet.

Investeringar utifrån olika hållbarhetsnivåer

Vår förvaltning och de investeringar vi gör ska på olika sätt bidra till de globala målen för hållbar utveckling och Parisavtalet. Beaktande av hållbarhetsfaktorer är därför integrerade i investerings- och förvaltningsprocessen. Allt kapital som vi förvaltar bygger på Skandias policy om ansvarsfulla investeringar och våra ställningstaganden. I vår analysmodell, hållbarhetspyramiden, analyserar och klassificerar vi investeringarna utifrån olika hållbarhetsnivåer.

Ansvarsfulla investeringar

Ansvarsfulla investeringar uppfyller baskraven enligt Skandias policy om ansvarsfulla investeringar, och omfattar principer och processer baserade på internationellt etablerade hållbarhetsnormer och riktlinjer, såsom FN:s Global Compact. Vi väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag och länder, och vi agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som uppvisar brister.

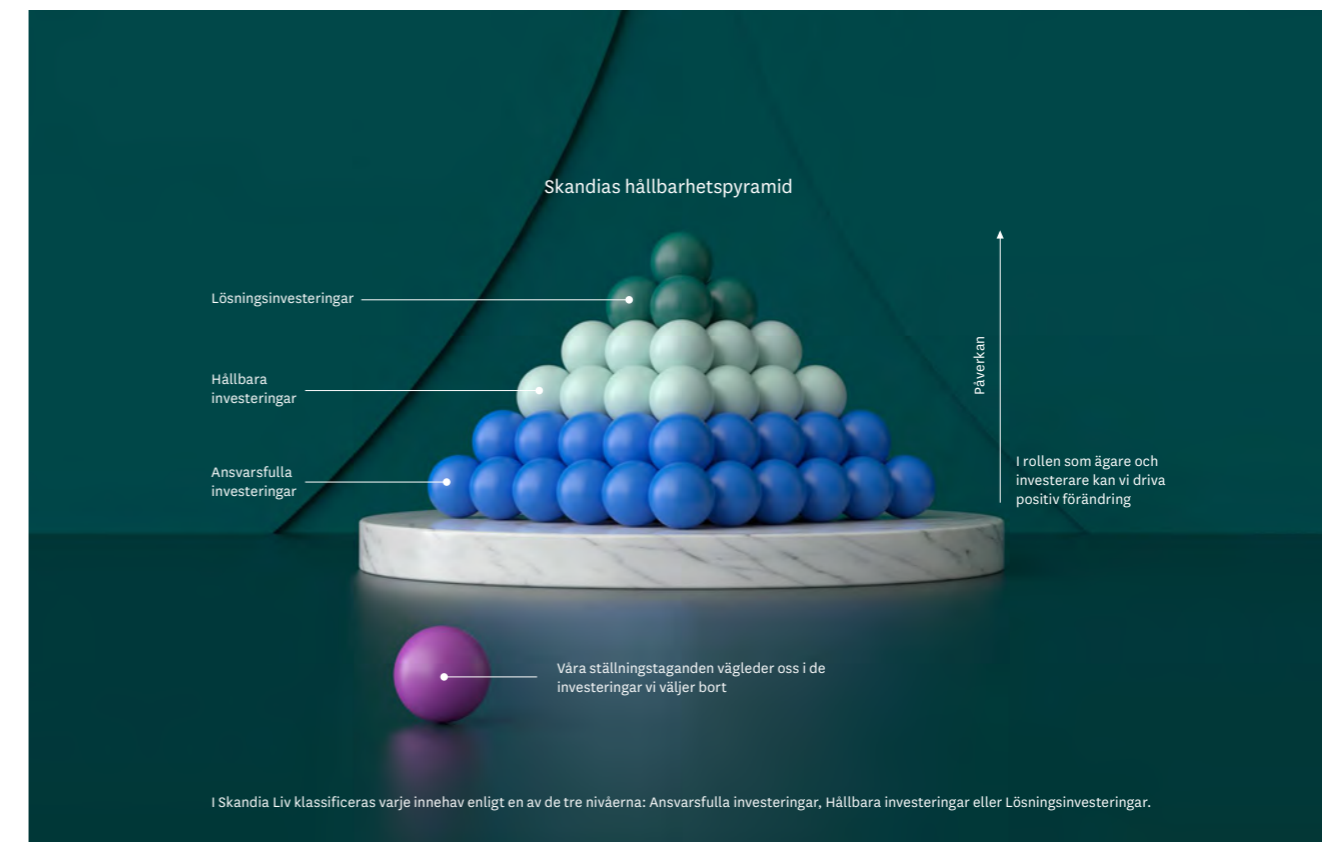
Hållbara investeringar

Hållbara investeringar uppfyller våra grundkrav på att vara ansvarsfulla investeringar, men bedöms också till viss del bidra till de globala målen för hållbar utveckling eller till Parisavtalet, genom sina produkter och/eller hur de bedriver sina verksamheter. Hållbara investeringar kan även omfatta bolag i sektorer som traditionellt har haft en betydande miljö- och klimatpåverkan, men som ställer om sin verksamhet så att negativ påverkan minskar väsentligt.

Lösningssinvesteringar

Lösningssinvesteringar är hållbara investeringar som syftar till att vara lösningar på FN:s globala hållbarhetsmål eller målen i Parisavtalet. Dessa omfattar bland annat gröna och sociala obligationer, obligationer utgivna av utvecklingsbanker i syfte

ring, eller där utlåningen görs till företag och/eller organisationer som via sin kärnverksamhet erbjuder lösningar inom exempelvis miljö, hälsa och välfärd. Dessa investeringar klassificerar vi därmed som så kallade lösningssinvesteringar. Merparten av kapitalet är investerade i så kallade gröna obligationer öronmärkta till miljöförbättrande verksamheter. Skandia investerar i olika typer av obligationer där utgivarna är företag, offentlig sektor samt överstatliga organisationer.

att förbättra sociala livsvillkor och miljö i utvecklingsländer, gröna fastigheter samt infrastrukturprojekt som tydligt bidrar till lösningar på samhällsutmaningar. Investeringarna ska både ge en finansiell avkastning och bidra konkret till positiva sociala eller miljömässiga effekter. Vi söker aktivt efter möjligheter att inkludera fler lösningssinvesteringar i vår portfölj.

Påverkan genom aktivt ägarskap

Vi ska bedriva ett aktivt ägarskap där vi uttrycker tydliga förväntningar på att bolag, förvaltare och ibland hela branscher ska agera ansvarsfullt och främja en hållbar utveckling. Detta är en viktig förutsättning för att skapa värde i våra portföljer, såväl som för våra ägare och kunder. Arbetet ska genomföras av transparens, proaktivitet och fokus på samarbete. Om bolag som vi har investerat i väsentligt skulle avvika från vår policy om ansvarsfulla investeringar, så är grundinställningen i första hand att påverka och verka för förändring genom en aktiv dialog. Påverkansarbetet sker utifrån:

- reaktiv påverkan i de fall vi har identifierat brister i ett bolags hållbarhetsarbete, till exempel i form av en incident
- proaktiv påverkan i de fall vi identifierar förbättringsmöjligheter i ett bolags hållbarhetsarbete eller som en del i vår

bolagsanalys. Vi prioriterar här de bolag där vi är större ägare

- tematisk påverkan; en form av proaktiv påverkan där flera bolag adresseras samtidigt inom vissa områden, till exempel klimat, hälsa eller främjande av de globala målen för hållbar utveckling
- röstning på bolagsstämmor och medverkan i valberedningar, där vi bland annat tar en aktiv del i rekryteringsprocesser av nya styrelsemedlemmar.

Vi samarbetar regelbundet med andra investerare och kan adressera flera bolag samtidigt. I de fall ägandet är indirekt via en fondinvestering sker påverkansarbetet främst genom dialog med berörd förvaltare.

Exkludering av bolag och länder

Inom ramen för Skandias fond- och förvaltningsverksamhet väljer vi bort investeringar i:

- bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, såsom FN:s Global Compact, utan att visa förändringsvilja
- bolag som tillverkar tobak, cannabis för rekreativ användning och kontroversiella vapen
- bolag som utviner kol för energiändamål, samt andra bolag inom energisek-

torn som vi inte anser har förmåga eller vilja att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalet

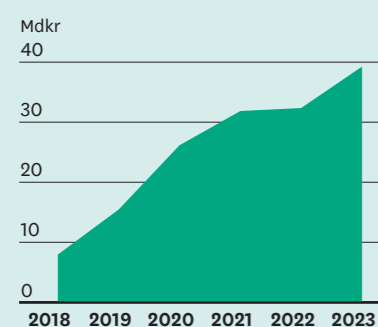
- statsobligationer utfärdade av stater som underlåter att ansluta sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korrupktion är utbredd på en central nivå
- vissa bolag med verksamhet inom kryptovaluta.

En förteckning över bolag och stater som har exkluderats av vårt fondbolag och livbolag finns på [skandia.se/hallbarhet](https://www.skandia.se/hallbarhet).

Läs mer i hållbarhetsrapporten på sidorna 94-97.

Hållbara obligationer

Grafen visar den samlade investerade volymen av hållbara obligationer i Skandias livportfölj samt Skandias egna fonder. Vid utgången av 2023 hade vi cirka 39 miljarder kronor investerade i hållbara obligationer. Investeringar i denna typ av obligation medför inte bara en trygg avkastning utan även en möjlighet att positivt bidra till samhället.

En hållbar obligation innebär enligt Skandias definition en öronmärkt utlåning till projekt där pengarna används till en social eller miljömässig investe-

Skandia Liv – ett tryggt sparande för hållbart värdeskapande

Skandia Liv (traditionell förvaltning) utgör kärnan i vårt kunderbjudande. Sparformen innebär att vi placerar och förvaltar kundernas pengar för en god avkastning, med ett sunt risktagande och en garanterad minsta utbetalning i framtiden.

I Skandia Liv förvaltar vi pengarna åt kunderna och garanterar en minsta framtida utbetalning. Kunder som har valt Skandia Liv i sina försäkringar får också ta del av vårt överskott. Sparformen passar den som vill ha en god avkastning och samtidigt eftersträvar trygghet och vill bidra till en hållbar framtid genom ansvarsfulla placeringar.

Skandia Liv är ett enkelt och bekvämt sparande som garanterar ett visst belopp för framtida utbetalningar. Sparformen innebär att vi placerar kapitalet åt kunden och ger möjlighet till god avkastning till en låg kostnad, utan att kunden själv behöver lägga tid på att aktivt placera pengarna eller hantera oväntade händelser på marknaden. Investeringsportföljen har en god riskspridning som kan stå emot perioder av turbulens på finansmarknaderna.

Vårt mål är att uppnå en god avkastning och samtidigt agera ansvarsfullt, där vi bland annat bidrar till de globala målen för hållbar utveckling. Kunder som har valt sparformen Skandia Liv får också ta del av vårt överskott i form av en återbäringsränta.

En trygg sparform

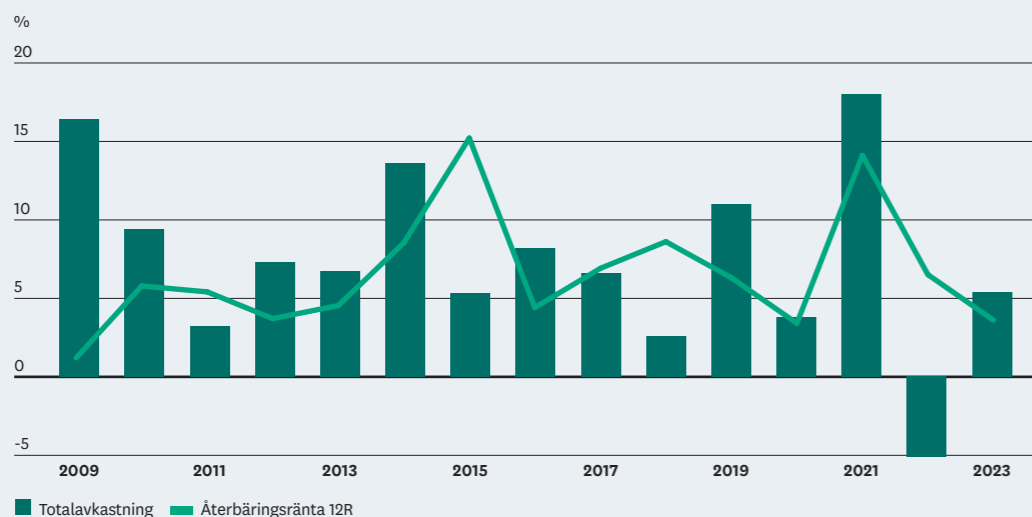
Alla sparares pensionskapital placeras i samma portfölj med syfte att alla ska tjäna på förvaltningen. Målet är att skapa gemensamt värde genom hög kapitalavkastning, kollektiv delning av risker, låga driftskostnader och möjlighet till en livslång utbetalning.

Avkastningen fördelas genom en återbäringsränta där vi strävar efter en jämn utveckling av både kapital och utbetalningsbelopp över tid. Kunder som har valt Skandia Liv som sparform är också ägare i Skandias livbolag.

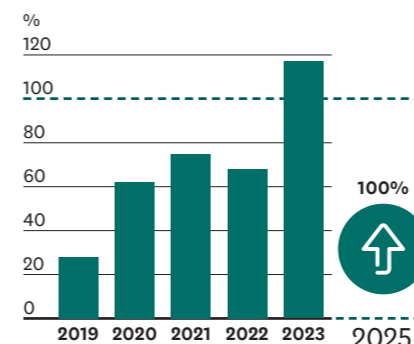
Utjämnande återbärning

Modellen med återbäringsränta jämnar ut fördelningen av avkastningen över tid, varmed svängningar på marknaden blir mindre kännbara för våra kunder. Då avkastningen fördelas över en längre period får våra kunder en jämn och trygg utveckling av sparandet. Under 2023 uppgick återbäringsräntan till totalt 3,4 procent. Grafen nedan visar de senaste 15 åren, då den genomsnittliga återbäringsräntan har varit 6,3 procent. Återbäringsräntan anges som årsränta, det vill säga om samma ränta gäller ett helt år stiger kapitalet med den räntan på ett år. Läs mer om hur överskottshanteringen fungerar på sidan 72.

Återbäringsränta och totalavkastning

Öka gröna investeringar¹⁾ med 100%

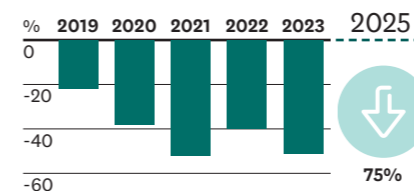
Vi vill fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen och andra miljörelaterade mål. Vid årsskiftet hade Skandias livportfölj cirka 59 miljarder kronor placerade i gröna investeringar. Av dessa utgjorde cirka 5,5 miljarder kronor investeringar i klimatrelaterade infrastrukturprojekt, mot knappt 4 miljarder kronor 2022. Investeringar i tredjepartscertifierade gröna obligationer uppgår till cirka 10 procent av ränteportföljen. Skandia Fastigheter har fortsatt att miljöcertifiera fastighetsbeståndet under året, vilket har bidragit positivt till ökningen.

¹⁾ Gröna investeringar omfattar gröna obligationer, infrastrukturprojekt med tonvikt på förnybar energi, direktägda fastigheter certifierade enligt de högsta nivåerna inom etablerade miljöcertifieringsprogram, samt aktier (noterade och onoterade) och räntebärande instrument i bolag med produkter och/eller tjänster som i hög grad bidrar till exempelvis minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, samt hållbart jord- och skogsbruk.

Graferna till vänster avser ackumulerade ökningarna respektive minskningar från och med basåret 2018. Beräkningarna bygger på en egenutvecklad metod för att genomlysna den diversifierade portföljen. Då datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsslag har vissa antaganden och estimat använts. Kriterier för vad som avses med fossila respektive gröna investeringar återfinns i rapporten Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande.

Läs mer på skandia.se/hallbarhet.

Minska innehav i fossila bränslen med 75%

Vår ambition är att bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet. Vi har sedan 2016 valt bort bolag som utvinnet kol för energiändamål och har nu endast en liten andel investeringar i fossila bränslen (förbränningskol, olja och gas). Målet är att minska livportföljens exponering mot fossila bränslen med 75 procent till 2025 jämfört med 2018. Efter en inbromsning 2022 till följd av marknadsrörelser, är exponeringen nu åter på föregående års nivå och uppgår till knappt 2 procent av livportföljens marknadsvärde.

En ambitiös klimatfärdplan

Skandia strävar efter att bidra till en hållbar utveckling, där vi beaktar investeringarnas påverkan på miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik. Med det långsiktiga kapital som vi förvaltar och de olika tillgångsslag som bygger vår investeringsportfölj, har vi flera möjligheter att bidra.

Vi investerar och finansierar verksamheter som bidrar till klimatomställningen, samtidigt som våra investeringar kan skapa en god avkastning. Vi analyserar kontinuerligt klimatrelaterade risker och möjlig-

heter i såväl allokeringsbeslut som i beslut om enskilda investeringar, samtidigt som vi minskar risken genom att ha en god diversifiering.

År 2020 antog vi en ambitiös klimatfärdplan där våra investeringar ska spegla och bidra till de globala klimatmålen i Parisavtalet. Målsättningen är att till 2025 fördubbla våra gröna investeringar samtidigt som vi reducerar innehaven i fossila bränslen med 75 procent (basår 2018). Inom ramen för ett mer långsiktigt åtagande i initiativet Climate Investment Coalition (CIC), ska vi allokera 40 miljard

der kronor i gröna investeringar fram till år 2030 (basår 2020).

Våra gröna investeringar innefattar bolag och verksamheter som stödjer övergången till ett koldioxidsnålt samhälle, och vi identifierar dem framför allt inom tillgångsslagen infrastruktur, obligationer och genom vårt helägda fastighetsbolag.

Vid utgången av 2023 uppgick Skandias gröna investeringar till cirka 59 miljarder kronor och vi har därmed uppnått vårt mål att fördubbla våra gröna investeringar. Under 2024 kommer klimatfärdplanen att uppdateras för de kommande fem åren.

Ny hållbarhetsfond bidrar med kapital till utvecklingsländer

Skandia investerar i en ny "blended finance"-fond, med en finansieringsstruktur som syftar till att göra det enklare för institutionella investerare att bidra med kapital till utvecklingsländer.

Fonden är ett partnerskap mellan det internationella kapitalförvaltningsbolaget Allianz GI och den holländska utvecklingsbanken FMO och kommer att ha formen "blended finance", en innovativ finansieringsstruktur som kombinerar offentligt och privat kapital. Fokus för fonden är på lån till företag i tre sektorer: förnyelsebar energi, finansiella institutioner och hållbart jord-

bruk; områden som är centrala i klimatomställningen.

Fondens övergripande mål är att mobilisera den privata sektorns kapital till investeringar i utvecklingsländer för att stödja de globala målen för hållbar utveckling, främst mål 8 (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), mål 10 (minskad ojämlikhet) och mål 13 (bekämpa klimatförändringarna).

Investeringen uppfyller ambitionen att uppnå både god avkastning för våra sparare och betydande hållbarhets-effekter. Skandias investering uppgår till drygt 1 miljard kronor.

Riskspridning och diversifiering

Cirka 1,5 miljoner kunder har valt sparformen Skandia Liv för sitt långsiktiga sparande. Vår finansiella styrka och långa placeringshorisont gör att vi kan placera delar av kapitalet till en högre risk och skapa bra förutsättningar för en god avkastning.

De senaste tio åren har vi med framgång utnyttjat möjligheten att investera långsiktigt i alternativa tillgångar såsom onoterade bolag, infrastruktur och fastigheter. Idag utgör dessa investeringar ungefär 30 procent av tillgångsportföljen. Diversifieringen medför att sparformen Skandia Liv i många fall kan ge en högre avkastning än andra sparformer, och samtidigt garantera trygghet i sämre tider.

Onoterade bolag

Skandia förvaltar en av Nordens största portföljer av onoterade bolag. Detta motsvarar ett kapital om drygt 90 miljarder kronor och utgör 15,5 procent av tillgångsportföljen. Portföljen består både av väletablerade företag och bolag som är under tidig utveckling, och investeringarna görs främst inom fonder som förvaltas av specialister med lång erfarenhet.

Avkastningen för onoterade bolag har under den senaste tioårsperioden varit i genomsnitt 19,6 procent årligen. De investeringar vi har genomfört i mer än tio år har bidragit med en högre avkastning än det globala referensindexet MSCI World-Index inklusive utdelning.

Fastigheter

Genom Skandia Fastigheter gör vi långsiktiga investeringar i ett brett bestånd av fastigheter, vilka främst utgörs av kontor, köpcentrum och bostäder. Skandia Fastigheter äger fastigheter främst i storstadsregionerna. Fastighetsbolaget är obelånat och uppgår till 9,6 procent av vår tillgångsportfölj.

Avkastningen för fastigheter har under den senaste tioårsperioden varit i genomsnitt 8,9 procent årligen. Läs mer om Skandia Fastigheter på nästa sida.

Infrastruktur

Vi har en väldiversifierad portfölj inom infrastruktur, vilken uppgår till drygt 27 miljarder kronor och utgör 4,7 procent av tillgångsportföljen. Portföljen består av infrastruktur tillgångar dels i tidigt byggskede, med samhällsbyggande funktion, dels etablerade operativa verksamheter med stabila, långsiktiga kassaflöden, samt samhällsfastigheter. Exempel på investeringar är NeuConnect, som avser utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring mellan Tyskland och Storbritannien genom en undervattens-kabel, och vår investering tillsammans med Vattenfall i vindkraftsparker.

Investeringarna görs främst genom fonder som förvaltas av specialister med lång erfarenhet inom sina respektive områden, men också genom projektspecifika parallelinvesteringar tillsammans med våra för-

valtare. Avkastningen de senaste tio åren har varit i genomsnitt 12,6 procent årligen.

Krediter

Krediter är ett växande inslag i Skandia Liv och utgör 3,4 procent av tillgångarna i livportföljen. Huvuddelen förvaltas internt, men Skandia investerar även via externa kreditfonder. Inriktningen är främst lån till företag i Norden och norra Europa. Kreditinvesteringarna har bidragit med god avkastning och diversifiering, och flera av kreditinvesteringarna främjar dessutom de globala målen för hållbar utveckling. En övervägande del av kreditinvesteringarna löper med rörlig ränta, vilket innebär att det är ett av få tillgångsslag som gynnas av ett stigande ränteläge.

Utveckling under året

Tack vare en långsiktig investeringsstrategi med diversifiering och en god riskspridning har Skandia levererat en återbäringsränta till kunderna på 3,4 procent för 2023. Totalavkastningen i Skandias livportfölj uppgick till 5,4 procent för 2023. Sett till de senaste fem åren har vi haft en genomsnittlig avkastning på 6,3 procent.

Noterade aktier utgjorde bästa tillgångsslag 2023 med en avkastning på 15,2 procent, följt av krediter som hade en avkastning på 10,1 procent.

Fastigheter – en viktig tillgång i Skandia Liv

Fastigheterna i den traditionella livportföljen ägs och förvaltas av Skandia Fastigheter. Fastighetsbeståndet är koncentrerat till de tre storstadsregionerna och verksamheten bedrivs inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter.

Över 5 000 lägenheter

285 000 kvm kontor

10 köpcentrum

21 samhällsfastigheter

Skandia Fastigheters uppdrag är att generera en god riskavvägd avkastning över tid genom en aktiv och hållbar fastighetsförvaltning. Vid årsskiftet förvaltade bolaget 134 fastigheter till ett sammanlagt värde av cirka 67 miljarder kronor och med en uthyrbar area om cirka 1,2 miljoner kvadratmeter.

Utveckling och förvaltning i egen regi

En av Skandia Fastigheters främsta styrkor är att bolaget har all förvaltning i egen regi. Det gör att man kan säkerställa att fastigheter och närområden är hela, rena och trygga. Att personal är närvarande och syns bland hyresgästerna gör också att bolaget kan hålla hög nivå på service och bemötande.

Skandia Fastigheter har även en lång

dokumenterad erfarenhet av stadsutveckling och projektgenomförande. Årligen genomförs om- och nybyggnadsprojekt för omkring en och en halv miljard kronor, främst egenutvecklade projekt där bolaget driver detaljplaneprocesser i tidiga skeden i samverkan med kommuner.

Fokus på hållbarhet

I likhet med övriga delar av Skandia arbetar Skandia Fastigheter aktivt för att bidra till en hållbar utveckling av sin verksamhet och bransch, med utgångspunkt i tre områden där man har bäst möjligheter att göra skillnad: hälsa, levande stadsmiljöer samt klimat och resurseffektivitet.

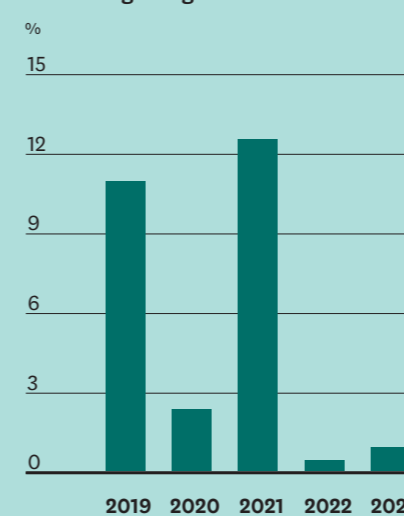
Energi och material utgör Skandia Fastigheters mest betydande klimatpåverkan. Stort fokus läggs därför på att minska

verksamhetens miljömässiga fotavtryck, resursanvändning och utsläpp av växthusgaser.

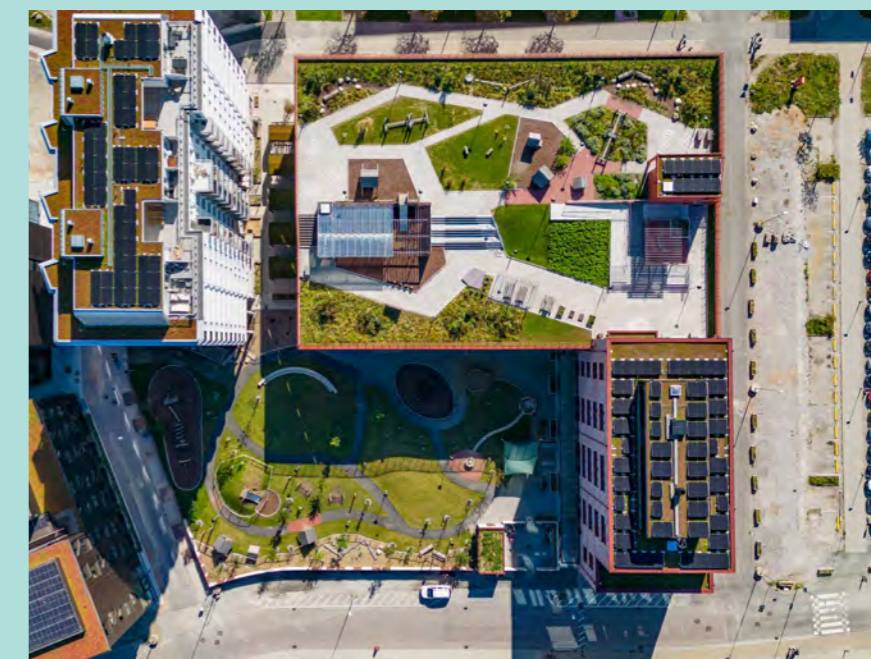
Egna medarbetares och hyresgästers hälsa främjas såväl genom utformningen av fastigheter som genom olika hälsoinriktade personal- och kundvårdsaktiviteter, medan sociala kvaliteter i Skandia Fastigheters stadsmiljöer bland annat stärks med hjälp av ett egenutvecklat platsutvecklingsverktyg.

Läs mer om Skandia Fastigheter på skandiafastigheter.se.

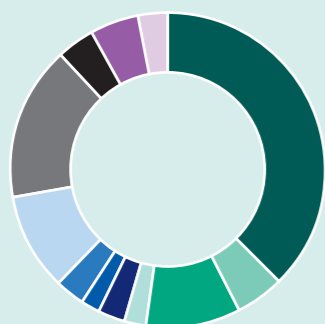
Avkastning fastigheter

Avkastningen omfattar inte segmentet samhällsfastigheter, då det i Skandia Livs tillgångsfördelning inkluderas i tillgångsslaget infrastruktur.

Tillgångsfördelning i Skandia Liv

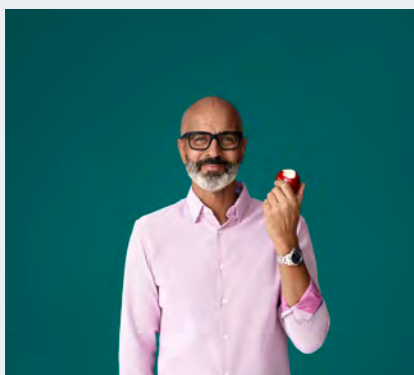
- Svenska nominella obligationer 38,1 (37,1)%
- Svenska realobligationer 4,7 (4,7)%
- Svenska aktier 9,7 (9,8)%
- Nordamerikanska aktier 2,0 (1,8)%
- Europeiska aktier 3,3 (3,6)%
- Pacific aktier 2,4 (2,4)%
- Aktier i tillväxtmarknader 2,9 (3,3)%
- Fastigheter 9,6 (9,8)%
- Onoterade bolag 15,5 (16,5)%
- Affärsstrategiska tillgångar 3,7 (3,6)%
- Infrastruktur¹⁾ 4,7 (4,4)%
- Krediter 3,4 (3,0)%

Avser tillgångsfördelning per sista december 2023. Siffror inom parentes avser 2022.

¹⁾ I tillgångsslaget infrastruktur inkluderas marknadsvärdet för samhällsfastigheter.

Årets höjdpunkter

Utökad satsning på hälsoobligationer

Skandia investerar 80 miljoner kronor i ett nytt innovativt projekt för en preventiv vårdinsats mot högt blodtryck i Region Uppsala. 15 000 individer ska screenas under tre år och projektet beräknas ge stora kostnadsbesparingar; dessutom rädda liv och undvika allvarliga sjukdomar. Satsningen, tillsammans med Region Uppsala och SEB, löper under fem års tid och Skandia är ensam investerare.

En annan innovativ hälsoobligation som Skandia är med och finansierar har som mål att förebygga typ 2-diabetes. Det senaste resultatet från studien visade att drygt hälften (54 procent) av de personer som har deltagit i programmet i 24 månader inte längre är i riskzonen för diabetes.

Stort fokus på klimatinvesteringar

Genom våra investeringar i förnybar energi bidrar vi till klimatomställningen. Exempelvis har Skandia och fondförvaltaren Meridiam investerat i fyra solcellsparker i Senegal, vilka förser runt en miljon senegaleser med ren och billig energi. Skandias och Vattenfalls investering i ett vindkraftbolag, med fyra landbaserade vindkraftsparker är ett annat exempel. Dessa "hybridparker" (vind/batteri) har som mål att bidra med viktiga nätstödjande funktioner till elnätet i södra Sverige och förbättra lönsamheten i vindkraftsproduktionen. Idag levererar vindkraftverken energi motsvarande behovet hos cirka 25 000 normalstora villor.

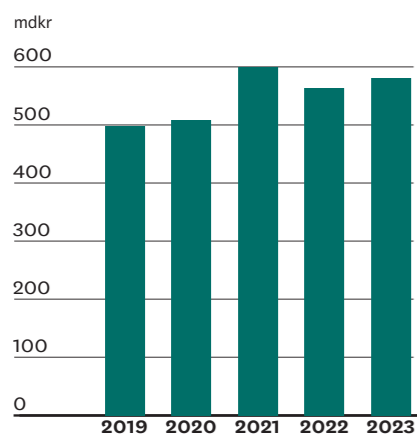

Investering i förnybar energiproduktion

Under 2023 påbörjades byggarbetet för NeuConnect, en utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring mellan Tyskland och Storbritannien, som Skandia är med och investerar i. En undervattenskabel kopplar samman elsystemen mellan Tyskland och Storbritannien. Undervattenskabeln möjliggör integrering av Europas elsystem för att öka flexibiliteten och stabiliteten i respektive lands elnät och är planerad att tas i drift 2028.

Det är en drygt 720 kilometer 1,4GW, 2x525 kV likströmskabel, vilken ska balansera elnäten i både Storbritannien och Tyskland samt möjliggör fortsatt utbyggnad av fossilfri energiproduktion.

Förvaltad kapital, mdkr

5,4%

Årets totalavkastning

6,3%

Totalavkastning femårsgenomsnitt

Nyckeltal

MSEK	2023	2022
Förvaltad kapital	581 386	564 493
Totalavkastning ¹⁾	5,4%	-5,1%
Totalavkastning femårsgenomsnitt ¹⁾	6,3%	5,8%
Genomsnittlig återbäringsränta	3,4%	6,3%
Förvaltningskostnadsprocent ²⁾	0,40%	0,39%
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ²⁾	0,43%	0,42%

¹⁾ För definition se not 49.

²⁾ För definition se sidan 199.

Ett brett och noga utvalt fonderbidjande

Skandia gör det enkelt för kunderna att placera sina pengar med god potential till avkastning, på ett hållbart sätt.

Fonderbidjande
Skandia erbjuder fond- och depåförsäkring som en del av vårt tjänstepensionserbjudande, men även som sparande via bankverksamheten. Erbjudandet innefattar både egna fonder samt externa fonder hos marknadsledande fondbolag över hela världen.

Ett brett fonderbidjande

Skandia erbjuder fond- och depåförsäkring som en del av vårt tjänstepensionserbjudande, men även som sparande via bankverksamheten. Erbjudandet innefattar både egna fonder samt externa fonder hos marknadsledande fondbolag över hela världen.

Skandia erbjuder 178 fonder inom olika försäkringslösningar och genom Skandias bank, varav 104 kan väljas inom Skandia Link. Utbudet inkluderar aktivt förvaltade fonder, indexnära fonder, ränte- och blandfonder med olika risknivåer såväl som hållbara blandfonder. Skandia erbjuder även sparande i ideella fonder där en del av fondens värde går till Stiftelsen Idéer för livet, Cancerfonden eller Världsnaturfonden WWF.

Alla fonder är noggrant utvalda utifrån Skandias baskrav. Fonderna i Skandia Link granskas också utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vi erbjuder 32 fonder som har ett hållbarhetsfokus, vilket innebär att fonden främjar eller har hållbarhet som mål, samt att hållbarhet bedöms vara avgörande när fonden väljer in, väljer bort och påverkar investeringar. Fonderna har

antingen ett brett fokus på flera miljörelaterade och/eller sociala egenskaper alternativt ett särskilt hållbarhetsrelaterat tema.

Inom bankverksamheten erbjuds även investeringssparkonto (ISK). ISK är precis som depåförsäkring en flexibel sparform som passar flera olika typer av sparande.

Kvalitetssäkrat urval och noggrann utvärdering

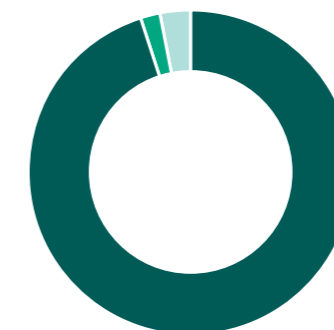
Skandia har en systematisk process för urval av fonder, och gör alltid en noggrann analys och utvärdering om fonden ger möjlighet till god avkastning till en prisvärd avgiftsnivå. Fonderna i Skandia Link hållbarhetsgranskas och utvärderas löpande av våra fonddanalytiker för att säkerställa att de möter våra krav.

Till baskraven hör att fondernas förvaltare har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, att det finns en policy för miljö- och bolagsstyrningsaspekter, samt sociala aspekter, såväl som adekvata resurser för att genomföra och redovisa ett robust hållbarhetsarbete. En viktig del i vårt erbjudande är också rådgivning till kunderna. Vi arbetar kontinuerligt med bland annat utbildningsinsatser, för att upprätthålla en hög kompetens hos våra rådgivare.

Dessutom kvalitetsgranskas och analyseras innehaven i Skandias egna fonder löpande utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Även övriga fonder i Skandia Link utgår från hållbarhetsaspekter i sin förvaltning. Vi utvärderar löpande fondernas processer och policyer, gällande hur dessa beaktar hållbarhet i sina investeringsstrategier. Dessa utvärderingar lägger grunden för löpande diskussioner med fondens förvaltare och är en viktig del av den regelbundna utvärderingen som görs av varje fond. Vi eftersträvar en tydlig vilja att göra

Fördelning av totalt fondkapital

- Fonder som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8)
- Fonder som har hållbara investeringar som mål (artikel 9)
- Övriga fonder

178

fonder i totala fondutbudet

104

fonder i Skandia Link

97%

av fondkapitalet i artikel 8- och 9-fonder

Vårt fonderbidjande

Totalt antal fonder **178**
 Skandia Link **104**
 Skandias egna fonder **24**
 Distributörsfonder **41**
 Antal fonder med hållbarhetsfokus **32**

en positiv förflyttning, om vi skulle identifiera brister eller se potential till förbättring. Fonder som inte lever upp till våra hållbarhetsförväntningar eller visar god vilja att arbeta för en förbättring avvecklas från Skandias fonderbidjande.

Enkelt att spara hållbart

Vi har ett brett och prisvärt utbud av fonder med hållbarhetsfokus. Vi tillhandahåller information och digitala verktyg för att kunderna ska kunna välja, eller välja bort, utifrån sina hållbarhetspreferenser. För att förenkla redovisar vi hållbarhetsnivå och klimatriskvärde för alla fonder, både våra egna och de externa fonderna. Informationen tas fram av det oberoende analysföretaget Morningstar.

Institutionella investerare och alternativa tillgångar

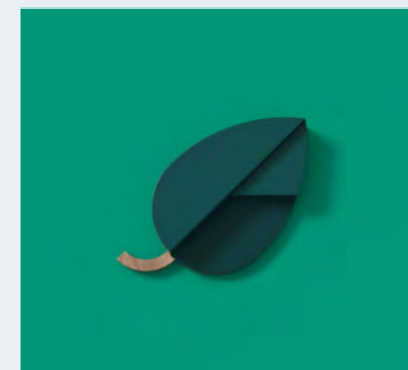
Institutionella investerare har, tillsammans med Skandias livbolag, möjlighet att investera i alternativa tillgångsslag. Idag förvaltar vi cirka 16 miljarder kronor åt institutionella investerare. Som investerare i våra institutionella fonder får kunden samma förvaltning som vårt livbolag vad gäller exponering mot alternativa tillgångar. I

dagsläget består de alternativa investeringarna främst av fastigheter, infrastruktur, banklån och onoterade aktier.

Utveckling under året

Under 2023 har vi fortsatt att arbeta med att utveckla fonderbidjandet. Ett gynnsamt börsklimat, tillsammans med sänkta avgifter, har också gynnat flödena till Skandias fondförsäkring under året. Tillgångar under förvaltning i fond- och depåförsäkring uppgick till 179 473 miljoner kronor per den sista december 2023, och den genomsnittliga värdeförändringen i fond- och depåförsäkring uppgick till 11,9 procent. Premier för fond- och depåförsäkring uppgick under året till 12 172 miljoner kronor, en ökning på 19 procent jämfört med 2022. Resultatet för fond- och depåförsäkringsverksamheten uppgick till 1 673 miljoner kronor, jämfört med 1 530 miljoner kronor föregående år.

Årets höjdpunkter

Fonderbidjande med hållbarhetsfokus

Under 2023 har arbetet med att utveckla fonderbidjandet fortsatt. Ett exempel är lanseringen av en företagsobligationsfond som fokuserar på hållbara investeringar, och har som mål att ha en hög andel hållbara företagsobligationer.

Att öka såväl egna som externa fonder med hållbarhetsfokus har varit ett viktigt mål för vårt fonderbidjande sedan 2020.

Egen fond prisad för sjätte året i rad

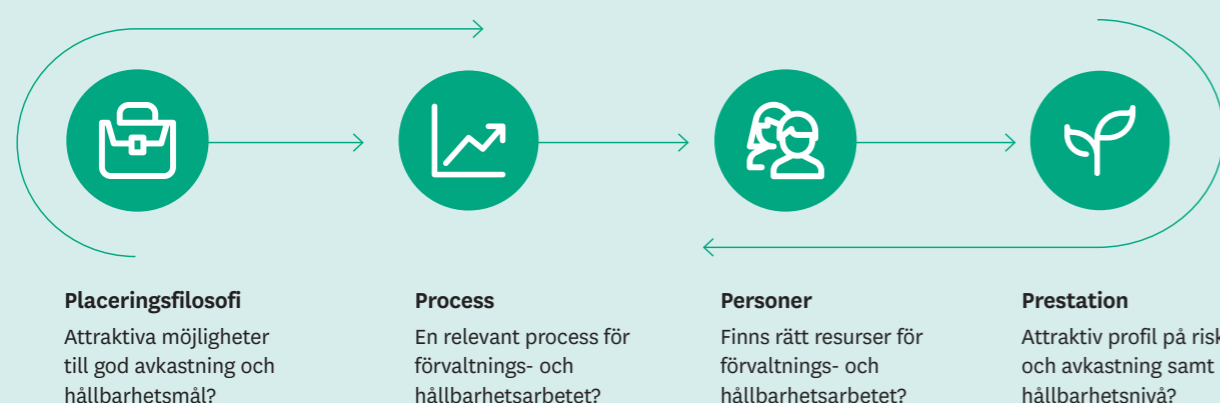
Skandia strävar efter att ha ett heltäckande fonderbidjande som möter kundernas behov och önskemål. Under året har flera av våra fonder presterat mycket väl. Ett exempel är aktiefonden Skandia Time Global som prisades i Lipper Fund Awards i kategorin globala aktiefonder. Priset tilldelades Skandia Time Global för en framgångsrik förvaltning under perioden 10 år. Fonden fick denna utmärkelse för sjätte året i rad.

Förbättrad funktionalitet i ny fondlista

För att stärka kundupplevelsen har Skandia under året uppdaterat fondlistan med ny design, förbättrade funktioner och mer lättillgänglig information om varje fond. Kunderna har fått bättre möjligheter att göra en hållbarhetsfiltrering, och kan på ett enklare sätt sortera även utifrån andra parametrar såsom inriktning och/eller avgifter.

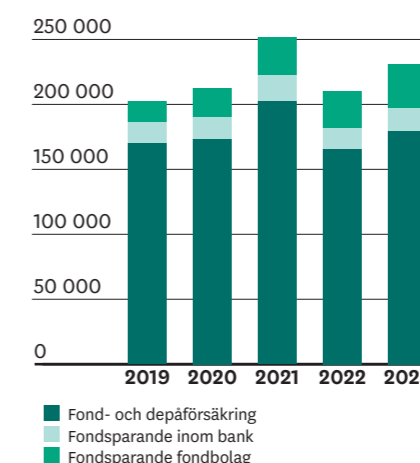
Vår utvärderingsprocess – hållbarhet i alla steg

Högsta betyg

Våra fonder Skandia Time Global och Skandia Balanserad får högsta betyg av det globala fondratinginstitutet Morningstar

Tillgångar under förvaltning, MSEK

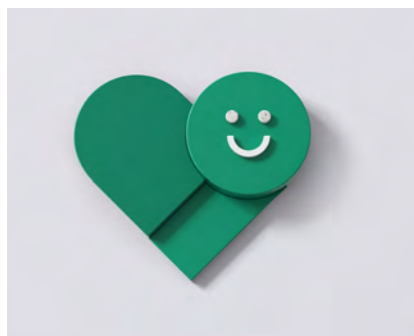
Nyckeltal

MSEK	2023	2022
Premier	12 172	10 233
Tillgångar under förvaltning	231 121	210 369
Fond- och depåförsäkring	179 473	165 750
Genomsnittlig värdeförändring fond- och depåförsäkring	11,9%	-16,7%
Fondsparande bank	17 682	15 745
Fondsparande fondbolag	33 966	28 874

Hälso- och trygghetstjänster

Skandia erbjuder tjänster för trygghet och hälsa som stöttar våra företagskunder med att skapa ett hållbart arbetsliv för deras medarbetare. Friska medarbetare är en förutsättning för att driva hållbara och lönsamma företag.

Skandias målsättning är att arbeta för en bättre hälsa och lägre sjukfrånvaro bland medarbetare hos våra kundföretag. Detta skapar friskare medarbetare, mer hållbara företag och gynnar dessutom samhället i stort. Inom vårt erbjudande Hälsokedjan finns hälsoförsäkring, vårdförsäkring, sjukförsäkring, en hälsoapp samt arbetsmiljö- och hälsojourer för ett aktivt och vardagsnära stöd. Genom erbjudandet säkerställer vi att våra kunders medarbetare får rätt hjälp oavsett hälsotillstånd under hela arbetslivet och en tryggare framtid vid pensionen.

9/10

Rekommenderar Skandias hälsoförsäkring till andra

Förebyggande insatser

Skandia strävar efter att bidra till ett proaktivt hälsoarbete och lägre sjukfrånvaro hos företagen, som ger ett friskare samhälle i stort. Vi satsar långsiktigt på förebyggande insatser och tillsammans med våra kunder arbetar vi för att minska sjukskrivningarna.

Ett heltäckande hälsoerbjudande

Skandia har ett heltäckande erbjudande med sjuk-, vård-, olycksfalls-, liv- och hälsoförsäkringar kombinerat med hälsoförebyggande tjänster samt möjligheter till rehabilitering. Genom vårt erbjudande Hälsokedjan strävar vi efter att säkerställa att våra kunders medarbetare får rätt hjälp och insatser oavsett hälsotillstånd under hela sitt arbetsliv. I Hälsokedjan ingår hälsoförsäkring, vårdförsäkring, sjukförsäkring, en hälsoapp, samt noggrant utvalda arbetsmiljö- och hälsojourer till stöd för arbetsgivare. I undersökningar som Skandia har genomfört ger chefer vår hälsoförsäkring ett mycket högt betyg – 9 av 10 skulle rekommendera den till andra. Våra undersökningar visar också att stressen har minskat och sömnen förbättras betydligt hos närmare 70 procent av de som använder hälsoförsäkringen.

Förebyggande hjälp och vård med Hälsoslussen

Genom Hälsoslussen säkerställer vi att medarbetare som omfattas av en vård- eller hälsoförsäkring snabbt får tillgång till förebyggande hjälp/vård samt sjukvårdsrådgivning av sjuksköterskor, dygnet runt. Vid exempelvis enklare fysiska besvär eller psykiskt relaterade besvär kan den försäkrade välja ett digitalt besök, för vård och hjälp.

Hälsoslussen kan kontaktas oavsett om problemen är arbetsrelaterade eller privata, och målsättningen är att bidra med effektiva stödinsatser så tidigt som möjligt, det vill säga innan en sjukskrivning blir aktuell. Undersökningar visar att vår Hälsosluss och hälsoförsäkring är mycket framgångsrika – 8 av 10 personer använder Skandias hälsoförsäkring i förebyggande syfte, för att undvika sjukskrivning. Hälsoslussen har en hög tillgänglighet

både digitalt och i telefon och kunderna ger servicen 4,5 av 5 i betyg.

Med omtanke om nära och kära

I Sverige är det vanligt att ta hand om sina närstående vid sidan av sitt arbete. Skandia har räknat på omfattningen av anhörigvård, vilket redovisas i rapporten Nära och kära. Den visar att 1,2 miljoner svenskar tar hand om närstående, exempelvis föräldrar som behöver stöd när de blir äldre. För många påverkar det arbetsförmågan, och man behöver gå ner i arbetstid. Det påverkar också den egna hälsan genom ökad stress, bristande sömn och mindre tid till andra relationer.

Skandia Omtanke är ett erbjudande som riktar sig till att stötta kunderna i denna situation. Vi erbjuder tjänster såsom vård och omsorg i vardagen, både för de som är i arbetslivet och för dem som har gått i pension.

Stöd till medicinsk forskning

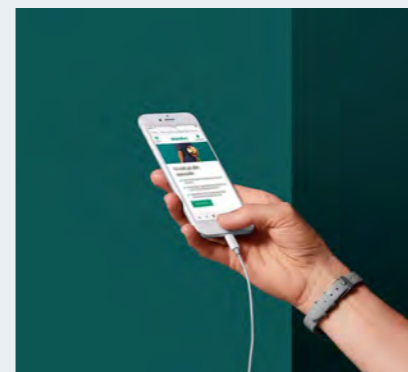
En viktig del av vårt hälsofrämjande arbete är att ge stöd till medicinsk forskning som bidrar långsiktigt till ett friskare samhälle, och vi initierar och finansierar forskningsprojekt i samverkan med ledande lärosäten. Vi prioriterar forskning kring sjukdomar som är vanliga i vårt försäkringskollektiv. Många av projekten fokuserar på förebyggande insatser och rehabilitering av psykisk ohälsa.

Utveckling under året

Under året ökade antalet tecknade vård- och hälsoförsäkringskontrakt med 54 procent. En stor del av tillväxten utgörs av att ett större fackförbund har tecknat en obligatorisk gruppförsäkring. Exklusive denna grupptecknade hälsoförsäkring ökade antalet tecknade vård- och hälsoförsäkringskontrakt med 6 procent.

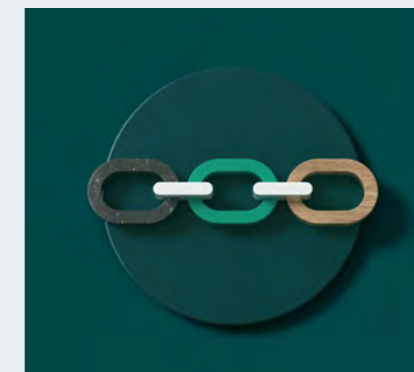
Resultatet för vård- och gruppförsäkring uppgick till -157 miljoner kronor (22). Minskningen beror främst på högre skadekostnader. Resultatet för liv- och sjukförsäkring uppgick till 349 miljoner kronor (-1 360). Det förbättrade resultatet är främst hänförligt till en högre kapitalavkastning påverkad av den positiva börsutvecklingen under året.

Årets höjdpunkter

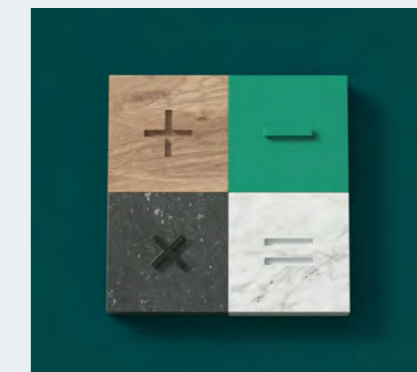
Min Hälsosluss

Under året har vi lanserat ”Min Hälsosluss”, en samlad sida för våra kunders vård- och hälsoförsäkringar. Det är nu ännu enklare att hitta och få hjälp i olika ärenden och komma i kontakt med Hälsoslussen, och vi guidar kunderna så att de snabbt och enkelt får rätt hjälp. På ”Min Hälsosluss” visas kundens försäkringar och villkor, pågående ärenden, vårdbokningar och vi lotsar vidare till rätt kanal för olika frågor. Under 2024 kommer vi att fortsätta utveckla denna tjänst och ytterligare öka tillgängligheten.

Hälsokedjan

Under året har vi arbetat med att ytterligare förenkla och förtydliga vårt erbjudande Hälsokedjan och de arbetsmiljö- och hälsorelaterade tjänster som är en del av detta erbjudande. Vi strävar efter att ha relevanta tjänster för att stötta våra kundföretag att främja en god arbetsmiljö och hälsa hos sina medarbetare. Hälso- och rehabvägledare från Sophiahemmet Rehab Center möter kundföretagens behov och bistår i deras utmaningar. Under året har vi ökat den digitala tillgängligheten till våra tjänster, så att våra kunder ska kunna få rätt hjälp och bästa möjliga stöd i sina frågor kring arbetsmiljö och hälsa.

Beräkning av ohälsa

Skandia har tagit fram en hälsokalkylator för att hjälpa företag att räkna på kostnaden för sjukfrånvaro och sjuknärvaro. Hälsokalkylatorn ger ett bra underlag för att se hur mycket ohälsan kostar, och kan användas som underlag för att satsa på förebyggande hälsoinsatser.

Verktöget bygger på både referens- och schablonsiffror och utgår från forskning inom området, statistik från institut som Försäkringskassan, Karolinska Institutet och SCB, samt Skandias kundbas. Kostnadsberäkningarna baseras på nivå av stress, sjuknärvaro, kort och lång sjukfrånvaro samt vinsten av de hälsoinvesteringar som företaget väljer.

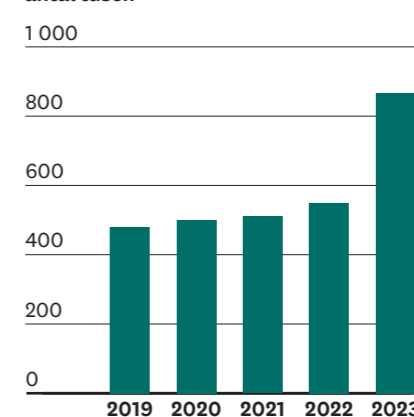
54%

Ökat antal vård- och hälsoförsäkringskontrakt (jämfört med samma period föregående år)

1 070 MSEK

Rabatterad premie till kunder inom liv- och sjukförsäkring

Vård- och hälsoförsäkringar, antal tusen

Nyckeltal

MSEK	2023	2022
Premier vård- och gruppförsäkring	1 468	1 335
Premier liv- och sjukförsäkring	2 298	2 175
Totalkostnadsprocent ¹⁾		
Vård- och gruppförsäkringsverksamheten	115%	101%
Liv- och sjukförsäkringsverksamheten	78%	66%

¹⁾ För definition se sidan 119.

Bank med fokus på enkelhet och transparens

Skandiabanken riktar sig till privatmarknaden och erbjuder enkla, digitala, transparenta och hållbara banktjänster som skapar nytta för kunderna, samhället och klimatet.

Skandiabankens erbjudande riktar sig till privatmarknaden och är ett fullsortiment av tjänster och produkter för kunders vardagsekonomi, med fokus på erbjudande om bolån. Erbjudandet kännetecknas av transparens och kundnytta samt att tjänsterna i första hand har utvecklats för digital hantering. Vår målsättning är att göra det enkelt och transparent för våra kunder att sköta sin vardagsekonomi och sitt sparande hos oss.

Hållbart helhetserbjudande för vardagsekonomi

Skandiabanken erbjuder produkter och tjänster som de flesta personer behöver för att hantera sin vardagsekonomi, så som konto, kort, sparande och bolån. Bankens produkter och tjänster har i första hand utvecklats för digital hantering, men finns även tillgängliga i andra kanaler. Vår målsättning är att göra det enkelt och transparent för våra kunder att sköta sin vardagsekonomi och sitt sparande hos oss.

Vi ska erbjuda produkter och tjänster inom lån och sparande som inte bara skapar nytta för kunderna utan även för samhälle, miljö och klimat. I vårt hållbarhetsarbete är ansvarsfulla banktjänster ett prioriterat område, och vi arbetar för att bidra till ett hållbart värdeskapande.

2021 undertecknade vi FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (UN PRB). Under året har Skandiabanken anslutit sig till Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), ett samarbete mellan finansiella institutioner med syfte att göra det enklare att mäta koldioxidavtryck från lån och investeringar, för att bidra till klimatmålen i Parisavtalet. Härigenom kan vi få en bättre förståelse för utsläpp kopplade till bolåneportföljen samt stötta våra kunder i omställningen till mer energieffektiva och klimatsmarta bostäder.

Enkla, trygga och förhandlingsfria bolån

Vi ska finnas för våra kunder i deras viktigaste privatekonomiska beslut, det vill säga boende och pension. Bolånerbjudandet är därför en central del i vår bankverksamhet. Vi har sedan många år en transparent prismodell för bolån där våra kunder får en garanterad ränterabatt utan förhandling. På vår hemsida kan man enkelt räkna ut vilken ränta och ränterabatt vi kan erbjuda och jämföra vårt erbjudande med andra bankers, utan att boka möte med oss och utan krav på att teckna andra produkter eller flytta ett eventuellt sparande. Bolåneräntan avgörs

inte av hur duktig man är på att förhandla; alla med lika förutsättningar får samma ränta. Har man en tjänstepension hos Skandia ger vi ytterligare rabatt. Vi månar om våra kunder och en ansvarsfull kreditgivning är därför central. Vi är noggranna och restriktiva i våra bedömningar och har därför låga kreditförluster och kunder med sunda belåningsgrader.

Enkelt och transparent sparande

Skandiabanken strävar efter att erbjuda kunderna en konkurrenskraftig ränta på både bolån och sparande. I takt med att styrräntan har gått upp har vi höjt våra sparräntor. Vi erbjuder sparkonto med rörlig ränta där kunden när som helst kan sätta in eller ta ut pengar, samt fasträntekonto med bunden ränta där man kan välja bindningstid på 3 månader eller 1 år. Båda produkterna har haft en god utveckling. Under året har vi även infört ränta på lönekonton Allt i Ett-kontot samt på ISK (Investeringssparkonto).

Kontinuerliga förbättringar

Vi arbetar löpande med att förbättra våra produkter och tjänster, för att förenkla för våra kunder. Under året har vi utökat vårt erbjudande av mobila betalningslösningar med Google Pay, Garmin Pay och Fitbit Pay. Vårt utbud inkluderar sedan tidigare Apple Pay och Samsung Pay och passar majoriteten av våra kunder.

Utveckling under året

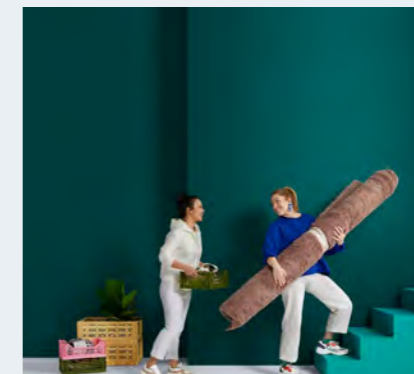
Under året har bolån ökat med 7 016 miljoner kronor till drygt 102 miljarder kronor. Ökningen är ett kvitto på att kunderna uppskattar vår enkla och transparenta bolånemodell och låga räntor. Inlåningen från allmänheten uppgår till 53 870 miljoner kronor. Det är en ökning med 18,6 procent jämfört med 2022, tack vare att vi har haft konkurrenskraftiga inlåningsräntor.

Årets höjdpunkter

Hållbara bostäder

I december lanserade vi "Grönt bolån" vilket innebär att vi erbjuder ytterligare rabatt på bolån för de som bor i en bostad med energiklass A eller B. Detta är en av våra satsningar för att bidra till ett hållbart samhälle. För de av våra bolånetagare som inte redan bor i ett miljöklassificerat hem erbjuder vi också möjligheten att införa lösningar för energieffektivisering genom vårt samarbete med energitjänsten Hemma.

Finansiell inkludering

Banken har under året fortsatt att lyfta frågan om ungas svårigheter att komma in på bostadsmarknaden. I rapporten "Lön utan lägenhet" undersöktes ungas möjlighet att köpa en första lägenhet. Även om fallande bostadspriser för tillfället gör det lättare att komma in på bostadsmarknaden kan minskningen av byggandet av nya bostäder motverka detta. Under hösten inledde banken ett samarbete med hyrköpföretaget Bodil. Hyrköp är en ny möjlighet för familjer utan erforderlig kontantinsats att kunna köpa en bostad, med ett vanligt bolån från banken. Med hyrköp kan man flytta in i sin bostad samtidigt som man sparar ihop till kontantinsatsen. Genom samarbetet blir också flertalet av bankens tjänster tillgängliga för Bodils hyrköpskunder.

Årets Bank 2023

Skandiabanken utsågs i december till "Årets Bank" av tidningen Privata Affärer. Utmärkelsen motiveras med att vi har gjort det enklare för kunder att utan förhandling få en förmånlig boränta. Sedan 2018 är vi en av de banker som har haft snabbast tillväxttakt sett till bolånevolymer. Fokus framåt är att fortsätta erbjuda våra kunder konkurrenskraftiga räntor på bolån och sparande.

Dessutom visade Svenskt Kvalitetsindex (SKI) årliga branschmätning att förtroendet hos våra kunder är fortsatt högt. Årets SKI Bank-rapport visar en kraftig ökning av väldigt nöjda kunder. Inom spara behåller vi en andra plats och inom bolån kommer vi på tredje plats.

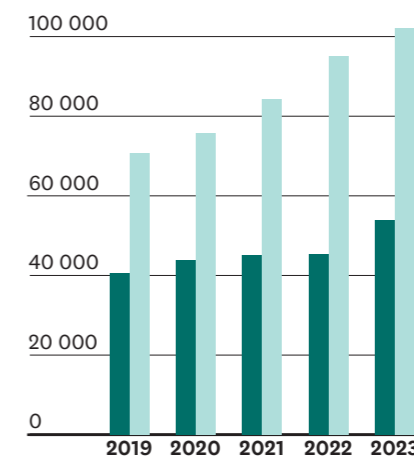
7%

Tillväxt i bolån under 2023

32%

Högre rörelseresultat jämfört med föregående år

Inlåning och utlåning bolån, MSEK

■ Inlåning ■ Utlåning bolån

Nyckeltal

MSEK	2023	2022
Bolån	102 001	94 985
Inlåning	53 870	45 439
Räntenetto	1 257	1 001
Kreditförlustnivå ¹⁾	0,02%	0,02%
Total kapitalrelation ¹⁾	20,8%	20,4%
Kärnprimärkapitalrelation ¹⁾	19,2%	18,6%

¹⁾ För definition se sidan 119.

Ett hållbart Skandia

Ett hållbart Skandia, det fjärde området i vårt hållbarhetsramverk, omfattar hur vi bedriver vår egen verksamhet. Skandia strävar efter att vara ett hållbart bolag och utvecklar kontinuerligt det interna hållbarhetsarbetet. Verksamheten ska bedrivas utifrån god affäretik och med respekt för människor, miljö och samhälle. Skandia ska erbjuda en hållbar arbetsplats som utmärks av en inkluderande och utvecklande miljö. Vidare ska vår verksamhets direkta miljöpåverkan minskas. En central del av vårt hållbarhetsarbete är också att motverka alla former av finansiell brottslighet. Hållbarhetsarbetet omfattar även leverantörskedjan och Skandias samhälls-engagemang.

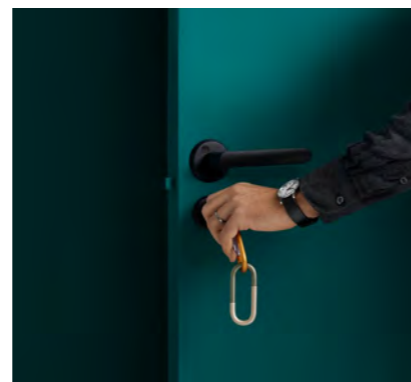
Läs mer om vårt hållbarhetsramverk på sidan 17.

En hållbar arbetsplats för våra medarbetare

Medarbetarnas engagemang är helt avgörande för vår förmåga att skapa affärs- och kundnytta. Skandia som arbetsplats ska därför utmärkas av en inkluderande, utvecklande och lärande miljö där våra medarbetare kan växa och utvecklas. Vi vill också möjliggöra en sund livsstil, och alla våra medarbetare har tillgång till ett brett hälsoerbjudande.

Läs mer på sidorna 35-36.

Affäretik och motverka finansiell brottslighet

Vi arbetar för att motverka alla former av finansiell brottslighet, och vi bedriver ett strategiskt och systematiskt arbete inom både vår bank- och försäkringsverksamhet. Skandias uppförandekod tydliggör våra värderingar samt de förväntningar och krav vi har på våra medarbetare och uppdragstagare. Vi utbildar och kompetensutvecklar regelbundet våra medarbetare inom detta område.

Läs mer på sidorna 37-38.

Ansvarsfulla inköp

Inköp från leverantörer ska ske i enlighet med Skandias värderingar och upphandlingsbeslut ska inkludera ett hållbarhetsperspektiv. Genom att underteckna Skandias uppförandekod för leverantörer bekräftar våra leverantörer att de förstår och accepterar samma värderingar och regelverk som vi och agerar enligt dem.

Läs mer på sidan 39.

Miljöansvar i den egna verksamheten

Skandia har en långsiktig strategi för att integrera miljöhänsyn i alla delar av verksamheten. Frågan är högt prioriterad, även om den direkta miljöpåverkan från vår egen verksamhet är begränsad. Vi strävar efter att hushålla med resurser för att minska den totala belastningen på såväl klimatet som miljön.

Läs mer på sidorna 40-41.

Samhällsengagemang

Skandias samhällsengagemang tar utgångspunkt i de tjänster vi erbjuder, och här spelar vi en viktig roll som komplement till den offentliga välfärden. Skandias engagemang sker även genom våra stiftelser som långsiktigt stödjer forskning och olika lokala projekt med fokus på att förebygga ohälsa och skapa ett tryggare samhälle.

Läs mer på sidorna 42-43.

En hållbar arbetsplats för våra medarbetare

Skandia ska erbjuda en arbetsplats som är inkluderande och utvecklande samt ger medarbetarna möjligheter till ett kontinuerligt lärande.

Medarbetarnas engagemang är helt avgörande för vår förmåga att skapa affärs- och kundnytta. För att nå våra koncernmål behöver vi kunna fortsätta attrahera, behålla och utveckla medarbetare och deras kompetenser. En viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare är en inkluderande arbetsmiljö där våra medarbetare känner sig delaktiga, trygga och kan bidra med sin kompetens. Vi har nolltolerans för all typ av diskriminering och accepterar ingen form av kränkande särbehandling.

Kompetensutveckling och lärande

Alla medarbetare behöver ha möjlighet att utvecklas för att prestera, vara engagerade och må bra i sina yrkesliv. Därför är det viktigt att erbjuda medarbetare såväl som chefer möjligheter till kompetensutveckling och lärande.

Vi arbetar med våra medarbetares kompetensutveckling vid introduktionen, i befintliga samt inför nya yrkesroller. Merparten av kompetensutvecklingen sker genom lärande i vardagen, där medar-

tarna har ansvar för den egna kompetensutvecklingen med stöd av närmaste chef.

Under året har vi vidareutvecklat mallen för utvecklingssamtal men också kompetensplaneringen kopplad till affärsplaneringsprocessen. Vidare har Skandia tagit fram en ledarprofil som ska tydliggöra förväntan på och utveckling av ledarskapet. Vi har också utvecklat arbetssätt för ökat lärande och samarbete i våra olika arbetsgrupper.

Medarbetar-engagemang och ledarskap

Ledarskapet är en av de viktigaste faktorerna för engagemang, prestation och förändring. Därför har vi under 2023 tagit fram en ledarprofil för Skandia. Denna ledarprofil visar vilka förmågor och beteenden som våra chefer och ledare behöver för att vi ska fortsätta vara ett framgångsrikt bolag. Åsikter och inspel från våra medarbetare om vad de ser är mest väsentligt i ledarskapet ligger till grund för denna profil.

Vi följer kontinuerligt upp våra medarbetares engagemang och mående. Utöver individuella samtal mellan chef och medarbetare genomförs medarbetarundersökningar tre gånger per år, så kallade "Hur är läget-mätningar". Dessa har en svarsfrekvens på runt 80 procent, vilket visar på ett högt engagemang.

En viktig fråga i våra undersökningar är "Hur troligt är det att du skulle rekommendera Skandia som arbetsgivare till en vän eller bekant?". Utfallet på denna fråga skapar vårt eNPS (employee Net Promoter Score). Skandia har ett starkt eNPS som vid den senaste mätningen i november 2023 uppgick till 54.

I våra medarbetarundersökningar ställer vi även frågor om våra med-

eNPS 54

visar på ett mycket högt medarbetarengagemang

Ett eNPS-värde kan variera mellan -100 och 100 och allt över 0 bedöms som acceptabelt och över 30 som utmärkt.

arbetares engagemang och delaktighet i koncernens hållbarhetsarbete. Utfallet visar om vi håller en god och hög nivå i vårt hållbarhetsarbete men också om vi säkerställer en bred involvering i organisationen. Under 2023 uppgick utfallet till 4,1 på en femgradig skala.

Hälsa och välmående

Skandia vill möjliggöra en sund livsstil för alla medarbetare och har ett brett hälso-erbjudande. Utöver sjuk- och vårdförsäkring inklusive cancervårdsförsäkring, har våra medarbetare tillgång till en hälsoförsäkring som bygger på proaktiva åtgärder vid till exempel risk för sjukskrivning i samband med stress eller psykisk ohälsa. Som en del i Skandias hälsoförebyggande erbjudande har våra medarbetare även tillgång till en digital hälsoapp, Wellr.

En arbetsmiljöstudie genomförs årligen för att följa upp hur våra medarbetare upplever sin arbetsmiljö. Denna studie visar att våra medarbetare i stort är nöjda med arbetsmiljön, såväl fysiskt, digitalt, socialt som organisatoriskt.

Mångfald, jämställdhet och icke-diskriminering

Vi följer regelbundet upp mångfalds- och jämställdhetsarbetet i verksamheten för att säkerställa att Skandia är en inkluderande arbetsgivare och arbetsplats. Uppföljningen görs med utgångspunkt i lönekartläggningar och analyser av olika jämlikhetsvariabler. Vår plan för aktiva åtgärder mot diskriminering uppdateras varje år. Könsfördelningen i Skandias koncernledning och bland medarbetare på chefspositioner är fortsatt god. Däremot finns utmaningar i enskilda personalgrupper där könsfördelningen inte är tillräckligt jämn.

Nolltolerans mot mobbning och sexuella trakasserier är en viktig grundprincip för att skapa en positiv arbetsmiljö. Vi arbetar kontinuerligt för att förebygga och motverka olämpliga beteenden. I vår uppförandekod tydliggör vi vår nolltolerans mot all typ av mobbning, trakasserier och diskriminering samt vår förväntan att medarbetarna aktivt tar ställning mot olämpliga beteenden.

Läs mer om hur Skandia arbetar med en hållbar arbetsplats på sidorna 98-102 i hållbarhetsrapporten.

Medarbetare	Skandiakoncernen		
	2023	2022	2021
Medarbetare, %			
Kvinnor	49%	48%	48%
Män	51%	52%	52%
Chefer, %			
Kvinnor	43%	39%	39%
Män	57%	61%	61%
Företagsledning, %			
Kvinnor	38%	41%	39%
Män	62%	59%	61%
Styrelse inkl. arbetstagarrepresentanter, %			
Kvinnor	38%	42%	38%
Män	62%	58%	62%
Fullmäktige, %			
Kvinnor	63%	62%	67%
Män	37%	38%	33%
Total sjukfrånvaro, %	3,3%	2,9%	2,5%
Personalomsättning, %	11,4%	12,8%	12%
Medelantal anställda¹⁾	2 269	2 153	2 101

¹⁾ Medelantal anställda omvandlat till heltidstjänster, FTE.

Affärsetik och motverkande av finansiell brottslighet

God affärsetik innebär att vi agerar ansvarsfullt, ärligt samt med integritet och gott omdöme för att skydda våra kunders tillgångar och vår verksamhet. Det innebär även att förebygga affärsetiska risker och att motverka alla former av finansiell brottslighet.

God affärsetik och hög etisk standard ska genomsyra hela vår verksamhet och prägla vår relation till kunder, leverantörer och samarbetspartners. Hur vi agerar definierar och formar oss som bolag. Vi ska förvalta och upprätthålla det stora förtroende vi har, alltid följa våra värderingar och agera med gott omdöme.

Uppförandekoden tydliggör förväntningar och krav

Uppförandekoden innehåller de riktlinjer samt förväntningar och krav vi har på alla som agerar i Skandias namn. Ett sunt risktagande är en väsentlig förutsättning för vår affär. Vi eftersträvar en företagskultur där risker hanteras på stort allvar och med öppenhet. En ärlig dialog bibehålls och värderas högt. Skandias medarbetare och uppdragstagare ska ta del av och signera vår uppförandekod när de tillträ-

der en tjänst hos oss. Därefter genomförs återkommande kunskapsuppdateringar för våra medarbetare.

Sund konkurrens och nolltolerans mot korruption

Vi verkar för att ha en sund konkurrens och följer regler avseende konkurrensbegränsande åtgärder, samt undviker situationer såsom förslag från eller diskussioner med konkurrenter om att dela prisinformation. Vi är skyldiga att motverka, upptäcka och rapportera misstänkta fall av marknadsmissbruk, marknadsmanipulation eller försök till detta. Om våra medarbetare kommer i kontakt med insiderinformation hanteras den strikt konfidentiellt och det är förbjudet att fatta investeringsbeslut baserade på sådan information.

Mutor och korruption är olagliga och oetiska samt har en skadlig inverkan på

samhället och kan också allvarligt skada vårt varumärke. Vi följer Kod mot korruption i näringslivet (Näringslivskoden) från Institutet Mot Mutor.

Hantering av intressekonflikter

En intressekonflikt är en situation där två eller flera intressen som inte kan tillgodoses samtidigt ställs mot varandra. En viktig del av vår värdegrund är att kundernas intressen ska sättas först. Vissa typer av intressekonflikter kan påverka våra ägare och kunder negativt. Vi har därför rutiner och processer på plats för att identifiera och hantera intressekonflikter. Identifiering av möjliga intressekonflikter är ett obligatoriskt moment vid förändringar i vår organisation och när nya produkter och tjänster tas fram.

Visselblåsarfunktion

Skandia har etablerade rutiner för visseblåsning för att uppmärksamma och hantera brister i verksamheten som kan påverka kunder, medarbetare och/eller andra intressenter. Genom visseblåsningsskanalen ges personer verksam i Skandia möjlighet att vid sidan av de ordinarie rapporteringsvägarna rapportera misstankar om allvarliga missförhållanden såsom oegentligheter, oetiskt beteende eller avvikelser från interna eller externa regler. Separata visseblåsningsskanaler har implementerats för samtliga bolag i koncernen i enlighet med gällande visseblåsningsslagstiftning (Lag 2021:890). Rapporteringen sker till utsedda mottagare och kan göras både öppet och anonymt. Under 2023 har Skandia implementerat en integritetsstark systemlösning i syfte att göra det ännu

enklare och tryggare för den som vill rapportera. Lösningen skapar stärkta förutsättningar för effektiv hantering av ärenden, bland annat genom att den som rapporterar anonymt kan ha kontakt med mottagaren av rapporten via systemet.

Alla rapporter hanteras under sekretess och skyddas genom stark kryptering. Läs mer om Skandias visseblåsarfunktion i hållbarhetsrapporten på sidorna 107-108.

Ersättning som främjar långsiktig kundnytta

Rådgivning har ett högt värde för våra kunder och våra rådgivare har både fast och rörlig lön. Utformningen av ersättningen ska främja långsiktig kundnytta. Skandias ersättningsstruktur bedöms vara förenlig med verksamhetens arbete med hållbarhetsrisker i förvaltning och rådgivning till våra kunder.

Som en del av vårt förmånspaket för våra anställda ingår vinstandelsstiftelsen Skandianen, där nyckeltal och maximalt utfall är lika för alla medarbetare. Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center har motsvarande modell för sina medarbetare.

Motverkande av finansiell brottslighet

Skandia bedriver ett strategiskt och systematiskt arbete för att förebygga, upptäcka och rapportera finansiell brottslighet. Till grund för arbetet ligger en samlad riskbedömning som används för att identifiera

risker, kartlägga metoder och prioritera insatser. Eftersom Skandias tjänster kan utnyttjas för finansiell brottslighet såsom penningtvätt och finansiering av terrorism är det av allra största vikt att vi arbetar aktivt med att förebygga denna typ av brottslighet. Ett nära samarbete med tillsynsmyndigheter är nödvändigt för att nå framgång.

Riskminimering och incidentrapportering

Skandia arbetar systematiskt och proaktivt för att minimera risker i verksamheten. Ett exempel är koncernens rutiner vid rekrytering där en grundlig bakgrundskontroll av arbetsökande och konsulter alltid görs. Vi har också en väl inarbetad process för hantering av brister och incidenter. Om en incident inträffar informeras berörda kunder genom relevanta kanaler såsom hemsida, sociala medier och kundtjänst. Vi informerar och lämnar alltid rekommendationer kring lämpliga skyddsåtgärder.

Löpande utbildningsinsatser

Ett viktigt led i arbetet för att säkerställa att våra medarbetare alltid agerar i enlighet med gällande regelverk och normer är obligatoriska utbildningar som genomförs regelbundet. Till dessa hör utbildningar inom etik, penningtvätt, hållbart företagande, visselblåsning och incidentrapportering, identifiering och hantering av intressekonflikter, personuppgiftsbehandling, bedrägerier och mutor samt fysisk säkerhet och informationssäkerhet.

Läs mer om hur Skandia arbetar med etik och motverkande av finansiell brottslighet i hållbarhetsrapporten på sidorna 107-108.

Ansvarsfulla inköp

Skandias ansvarstagande i hållbarhetsfrågor ska omfatta hela leverantörskedjan. Alla inköp ska ske i enlighet med Skandias värderingar samt inkludera ett hållbarhetsperspektiv när upphandlingsbeslut tas.

Våra inköp omfattar produkter och tjänster såsom IT-system, molntjänster, konsulttjänster med mera. Alla inköp ska ske i enlighet med Skandias värderingar och leverantörerna ska signera vår uppförandekod för leverantörer, vilken definierar våra förväntningar och krav.

Det långsiktiga målet är att 100 procent av inköpsvolymen från de leverantörer vi har avtal med ska omfattas av uppförandekoden, sett till totalt utbetalt belopp. Under 2023 uppgick denna andel till 85 procent. Av våra 100 största leverantörer hade 85 procent signerat uppförandekoden.

Bedömning av leverantörer

För att underlätta bedömningen av en leverantörs lämplighet som samarbetspart-

ner har vi utvecklat en modell baserad på lämplighetsbedömning, självdeklaration och riskanalys.

Under 2023 har vi förstärkt arbetet inom ansvarsfulla inköp och infört ett systemstöd för att ännu bättre kunna identifiera, hantera och följa upp risker i leverantörskedjan. I ett första steg kommer detta systemstöd möjliggöra en automatiserad lämplighetscreening av leverantörer och deras hållbarhetsarbete. Screeningen görs utifrån externa källor med bedömningar bland annat inom områdena miljö, socialt ansvar och styrning. Detta stärker vårt bedömningsunderlag och vår förmåga att identifiera hållbarhetsrisker.

Självdeklarationen för leverantörer är utformad med utgångspunkt i vår uppförandekod och tar fasta på leverantörens

riktlinjer, processer, mål och uppföljning avseende till exempel arbetsvillkor och antikorrupcion. Därefter gör vi en bedömning med utgångspunkt i faktorer som leverantörens bransch, var verksamheten sker och leverantörens förmåga att hantera hållbarhetsfrågor. I bedömningen vägs olika hållbarhetsaspekter samman och utgör en del av den övergripande analysen av leverantören och leveransen. Om någon aktuell fråga ger oss anledning att aktivt hantera en hållbarhetsrisk i leverantörsledet sker detta i dialog med leverantören och i samråd med vår hållbarhetsavdelning.

Metoden för hållbarhetsbedömning och analys av leverantörskedjan är integrerad i vår inköpsprocess. Under 2023 har vi inte avslutat samarbetet med någon leverantör på grund av identifierade hållbarhetsrisker.

Skattehantering

Skandia har en centraliserad funktion för skattehantering som styrs av en skatteinstruktion beslutad av VD. Instruktionen beskriver Skandias etiska förhållningssätt till skatter i hela koncernen. Skandias övergripande verksamhetsmål är att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar. Som generell princip gäller därför att Skandia ska ha en affärsmässig inställning till skatt. Vi ska upprätthålla höga etiska standarder i hela vår verksamhet, vilket även gäller skatteområdet.

Målet för skattehanteringen är att rätt skatt ska betalas i rätt tid. Skandias agerande i skattefrågor ska alltid vara i god tro och inom ramarna för gällande lag. Aggressiv skatteplanering genom förfaranden som gränsar till skatteflykt får inte förekomma. Koncernens kontakter med skattemyndigheter och skattedomstolar ska utmärkas av transparens och respekt.

Den skatt Skandia betalar är en del av vårt sammanlagda bidrag till samhället. Stora delar av vår verksamhet är föremål för så kallad avkastningsskatt, andra delar för konventionell bolagsskatt. Skandia bedriver i stor utsträckning verksamhet som inte är momspliktig. Det innebär att den moms som Skandia betalar vid inköp av varor och tjänster inte blir avdragsgill utan stannar som en kostnad i koncernen (ej avdragsgill ingående moms).

Skandia bedriver sin verksamhet i Sverige och den huvudsakliga verksamheten är livförsäkringsverksamhet. Vår bankverksamhet är internetbaserad med enbart privatkunder med fokus på vardagsekonomi och bolån. Det innebär att risken för att Skandia bidrar till skatteflykt genom sina kunder är låg. I koncernen finns också ett Luxemburgbaserat bolag som fungerar som en alternativ investeringsfond. Kapitalet i investeringsfonden ägs av investerarna och fonden/dotterbolaget konsolideras inte i koncernens resultat- och balansräkning. Mer information om innehavet framgår av årsredovisningens not 48.

Skatterapport 2023

År 2023 uppgick Skandiakoncernens skattekostnad till 3 607 (1 452) miljoner kronor. Se not 17 på sidan 156 för uppdelning av skattekostnaden på typ av skatt. Skandiakoncernen betalade 2023 även sociala avgifter och särskild löneskatt till ett värde av 631 (551) miljoner kronor samt fastighetsskatt och energiskatt om 255 (227) miljoner kronor. Koncernens kostnad för betald men ej avdragsgill moms har under 2023 uppgått till cirka 461 (425) miljoner kronor.

Miljöansvar i den egna verksamheten

Skandia har en långsiktig strategi för att införliva miljöhänsyn i alla delar av verksamheten. Vi arbetar kontinuerligt för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och främja miljövänliga lösningar.

Även om miljöpåverkan från Skandias egen verksamhet är begränsad, är miljö en prioriterad fråga för oss. Det efterfrågas av våra kunder såväl som av våra medarbetare och krävs för att vi ska vara trovärdiga samt för att skapa engagemang. För att förtydliga vår ståndpunkt och ambition för koncernens interna miljö- och klimatpåverkan har vi som mål att fram till 2030 halvera vårt totala koldioxidutsläpp samt avfall (basår 2019).

Miljökrav på våra kontor

Vid nyetableringar och ombyggnation av kontor ställer vi krav på fastigheternas miljöstandard och vi har ett ramverk med hållbarhetskrav för fastigheter, lokaler och inredning som tydliggör detta. Vi har länge strävat efter att enbart använda förnybar

el, och förnybar energi står idag för 99 procent av elförbrukningen i våra lokaler. På huvudkontoret i Stockholm har vi solceller på taket vilket genererar cirka 120 000 kWh per år. Detta står för cirka 30 procent av kontorets fastighetsel. Huvudkontoret samt storarbetsplatserna i Linköping och Sundsvall är miljöcertifierade och vår lokalvård är Svanenmärkt.

89 procent av våra kontorsytor i Sverige har gröna hyresavtal. Grönt hyresavtal innebär att avtalsparterna förbinder sig att samverka för att säkerställa minskad klimatpåverkan och resursanvändning från lokalen. Det innefattar bland annat optimering av uppvärmning, kylning och ventilation, lösningar för ökat återbruk/återvinning, samt att miljöpåpassade och icke hälsovådliga material används i byggnad

och inredning.

Därutöver arbetar vi kontinuerligt för att effektivisera resursanvändningen och minska miljöpåverkan genom exempelvis avfallshantering. Vi arbetar främst med att minska vårt avfall, men även med att öka graden av återbruk och återvinning. Cirka 85 procent av vårt avfall återvinns idag (materialåtervinning) och vi återvinner även pappershanddukar på huvudkontoret samt på arbetsplatsen i Göteborg. Vi ser kontinuerligt över möjligheten att förbättra återvinning av ytterligare material på våra kontor.

Vår personalrestaurang på huvudkontoret är en av få Svanenmärkta restauranger i landet. Stora delar av den mat som serveras kommer från närliggande gårdar och är eko- och kravmärkt. Matsvinnet mäts och

restaurangen arbetar för att våra medarbetare inte ska slänga mat. Vår senaste mätning visar att vi i genomsnitt slänger motsvarande en halv tomat var per dag. Detta är ett bra resultat även om det finns förbättringspotential. Det matsvinn som ändå uppstår tas om hand och blir till biogas och biogödsel via Stockholms Stad.

Ett smartare resande för klimatet

Att mötas är en naturlig del av vår verksamhet men allt onödigt resande ska minimeras då koldioxidutsläppen från tjänsteresor står för en stor del av verksamhetens utsläpp. Enligt vår riktlinje för resor i tjänsten ska resor kortare än 50 mil i första hand göras med tåg. Under 2023 ökade våra utsläpp från resor något i jämförelse med 2022. I jämförelse med 2019 (basår för målsättningen att halvera våra utsläpp fram till 2030), har vi dock fortsatt låga utsläppsnivåer för vårt resande. För utfall se tabeller nedan samt sidan 117.

För att göra det smidigt att cykla, gå eller springa till arbetsplatsen har vi på kontoren i Stockholm, Sundsvall och Göteborg trygga och säkra cykelparkeeringar samt bra ombytestfaciliteter. Vi erbjuder även våra medarbetare låne-cyklar på flera av kontoren.

Digitaliserad kommunikation

Idag genomförs drygt 70 procent av Skandias kundutskick digitalt. Till följd av fortsatt förflyttning till allt fler webbformulär, ökad användning av digitala brevlådor och ökad notifiering av handlingar på Skandias portal, har vi under 2023 minskat våra fysiska utskick med cirka 10 procent jämfört med 2022. Denna minskning motsvarar cirka 350 000 utskick. Under 2024 fortsätter digitaliseringsarbetet genom en ökning av antalet självservice-tjänster på skandia.se och genom att vi ökar möjlighet till digital signering av handlingar med BankID.

Klimatkompensation för våra utsläpp

Sedan 2012 klimatkompenenserar Skandia för de utsläpp som den egna verksamheten ger upphov till. Vi investerar i kvalitetscertifierade klimatkompensationsprojekt som bidrar till en hållbar utveckling, med mätbara effekter. För koldioxidutsläppen 2022 bidrog vi under 2023 med finansiering till projektet Rimba Raya Biodiversity Reserve i Indonesien. Projektet skyddar drygt 90 000 hektar från vidare avskogning och återplanterar skog för att bevara livsmiljön för 122 arter av däggdjur, bland annat den hotade orangutanen, 300 fågelarter och 180 arter av träd och växter. Utöver miljöskydd stödjer projektet en rad andra aktiviteter för att förbättra lokalbefolkningens levnadsförhållanden, exempelvis via ökade arbetstillfällen, tillgång till rent vatten samt utbildning. Projektet har röstats fram av våra medarbetare. Klimatkompensation ersätter dock inte det fokuserade arbetet med att fortsätta minska våra egna utsläpp.

Hållbar IT

Klimatpåverkan för IT-verksamheten uppstår dels genom energianvändning, dels vid tillverkning av hårdvaran, exempelvis våra datorer. Skandia arbetar på flera olika sätt för att minska denna klimatpåverkan.

- Skandia arbetar kontinuerligt med att ställa krav på leverantörer för att minimera den miljöpåverkan vår datakapacitet genererar. Exempelvis fortsätter vi att flytta delar av våra molntjänster från datacenter inom

EU till datacenter i Sverige där tillgången till förnybar energi är väsentligt mycket större. Detta leder till att koldioxidintensiteten per användare minskar avsevärt. Vi har flyttat delar av datakapaciteten och ser redan en markant minskning. Hela flytten kommer vara klar under 2024.

- När IT-produkter såsom mobiltelefoner, datorer och skärmar har tjänat sitt syfte och vi inte kan återanvända dessa i någon del av vår verksamhet, använder vi en extern återtags-

tjänst där produkterna kontrolleras noggrant. De produkter som anses sakna värde eller inte kan användas återvinns i största möjliga utsträckning, medan mer värdefull utrustning behandlas för återförsäljning. Vår målsättning är att IT-återtaget (återvinning och återanvändning) ska vara 100 procent.

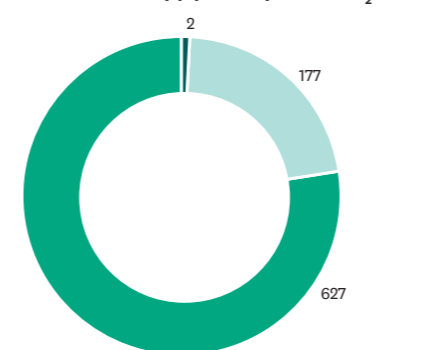
- Vi är aktiva deltagare i, och medverkade till starten av, initiativet CIOCO2. Detta initiativ syftar till att skapa en gemensam förståelse för att mäta och arbeta med klimatavtryck, och utbyta erfarenheter för en mer hållbar IT-bransch. Under 2023 var Skandia värd för ett gemensamt event.
- Under året har vi höjt kunskapsnivån hos våra medarbetare inom IT för hur vår IT-verksamhet påverkar klimatet och vad man kan göra för att minska denna påverkan. Även Skandias olika verksamhetsområden har informerats i olika forum, för att öka medvetenheten.

Miljönyckeltal

Utfall avser hela Skandiakoncernen förutom Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

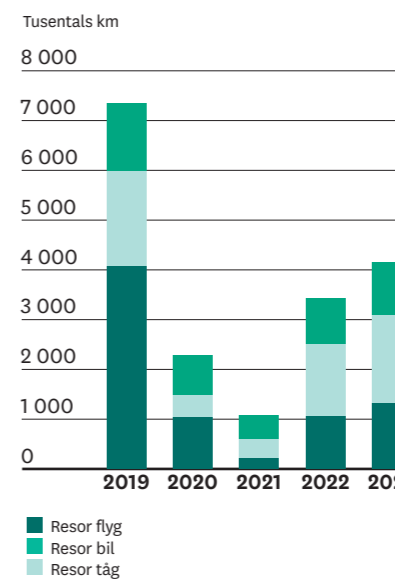
Energiförbrukning	2023	2022	2021
Elektricitet (MWh)	3 780	3 806	3 949
Varav förnybart, %	98,7	98,8	98,8
Fjärrvärme (MWh)	2 730	2 573	2 922

Koldioxidutsläpp per scope, ton CO₂

- Scope 1 Direkta utsläpp från Skandias företagsbilar
- Scope 2 Indirekta utsläpp från förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla
- Scope 3 Indirekta utsläpp från tjänsteresor samt förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla

Resor

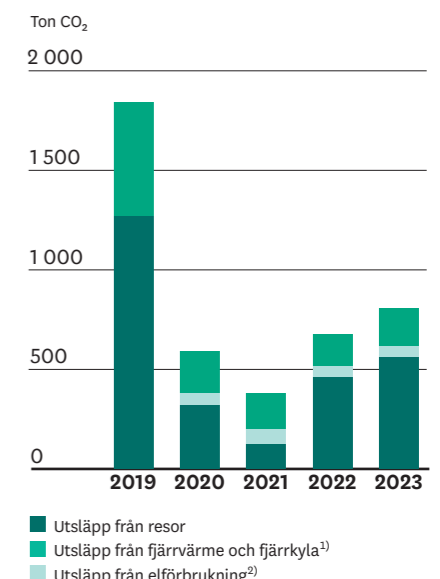

¹⁾ Från 2020 görs beräkningen av utsläpp huvudsakligen från faktisk förbrukning istället för schablon, vilket har resulterat i en lägre förbrukning och utsläpp. Från 2020 inkluderas även fjärrkyla vilket medför en marginell ökning av utsläppen.

²⁾ Från 2020 har utsläpp från scope 3 inkluderats, avseende exempelvis utsläpp från byggnationer av förnybara källor samt för förluster i elnät.

För fler miljönyckeltal se Översikt hållbarhetsresultat sidan 117.

Koldioxidutsläpp

Samhällsengagemang

Vårt samhällsengagemang har sin utgångspunkt i att vi i vår affär möter centrala samhällsutmaningar såsom risk för låga pensioner, höga kostnader för ohälsa och behov av långsiktiga investeringar.

I enlighet med ägarinstruktionen ska Skandia agera aktivt i samhällsdebatten, vilket gynnar våra kunder. Det är viktigt att villkoren för pensioner och pensionssparande får en för den enskilde individen och företagaren så stabil, gynnsam och långsiktig utformning som möjligt.

Vi engagerar oss bland annat genom att ta fram rapporter och studier som påvisar konstruktiva lösningar på aktuella samhällsutmaningar. Dessa ger även våra kunder information, samt syftar till att främja kunskap om privatekonomi och utbilda om vikten av sparande hos allmänheten samt att stödja forskning och samhällsinsatser för ett tryggare samhälle och ett friskare liv.

Skandia ledande i pensionsdebatten

Under året har diskussionerna intensifierats om att det ska ha lönat sig att ha arbetat för att få en god pension. Bland annat fattade den parlamentariska pensionsgruppen beslut om ett förslag att det ska bli möjligt att pausa uttaget av tjänstepension, en fråga som Skandia har drivit i flera år. Det innebär att det blir enklare och mer förmånligt för en pensionär att börja arbeta igen, vilket ökar flexibiliteten för att få flera år att förlänga arbetslivet.

Under 2023 lyfte Skandia också problem på tjänstepensionsmarknaden, där det

finns risker med kapital- och maktkoncentration i upphandlingen av tjänstepensioner för privatanställda inom ITP. Vidare pekade vi på att det finns behov av en utredning från arbetsmarknadens parter för att motverka osund kapitalkoncentration, uppmuntra till hållbara placeringar och att alltid sätta pensionsspararna främst.

Under Almedalsveckan arrangerade Skandia årets största pensionsdebatt där de pensions- och ekonomisk-politiska talespersonerna för samtliga riksdagspartier deltog. Debatten fokuserade bland annat på höjda och mer jämställda pensioner och hur det kan bli enklare för svenska folket att själva spara till sin pension. Ett annat av våra seminarium lyfte den skatteorättvisa som har drabbat årskullen födda 1957, som en oavsiktlig följd av införandet av riktåldrar.

I september stod Skandia värd för Äldreriksdagen, den fjärde i ordningen, med pensionsorganisationerna SPF Seniorerna, SKPF Pensionärerna och PRO som instiftare.

En katalysator för samhällsförändring

Våra stiftelser och forskningssamarbeten har en koppling till de samhällsutmaningar som våra kunder möter i sin vardag. Genom att initiera forskningsprojekt, bidra

med medel till forskning och metodutveckling, samt genom regelbunden utgivning av rapporter för att sprida kunskap om frågor som berör vår verksamhet, fungerar vi som en katalysator för samhällsförändring. Vårt aktiva samhällsengagemang och de forskningsinsatser som vi driver eller stödjer bidrar bland annat till att utveckla lösningar som kommer såväl våra kunder som samhället till godo, skapa ökad trygghet för barn och unga och till utvecklingen av en hållbar finansmarknad.

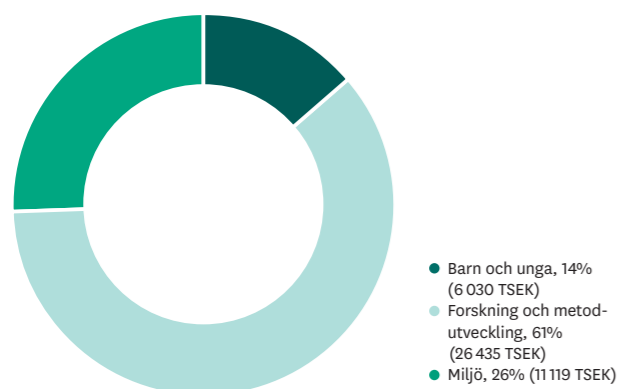
Långsiktiga investeringar

Pensionskapital kan spela en stor roll för att lösa viktiga samhällsproblem; bidra till förebyggande satsningar på hälsa, energiomställningen och infrastrukturprojekt. Läs mer på sidorna 20-26.

Sparformer med extra engagemang

I våra ideella fonder Skandia Cancerfonden, Skandia Idéer för livet och Skandia Världsnaturfonden går två procent av fondernas värde årligen till bland annat svensk cancerforskning och stöd till förebyggande insatser för bättre hälsa och trygghet för unga. Sedan 1989 har över 670 miljoner kronor delats ut. Fonderna förvaltas ansvarsfullt och har ett hållbarhetsfokus.

Skandias ekonomiska bidrag till samarbetspartners 2023

Redovisade belopp härrör från Skandia, Skandias stiftelser och Skandias ideella fonder (där spararna aktivt valt att en del av kapitalet ska återinvesteras i samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete samt cancerforskning).

Idéer för livet – för välmående, trygghet och framtidstro

Skandias stiftelse Idéer för livet verkar för bättre hälsa och ökad trygghet för barn och unga, från idé till handling, som ger effekt och skapar framtidstro. Vi delar kunskap och hjälper organisationer att växa, för en ökad social hållbarhet.

Stiftelsen initierar och stödjer forskning, organisationer och insatser, nationellt såväl som lokalt. Sedan starten 1987 har 4 500 projekt runt om i landet fått ekonomiskt stöd, metoder har utvecklats och forskning har visat vägen för fler förebyggande insatser.

Vår investeringsfilosofi

Resultat av lyckade investeringar mäts inte bara i kronor, utan också i förmågan att förändra samhället. Vi vet att gemenskap nu förebygger utanförskap sen. Att trygghet nu förebygger kriminalitet sen. Att mod nu ger ännu större mod sen. Vi agerar kraftfullt med mjuka medel, och bygger starka vuxna genom att investera i dem som fortfarande växer. Därför är varje krona som spenderas på att få barn och unga att må bättre, känna mer delaktighet och tro på sig själva, en stor vinst för framtiden. Stiftelsens medel kommer från Fonden Skandia Idéer För Livet, där två procent av det årliga värdet går till verksamheten. Fonden, som har hållbarhetsfokus, är dessutom fri från förvaltningsavgifter. Skandia står för stiftelsens kostnader för administration och kansli.

Kunskapspridning, effektmätning och forskning

Våra forskningssamarbeten har gett upphov till ny kunskap om sociala investeringar i Sverige, bland annat sociala och hälsoekonomiska beräkningsmodeller. Kunskapen från detta använder vi för att både visa på och öka effekten av de projekt vi stödjer, samt att öka kännedomen bland samhällets beslutsfattare om värdet av att investera i social hållbarhet.

Vi erbjuder utbildningar i effektmätning som ger såväl teoretisk som praktisk kunskap. Under 2023 har våra utbildningar utvecklats och erbjuds på tre nivåer; grund, fördjupning, och i samarbete med Örebro universitet en diplom-

berättigad uppdragsutbildning motsvarande högskolenivå. Under året har 17 personer genomgått utbildningen.

Välmående, trygghet och framtidstro

Genom undersökningar och rapporter kring välmående och trygghet synliggör vi den kunskap och forskning som finns inom dessa områden samt lämnar förslag på förebyggande åtgärder. Syftet med rapporterna som uppdateras årligen är att vi – den offentliga sektorn, näringslivet, akademien och civilsamhället – tillsammans ska kunna kraftsamla och enas om en agenda för friskare och tryggare unga.

Under våren presenterade vi samlingen PrioTio, tio samhällsinvesteringar och fem rekommendationer för ökad trygghet och hälsa för barn och unga. I denna rapport lyfter vi goda exempel som hela samhället kan lära sig av.

I maj 2023 lät vi göra en ungdomsundersökning för att bland annat ta reda på hur unga ser på trygghet och samhällsutvecklingen. Resultatet visar att ungas syn på samhällsutvecklingen är negativ. Varannan ung person i Sverige tycker att samhällsutvecklingen går i fel riktning.

Alla våra rapporter finns att läsa på www.ideerforlivet.se.

Stöd till familjer från Ukraina

Stiftelsen har även under 2023 bidragit till att hjälpa familjer som flytt kriget i Ukraina. 6 000 barn har fått boken Solrosfrön som har utvecklats tillsammans med två terapeuter i syfte att hjälpa familjer att bearbeta sin situation. Familjer har varit på Idéer för livets kollogård Synsholmen och deltagit i andra aktiviteter. Skandia och Idéer för livet har tillsammans under åren 2022 och 2023 bidragit med 3 miljoner kronor till insatser för ukrainska familjer.

Initiativ för ökad läsning

Läsförmågan hos tioåringar har försämrats de senaste fem åren. Att kunna läsa och förstå är viktigt för att utvecklas, klara skolan, integreras och ta del av samhällsinformation. Idéer för livet har bidragit till flera läsfrämjande projekt såsom Den stora läsutmaningen

– Sveriges största lästävling, och Läsligan, som uppmuntrar till läsning i samband med fritidsaktiviteter.

Insatser för ökad trygghet och föräldrastöd

Idéer för livet grundades av Skandia för att kraftsamla och reagera på utvecklingen i samhället med ett ökande våld, med otrygghet som följd. Behovet av trygghetsinsatser har aldrig varit större än idag och det behövs långsiktiga satsningar på förebyggande insatser för att vi ska kunna undanröja de hinder som finns för ett tryggare Sverige. Ett arbete som behöver ske samordnat och i flera nivåer; allt ifrån collective impact-modeller till riktade lokala initiativ.

Under året har Idéer för livet bland annat utökat samarbetet inom ramen för föräldrastöd, läsning och förskoleforskning. I rapporten "Ungas trygghet och framtidstro" delar vi kunskap och den senaste statistiken, för att underlätta för en kraftsamling för ökad trygghet för barn och unga i Sverige.

Bolagsstyrning

Bolagsstyrning

Ordföranden har ordet	45
Bolagsstyrningsrapport	46
Fullmäktiges verksamhet 2023	57
Skandias fullmäktige	58
Skandias styrelse	62
VD och koncernledning	66

Ordföranden har ordet

Året 2023 präglades av geopolitisk oro i kombination med ett nytt makroekonomiskt läge innefattande höjda räntor, inflation och låg eller negativ tillväxt i Sverige.

Styrelsens arbete har under året handlat om dessa omvärldsfrågor och dess påverkan på kunderna, men även i hög grad om de möjligheter som ligger framåt i tiden för Skandia och våra kunder.

Skandia har idag, med sitt helhetserbjudande och sin höga servicegrad, de nöjdaste kunderna i branschen. Samtidigt finns en medvetenhet om att ständigt göra insatser för att behålla och stärka detta förtroende. Den pågående och omfattande satsningen på teknologi och processer, med bland annat investeringar i det digitala området och utveckling av kunderbjudandet, kommer successivt att förflytta Skandia till ett ännu modernare och mer kundinriktat bolag. Ett gediget och högt uppskattat hållbarhetsarbete genomsyrar hela verksamheten.

Skandia fortsätter att stå robust, med goda nyckeltal, med målet att leverera en långsiktigt god avkastning under olika marknads-lägen. Den ömsesidiga ägarmodellen borgar för att våra kunders intressen prioriteras. Överskotten går tillbaka till kunderna.

Samarbetet mellan ledning, styrelse och de kundvalda representerarna i fullmäktige bygger på transparens och öppenhet, vilket fungerar väl.

Tack för det förtroende som ges och den uppskattning som visas. Jag ser fram emot att fortsätta arbetet för att ännu bättre kunna möta våra kunders behov idag och i framtiden, där vi skapar trygghet för generationer.

Hans Larsson
Styrelseordförande

Bolagsstyrningsrapport

Skandias livbolag är ett ömsesidigt försäkringsföretag som ägs av sina kunder. Bolaget skiljer sig därmed från många andra bolag på finansmarknaden genom att kundintresset sammanfaller med ägarintresset. Det övergripande målet för verksamheten är att maximera värdet för ägarna, som samtidigt är Skandias livbolags kunder. Verksamheten ska styras utifrån ägarnas instruktioner där fyra värderingar står i fokus: långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Värderingarna innebär att verksamheten ska bidra till ekonomisk trygghet för ägare och kunder, men även till en mer hållbar utveckling i samhället och till FN:s globala hållbarhetsmål.

God bolagsstyrning för värdeskapande

God bolagsstyrning handlar om att styra ett bolag effektivt, ansvarsfullt och hållbart så att bolaget kan möta de målsättningar, förväntningar och krav som bolagets ägare, kunder, medarbetare och samhället i stort ställer på verksamheten. En övergripande målsättning med styrningen av Skandias livbolag är att styrningen ska överensstämma med de värderingar som ägarna har ställt upp. Dessa värderingar uttrycks i ägarinstruktionen och skapar – tillsammans med övriga centrala externa och interna styrinstrument som bolaget ska följa – basen för bolagsstyrningen. En effektiv bolagsstyrning förutsätter en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika bolagsorganen och effektiva verktyg för intern kontroll, regelefterlevnad och riskhantering. Genom regelverk och andra styrinstrument fördelas ansvaret för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten mellan ägare, styrelse och verkställande direktör (VD). Det är styrelsen i Skandias livbolag som är ansvarig för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. VD och koncernchef ansvarar för att den löpande förvaltningen av bolaget sker i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Genom denna bolagsstyrningsrapport redovisas strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning, men även sådana särskilda frågor som har varit föremål för behandling av bolagets organ för styrning under verksamhetsåret 2023.

Om bolaget och Skandiakoncernen

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (nedan Skandias livbolag eller moderbolaget) är ett svenskt ömsesidigt livförsäkringsföretag och moderbolag i en grupp av bolag (Skandiakoncernen eller Skandia) som tillhandahåller försäkrings-, bank- och fondprodukter på den svenska marknaden.

Genom att företagsgruppen innehåller företag som bedriver verksamhet inom både försäkringssektorn och bank- och värdepapperssektorn, är Skandiakoncernen ett så kallat finansiellt konglomerat. Skandiakoncernen omfattar i huvudsak Skandias livbolag med dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag) och dess dotterbolag Sophiahemmet Rehab Center AB (SRC), Skandiabanken Aktiebolag (publ) (Skandiabanken), Skandia Fonder AB (Skandias fondbolag), Skandia Investment Management AB (Skandias kapitalförvaltningsbolag), Skandia Fastigheter Holding AB (Skandias fastighetsbolag) samt Skandikon Pensionsadministration Aktiebolag och Skandikon Administration Aktiebolag (Skandikonbolagen). Av dessa är Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag,

Skandiabanken, Skandias fondbolag och Skandias kapitalförvaltningsbolag tillståndspliktiga bolag som står under Finansinspektionens tillsyn.

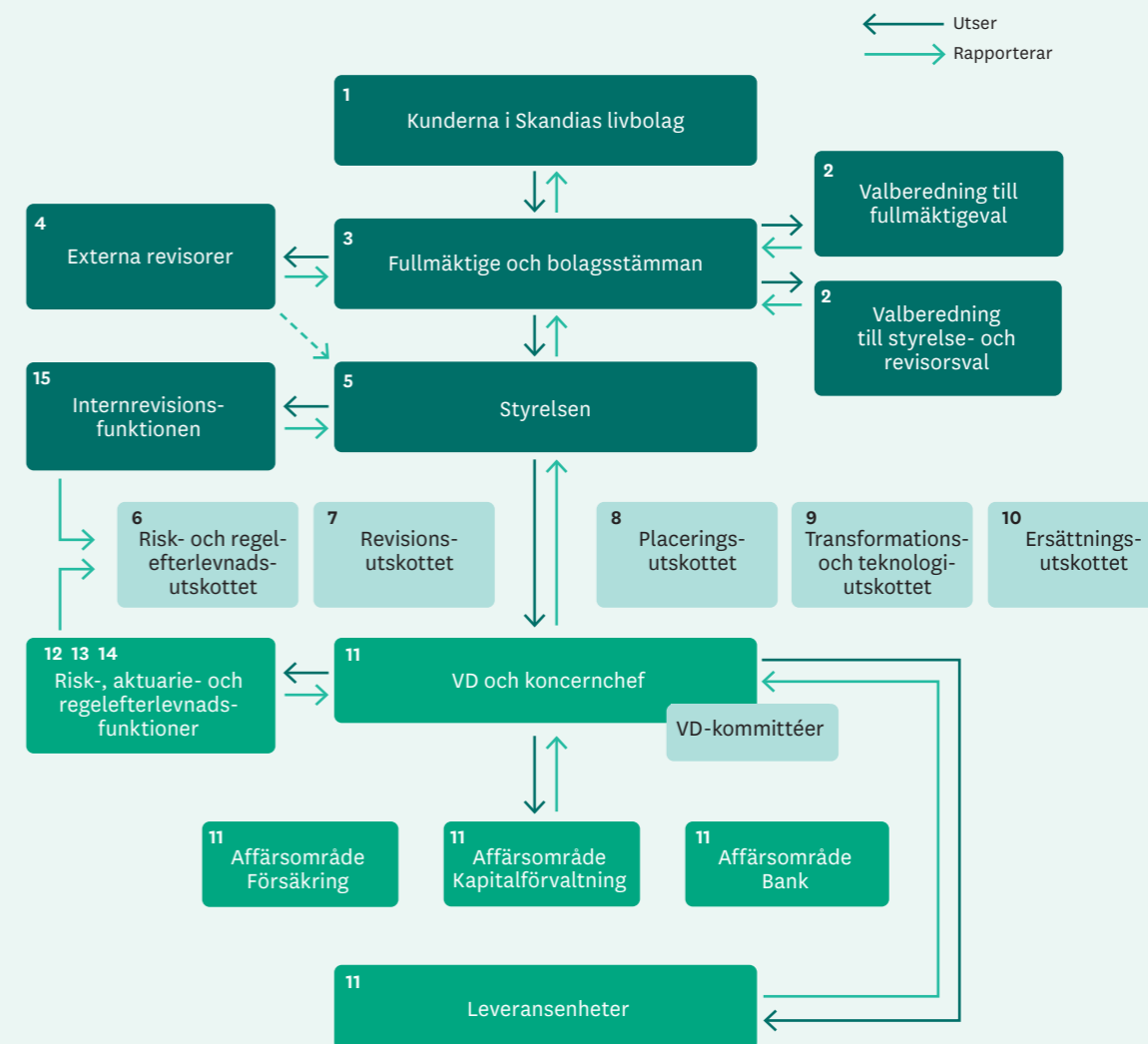
De centrala styrinstrumenten

De centrala externa regelverken för Skandias livbolags bolagsstyrning återfinns i lagen om ekonomiska föreningar, försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) (se avsnitt 5). Skandias livbolag bedriver både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet. Sedan utgången av tredje kvartalet 2022 tillämpar Skandia försäkringsrörelselagen på hela verksamheten, inklusive tjänstepensionsförsäkringar. Det innebär att kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt Solvens 2-regler. Utöver de externa regelverken har Skandias livbolags ägare och bolaget beslutat om ett antal centrala interna styrinstrument som bolaget ska följa. Dessa består av den av fullmäktige på bolagsstämman beslutade ägarinstruktionen och instruktionen till valberedningen till styrelse- och revisorsval (se avsnitt 3), styrelsens arbetsordning, instruktioner för styrelsens utskott, VD-instruktionen, ägarinstruktioner till dotterbolagen, samt ytterligare ett internt regelverk främst i form av policyer beslutade av styrelsen (se avsnitt 5) och instruktioner beslutade av VD (se avsnitt 11).

1. Kunderna – ägare och ägarstyrning

Skandias livbolag ägs av sina kunder. Av närmare 1,9 miljoner kunder är cirka 1,5 miljoner också Skandias livbolags ägare. Dessa privat- och företagskunder utövar sitt formella inflytande genom att nominera och rösta på kandidater till Skandias fullmäktige. Fullmäktige har sedan det ömsesidiga livförsäkringsbolaget Skandia bildades 2013 bestått av 21 ledamöter. Fram till fullmäktigevalet år 2023 har ledamöterna valts för tre år i taget, med val varje år av sju fullmäktigeledamöter (se vidare om Stärkt ägarstyrning under avsnitt 3). Varje fysisk eller juridisk röstberättigad ägare har en grundröst. Därutöver har kunder som har försäkringar som innehåller ett inslag av sparande och ett anspråk på överskottet i moderbolaget ytterligare 9 röster, det vill säga totalt 10 röster. Skillnaden i antal röster grundar sig på att sparförsäkringskunderna i högre grad står för risken för värdeförändringarna i bolaget. Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Skandias livbolag och rösträtten på bolagsstämman utövas i sin helhet av fullmäktige. Fullmäktiges främsta uppgift är att utöva ägarfunktionen. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige beslut om en ägarinstruktion (se avsnitt 3).

Genom illustrationen nedan åskådliggörs den formella strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning. Rutornas nummer hänvisar till motsvarande numrerade avsnitt som följer nedan i bolagsstyrningsrapporten.

2. Valberedningarna

I Skandias livbolag finns två valberedningar; en valberedning till fullmäktigeval och en valberedning till styrelse- och revisorsval. I koncernen finns även valberedningar till vissa dotterbolags styrelser.

Valberedningen till fullmäktigeval utses av bolagsstämman och har som sin viktigaste uppgift att besluta om kandidater till det årliga fullmäktigevalet. Valberedningen ska bestå av högst fem ledamöter varav minst två personer ska vara representativa för privatkunder, minst en person ska vara representativ för företagskunder och minst en person ska vara fullmäktigeledamot.

Valberedningen ska säkerställa att kandidaterna uppfyller de krav på kompetens och erfarenhet som framgår av bolagsordningen. Vidare lämnar valberedningen förslag på arvode och ersättning till fullmäktige. Valberedningen till fullmäktigevalet består efter den ordinarie bolagsstämman 2023, fram till och med ordinarie bolagsstämma 2024, av Agneta Wallmark (ordförande), Dan Brännström (fullmäktiges ordförande), Elisabeth Nilsson, Lars Bergendal och Eva Hansdotter.

Även valberedningen till styrelse- och revisorsval utses av bolagsstämman, och har till uppgift att föreslå kandidater till bolagsstämmans val av styrelse och revisor. Valberedningen ska bestå av fem ledamöter, varav tre ska vara ledamöterna i presidiet, en ska vara en annan fullmäktigeledamot och en ska vara styrelsens ordförande. Efter den ordinarie bolagsstämman 2023 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2024 består valberedningen av Cecilia Sandberg (ordförande), Dan Brännström (fullmäktiges ordförande), Hans Larsson (styrelsens ordförande), Ulf Troedsson och Karin Lagerstedt Woolford.

Valberedningen ska säkerställa att styrelsen och styrelsens ledamöter såväl från ett helhetsperspektiv som enskilt uppfyller de formella krav på lämplighet, kompetens och erfarenhet som krävs för uppdraget. Styrelsen ska ha god insikt i och förmåga att leva upp till de krav rörande bolagsstyrning och riskhantering som ställs på styrelsen i ett moderbolag för ett finansiellt konglomerat, där moderbolaget är ett stort livförsäkringsbolag med långsiktiga åtaganden. Styrelsens sammansättning ska ha en god bredd i fråga om kompetens, erfarenhet och bakgrund. Bolagsstämman har utfärdat en instruktion till valberedningen angående lämplighetsprövning av respektive styrelseledamot och av styrelsens samlade kompetens som anger de kriterier och processer som ska användas vid bedömningen. Lämplighetsprövningarna av styrelsen och styrelseledamöterna utförs av valberedningen vid förändringar av sammansättningen och annars när det behövs. Formella fördjupade bakgrundskontroller av ledamöter genomförs vid nyval och därefter åtminstone var tredje år. Valberedningen har även fokus på att styrelseutskottet ska ha en adekvat bemanning.

3. Fullmäktige och bolagsstämman

I Skandias livbolag håller ett kundvalt fullmäktige bolagsstämma och är bolagets högsta beslutande organ. Fullmäktige utövar ägarfunktionen och pekar ut riktning och mål för bolaget. Fullmäktige består sedan den ordinarie bolagsstämman 2023 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2024 av Dan Brännström (ordförande), Ulf Troedsson (vice ordförande), Cecilia Sandberg (vice ordförande), Anki Ahrnell, Lars O Anderson, Martin Bendixen, Monica Caneman, Göran Fjällborg, Magnus

Henrekson, Kristina Hirschfeldt, Lena Larsson, Maria Larsson, Lotta Widorson Lassfolk, Helena Nelson, Sofie Schough, Ingela Tengelin, Christer Wachtmeister, Rose Marie Westman och Karin Lagerstedt Woolford. Ledamöter som avgick som fullmäktigeledamöter under 2023 var Bertil Carlsén, Alexander Kristiansen, Anne Ludvigson, Lena Sellgren och Karin Eliasson. Fullmäktiges ordförande, tillsammans med dess två vice ordförande, utgör även fullmäktiges presidium. Presidiet är en samordnande grupp vars uppgift är att underlätta informationsutbytet mellan styrelsen och fullmäktige. Presidiet håller löpande kontakter och möten med styrelsens ordförande och VD. Presidiet kan kalla till extrastämma och efter delegation från fullmäktige besluta om regler rörande delägares och andras insyn och inflytande på bolagsstämma samt närmare regler om nominering av kandidater till fullmäktigevalet. Presidiet föreslår också kandidater till bolagsstämmans val av ledamöter i valberedningen till fullmäktigeval och ersättning till dessa. Vidare föreslår presidiet en kandidat från fullmäktige att ingå i valberedningen till styrelse- och revisorsval. Under 2023 har presidiet sammanträtt vid fem tillfällen. Bolagsstämmans uppgift är att besluta i ett antal frågor där enligt lag endast bolagsstämman får besluta, såsom ändring av bolagsordningen, fastställande av resultat- och balansräkning samt besluta om hur bolagets vinst ska disponeras. Andra centrala uppgifter för bolagsstämman är att utse styrelse respektive revisorer samt besluta om styrelseledamöterna och VD får ansvarsfrihet för verksamhetsårets förvaltning. Övriga beslut angående bolagets angelägenheter fattas av styrelsen eller VD (se avsnitt 5 och 11). Stämman kan dock genom stämmobeslut ge direktiv till styrelsen, till exempel i form av en sådan ägarinstruktion som har beslutats av stämman och som beskrivs nedan.

Stärkt ägarstyrning

Sedan fullmäktige etablerades 2013 har reglerna kring antalet ledamöter i fullmäktige och deras mandattid om tre år ställt fast. Vid en extra stämma den 14 juni 2022 antogs en ändring av bolagsordningen, vilket innebär att antalet ledamöter successivt minskas från 21 till 15 och deras mandattid ökas till sex år. Syftet med förändringarna har varit att stärka kundernas ägarinflytande än mer och effektivisera fullmäktiges arbete. Ändringarna gäller fullt ut med verkan från tidpunkten för den ordinarie stämman år 2025, men genomförs successivt över tid enligt särskilda övergångsregler för åren 2023-2025. En ytterligare förändring av bolagsordningen som samtidigt beslutats är att fullmäktigeval ska hållas vartannat år i stället för varje år, vilket stärker förutsättningarna för en ökad kontinuitet i fullmäktiges arbete. Ändringen gäller med verkan från fullmäktigevalet 2025.

Fullmäktiges arbete under 2023

Ordinarie bolagsstämma hålls en gång per år. Därutöver kan extrastämma hållas vid behov. Vid den ordinarie bolagsstämman den 4 maj fastställdes resultat- och balansräkning samt koncernresultat- och koncernbalansräkning. Vidare utsågs revisorer och ledamöter till styrelsen. Det beslutades också om arvoden till ledamöter i fullmäktige, valberedningarna, styrelse och revisorer, samt om ansvarsfrihet för styrelse och VD. Stämman fastställde även att rörelseresultatet skulle överföras till konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som är bolagets riskkapital). Utöver att sammanträda vid den

beslutsfattande ordinarie bolagsstämman, så har fullmäktige under verksamhetsåret haft fyra informella möten med bolagets styrelse och ledning i informationssyfte. Därutöver har fullmäktige informerats om verksamhetens utveckling och ekonomiska resultat i samband med hel- respektive delårsrapporten.

Läs mer om fullmäktiges arbete under ”Fullmäktiges verksamhet 2023” på sidan 57.

Styrdokument som beslutas av bolagsstämman

Bolagsstämman beslutar om bolagets bolagsordning. Skandias livbolag har enligt bolagsordningen till föremål för sin verksamhet att meddela direkt och indirekt försäkring i huvudsak inom liv-, olycksfalls- och sjukförsäkringsklasserna. Bolaget ska också förmedla andra företags finansiella tjänster som har ett naturligt samband med försäkringsrörelsen.

Enligt bolagsordningen ska bolagsstämman varje år besluta om en ägarinstruktion som anger de värderingar och övergripande principer som ska vara vägledande för bolagets verksamhet. Ägarinstruktionen ska vara utformad på ett sådant sätt att den inte genom alltför detaljerade föreskrifter inkräktar på styrelsens exklusiva kompetens. Ägarinstruktionen anger i huvudsak att styrelsen ska se till att verksamheten bedrivs enligt de grundläggande värderingarna: långsiktighet, kundnyttan i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Dessutom anger ägarinstruktionen att verksamheten ska genomsyras av vissa grundläggande principer vad gäller bland annat risktagande, hur affärsmålen för verksamheten ska kommuniceras till kunderna och fullmäktige, samt hur Skandias livbolag ska agera som arbetsgivare. Bolagsstämman fattar också beslut om riktlinjer för ersättning till moderbolagets VD och andra i Skandiakoncernens ledningsgrupp. Riktlinjerna anger bland annat att den enskildes samlade och totala ersättningar ska vara marknadsmässiga och endast ges i form av fast lön, pension, risk- och sjukvårdsförsäkringar samt sedvanliga förmåner, exempelvis förmånsbil. Rörliga ersättningar, såsom bonus, ska inte förekomma. Beslut om ersättningar till ledande befattningshavare fattas av Skandias styrelse efter beredning i styrelsens ersättningsutskott.

4. De externa revisorerna

De externa revisorerna är oberoende granskare av bolagets räkenskaper och avgör om dessa i allt väsentligt är korrekta och fullständiga samt ger en rättvisande bild av bolagets finansiella ställning och resultat. Revisorn ska också granska att räkenskaperna är upprättade enligt gällande lagar och rekommendationer. Revisorn granskar även styrelsens och VD:s förvaltning. Vid den ordinarie bolagsstämman redogör revisorn för revisionsberättelsen och beskriver granskningsarbetet. Revisionsbolaget KPMG, med den huvudansvarige auktoriserade revisorn Märten Asplund, utsågs till revisorer i Skandias livbolag till utgången av 2024 års ordinarie bolagsstämma. Detta skedde vid den ordinarie bolagsstämman 2023, genom omval i enlighet med revisionsutskottets (dåvarande benämning risk- och revisionsutskottet) rekommendation.

I syfte att inte riskera externrevisorernas opartiskhet och självständighet har styrelsens revisionsutskott antagit en riktlinje för så kallade icke-revisionstjänster, det vill säga andra tjänster än revisionstjänster. I riktlinjen, som gäller för samtliga bolag i

koncernen, fastställs bland annat en process och rutin för rapportering och upphandling av icke-revisionstjänster och gränsvärden för dessa. De externa revisorernas arbete är koordinerat med Skandias internrevision och övriga kontrollfunktioner (centrala funktioner) som beskrivs nedan.

5. Styrelsen

Styrelsen i Skandias livbolag är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om den strategiska inriktningen, utser VD och beslutar om styrinstrument i form av interna regelverk som i Skandiakoncernen benämns policyer. Styrelsen ska bland annat se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över redovisning och medelsförvaltning. Styrelsen ansvarar för och beslutar om års- och hållbarhetsredovisningen.

Styrelsen följer löpande Skandiakoncernens verksamhet, ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och regelefterlevnad. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersättningar till ledande befattningshavare. Skandias koncernchef och VD, styrelsens sekreterare, tillika chefsjurist, samt bolagets finanschef (CFO) närvarar vid styrelsens möten utom vid ärenden då jäv kan föreligga, eller då det i övrigt är olämpligt att de närvarar. I övrigt närvarar föredragande under sina respektive föredragningar.

Styrelsen i Skandias livbolag består sedan den ordinarie bolagsstämman 2023 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2024 av Hans Larsson (ordförande), Märten Andersson, Reinhold Geijer, Lena Herrmann, Susanne Holmström, Jens-Petter Iversen, Hanna Jacobsson, Niklas Johansson och Per Nordlander. Härtill består styrelsen av arbetstagarrepresentanterna Andreas Jönsson, Jane Olofsson och Margareta Sirenus. Valberedningen har gjort bedömningen att samtliga bolagsstämmovalda ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och ledningen.

Styrelsens hantering av ägarinstruktionen

Styrelsen följer årligen upp efterlevnaden av ägarinstruktionen. Styrelsens sammanfattade bedömning vid årets utvärdering är att moderbolagets och Skandiakoncernens verksamhet bedrivs och genomsyras av den värdegrund och de principer som fullmäktige har fastslagit i ägarinstruktionen, samt att styrelsen har fullgjort sin skyldighet att tillhandahålla information till fullmäktige om verksamheten. Styrelsen har skriftligen redogjort för sin bedömning till fullmäktige, och denna rapport har också delgivits bolagets revisorer.

Styrelsens hantering av hållbarhetsfrågor

Ägarinstruktionen anger att Skandias verksamhet ska bedrivas bland annat med utgångspunkt i värderingen om hållbart företagande. Med stöd i detta direktiv har styrelsen antagit en policy om hållbart företagande där värderingen och Skandias samhällsansvar definieras ytterligare. Policyn utgår från för Skandia viktiga frågeställningar som har adresserats i intressentdialogen samt väsentlighetsanalysen. Policyn konkretiseras ytterligare i ett hållbarhetsramverk som skapar en grund och riktning för verksamhetens arbete med hållbarhetsfrågorna. Styrelsen följer upp arbetet genom utvärdering av koncernstrategin samt säkerställer en tydlig rapportering genom den hållbarhetsrapportering

som är inkluderad i koncernens årsredovisning. Fullmäktige informeras om koncernens hållbarhetsarbete genom de informella möten som hålls med bolagets styrelse och ledning i informationssyfte, genom årsredovisningen samt i styrelsens rapport av verksamhetens efterlevnad av ägarinstruktionens värderingar. Av styrelsens rapport kring efterlevnaden av ägarinstruktionen för 2023 framgår att Skandia har fortsatt att driva hållbarhetsarbetet i linje med det strategiska hållbarhetsramverk som antogs 2020. I rapporten framgår också att det program som Skandia har drivit i syfte att implementera EU:s hållbarhetsrelaterade regelverk avslutades i juni 2023, som ett resultat av att sista delen av SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) har implementerats och gått in i löpande förvaltning. Under 2023 initierades ett projekt för att påbörja implementering av regelverket CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). CSRD innebär bland annat att styrelsen får ett tydligare ansvar och krav på förståelse för bolagets hållbarhetsarbete och hållbarhetsrapportering.

Även styrelsens utskott har väsentliga roller i hanteringen av hållbarhetsfrågorna, där risk- och regelefterlevnadsutskottet inom ramen för beredningen av den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA) tar ställning till väsentliga hållbarhetsrisker medan revisionsutskottet på uppdrag av styrelsen bereder den finansiella rapporteringen inklusive hållbarhetsrapportering. Placeringsutskottet fyller i sin tur en viktig roll som styrelseutskott i styrningen av hållbarhetsrelaterade frågor inom ramen för kapitalförvaltningen i Skandias livbolag (avsnitt 8).

Läs mer om styrningen av Skandias hållbarhetsarbete i hållbarhetsrapporten sidorna 76-78.

Svensk kod för bolagsstyrning

Av ägarinstruktionen framgår att Skandias livbolag ska följa Kodens. Syftet med Kodens regler är att utveckla bolagsstyrningen och främja förtroendet för näringslivet. Koden riktar sig till noterade bolag, men lämpar sig även för Skandias livbolag som är kundägt med ett stort antal ägare som står för bolagets riskkapital. Grundprincipen är att tillämpa Kodens genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från Kodens är tillåtna men måste förklaras. Avvikelser sker huvudsakligen till följd av de begränsningar som följer av regelverken för försäkringsföretag samt att Skandias livbolag inte är ett aktiemarknadsbolag. Huvudsakliga avvikelser från Kodens bestämmelser (i den version som gällde 2023) och förklaringar till detta är mot denna bakgrund följande:

Ersättningar till ledande befattningshavare

Koden anger regler om ersättningar till ledande befattningshavare. Styrelsen har gjort bedömningen att reglerna i Koden i denna del inte ska följas eftersom bolaget har ett legalt krav på sig att följa Solvens 2-regelverkets reglering om ersättningsystem. Skandias livbolag omfattas inte heller av kravet på att upprätta en särskild ersättningsrapport enligt aktiebolagslagen.

Granskning av halvårsrapport

Koden anger att bolagets externa revisorer ska granska redovisningen. Styrelsen har beslutat att revisorernas granskning inte ska omfatta halvårsrapporten eftersom bolaget inte är ett

aktiemarknadsbolag och i syfte att begränsa kostnaderna.

Styrdokument beslutade av styrelsen

Styrelsen har beslutat om en arbetsordning, inklusive mandat för VD och instruktioner för styrelseutskotten. Motsvarande styrdokument, med anpassningar till den egna verksamheten, har antagits av styrelserna i samtliga dotterbolag som verkar under tillstånd från Finansinspektionen. Styrelsen har uppdragit åt VD att besluta om ägarinstruktioner till dotterbolagen för att kombinera god styrning och kontroll med möjligheten till en effektiv och flexibel förvaltning av hela verksamheten inom Skandiakoncernen. Instruktionerna fastställer ramarna för bolagsstyrningen och innehåller bland annat krav på att vissa affärshändelser ska eskaleras genom VD till styrelsen i moderbolaget för beslut, beloppsmässiga begränsningar i beslutanderätt och riktlinjer för arbetet i styrelser, kommittéer och forum. Styrelsen har också antagit en policy som beskriver de övergripande principerna för Skandias företagsstyrning. Den närmare omfattningen av principerna tillämpning för dotterbolagen specificeras i respektive dotterbolags ägarinstruktion. Företagsstyrningspolicyen syftar till att knyta ihop Skandias strategi med de interna regler och processer som Skandia använder för att styra sin verksamhet på ett sätt som möjliggör effektiva beslutsprocesser och rapporteringsvägar genom hela verksamheten. Policyn bidrar till att skapa struktur och systematik i företagsstyrningen för att säkerställa en sund styrning och ledning av Skandias livbolag och koncernen i dess helhet. Företagsstyrningssystemets ändamålsenlighet och effektivitet övervakas av styrelsen och utvärderas minst en gång om året.

Viktiga styrdokument i form av policyer som har beslutats av styrelsen är Skandias policy om internt regelverk, Skandias policy om etik, mutor och visselblåsning, Skandias policy om hållbart företagande, Skandias policy om ansvarsfulla investeringar, Skandias policy om investering i placeringstillgångar, Skandias policy om intern styrning och kontroll, Skandias policy om regelefterlevnadsfunktionen, Skandias policy om internrevision, Skandias riskpolicy, Skandias ersättningspolicy, Skandias policyer om investeringar i olika tillgångar, Skandias policy om ägarstyrning, Skandias policy om intressekonflikter, Skandias policy om behandling av personuppgifter, Skandias policy om åtgärder mot

penningtvätt och finansiering av terrorism och Skandias policy om säkerhet, med flera regelverk. De grundläggande normerna och värderingarna som gäller för Skandias verksamhet och som uttrycks i dessa regelverk, men även i andra interna regelverk, har även sammanfattats i Skandias uppförandekod beslutad av Skandias livbolags VD (se avsnitt 11).

Styrelsens arbete under 2023

Styrelsen har under 2023 haft tolv sammanträden varav ett styrelsemöte per capsulam. För att få tillfälle att diskutera strategiska och framåtblickande frågor mer ingående genomförde styrelsen under året även ett strategiseminarium. Inför varje ordinarie sammanträde har styrelsen fått en skriftlig rapport från VD som har behandlat viktiga händelser i såväl Skandia som i branschen i övrigt. I enlighet med en i förväg fastställd plan för styrelsens arbete har styrelsen under året behandlat bland annat följande: årlig strategi-, affärs- och kapitalplan, egen risk- och solvensbedömning (ORSA), uppföljning av de koncernmål som har uppställts i affärsplanen, inklusive hållbarhetsmålen såsom Skandias ambassadörskap, finansiella rapporter, kvartalsrapporter, budget- och prognosrapporter, samt fördjupning inom vissa verksamhetsområden och dotterbolagens verksamheter. Kvartalsvis har styrelsen, utöver ordinarie VD-rapport, affärsuppföljning där cheferna för de tre affärsområdena, samt även Chef Försäljning deltar.

Styrelsen har vidare behandlat frågor som har uppkommit under året. Större frågor under året har varit att följa utvecklingen av Skandias väsentligaste förändringsinitiativ för transformation av försäkringsverksamheten och framtidssäkring av Finance, samt att kontinuerligt följa marknadens utveckling och dess påverkan på Skandias innehav. Läs mer om transformationen på sidan 16.

Vid det konstituerande styrelsemötet den 4 maj 2023 ändrades styrelsens arbetsformer så till vida att det tidigare risk- och revisionsutskottet delades upp i två separata utskott – risk- och regelefterlevnadsutskottet samt revisionsutskottet. Kund- och produktutskottet ersattes av transformations- och teknologiutskottet. Läs mer under avsnittet Arbetsfördelningen inom styrelsen.

Styrelsen har även vid utskottens möten och genom efterföljande återrapportering till styrelsen under året uppdaterats i frågor med avseende på bland annat penningtvätt och finansiering av terrorism, informationssäkerhet, verksamhetens hantering av kunddata och dataskydd samt etiska överträdelse och visselblåsningssärenden. Genom affärsområdet kapitalförvaltnings verksamhetsrapportering har styrelsen uppdaterats avseende Skandias hållbarhetsarbete under olika initiativ. De centrala funktionernas rapportering till styrelsen respektive dess utskott beskrivs nedan i avsnitt 12–15. I fråga om utbildningar har styrelsen under året genomgått fördjupade utbildningar inom hållbarhet, företagsaffären, nytt regelverk för digital motståndskraft (DORA), kontribution och skälighet samt arbetet mot penningtvätt (AML).

Ordförandens roll

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med VD. Dessa kontakter syftar till att ordföranden ska fungera som samtalspartner till VD samt kunna följa bolagets löpande utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden

ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandiakoncernens verksamhet, samt får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effektivt. Ordföranden ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete. Ordföranden ska också enligt ägarinstruktionen, tillsammans med VD och i samråd med fullmäktiges presidium, säkerställa att fullmäktige på ett lämpligt sätt löpande får information om hur verksamheten utvecklas.

Arbetsfördelningen inom styrelsen

Styrelsen har sedan den 4 maj 2023 fem styrelseutskott, vars huvuduppgifter beskrivs under avsnitten 6–10 nedan. Utskotten är beredande och fattar inte beslut annat än i de fall då styrelsen har delegerat beslutanderätten till utskottet. Utskottens uppgifter och krav på återrapportering till styrelsen är fastställda av styrelsen i särskilda instruktioner. I den utsträckning koncernens dotterbolag har inrättat motsvarande styrelseutskott, överensstämmer instruktionerna, med viss anpassning till verksamheten, med moderbolagets utskottsinstruktioner. Det finns särskilda regler beträffande ordförandeskap i utskotten. Det ställs också krav på ledamöternas oberoende i förhållande till bolaget. VD, tillika koncernchef, närvarar vid samtliga av utskottens sammanträden. Därutöver är vissa befattningshavare i Skandiakoncernen adjungerade utan beslutanderätt till utskottens sammanträden och deltar i den utsträckning som bedöms nödvändigt.

Utvärdering av styrelse och VD

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av sitt arbete. Syftet med utvärderingen är att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet samt säkerställa ett värdeskapande styrelsearbete där styrelsen får den information som är nödvändig för uppföljning av koncernmålen, bedömning av riskexponering, efterlevnad av ägarinstruktionen, etcetera. Utvärderingen avseende verksamhetsåret 2023 baseras på ordförandes enskilda intervjuer med varje ledamot.

Resultatet av utvärderingen rapporterades och diskuterades på styrelsemötet i december. Resultatet av utvärderingen redovisades även för valberedningen till styrelse- och revisorsval som i sin tur inför den årliga bukettprövningen genomför intervjuer med varje ledamot för att säkerställa styrelsens samlade kompetens. Resultatet av styrelseutvärderingen presenteras även i sammanfattande form för fullmäktige. Utvärdering sker också av VD:s arbete och denna utvärdering behandlas på ett styrelsemöte.

6. Risk- och regelefterlevnadsutskottet

Utskottet bistår styrelsen i att övervaka effektiviteten i Skandias företagsstyrningssystem, inklusive systemen för riskhantering och internkontroll. Utskottet övervakar vidare Skandias rutiner och system för kontroll av regelefterlevnad samt bevakar utvecklingen av Skandias totala riskbild. Utskottet följer upp att eventuella anmärkningar och påpekanden från moderbolagets funktioner för regelefterlevnad, riskhantering och internrevision åtgärdas samt säkerställer samordning av dessa funktioners årsplaner.

Utskottet består av fem styrelseledamöter och styrelsen utser dess ordförande. Vid styrelsemötet den 4 maj 2023 utsågs Hanna Jacobsson (ordförande), Hans Larsson, Lena Herrmann,

Jens-Petter Iversen och Per Nordlander till ledamöter av utskottet.

7. Revisionsutskottet

Utskottet bistår styrelsen i att utvärdera och säkerställa tillförlitligheten och effektiviteten i Skandias finansiella rapportering, inklusive hållbarhetsrapportering och tillsynsrapportering, och med att identifiera eventuella svagheter i den interna kontrollen med avseende på finansiell rapportering. Utskottet ska också hålla sig informerat om revisionen av års- och hållbarhetsredovisningen samt säkerställa att de externa revisorerna utför sitt arbete effektivt och opartiskt. Utskottet bistår även styrelsen i frågor som rör metoder, beräkningar och bedömningar av försäkringstekniska avsättningar och andra försäkringstekniska frågor. Utskottet bereder Skandias affärs- och kapitalplan inför styrelsens behandling.

Utskottet består av fem styrelseledamöter och styrelsen utser dess ordförande. Vid styrelsemötet den 4 maj 2023 utsågs Niklas Johansson (ordförande), Hans Larsson, Hanna Jacobsson, Susanne Holmström och Märten Andersson till ledamöter av utskottet. Utskottet har under året sammanträtt med bolagets externa revisorer.

8. Placeringsutskottet

Utskottet bistår styrelsen vid beslutsfattande i strategiska frågor rörande förvaltningen av finansiella placeringstillgångar, beslutar om den övergripande tillgångsfördelningen (inom de ramar som styrelsen beslutar, och i enlighet med tilldelat riskmandat som beslutas utifrån Skandias solvensriskpolicy), samt utvärderar löpande kapitalförvaltningens resultat och risktagande. Utskottet bistår även styrelsen vid styrning och uppföljning av strategiska hållbarhetsrelaterade frågor med avseende på de finansiella placeringstillgångarna. Det kan avse Skandias livbolags investeringsstrategi för att hantera klimatrisker i livportföljen, regelrelaterade frågor eller kapitalförvaltningens övergripande arbetsmetoder för att implementera policy för ansvarsfulla investeringar i förvaltningsverksamheten. De portföljförvaltare som har förvaltningsmandat inom livportföljen presenterar regelbundet sin förvaltning och aktuella marknadsfrågor för placeringsutskottet, vilket då kan inkludera hur hållbarhet integreras i investeringsbesluten.

Utskottet består av fem styrelseledamöter och styrelsen utser dess ordförande. Vid styrelsemötet den 4 maj 2023 utsågs Per Nordlander (ordförande), Hans Larsson, Niklas Johansson, Reinhold Geijer och Märten Andersson till ledamöter av utskottet. Chef Kapitalförvaltning är föredragande i utskottet efter delegering från VD.

9. Transformations- och teknologiutskottet

Utskottet bistår styrelsen i arbetet med att följa Skandias större verksamhetstransformationer med tillhörande teknisk utveckling, inklusive frågor kring strategiska investeringar och ändamålsenlig riskhantering. Utskottet ska även, i samråd med risk- och regelefterlevnadsutskottet, övervaka utvecklingen av risker relaterade till användningen av informations- och kommunikationsteknik (IKT), vilket inkluderar cybersäkerhetsrisker och digital motståndskraft. Utskottet har också i uppdrag att behandla strategiska frågor rörande Skandias tekniska utveckling.

Utskottet består av fem styrelseledamöter och styrelsen utser dess ordförande. Vid styrelsemötet den 4 maj 2023 utsågs Jens-Petter Iversen (ordförande), Hans Larsson, Lena Herrmann, Susanne Holmström och Per Nordlander till ledamöter av utskottet.

10. Ersättningsutskottet

Utskottet bereder styrelsens beslut om väsentliga ersättningsfrågor samt bistår styrelsen vid strategiska frågor rörande medarbetarprocesser. Till utskottets uppgifter hör att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för VD samt VD:s förslag om ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget.

Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som har tagits om ersättningar till de verkställande direktörerna i dotterbolagen.

Utskottet består av tre styrelseledamöter och styrelsen utser dess ordförande. Vid styrelsemötet den 4 maj 2023 utsågs Hans Larsson (ordförande), Reinhold Geijer och Susanne Holmström till ledamöter av utskottet.

11. VD och koncernledning

VD, som även är koncernchef i Skandiakoncernen, ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. VD är den tjänsteman som ytterst ansvarar för att styrelsens strategiska inriktning och andra beslut implementeras och följs i affärsenheter, leveransenheter och dotterbolag, samt att riskhantering, styrning, IT-system, organisation och processer är tillfredsställande. Skandia har tre affärsenheter på koncernnivå: Försäkring, Bank och Kapitalförvaltning. Varje sådan enhet benämns affärsområde. Affärsområdescheferna ansvarar inför VD för den dagliga verksamheten inom respektive affärsområde. Skandia har vidare sex koncernövergripande leveransenheter: Finance, Försäljning, Juridik (som även omfattar Fullmäktiges kansli och Privacy Office), Strategisk Kommunikation & Marknad, HR, och IT (som även omfattar Koncernsäkerhet). Enhetschefer ansvarar inför VD för att ge stöd åt VD, affärsområdena och andra leveransenheter med expertkunskap samt regelverksbevakning inom sitt respektive ansvarsområde. VD representerar Skandiakoncernen externt i olika angelägenheter och VD:s arbete utvärderas fortlöpande av styrelsen. VD kan delegera beslutanderätt till en underordnad medarbetare, både inom ramen för sitt beslutsmandat för den löpande verksamheten och inom den beslutsrätt som VD därutöver anförtratts av styrelsen. Den underordnade medarbetaren kan i sin tur delegera den beslutanderätt som har delegerats till honom eller henne. Även om en delegering har gjorts ligger ansvaret för ett delegerat beslut eller uppgift hos den som har delegerat beslutanderätt eller uppgiften såvida inte annat framgår av tvingande lag.

Koncernledningen

VD har utsett en koncernledningsgrupp och ansvarsuppdelningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. VD leder arbetet i koncernledningen samt fattar beslut efter samråd med dess ledamöter. VD har inte delegerat någon beslutanderätt till koncernledningen, varför det ytterst är VD som fattar beslut i ärenden som hanteras av koncernledningen. Koncernledningen utgörs, förutom av VD, av enhetscheferna för Finance, Försäljning, IT, Juridik, HR och Strategisk Kommunikation

& Marknad, samt cheferna för affärsområdena Försäkring, Kapitalförvaltning och Bank. Utöver de ordinarie medlemmarna är cheferna för riskfunktionen och regelefterlevnadsfunktionen ständigt adjungerande till koncernledningens möten.

Koncernledningen träffas regelbundet och behandlar frågor som bland annat rör strategi, större projekt och bolagsstyrning. Vidare förbereder koncernledningen ärenden som fordrar beslut av styrelsen enligt styrelsens arbetsordning, samt bistår VD att verkställa beslut av styrelsen.

Kommittéer inrättade av VD

VD har inrättat sex tvärfunktionella kommittéer för hantering av frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter: ALM-kommittén, Bokslutskommittén, Försäkringskommittén, Penningtvätskommittén, Produktallokeringskommittén och GRC-kommittén. ALM-kommittén är en till VD rådgivande kommitté avseende Asset and Liability Management, det vill säga balansräkningens sammansättning och kapital- och likviditetsrelaterade frågeställningar. GRC-kommittén är en rådgivande kommitté till VD inom områdena "Governance, Risk & Compliance".

Kommittén bistår VD i frågor som rör den samlade riskbilden för icke-finansiella risker, regelefterlevnad samt utvärdering av riskhanteringssystemet och företagsstyrningssystemet.

Styrdokument beslutade av VD

De övergripande principerna för Skandiakoncernens bolagsstyrning framgår av ägarinstruktionen beslutad av Skandias livbolags bolagsstämma, styrelsens arbetsordning och ägarinstruktionerna till dotterbolagen, samt av styrelsen beslutade interna regelverk som benämns policyer. Därutöver har VD även beslutat om interna regelverk som benämns instruktioner och som ger mer detaljerade regler främst avseende styrnings- och organisationsstruktur. Här kan nämnas Skandias instruktion om VD:s styrning av Skandias verksamhet med mandat till ledande befattningshavare, Skandias instruktioner om finansiell styrning och rapportering, Skandias instruktioner om informationssäkerhet, Skandias instruktion om skatt, Skandias instruktion om varumärkes- och ryktesrisk, med flera regelverk. VD har även beslutat om en uppförandekod där de grundläggande värderingarna och normerna som kommer till uttryck i Skandias interna regelverk sammanfattas. Uppförandekoden skapar ett ramverk och en etisk kompass för vilket beteende som förväntas av den enskilde medarbetaren och är ett kompletterande verktyg för intern styrning och kontroll.

Riskhantering och intern kontroll – tre försvarslinjer

Ett försäkringsföretag ska enligt försäkringsrörelselagen ha ett system för riskhantering och intern kontroll för vilket styrelsen ytterst ansvarar för. Skandiakoncernens riskhantering och interna kontroll bygger på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen om de tre försvarslinjerna. Försvarslinjerna har till syfte att samverka för att säkerställa uppfyllelse av affärsmål, god riskhantering och regelefterlevnad.

- Den första försvarslinjen utgörs av den operativa verksamheten samt de stödfunktioner som har inrättats av verksamheten och är direkt underställd VD. Här återfinns själva affärsverksamheten som äger och hanterar de risker som uppkommer i den egna verksamheten, vilket bland annat innebär ett ansvar att

implementera åtgärder samt att löpande följa upp iakttagelser som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna (de centrala funktionerna) som beskrivs nedan.

- Den andra försvarslinjen utgörs av de centrala funktionerna som oberoende till verksamheten stödjer, följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen och kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen. I Skandiakoncernen utgörs andra linjens centrala funktioner av riskfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen, även de direkt underställda VD.
- Den tredje försvarslinjen består av funktionen för internrevision som är underställd styrelsen och som utvärderar den samlade hanteringen av risk och regelefterlevnad samt aktuariefunktionen. Internrevisionsfunktionen granskar och utvärderar även centralt funktionsansvarig för penningtvätt samt Dataskyddsbuden.

De centrala funktionerna riskfunktionen, aktuariefunktionen, regelefterlevnadsfunktionen och internrevisionsfunktionen beskrivs närmare nedan under avsnitten 12–15. Funktionernas arbete är riskbaserat i enlighet med Solvens 2 och koordineras. Funktionernas granskningar följs löpande upp av styrelsen genom en "assurance map", som bland annat innehåller delkomponenterna i företagsstyrningssystemet.

12. Riskfunktionen

Riskfunktionen ansvarar för att utveckla, förvalta och övervaka Skandias riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen ska ge en självständig och samlad bild av Skandias väsentliga risker och incidenter och svara för den totala riskuppföljningen i Skandiakoncernen. Riskfunktionen genomför även löpande riskkontroller samt ett antal riskbaserade granskningar. Funktionen ger råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till VD, ledning, verksamheten och styrelse för att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt. Funktionen lämnar kvartalsvisa rapporter till VD och styrelsen. Chefen för riskfunktionen (riskchef) är även ordförande i GRC-kommittén (se avsnitt 11).

13. Aktuariefunktionen

Aktuariefunktionen samordnar och svarar för att bedöma kvaliteten i de försäkringstekniska avsättningarna samt bidrar till de aktuariella delarna av riskhanteringssystemet. Funktionen, vars arbete är riskbaserat, utvärderar även försäkringstekniska metoder och parametrar som används inom bolaget, till exempel för fastställande av premier och fördelning av överskott. Detta görs utifrån vedertagna aktuariella principer samt att dessa och försäkringsvillkoren är förenliga med skälighets- och kontributionsprincipen och med bolagets övriga styrdokument, såsom ägarinstruktionen med flera. Aktuariefunktionen rapporterar kvartalsvis till VD och styrelse.

14. Regelefterlevnadsfunktionen

Regelefterlevnadsfunktionen utför riskbaserade utvärderande aktiviteter av regelefterlevnaden i bolaget. Funktionen lämnar även råd och stöd i regelefterlevnadsrelaterade frågor till styrelsen, ledningen och relevanta funktioner i

verksamheten. Det utvärderande arbetet inom funktionen utgår från en årsvis riskbaserad kontrollplan beslutad av styrelsen. Regelefterlevnadsfunktionen ingår i Koncerncompliance där även funktionerna Dataskyddsbud och Centralt funktionsansvarig för penningtvätt (CF) ingår. Chef Koncerncompliance är även ansvarig för regelefterlevnadsfunktionen i Skandias livbolag. Funktionen för regelefterlevnad lämnar kvartalsvisa rapporter avseende verksamhetens regelefterlevnad till VD och styrelsen. Skandias livbolags regelefterlevnadsfunktion, inklusive Dataskyddsbud och CF, interagerar regelbundet med motsvarande funktioner i övriga koncernbolag.

15. Internrevisionsfunktionen

Till hjälp i uppföljningen av verksamheten har styrelsen internrevisionsfunktionen. Skandias livbolags internrevision är direkt underställd styrelsens risk- och regelefterlevnadsutskott och är organisatoriskt separerad från verksamheten. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt en flerårig revisionsplan som fastställs av styrelsen. Arbetet omfattar att granska och utvärdera systemet för och effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive risk-, regelefterlevnads- samt aktuariefunktionerna. Samordning sker med moderbolagets externa revisorer och övriga centrala funktioner. Internrevisionsfunktionen utövar även oberoende granskning inom penningtvättsområdet.

Chefen för internrevision rapporterar direkt till styrelsen och avger periodiska rapporter till styrelsen samt informerar VD löpande. Rapporterna till styrelse och VD omfattar såväl resultat av granskningar som rekommendationer till följd av granskningar. Internrevisionsfunktionen utvärderas årligen av styrelsen.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Skandias arbete med risk- och internkontroll avseende den finansiella rapporteringen baseras på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Ramverket har utformats för att säkerställa att finansiell rapportering och redovisning i all väsentlighet är korrekt och tillförlitlig, i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, redovisningsstandarder samt övriga krav. I Skandiakoncernen benämns detta Finansiell Internkontroll (FIK). Skandias livbolags CFO fungerar ytterst som kravställare och beslutsfattare för FIK. Ramarna för arbetet fastställs i av CFO beslutade koncerngemensamma riktlinjer om internkontroll i finansiell rapportering. Riktlinjerna omfattar Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken och Skandias fastighetsbolag och bygger på fem internkontrollkomponenter, se nedan.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen eftersom den innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och enskilda medarbetare arbetar efter. Kontrollmiljön utgörs av Skandiakoncernens etiska värderingar och integritet, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, policyer och instruktioner samt riktlinjer. Den bygger även på den enskilda medarbetarens risk- och kontrollmedvetenhet och dennes förmåga att upprätthålla god internkontroll i sitt dagliga arbete. Styrelsen har fastlagt ett antal policyer och VD ett antal instruktioner för att upprätthålla en god internkontroll över

finansiell rapportering. Ramarna för arbetet utgår från Skandias instruktion om finansiell rapportering.

Riskbedömning

Utgångspunkten för riskbedömningen är en analys av resultat- och balansräkning i syfte att identifiera samt bedöma vilka poster som är väsentliga för den finansiella rapporteringen och där det därmed finns risk för väsentliga fel. Utifrån denna analys sker en avgränsning med avseende på vilka processer och IT-system som är väsentliga för Skandia. För varje process finns en utsedd processansvarig som ansvarar för att väsentliga risker inom processen är identifierade och tillräckligt hanterade genom effektiva kontrollaktiviteter.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna, som syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till felaktigheter och avvikelser, finns på alla nivåer och i alla delar av organisationen. Inom FIK-ramverket finns tre kontrollkategorier: företagsövergripande kontroller, finansiella kontroller (i stöd- och affärsprocesser) och IT-generella kontroller. Till varje kontroll finns en utsedd kontrollägare som löpande utför kontrollen och dokumenterar denna. Kontrollägaren utvärderar löpande utformningen av kontrollen, det vill säga dess förmåga att möta risken (design), och utförandet av kontrollen (operativ effektivitet).

Information och kommunikation

Policyer, riktlinjer och handböcker kopplade till den finansiella rapporteringen publiceras internt på Skandias intranät. En

effektiv intern informations-spridning är viktig för att säkerställa en korrekt finansiell rapportering. Brister i ramverket och inträffade incidenter fungerar som en naturlig källa för förbättring av kontroller och kommuniceras löpande till processansvariga samt till CFO. Risker, incidenter, brister och kontroller hanteras samlat i ett koncernövergripande så kallat Governance-, Risk- och Compliancesystem (GRC-system) för att möjliggöra en samlad riskbild över den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

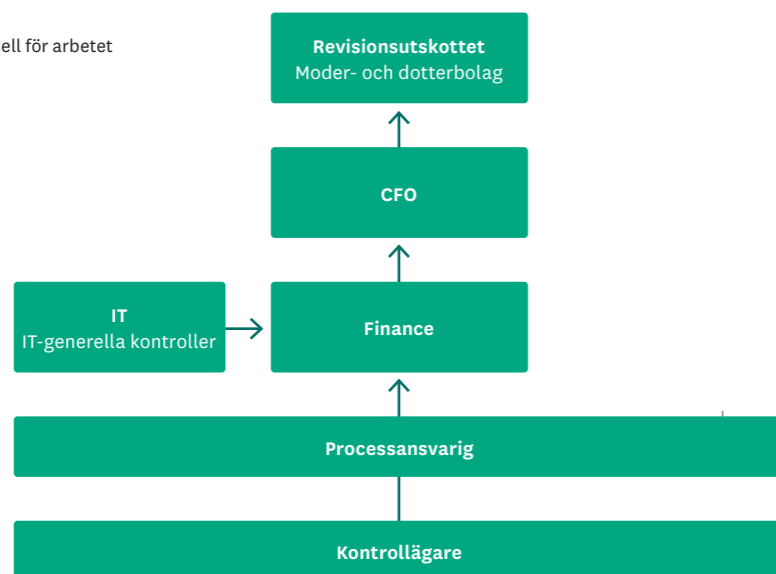
Skandias livbolags CFO följer upp effektiviteten i FIK för att upptäcka brister och ställa krav på kompenserande kontroller och förbättringsåtgärder. CFO rapporterar halvårsvis denna uppföljning till styrelsens revisionsutskott som övervakar effektiviteten i Skandias ramverk för finansiell internkontroll.

Mer information om Skandias bolagsstyrning

Mer information om Skandias bolagsstyrning finns på skandia.se. Där finns bland annat:

- Skandias livbolags bolagsordning
- Ägarinstruktionen
- Instruktion till valberedningen till styrelse- och revisorsval
- Bolagsstämmoprotokoll från årsstämmor
- Information om ersättningar i Skandias livbolag samt utvärdering av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare
- Skandias uppförandekod
- Tidigare års bolagsstyrningsrapporter

Styrmodell
Figuren visar Skandias styrmodell för arbetet med finansiell intern kontroll.

Fullmäktiges verksamhet 2023

Skandias livbolag, som utgör moderbolag i koncernen, är ett ömsesidigt försäkringsbolag och ägs följaktligen av sina kunder. Därmed råder ingen konflikt mellan ägar- och kundintressen. Själva ägarrollen utövas av ett kundvalt fullmäktige där alla ledamöter tillika är kunder i Skandia.

Som ordförande i Skandias fullmäktige vill jag med denna redogörelse sammanfatta fullmäktiges verksamhet under 2023.

Fullmäktige beslutar i alla frågor som ankommer på bolagsstämman. En central uppgift är att utse Skandias styrelse och revisor. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige även beslut om en ägarinstruktion. Däri anges värdegrund och övergripande principer för Skandias verksamhet, utan att för den skull rubba styrelsens och VD:s ansvarsområden.

De värderingar som kommer till uttryck i ägarinstruktionen är långsiktighet, kundnytta, öppenhet och hållbarhet. Jag vill särskilt uppmärksamma långsiktigheten. I den ligger att maximera värdet för kunderna över livstiden av deras försäkringar. Det sker genom att kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande. I ägarinstruktionen anges också att verksamheten ska drivas så att Skandia behåller sin branschledande position och uppfattas som värdeskapande, affärsmässigt och trovärdigt. Det långsiktiga förtroendet hos kunderna är en grundbult.

För att kunna fullgöra ägarrollen och fatta välgrundade beslut på bolagsstämman måste fullmäktige ha tillräcklig kännedom om Skandias omvärld, verksamhet och strategi. I syfte att underlätta planeringen av fullmäktiges verksamhet och informationsutbytet mellan fullmäktige och styrelse har fullmäktige inom sig inrättat ett presidium bestående av ordförande och två vice ordförande.

Fullmäktige sammanträder normalt fyra gånger varje år. Vid dessa tillfällen uppdateras fullmäktige av styrelsens ordförande och VD, ofta tillsammans med andra ledande företrädare för Skandia, på aktuella och relevanta områden. På agendan finns regelmässigt även en belysning av arbetet inom något av styrelsens utskott med respektive utskottsordförande som föredragande. Vidare rapporterar Skandias revisor till fullmäktige om såväl sin riskanalys och planering som slutsatser från revisionen. I anslutning till de olika presentationerna förs alltid en dialog till gagn för Skandia och bolagets kunder.

Fullmäktige har under 2023 haft en omväxlande agenda för att

- följa styrelsens arbete och bolagsstyrningen i övrigt
- fördjupa förståelsen för Skandias strategi på en föränderlig marknad
- diskutera kapitalförvaltningen mot bakgrund av en osäker och turbulent omvärld
- följa Skandias arbete på hållbarhetsområdet
- orientera sig om större satsningar inom digital affärs- och produktutveckling
- öka förståelsen för verksamheterna inom Skandia Fastigheter respektive Skandiabanken
- ta del av delårsrapporter samt solvens- och verksamhetsrapportering
- följa Skandia i media.

I syfte att effektivisera fullmäktiges arbete beslutades under 2022 om förändringar i Skandias bolagsordning. Under en övergångsperiod om tre år minskas antalet ledamöter i fullmäktige med två personer varje år, från 21 ledamöter till att slutligen uppgå till 15. Sedan bolagsstämman i maj 2023 har fullmäktige haft 19 ledamöter. Under övergångsperioden förlängs mandatperioden successivt från tidigare tre till sex år. Därefter kommer val till fullmäktige att hållas vartannat år i stället för årligen.

Som framgår av års- och hållbarhetsredovisningen har Skandia levererat värden till sina kunder, trots en skakig omvärld. En avgörande faktor är den genomtänkta riskspridningen i Skandias stöttåliga ”allvädersportfölj”, som i sin tur grundas på kompetens, erfarenhet och gedigna beslutsprocesser.

Fullmäktige har med tillfredsställelse uppmärksammat att Svenskt Kvalitetsindex (SKI) för sjätte året i rad ger Skandia förstaplatsen vad gäller kundnöjdhet bland företagskunder. Att bolaget dessutom får samma fina placering för andra året i följd bland privatkunderna är ett styrkebesked. Till detta kommer att SKI pekar ut Skandia som den mest hållbara aktören i privatkundernas ögon, även det för andra året i rad.

Skandia är en betydelsefull samhällsaktör. Med det följer ett ansvar att engagera sig i samhällsfrågor nära bolagets verksamhet. I likhet med tidigare år har Skandia kommit väl ut i samhällsdebatten. Förutom debattartiklar och inlägg i sociala medier har bolaget varit värd för en betydelsefull dialog om pensionsfrågor, bland annat under Almedalsveckan vid månadsskiftet juni-juli och vid Äldreriksdagen i september. Och i oktober lyfte Skandia behovet av en översyn rörande strukturen kring tjänstepensionerna inom ITP1. Det angelägna utspelet väckte stor uppmärksamhet.

En av förutsättningarna för en uthålligt framgångsrik verksamhet är en effektiv bolagsstyrning. Av särskild betydelse är ett väl fungerande styrelsearbete samt en kompetent och engagerad ledning. Till detta ska läggas insatserna från alla skickliga och hängivna medarbetare. Jag konstaterar att bolagsstyrningen och Skandias organisation i övrigt väl motsvarar fullmäktiges högt ställda förväntningar.

Avslutningsvis vill jag tacka såväl mina kollegor i fullmäktige som Skandias styrelse och VD för en mycket god samverkan under det gångna året.

Stockholm i mars 2024

Dan Brännström
Ordförande i Skandias fullmäktige

Skandias fullmäktige

Ordinarie ledamöter

DAN BRÄNNSTRÖM
Ordförande
Födelseår: 1958
Invald: 2021
Utbildning: Ekonomexamen, Handelshögskolan i Göteborg.
Andra uppdrag: Oberoende rådgivare i eget bolag. Ledamot Skandias valberedning till fullmäktigeval samt valberedning till styrelse- och revisorsval. Styrelseledamot i ett antal företag och organisationer i näringslivet.
Bakgrund: Auktoriserad revisor och delägare i EY samt generalsekreterare i branschorganisationen FAR.
Ersättning¹⁾: 720 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

ANKI AHRNELL
Ledamot
Födelseår: 1953
Invald: 2022
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Smarta Samtal.
Bakgrund: Chief Digital Officer på Bonnier AB, chef för digital utveckling på Swedbank och ledande befattningar inom Lowe Brindfors, Cambridge Technology Partners och IBM lokalt och globalt. Utsågs till årets intraprenör i Sverige 2013, till en av de 50 mest inspirerande kvinnorna i tekniksektorn i Norden 2016 och erhöll Albert Nelson Marquis Lifetime Achievement Award 2020. Tidigare styrelseuppdrag i Bonnier Publications, Bookbeat AB, Lexly AB, Bonnier Magazines & Brands, Avanza AB, If Svenska AB och Dataföreningen i Stockholm.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

MONICA CANEMAN
Ledamot
Födelseår: 1954
Invald: 2021
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.
Andra uppdrag: Styrelseproffs. Styrelseordförande i Euroclear Sweden AB samt ordförande i Nasdaq Sveriges bolagskommitté.
Bakgrund: Har i över 20 år arbetat i olika nordiska bolagsstyrelser, som ordförande eller ledamot. Ledande befattningar inom SEB-koncernen, bland annat som medlem i koncernledningen och ställföreträdande koncernchef.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 1/4

MAGNUS HENREKSON
Ledamot
Födelseår: 1958
Invald: 2019
Omvald: 2022
Utbildning: Internationell ekonomexamen och ekonomie doktor, Göteborgs universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot Infostat AB, Stiftelsen Affärsvärlden, samt Sven och Dagmar Saléns stiftelse. Regeringens utredare av den svenska skolans betygssystem.
Bakgrund: Professor i nationalekonomi och senior forskare vid Institutet för Näringslivsforskning.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

CECILIA SANDBERG
Vice ordförande
Födelseår: 1968
Invald: 2022
Utbildning: Filosofie magisterexamen med sociologi som huvudämne, Stockholms universitet.
Andra uppdrag: Personaldirektör på Atlas Copco och ordförande i Atlas Copcos pensionsstiftelse. Ordförande Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval.
Bakgrund: Tidigare haft flera ledande befattningar inom HR-området på Permobil, AstraZeneca, SAS och American Express.
Ersättning¹⁾: 500 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

LARS O ANDERSON
Ledamot
Födelseår: 1953
Invald: 2022 som ersättningsledamot
Utbildning: Examen från Handelshögskolan i Stockholm, reservofficersexamen från Sjökrigsskolan och studier vid Harvard Business School.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Plusius AB och Crosskey Banking Solutions AB/Ltd.
Bakgrund: Operativt förvärvsansvarig på Tieto för finansiell sektor. Grundare av två konsultbolag Corda Consulting AB och Canvisa Consulting AB inom finansbranschen i rollen som VD. Ledande befattningar inom IBM såväl lokalt, regionalt som globalt. Tidigare styrelseuppdrag i Nasdaq Broker Services, Credo Capital Partners, FOREX Bank AB, Transcendent Group AB och Biocool AB.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

GÖRAN FJÄLLBERG
Ledamot
Födelseår: 1958
Invald: 2022 som ersättningsledamot
Utbildning: Företagsekonomi, Umeå universitet.
Andra uppdrag: Rådgivningsuppdrag inom familjejuridik och företagsekonomi. VD i Jukkasjärvi Bränsle AB, styrelseledamot i Jukkasjärvi Byallmänning samt i Jukkasjärvi Förvaltning AB och styrelsesuppleant för Fjäder Redovisning AB.
Bakgrund: Tidigare VD i Norrfinans-koncernen, försäljningschef i Folksam. Under sina aktiva år som försäkringsförmedlare var han licensierad inom Swedsec och Insuresec.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

KRISTINA HIRSCHFELDT
Ledamot
Födelseår: 1984
Invald: 2022
Utbildning: Ekonomie magisterexamen, Uppsala universitet.
Andra uppdrag: Internrevisionschef på Försvarets materielverk (FMV).
Bakgrund: Internrevisionschef på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), internrevisor på Finansinspektionen och Riksbanken samt revisor på Deloitte. Ordförande i Uppsala Studentkår samt styrelseledamot vid Uppsala universitet och Folkuniversitetet.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

ULF TROEDSSON
Vice ordförande
Födelseår: 1958
Invald: 2015
Omvald: 2018 och 2021
Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik vid Lunds Tekniska högskola. Ekonomistudier vid Lunds universitet.
Andra uppdrag: Ledamot Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Executive advisor Vargas Holding och Senior Industry advisor EIT InnoEnergy. Styrelseordförande Hermes Medical solutions. Styrelseledamot Cellfion AB, Klimatet Invest, Ligna Energy AB, Corpower Ocean AB, Kromnigon AB, Sunstreet AB och Vätgas Sverige.
Bakgrund: VD och koncernchef Siemens Norden och Baltikum. Ledamot i Siemens globala Top 50 ledningsgrupp, styrelseledamot eller ordförande i Siemens AB, Siemens OY, Siemens Turbomachinery AB. Styrelseordförande Siemens AS Norge, Siemens AS Danmark, Siemens Mobility AB. Styrelseordförande Swedish Medtech. Vice ordförande i Tysk-Svenska Handelskammaren.
Ersättning¹⁾: 360 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 3/4

MARTIN BENDIXEN
Ledamot
Födelseår: 1968
Invald: 2023
Utbildning: Masterexamen i ekonomisk historia och kandidatexamen i nationalekonomi vid London School of Economics.
Andra uppdrag: Head of Treasury, Tax and Risk Management på Electrolux och ordförande i Electrolux Försäkrings AB.
Bakgrund: Verksam inom Electrolux de senaste tjugo åren med ansvar för Treasury (koncernens internbank), skatt, kapitalförvaltning, försäkringar och riskfunktion. Har suttit med i ett antal investeringskommittéer i olika länder. Tidigare styrelseledamot i Industrins Finansförening och har även verkat inom penningmarknaden, på bank och fondkommissionär.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024.

²⁾ Avser närvaro under kalenderåret 2023 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024.

²⁾ Avser närvaro under kalenderåret 2023 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

LENA LARSSON

Ledamot
Födelseår: 1966
Invald: 2021
Utbildning: Civilekonom med inriktning på redovisning och finansiering, Stockholms universitet.
Andra uppdrag: CFO på OKQ8 och styrelseledamot i OKQ8 Bank samt styrelseledamot och ordförande i Revisionsutskottet i Bilprovingen.
Bakgrund: Har tidigare varit tf CFO i PostNord, haft olika befattningar inom ekonomiområdet hos Länsförsäkringar och Bonnierkoncernen. Har arbetat inom revision och Corporate Finance på PriceWaterhouseCoopers.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

HELENA NELSON

Ledamot
Födelseår: 1965
Invald: 2020
Omvald: 2023
Utbildning: Juristexamen, Lunds universitet.
Andra uppdrag: Chefsjurist Carnegie Investment Bank AB, styrelseledamot i ett antal bolag och stiftelser i Carnegiekoncernen samt styrelseledamot i Qliro AB.
Bakgrund: Tidigare varit chef för Group Compliance i Swedbank samt varit chefsjurist och haft andra juristroller inom Skandia.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/4

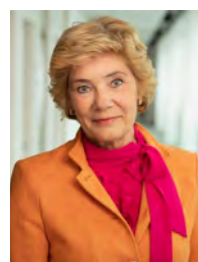
INGELA TENGELIN

Ledamot
Födelseår: 1957
Invald: 2020
Omvald: 2023
Utbildning: Executive MBA från Handelshögskolan, Göteborgs universitet och en juristexamen från Lunds universitet, samt genomgått Ruter Dam chefsutvecklingsprogram.
Andra uppdrag: Senior Advisor Stena AB. Ordförande i Insurance and Legal Committee Intertanko, London.
Bakgrund: Tidigare Försäkringsdirektör på Stena AB, ordförande Juridiska och Ekonomiska kommittén Svensk Sjöfart, styrelseledamot Maritime Law Committee i International Chamber of Shipping och Stena Insurance AG, skadereglerare och underwriter Skandia samt chef för sjö- och transportavdelningen Skandia.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

ROSE MARIE WESTMAN

Ledamot
Födelseår: 1960
Invald: 2022
Utbildning: Ekonomexamen, Lunds universitet.
Andra uppdrag: Vice ordförande i statliga myndigheten Kärnavfallsfonden.
Bakgrund: Chefsekonom på Burenstam & Partners, senior finansanalytiker och portföljförvaltare på Alecta Pensionsförsäkrings ränte- och aktieavdelning. Tidigare styrelseuppdrag som styrelseledamot och ordförande i Sjunde AP-fonden.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

MARIA LARSSON

Ledamot
Födelseår: 1956
Invald: 2023
Utbildning: Utbildad lärare, Växjö lärarhögskola.
Andra uppdrag: Driver ett eget konsultbolag, är ordförande vid Linnéuniversitetet och ledamot i Drottning Silvias jubileumsfond.
Bakgrund: Landshövding i Örebro län 2015-2022. Tidigare ordförande i det statliga bolaget Voksenåsen, för stiftelsen Alfred Nobels Björkborn samt för fyra olika stiftelser knutna till landshövdingeuppdraget, med kapitalförvaltning och bidragsutdelning. Äldre- och barnrättsminister 2010-2014 samt äldre- och folkhälsominister 2006-2010. Därförinnan riksdagsledamot i näringsutskottet samt i arbetsmarknadsutskottet. Arbetande ersättare i Riksbanksfullmäktige. Tidigare styrelseledamot för Förenings-sparbanken Gnosjö samt Högskolan i Jönköping.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

SOFIE SCHOUGH

Ledamot
Födelseår: 1971
Invald: 2018
Omvald: 2021
Utbildning: Magister i företagsekonomi från Handelshögskolan, Umeå universitet samt Kingston University i London.
Andra uppdrag: Kommunikationschef Coor AB.
Bakgrund: Kommunikationschef Addici AB, marknadschef Enlight AB och Tradevision AB samt konsult med uppdrag för Europeiska kommissionens DG XXIII.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

CHRISTER WACHTMEISTER

Ledamot
Födelseår: 1959
Invald: 2021
Omvald: 2022
Utbildning: Civilekonom, Lunds universitet.
Andra uppdrag: Investerare, entreprenör med stor styrelsevana.
Bakgrund: Lång erfarenhet från finansbranschen, senast som Chief Investment Officer vid Käpan pensioner och Chief Executive Officer i Alfred Berg/ ABN AMRO Kapitalförvaltning.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 3/4

KARIN LAGERSTEDT WOOLFORD

Ledamot
Födelseår: 1969
Invald: 2019
Omvald: 2022
Utbildning: Civilekonom internationell inriktning, Handelshögskolan i Göteborg.
Andra uppdrag: Grundare och VD för People Horizon AB.
Bakgrund: Tidigare befattningar bl.a. som Chief Human Resource Officer på Intrum AB, HR-direktör Eitel AB, EVP HR, Communications, Safety, Health & Environment Ovako AB, SVP HR Green Cargo AB, biträdande personaldirektör SEB AB, management-konsult Cap Gemini samt Ernst & Young.
Ersättning¹⁾: 240 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

LOTTA WIDORSON LASSFOLK

Ledamot
Födelseår: 1970
Invald: 2023
Utbildning: Ekonomi, ledarskap.
Andra uppdrag: Partnerchef Norden, Google Cloud.
Bakgrund: Har över trettio års erfarenhet från IT-branschen, senast som Chief Operating Officer på Telia Cygate. Har bland annat varit verksam i Microsoft och Atea.
Ersättning¹⁾: 120 KSEK
Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024.

²⁾ Avser närvaro under kalenderåret 2023 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024.

²⁾ Avser närvaro under kalenderåret 2023 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

Skandias styrelse

Ordinarie ledamöter

HANS LARSSON
Ordförande och oberoende ledamot, ordförande i ersättningsutskottet och ledamot i samtliga styrelseutskott.
Födelseår: 1961
Invald: 2022
Utbildning: Civilekonomexamen, Uppsala universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot Intrum AB, styrelseordförande och VD Linderyd Advisory AB.
Bakgrund: Styrelseordförande (2021-2022) och ledamot (2020-2021) i Bank Norwegian ASA. Styrelseledamot Svensk Exportkredit AB, 2017-2022. Styrelseordförande (2017-2019) och ledamot (2017-2022) Nordnet Bank AB och Nordnet AB. Styrelseledamot Nordax Bank AB 2015-2017. Styrelseledamot Lindorff AS 2014-2017. Vice VD och stabschef på Lindorff AS, Oslo 2013-2014. Ett flertal ledande positioner inom banken SEB, senast som chef för Affärsutveckling och M&A och medlem i bankens verkställande ledning 2006-2013.
Ersättning¹⁾: 2 800 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12
Närvaro utskott³⁾: Revisionsutskottet 6/6, Risk- och regelefterlevnadsutskottet 4/4, Transformations- och teknologiutskottet 3/3, Ersättningsutskottet 7/7, Placeringsutskottet 4/4, Kund- och produktutskottet³⁾ 2/2, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

REINHOLD GEIJER
Oberoende ledamot, ledamot i placeringsutskottet samt ersättningsutskottet.
Födelseår: 1953
Invald: 2016
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i BTS Group AB, AB Svensk Exportkredit och Eterna Invest AB inkl. intressebolag. Bedriver egen konsultverksamhet i LRCH Advisory AB.
Bakgrund: Tjänstgjort som CEO RBS Norden inkl. VD Nordisk Renting AB, vice VD och CFO Telia, olika chefsuppdrag inom Swedbankkoncernen inkl. koncernchef 1995-2000, Ericsson Radio Systems, SSAB Svenskt Stål och Weyerhaeuser Co i USA. Tidigare verksam i flera styrelser bl.a. Sjunde AP-fonden och SEB TryggLiv Gamla.
Ersättning¹⁾: 735 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12
Närvaro utskott³⁾: Ersättningsutskottet 7/7, Placeringsutskottet 4/4, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

SUSANNE HOLMSTRÖM
Oberoende ledamot, ledamot i revisionsutskottet, transformations- och teknologiutskottet samt ersättningsutskottet.
Födelseår: 1977
Invald: 2022
Utbildning: Masterexamen, International Business vid Handelshögskolan i Göteborg.
Andra uppdrag: VD Vimab Bess AB, styrelseledamot Svensk Handel, Bubbleroom AB, Svensk Näringsliv samt S-Invest Trading AB (Blomsterlandet). Bedriver egen konsultverksamhet i Depicto AB.
Bakgrund: Tidigare VD NetOnNet och Director, Personal Lines på Trygg-Hansa. Lång erfarenhet från Tele2 i flertalet chefspositioner, senast som Director Channels & Operations - COO. Tidigare ledamot MyFC och Telekområdgivarna.
Ersättning¹⁾: 860 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12
Närvaro utskott³⁾: Revisionsutskottet 5/6, Transformations- och teknologiutskottet 3/3, Ersättningsutskottet 3/3, Kund- och produktutskottet³⁾ 2/2

HANNA JACOBSSON
Oberoende ledamot, ordförande i risk- och regelefterlevnadsutskottet samt ledamot i revisionsutskottet.
Födelseår: 1981
Invald: 2020
Utbildning: Magisterexamen i matematisk statistik, Stockholms universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Industrial and Financial Systems (IFS), Wefox, Advisense och Visma.
Bakgrund: Tidigare verksam som Chief Risk Officer Klarna, Group CFO Nordea Life & Pensions, aktuarie Towers Watson samt olika positioner inom finansiell och aktuariell analys inom Skandiakoncernen.
Ersättning¹⁾: 985 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 11/12
Närvaro utskott³⁾: Revisionsutskottet 6/6, Risk- och regelefterlevnadsutskottet 4/4, Kund- och produktutskottet³⁾ 2/2, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

MÄRTEN ANDERSSON
Oberoende ledamot, ledamot i placeringsutskottet samt revisionsutskottet.
Födelseår: 1971
Invald: 2023
Utbildning: Kandidatexamen, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet och TGMP vid Harvard Business School.
Andra uppdrag: Styrelseordförande i Tornum, IFK Lidingsö Fotboll, PlantTech Global Invest Group, Salix Group och Bokusgruppen.
Bakgrund: Tidigare styrelseordförande i Skandiabanken och styrelseledamot i Carnegie Investment Bank. Har varit VD för Besikta Bilprovning och Volati AB. Tjänstgjort inom Skandiakoncernen (1996-2013) och haft flera chefsroller bland annat som VD för Skandia Norden (2010-2012).
Ersättning¹⁾: 810 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 9/9
Närvaro utskott³⁾: Revisionsutskottet 5/6, Placeringsutskottet 3/3

LENA HERRMANN
Oberoende ledamot, ledamot i risk- och regelefterlevnadsutskottet samt transformations- och teknologiutskottet.
Födelseår: 1962
Invald: 2018
Utbildning: Civilingenjör i industriell ekonomi, Tekniska högskolan i Linköping.
Andra uppdrag: Director of Sustainability and Operational Excellence på MTR Nordic samt styrelseledamot i MTR Nordic AB.
Bakgrund: Tidigare direktör Strategi & Affärsutveckling SJ AB, verksam inom bl.a. Axstores, AB Dagens Nyheter (VD), Bonnier Dagstidningar och managementkonsult McKinsey & Co. Tidigare bl.a. ordförande i tidningsdistributionsbolaget MTD KB, ledamot Samtrafiken, Tolerans AB, Svenska Tidningsutgivareföreningen och Tidningarnas Telegrambyrå AB.
Ersättning¹⁾: 810 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12
Närvaro utskott³⁾: Risk- och regelefterlevnadsutskottet 4/4, Transformations- och teknologiutskottet 3/3, Kund- och produktutskottet³⁾ 2/2, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

JENS-PETTER IVERSEN
Oberoende ledamot, ordförande i transformations- och teknologiutskottet samt ledamot i risk- och regelefterlevnadsutskottet.
Födelseår: 1964
Invald: 2023
Utbildning: Master of business administration, University of Texas, Austin, USA. Bachelor of Science Electrical Engineering, University of Tulsa, Tulsa, USA.
Andra uppdrag: VD Electrolux IT Solutions AB, och sedan 2016 Group Chief Information Officer (CIO) på AB Electrolux med ansvar för IT och digitalisering.
Bakgrund: Olika chefsuppdrag inom Electrolux-koncernen, samt olika ledande positioner vid Deloitte Consulting och Frito-Lay Inc. i första hand med transformations- och förbättringsprojekt samt med implementering av affärssystem.
Ersättning¹⁾: 935 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 9/9
Närvaro utskott³⁾: Risk- och regelefterlevnadsutskottet 4/4, Transformations- och teknologiutskottet 3/3

NIKLAS JOHANSSON
Oberoende ledamot, ordförande för revisionsutskottet samt ledamot i placeringsutskottet.
Födelseår: 1961
Invald: 2018
Utbildning: Kandidatexamen i samhällsvetenskap, Linköpings universitet.
Andra uppdrag: Styrelseordförande i Areim AB och Nordisk Renting. Styrelseledamot i Euroclear Sweden AB, ledamot i TF Bank och ledamot i Trustly AB.
Bakgrund: Tidigare styrelseordförande respektive oberoende ledamot Skandiabanken AB. Tidigare verksam som VD för Carnegie Investment Bank och chefsroller på bl.a. Finansdepartementet, Evli bank, Skandiakoncernen och Crédit Agricole.
Ersättning¹⁾: 985 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12
Närvaro utskott³⁾: Revisionsutskottet 6/6, Ersättningsutskottet 4/4, Placeringsutskottet 4/4, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024. För mer information se not 46.

²⁾ Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

³⁾ Utskottet upphörde efter bolagsstämman 2023.

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024. För mer information se not 46.

²⁾ Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

³⁾ Utskottet upphörde efter bolagsstämman 2023.

PER NORDLANDER

Oberoende ledamot, ordförande i placeringsutskottet, ledamot i risk- och regelefterlevnadsutskottet samt transformations- och teknologikutskottet.

Födelseår: 1967

Invald: 2014

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik och ekonomistudier, Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Partner, delägare och anställd i riskkapitalbolaget Verdane samt styrelseledamot i ett antal bolag inom Verdane-gruppen och dess portföljbolag, bland annat Bellman Group AB, Nordic Finance Business Partners AB samt Muegge GmbH.

Bakgrund: Tidigare VD och grundare av Avanza, grundare och chef för Nordnet. Arbetat inom olika positioner på Öhman, OMX Nasdaq och som konsult på Accenture.

Ersättning¹⁾: 1 120 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 9/12

Närvaro utskott³⁾: Risk- och regelefterlevnadsutskottet 2/4, Transformations- och teknologikutskottet 3/3, Placeringsutskottet 4/4, Risk- och revisionsutskottet³⁾ 1/1

JANE OLOFSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant), ordförande för Forena Skandias koncernklubb (försäkringsbranschens fackförbund).

Födelseår: 1982

Invald: 2010

Utbildning: Gymnasial samhällsvetenskaplig utbildning.

Andra uppdrag: Personskadereglerare, anställd sedan 2005. Styrelseledamot Finans- och försäkringsbranschens arbetslöshetskassa. Andra vice ordförande Forenas förbundsstyrelse.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12

Närvaro utskott³⁾: 0

ANDREAS JÖNSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant), ledamot i Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund).

Födelseår: 1977

Invald: 2019

Utbildning: Lärarutbildning, Malmö universitet.

Andra uppdrag: Arbetar som Kontorsrådgivare Privat/Företag, anställd sedan 2008.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 12/12

Närvaro utskott³⁾: 0

MARGARETA SIRENIUS

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant), ordförande för Skandias Saco-förening (Sveriges Akademikerförbund).

Födelseår: 1976

Invald: 2023

Utbildning: Statsvetenskaplig samt företagsekonomisk utbildning, Mittuniversitetet i Sundsvall.

Andra uppdrag: Försäkrings specialist Kundenservice Företag, anställd sedan 2006.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott³⁾: 0

Styrelsesuppleanter

DAHN ERIKSSON

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant), styrelserepresentant Skandias SACO-styrelse (Sveriges akademikers centralorganisation).

Födelseår: 1962

Invald: 2007

Utbildning: Civilekonomexamen, Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Controller inom avdelningen Finance, anställd sedan 2001.

Närvaro styrelsemöten¹⁾: 1/12

Närvaro utskott¹⁾: 0

PER-ANDERS KARMEROTH

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant), ordförande Forena Skandias rådgivarsektion och vice ordförande Forena Skandia, lokalorganisation till Forena (försäkringsbranschens fackförbund).

Födelseår: 1966

Invald: 2014

Utbildning: Nationalekonomi, Linköpings universitet.

Andra uppdrag: Försäkringsrådgivare, anställd sedan 1992.

Närvaro styrelsemöten¹⁾: 0/12

Närvaro utskott¹⁾: 0

ELISABETH REMBRY

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant), ordförande Forena Skandia klubb Väst/Syd, lokalorganisation till Forena (försäkringsbranschens fackförbund), ledamot i Skandias Forena-förening.

Födelseår: 1964

Invald: 2019

Utbildning: Gymnasium humanistisk linje, internutbildning Skandia och Coachutbildning Sverige AB – diplomerad coach.

Andra uppdrag: Arbetar som skadereglerare, anställd sedan 1984.

Närvaro styrelsemöten¹⁾: 0/12

Närvaro utskott¹⁾: 0

Styrelsesekreterare

SANDRA NARVINGER

Chefsjurist Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt.

Styrelsesekreterare sedan: September 2021

Verkställande direktör

FRANS LINDELÖW

Anställd i Skandia sedan: 2015

¹⁾ Avser perioden från bolagsstämman 2023 fram till bolagsstämman 2024. För mer information se se not 46.

²⁾ Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

³⁾ Utskottet upphörde efter bolagsstämman 2023.

¹⁾ Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

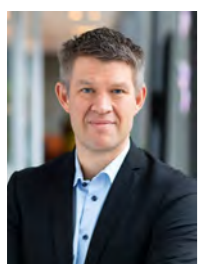
VD och koncernledning

FRANS LINDELÖW
Koncernchef och VD
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2015
Utbildning: Civilekonomexamen, Stockholms universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Skandiabanken Aktiebolag (publ), SFS - Svensk Försäkrings Service AB och Försäkringsbranschens arbetsgivarreorganisations Service Aktiebolag.
Bakgrund: VD för Carnegie, chef för Nordeas svenska kontorsrörelse samt ledande befattningar inom bl.a. HSBC Bank, Salomon Brothers och Handelsbanken.

ANNA-CARIN SÖDERBLOM AGIUS
Chef Försäkring
Födelseår: 1967
Anställd sedan: 2007
Utbildning: Civilekonom, Uppsala Universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), styrelseledamot Min pension samt ledamot i Livförsäkringsutskottet Svensk Försäkring.
Bakgrund: CFO för Skandia Liv, ledande positioner i finanssektorn bl.a. Administrativ chef Öhman Kapitalförvaltning, fonder, VD Aktiesparinvest.

JOHAN CLAUSEN
Chef IT
Födelseår: 1976
Anställd sedan: 2016
Utbildning: Fastighetsekonomi, KTH.
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Skandiabanken Aktiebolag (publ).
Bakgrund: Flera ledande befattningar inom bolag på leverantörssidan, bl.a. Head of Managed Services Sweden Fujitsu Sverige AB, Account Director Logica Sverige AB.

ARVID KRÖNMARK
VD Skandiabanken
Födelseår: 1979
Anställd sedan: 2023
Utbildning: MA Economics, Cambridge University.
Andra uppdrag: -
Bakgrund: VD Nordea Hypotek, olika chefsroller inom Nordea, affärsutvecklingsroll på Morgan Stanley, konsult på Oliver Wyman.

STINA LILJEKVIST
Chef Strategisk Kommunikation & Marknad
Födelseår: 1974
Anställd sedan: 2015
Utbildning: Civilekonom, Uppsala Universitet.
Andra uppdrag: Styrelseordförande Stiftelsen Idéer för Livet samt Sveriges Annonsörer.
Bakgrund: Flertalet chefsbefattningar E.ON, styrelseledamot E.ON Smart Living, styrelseordförande Reklamombudsmannen, styrelseordförande SES.

FREDRIK MÅRTENSSON
CFO
Födelseår: 1981
Anställd sedan: 2019
Utbildning: Civilekonom, Lunds Universitet och studier vid Singapore Management University.
Andra uppdrag: Styrelseledamot Skandia Fastigheter.
Bakgrund: Vice CFO Skandia, flertalet ledande befattningar inom Codan/Trygg-Hansa samt konsult och revision på Deloitte.

SANDRA NARVINGER
Chefsjurist
Födelseår: 1977
Anställd sedan: 2015
Utbildning: Jur. kand, Uppsala universitet.
Andra uppdrag: Styrelseledamot Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandia Investment Management AB.
Bakgrund: Chefsjurist Skandiabanken, olika befattningar inom Nordax Bank (chefsjurist/vice treasury chef), biträdande jurist Mannheimer Swartling advokatbyrå.

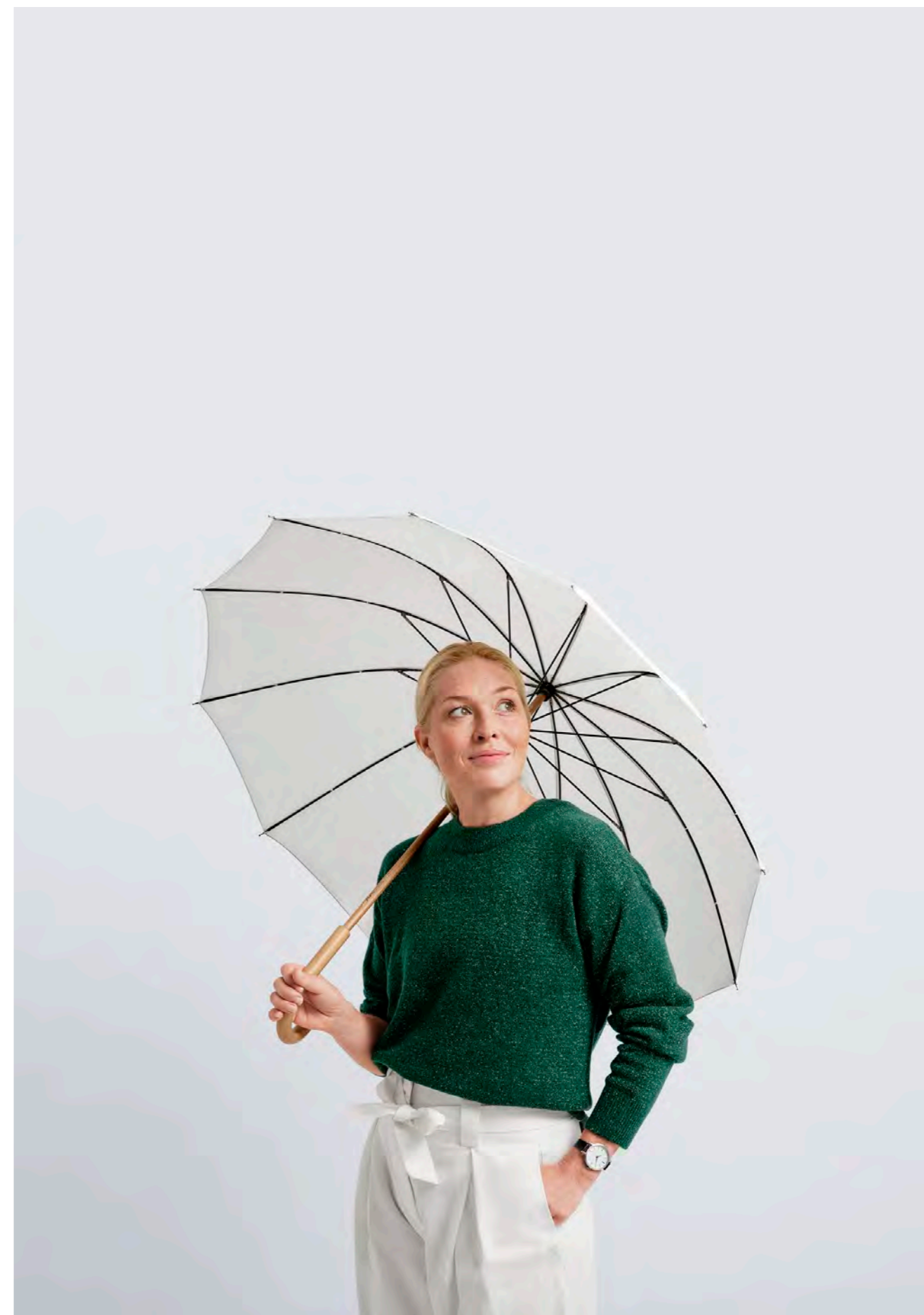
LARS-GÖRAN ORREVAL
Chef Kapitalförvaltning
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2005
Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.
Andra uppdrag: Ordförande Skandia Fonder, styrelseledamot Skandia Fastigheter.
Bakgrund: VD Skandia Investment Management AB, VD Öhman Kapitalförvaltning, Chef Rän- och valutaförvaltningen SPP Kapitalförvaltning, Chef Ränfeförvaltning SEB Kapitalförvaltning/Fonder.

MARIA ZALAMANS FURENMO
Chef HR
Födelseår: 1964
Anställd sedan: 2023
Utbildning: Personalvetare med inriktning företagsekonomi, Stockholms Universitet.
Andra uppdrag: -
Bakgrund: CHRO AB Svenska Spel, Chief People Officer Evolution Gaming Group, HR Director NetEnt, VPHR Sweden Outokumpu Stainless AB, HR Manager Nordnet AB.

BO ÅGREN
Chef Försäljning
Födelseår: 1964
Anställd sedan: 1988-2004, 2006-2018 samt sedan 2021
Utbildning: Flygvapnets Officershögskola.
Andra uppdrag: -
Bakgrund: VD/Koncernchef Max Matthiessen AB, Produktområdeschef Försäkring FöreningsSparbanken, Officer Flygvapnet.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnummer 516406-0948, avger härmed årsredovisning avseende 2023. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandias livbolag eller moderbolaget) är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia) som bedriver traditionell livförsäkrings-, fondförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I koncernen ingår bland annat även en fastighetskoncern, ett fondbolag och ett kapitalförvaltningsbolag. Detta ger Skandia unika förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring pension, sparande, bolån samt hälsa och trygghet. Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder i enlighet med kontributionsprincipen, se närmare avsnitt om Över- och underskottshantering i moderbolaget. Samtliga dotterbolag är vinstutdelande och, med undantag av ett bolag, helägda. Utöver dessa finns även ett mindre innehav i intresseföretag.

Medarbetare

Under 2023 var medelantalet anställda i Skandia 2 269 (2 153). Andelen kvinnliga medarbetare, 49 (48) procent, och andelen kvinnliga chefer, 43 (39) procent, har ökat något från föregående år medan medelåldern¹⁾ för samtliga medarbetare i Skandia, 43 (43) år, är oförändrad. Personalomsättningen har minskat jämfört med föregående år och uppgick vid årets slut till 11 (13) procent.

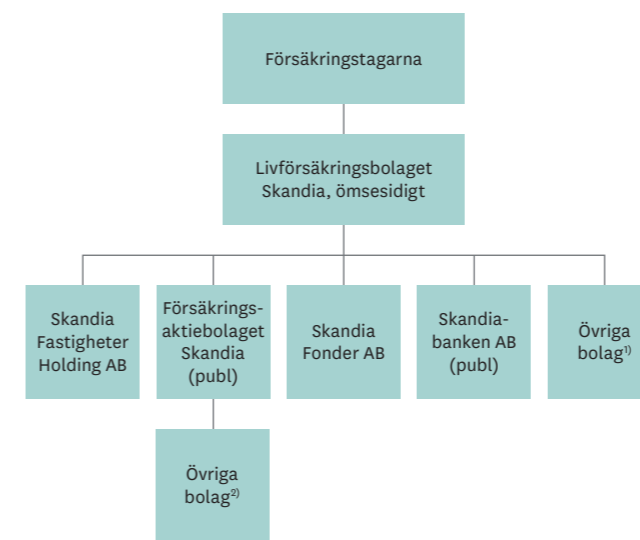
Bank- och försäkringsbranschen är regelstyrd och ställer höga krav på medarbetarnas kompetens. Under 2023 har fokus lagts på ett kontinuerligt arbete inom kompetensförsörjning för att säkerställa att Skandia har de kompetenser som behövs för en hållbar arbetsplats och verksamhet. Skandia har under året bland annat arbetat med att konkretisera planer för utveckling och lärande på både enhets- och affärsområdesnivå. Skandia mäter årligen hur medarbetare bedömer sina förutsättningar att växa och utvecklas professionellt inom Skandia, mätningen visar på en stabil siffra om 4,2 (4,2) vilket är över måltalet som är att överstiga 4 på en 5-gradig skala.

Hälsa är alltjämt ett prioriterat område för Skandia som arbetsgivare. Skandia bidrar till och arbetar aktivt med att förbättra medarbetarnas hälsa och välmående genom att exempelvis erbjuda alla anställda tillgång till hälso-, sjuk- och vårdförsäkringar, friskvårdsbidrag samt ett digitalt verktyg för att proaktivt hålla en god hälsa, Wellr. Det är med stolthet som Skandia ser ett fortsatt starkt resultat i form av låg sjukfrånvaro där Skandia sedan flera år ligger markant under snittet i försäkringsbranschen.

Den koncernövergripande årliga medarbetarundersökningen visade även 2023 på ett stort engagemang med en svarsfrekvens på 82 procent och över lag ett högt resultat. Särskilt glädjande är att medarbetarengagemanget (eNPS) ökat till 54 (53), en nivå som enligt extern benchmark är att se som ett utomordentligt resultat.

Skandia har sedan 2013 inte någon rörlig ersättning till de anställda med undantag för provision till Skandias rådgivare, avgångsvederlag, resultatandelsstiftelsen Skandianen och möjlighet till resultatpremie till anställda i Skandias fastighetskoncern. Ytterligare information om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen finns i not 46.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹⁾ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

²⁾ I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt Sophiahemmet Rehab Center AB.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	69
Hållbarhetsrapport	75
Femårsöversikt, koncernen	118
Femårsöversikt, moderbolaget	120
Förslag till vinstdisposition	121
Resultatanalys, moderbolaget	122

¹⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center AB.

Väsentliga händelser under året

Nya ledamöter i styrelse och fullmäktige

Vid Skandias livbolags ordinarie bolagsstämma den 4 maj 2023 valdes Mårten Andersson och Jens-Petter Iversen som nya styrelseledamöter. Christer Löfdahl och Jonas Persson avgick som styrelseledamöter. Båda avböjde omval.

I samband med bolagsstämman tillträdde de tidigare invalda ledamöterna till fullmäktige. Martin Bendixen, Maria Larsson och Lotta Widorson Lassfolk har valts in som nya ledamöter och omval har skett av Helena Nelson och Ingela Tengelin. Protokoll från bolagsstämmorna finns på skandia.se/stamma.

Nya redovisningsregler

För information om förändringar i redovisningsregler under 2023 se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Ekonomisk översikt

Koncernen

Inbetalda premier under året uppgick till 41,3 miljarder kronor vilket är en minskning med 4 procent jämfört med föregående år. Inbetalningarna ökade till sparande i fond- och depåförsäkring medan de minskade till sparande i traditionell förvaltning.

Koncernens tillgångar under förvaltning uppgick till 804 341 (764 756) MSEK. Ökningen är främst en följd av en positiv utveckling på de finansiella marknaderna.

Tillgångar under förvaltning

MSEK	2023	2022
Traditionell förvaltning ¹⁾	563 489	546 533
Fond- och depåförsäkring	179 473	165 750
Fondsparande inom bank och fondbolag	51 648	44 619
Övrigt förvalt kapital ²⁾	9 731	7 854
Totalt tillgångar under förvaltning	804 341	764 756

¹⁾ Avser förvalt kapital inom traditionell livförvaltning exklusive affärsstrategiska tillgångar (Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB).

²⁾ Placeringstillgångar för den löpande verksamheten främst inom fond- och depåförsäkring.

Koncernens resultat före skatt för perioden uppgick till 13 896 (17 315) MSEK. Det försämrade resultatet är huvudsakligen hänförligt till ett lägre tekniskt resultat inom verksamhetsområdet med traditionell förvaltning, 11 995 (16 012) MSEK. Förändringen förklaras huvudsakligen av en högre kapitalavkastning till följd av uppgången på de finansiella marknaderna. Den högre

kapitalavkastningen har motverkats av årets förändring i livförsäkringsavsättningarna som har påverkat resultatet negativt. Det tekniska resultatet inom fond- och depåförsäkring har ökat och uppgick till 1 662 (1 540) MSEK. Ökningen är driven av högre uttagen avkastningsskatt till följd av höjd statslåneränta. Det tekniska resultatet rensat för avkastningsskatt visar ett lägre resultat jämfört med föregående år.

Skadeförsäkringsrörelsen visar ett försämrat resultat, -157 (22) MSEK, vilket främst är hänförligt till ökade försäkringsersättningar.

Resultatet inom bankverksamheten uppgick till 612 (463) MSEK, ökningen beror främst på ett förbättrat räntenetto.

De totala driftskostnaderna, 5 107 (4 922) MSEK, har ökat jämfört med föregående år. Ökningen beror huvudsakligen på kostnader för pågående transformation. För ytterligare information om driftskostnaderna, se not 8 Driftskostnader.

I övriga poster ingår avskrivning av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd.

Resultat per verksamhetsområde

MSEK	2023	2022
Tekniskt resultat		
Traditionell förvaltning	11 995	16 012
Fond- och depåförsäkring	1 662	1 540
Skadeförsäkring	-157	22
Icke-tekniskt resultat		
Bankverksamhet	612	463
Övrig rörelsedrivande verksamhet	71	66
Övriga poster	-287	-788
Resultat före skatt	13 896	17 315
Skatt	-3 607	-1 452
Periodens resultat	10 289	15 863

Koncernens balansomslutning uppgick till 933 137 (889 394) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella förvaltningen utgör den största delen.

Balansomslutning

MSEK	2023	2022
Traditionell förvaltning	625 463	605 864
Fond- och depåförsäkring	191 897	176 902
Bankverksamhet	115 028	105 988
Övrig rörelsedrivande verksamhet	749	640
Koncernens balansomslutning	933 137	889 394

Moderbolaget

Moderbolagets resultat före skatt uppgick till 12 830 (14 435) MSEK. Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen uppgick till 31 346 (-32 323) MSEK vilket förklaras av uppgången på de finansiella marknaderna under 2023. Årets kapitalavkastning kommenteras närmare i separat avsnitt. Premieinkomsten har minskat under året och uppgick till 27 617 (31 589) MSEK där fortsatt stark återbäringsränta ger oss en god position på marknaden. Utbetalda försäkringsersättningar är något högre jämfört med föregående år, främst beroende på högre volym av återköp. Driftskostnaderna har ökat till 2 291 (2 274) MSEK. Årets förändring i livförsäkringsavsättningarna påverkade moderbolagets resultat negativt med -23 422 (35 825) MSEK främst orsakat av lägre marknadsräntor. Moderbolagets balansomslutning uppgick till 609 096 (584 925) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella livförvaltningen utgör den största delen.

Kapitalavkastning

Den traditionella livportföljen gav en totalavkastning på 5,4 (-5,1) procent för året. Den kan jämföras med de senaste fem årens genomsnittliga totalavkastning på 6,3 procent.

Noterade aktier blev årets bästa tillgångsslag med en avkastning för svenska aktier på 17,4 procent och utländska aktier på 13,2 procent. Även räntebärande placeringar steg i värde, till en ej obetydlig del på grund av räntenedgången under slutet av 2023. Inom alternativa tillgångar avkastade kreditinvesteringar drygt 10 procent medan investeringar inom infrastruktur gav ett litet positivt bidrag. Även fastigheter gav ett mindre positivt bidrag. Däremot gav onoterade bolag (private equity) en negativ avkastning under året, till viss del orsakat av att kronan stärktes mot både dollarn och euron under året.

För investeringar i private equity- och infrastrukturfonder erhålls värderingar från fondförvaltarna med en viss eftersläpning efter kvartalsskiftet. Eventuella investeringar i, eller utbetalningar från, fonder reflekteras löpande i fondernas marknadsvärden när de inträffar mellan de kvartalsvisa värderingsuppdateringarna. Starka publika aktiemarknader och fallande räntor kan även i viss utsträckning förväntas påverka dessa tillgångsslag under kommande kvartal i samband med att uppdaterade värderingar erhålls.

Totalavkastning, moderbolaget

2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
5,4%	-5,1%	18,0%	3,8%	11,0%	2,6%	6,6%	8,2%	5,3%	13,6%

Placerings-tillgångar, netto	Marknadsvärde (MSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Nominella obligationer	207 478	202 267	35,7	35,8	5,0	-5,4
Svenska realobligationer	27 113	26 689	4,7	4,7	4,2	-4,1
Svenska aktier	56 213	55 315	9,7	9,8	17,4	-21,6
Utländska aktier	60 740	62 179	10,4	11,0	13,2	-4,7
Fastigheter	55 927	55 240	9,6	9,8	0,9	0,4
Onoterade bolag	90 161	92 871	15,5	16,5	-3,0	6,7
Alternativa investeringar	47 059	42 031	8,1	7,4	5,3	12,4
Affärsstrategiska tillgångar ¹⁾	21 617	20 190	3,7	3,6	6,4	-6,2
Övrigt	15 078	7 711	2,6	1,4	—	—
Totalt i traditionell förvaltning²⁾	581 386	564 493	100	100	5,4	-5,1
Produktspecifika tillgångar	10 124	9 422				
Livbolagets totala förvaltrade kapital	591 510	573 915				

¹⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB.

²⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk försäkringsrekommendationer. Se vidare Svensk försäkringsrekommendation om totalavkastningstabell i försäkrings- och tjänstepensionsföretagens årsredovisningar.

Kollektiv konsolideringsgrad

Skandias livbolags kollektiva konsolideringsgrad per den 31 december 2023 uppgick till 104 (102) procent. Den kollektiva konsolideringsgraden mäter, för sparförsäkringar, förhållandet mellan värdet av tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Genom att anpassa återbäringsräntan, som fördelar överskottet till kunderna, är målsättningen för Skandias livbolag att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet 95-110 procent. Hur denna anpassning går till regleras i bolagets konsolideringspolicy. Mer information om konsolideringspolicyn finns på skandia.se.

Solvensgrad

Solvensgraden, som är ett mått på förhållandet mellan Skandias livbolags totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar, uppgick till 201 (212) procent vid årsskiftet.

Solvens

Skandias livbolag tillämpar Solvens 2-regelverket för hela försäkringsverksamheten. En grundläggande del i solvensregleringen är att försäkringsbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett kapitalkrav. Solvenskvoten visar relationen mellan kapitalbas och solvenskapitalkrav. Vid årsskiftet uppgick solvenskvoten för Skandias livbolag till 187 (204) procent. Skandiagruppens solvenskapitalkrav uppgick för 2023 till 163 595 MSEK och kapitalbasen uppgick till 290 074 MSEK, vilket motsvarar en solvenskvot om 177 (193) procent.

För mer information om Skandias solvens hänvisas till den årliga solvens- och verksamhetsrapporten för Skandias livbolag respektive Skandiagruppen på skandia.se.¹⁾ Syftet med rapporterna är att ge information om solvens och verksamhet i enlighet med försäkringsrörelselagens krav på offentliggörande.

Över- och underskottshantering i moderbolaget

Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag där allt överskott går till bolagets försäkringstagare²⁾. Överskott ska fördelas i enlighet med kontributionsprincipen. Det innebär bland annat att fördelningen av överskottet i möjligaste mån ska baseras på de enskilda försäkringarnas bidrag till överskottets uppkomst. Hantering av förluster, det vill säga underskott, sker på motsvarande sätt.

Överskott uppstår när värdet av tillgångarna är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet. Överskottet är riskkapital som i första hand ska kunna utnyttjas för att täcka eventuella förluster. Storleken på riskkapitalet påverkar bolagets förmåga att ta risk. Riskkapitalet är viktigt för att Skandias livbolag ska kunna välja placeringar som skapar möjlighet till god avkastning.

Överskott och underskott fördelas preliminärt till försäkringarna, främst genom återbäringsröntan som används vid beräkningen av försäkringskapitalet. Eftersom fördelningen av överskott jämnas ut över tid kan återbäringsröntan enskilda år vara högre eller lägre än totalavkastningen. Om den kollektiva konsolideringsgraden hamnar utanför det intervall som anges i konsolideringspolicyn kommer återbäringsröntan att kortvarigt ligga nära periodens totalavkastning. Det innebär att återbäringsröntan kan vara både positiv och negativ. Det preliminärt fördelade överskottet är en del av Skandias livbolags riskkapital och kan sjunka om rörelsen visar negativt resultat. Överskottet blir slutligt tilldelat vid respektive utbetalningstillfälle med stöd av bolagsstämans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbärning. Aktuella siffror och information om Skandias livbolags totalavkastning, återbäringsränta och kollektiv konsolideringsgrad finns tillgängliga på skandia.se.

Den kollektiva konsolideringsgraden mäter förhållandet mellan värdet av bolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Försäkringskapitalet är inte garanterat och kan både öka och minska över tiden. Den kollektiva konsolideringsgraden bör varken bli för hög eller för låg.

För en mindre del av Skandias livbolags verksamhet som avser så kallad klassisk pensionstilläggsmetod för förmånsbaserade åtaganden används en annan försäkringsteknik utan återbäringsränta. Överskott inom de verksamhetsgrenarna fördelas normalt i form av preliminära, icke garanterade pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pension (fribrevsuppräknings) och reduktion av försäkringspremie. I den verksamheten är det en strävan att värdesäkra åtagandena i den utsträckning det finns ekonomiskt utrymme. För riskförsäkringar, försäkringar utan inslag av sparande, är metoden för att fördela överskott i första hand premierabatter. I vissa extraordinära fall kan överskott även tilldelas genom kontantutbetalning.

Skandias principer för överskotts- och underskottshantering samt underliggande regelverk utvecklas och anpassas successivt över tid. Läs mer om Skandias överskottshantering på skandia.se.

Risker och riskhantering

Skandia tar medvetna och kontrollerade risker i syfte att skapa avkastning och värde åt ägarna. Centralt för verksamheten är ömsesidigheten och det faktum att försäkringstagarna står för allt riskkapital, bär alla risker och följaktligen också erhåller alla värden som skapas i Skandia.

Skandia erbjuder sparande-, försäkrings- och bankprodukter, produkter som innebär att Skandias verksamhet exponeras för olika typer av risker. Verksamheten ger således upphov till ett brett spektrum av risker som påverkar Skandias rörelseresultat och ekonomiska ställning. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk i moderbolagets förvaltning av den traditionella livportföljen, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker samt kreditrisk till följd av Skandiabankens utlåning till allmänheten.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Styrelsen har beslutat om limiter som begränsar den samlade risk som Skandia får ta. På solvensområdet säkerställs löpande att Skandia kan täcka legalt kapitalkrav samt att bolaget har tillräckligt kapital i förhållande till bedömningar i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA). Skandia genomför en fullständig ORSA minst årligen, och uppdaterar löpande skattningarna av den ettåriga solvensrisken. ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandias riskaptit. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen.

Ifall ORSA påvisar ett högre kapitalbehov än standardformeln ska Skandia ta höjd för detta genom ett kapitaltillägg. Den sammanlagda bedömningen i ORSA är att Skandia i dagsläget är väl kapitaliserat, har en stark kapitalposition och inget behov av ett kapitaltillägg.

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på lång sikt tar Skandia varje år fram en flerårig kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av kapitaltäckningen. Analysen som har ett femårigt perspektiv utgår från utvecklingen för kapitaltäckningen och andra väsentliga finansiella nyckeltal samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenarioanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda stressade scenarier.

En mer ingående beskrivning av de risker Skandia är exponerad för samt hur dessa risker hanteras återfinns i not 2, Skandias fondförsäkringsbolags årsredovisning not 2, Skandiabankens årsredovisning not 33 och i Skandiagruppens solvens- och verksamhetsrapport.

Twister

Skandia är inblandad i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta tvister avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka koncernens finansiella ställning.

Förväntad framtida utveckling

Skandias relevans i samhället fortsätter att öka. Skandias affär möter centrala samhällsutmaningar så som ett otillräckligt sparande för ett långt och aktivt liv, ökade kostnader för ohälsa samt behov av långsiktiga investeringar i samhället. Skandia har framöver en betydande roll att fylla och ser positivt på den framtida utvecklingen för koncernen.

Skandias affärsmodell med tjänstepension som bas samt kompletterande produkter för sparande, försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning gör det möjligt att erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhället står inför. Skandias traditionella förvaltning är den dominerande sparformen inom både företags- och privataffären och differentierar Skandia på marknaden. Hållbarhet, digitala tjänster och verktyg samt ökad konkurrens och fortsatt prispress är några av de områden som Skandia behöver förhålla sig till. I syfte att säkerställa konkurrenskraft och kundvärde fortsätter Skandia på den inslagna linjen med att fokusera på ett hållbart värdeskapande integrerat i kunderbjudandet, en bättre och effektivare kundupplevelse, lägre avgifter samt en framtidssäkrad verksamhet.

¹⁾ Solvens- och verksamhetsrapporten 2023 för Skandias försäkringsgrupp offentliggörs i maj 2024.

²⁾ Notera att i en tjänstepensionsförsäkring går överskottet till den försäkrade arbetstagaren som är förmånstagare och ersättningsberättigad.

Hållbarhetsrapport

Innehåll

Allmän information	76
E – Miljöinformation	83
Rapportering enligt EU:s taxonomiförordning	83
Rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD	92
S – Social information	98
G – Bolagsstyrningsinformation	107
Index: Upplysningskrav i ESRS-standarder som omfattas av Skandias hållbarhetsrapportering	110
Översikt hållbarhetsresultat	114

Hållbarhetsrapport

Allmän information

Grund för utarbetande

BP-1 Allmän grund för utarbetandet av hållbarhetsrapporten
Skandias hållbarhetsarbete bidrar till koncernens förmåga att hantera risker, ta vara på möjligheter och minska faktisk och potentiell negativ påverkan från verksamheten. I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Skandiakoncernen ("Skandia" om inget annat anges) upprättat den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en del av Skandias års- och hållbarhetsredovisning för 2023. För 2023 har Skandia delvis påbörjat arbetet att rapportera i enlighet med ESRS (European Sustainability Reporting Standards), en förberedelse inför rapportering enligt regelverket CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Års- och hållbarhetsredovisningen är också upprättad med referens till GRI Standards 2021 och omfattar perioden 1 januari till och med 31 december 2023. GRI-index finns publicerat på skandia.se. Hållbarhetsrapporten är inte föremål för extern granskning.

I hållbarhetsrapporten ingår samtliga helägda koncernföretag samt Sophiahemmet Rehab Center där ägandet uppgår till 90 procent. Se sidan 69 för en övergripande beskrivning av koncernen. Fastighetsbeståndet i Skandia Fastigheter behandlas i hållbarhetsrapporteringen som en investering av finansiell karaktär, varför styrning och uppföljning sker i likhet med hur detta görs för övriga finansiella placeringstillgångar. Inga avyttringar eller förvärv har genomförts under året som påverkar hållbarhetsrapporteringen eller de väsentliga hållbarhetsfrågorna.

Information kopplad till medarbetarna i Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center har för hållbarhetsrapporten 2023 inkluderats i större omfattning än tidigare år, för att säkerställa en bättre fullständighet i rapporteringen för koncernen.

Värdekedjan omfattar koncernens direkta leverantörer, den egna verksamheten, inklusive investeringar, affärspartners samt kunder. Väsentlighetsanalysen har genomförts utifrån identifierad värdekedja och policyer, åtgärder, mål och mätetal redovisas i den mån det finns.

BP-2 Upplysningar med avseende på särskilda omständigheter

Hållbarhetsrapporten inkluderar rapportering av klimatrelaterad information enligt Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Vidare inkluderas information från annan lagstiftning som kräver upplysningar om hållbarhetsinformation:

- Taxonomiförordningen och dess kompletterande delegerade akter. Se sidorna 83-91.
- SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation, svenska Upplysningsförordningen, 2019/2088, samt Kommissionens Delegerade Förordning, 2022/1288). Se sidan 97.

Styrning

GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens roll
GOV-2 Information till och hållbarhetsfrågor som behandlas av företagens förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan
Styrelsens arbete med hållbarhetsfrågor

Skandias livbolags styrelse ("styrelsen") beslutar årligen om relevanta policyer, utvecklar löpande bolagets riktlinjer för hur ägandet i kapitalförvaltningen ska utövas i ett hållbarhetsperspektiv, samt

ser till att koncernens strategi och arbete för ett hållbart företagande redovisas på ett tydligt sätt. Hållbarhetsrelaterade risker hanteras på ett adekvat och effektivt sätt och styrelsen antar på årlig basis Skandias riskpolicy, Skandias policy om ansvarsfulla investeringar och Skandias policy om hållbart företagande.

Policyn om hållbart företagande utgör utgångspunkten för hur Skandia ska verka som ett ansvarsfullt företag och bidra till ett hållbart värdeskapande. Policyn om ansvarsfulla investeringar tydliggör Skandias syn på hållbarhet utifrån olika perspektiv i ägar- och förvaltarvalsprocesserna.

Styrelsen antar även årligen en policy som beskriver de övergripande principerna för företagsstyrningen. Företagsstyrningspolicyn syftar till att knyta ihop strategin med de interna regler och processer som används för att styra verksamheten. I policyn fastställs att hållbarhet är en integrerad del i verksamheten och styrs genom de övergripande principerna för koncernens bolagsstyrning, av ägarinstruktionen och av styrelsens arbetsordning. Företagsstyrningssystemets ändamålsenlighet och effektivitet ska övervakas av styrelsen och utvärderas minst en gång om året.

Utöver de policyer som styr hållbarhetsarbetet finns även ytterligare styrdokument beslutade av koncernchef och VD (instruktioner), samt riktlinjer och processer. Skandia har även en uppförandekod som antas årligen av koncernchef och VD. Uppförandekoden ska följas av alla anställda, styrelseledamöter och samtliga uppdragstagare när dessa företräder Skandia. Uppförandekoden bygger på Skandias interna styrdokument på moderbolagsnivå och tydliggör de värderingar och förväntningar som finns på alla anställda och uppdragstagares uppförande och agerande i stort.

Även styrelsens utskott har väsentliga roller i hanteringen av hållbarhetsfrågorna där Risk- och regelefterlevnadsutskottet, inom ramen för den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA), tar ställning till väsentliga hållbarhetsrisker. Hållbarhetsrelaterade risker rapporteras också till styrelsen i samband med koncernens årliga strategi- och affärsplaneringsprocess. Risk- och regel-efterlevnadsutskottet består av fem styrelseledamöter.

Placeringsutskottet fyller en viktig roll i styrningen av hållbarhetsrelaterade frågor inom ramen för kapitalförvaltningen i Skandias livbolag. Detta utskott utvärderar även löpande risktagandet i förvaltningen. Placeringsutskottet består av fem styrelseledamöter, och Chef Kapitalförvaltning är föredragande i utskottet efter delegering från VD.

Revisionsutskottet bistår styrelsen i att utvärdera och säkerställa tillförlitligheten och effektiviteten i Skandias finansiella rapportering, vilket inkluderar hållbarhetsrapporteringen. Utskottet ska också hålla sig informerat om revisionen av års- och hållbarhetsredovisningen samt säkerställa att de externa revisorerna utför sitt arbete effektivt och opartiskt. Utskottet består av fem styrelseledamöter. Läs mer om styrelsens och utskottens arbete och ansvarsområden i Bolagsstyrningsrapporten på sidorna 44-55.

Valberedningen kartlägger årligen styrelsens kompetens. Hållbarhetskompetens kommer att bli en allt viktigare parameter framöver. Utbildningsinsatser genomförs fortlöpande för att hålla styrelsen uppdaterad om exempelvis gällande och kommande regelverk inom hållbarhet.

Allmän information

Denna tabell ger en överblick över hur Skandias policyer svarar mot olika hållbarhetsområden. Behov av policyer och innehåll ses över löpande.

Dokument ¹⁾	Beslut samt översyn	Policyägare ²⁾	Mänskliga rättigheter	Personal och sociala förhållanden	Anti-korruption	Miljö
Skandias policy om hållbart företagande	Styrelsen årligen	Koncernchef och VD	x	x	x	x
Skandias policy om ansvarsfulla investeringar	Styrelsen årligen	Chef Kapitalförvaltning	x	x	x	x
Skandias policy om anställdas etik, mutor och visseblåsning	Styrelsen årligen	HR-chef	x	x	x	
Skandias policy om åtgärder mot penningtvätt, finansiering av terrorism och sanktioner	Styrelsen årligen	Särskild utsedd befattningshavare (SUB)			x	
Skandias policy om intressekonflikter	Styrelsen årligen	Koncernchef och VD		x	x	
Skandias policy om behandling av personuppgifter	Styrelsen årligen	Chefsjurist	x	x	x	
Skandias policy om säkerhet	Styrelsen årligen	IT-chef	x			
Skandias produkttillsyns- och styrningspolicy	Styrelsen årligen	Chef Försäkring			x	
Skandiabankens policy om processen för godkännande av nya produkter och väsentliga förändringar	Styrelsen (Bank) årligen	IT-chef (Bank)			x	
Skandias policy om hantering av kundklagomål	Styrelsen årligen	Chef Kundservice			x	
Skandiabankens kreditpolicy	Styrelsen (Bank) årligen	Kreditchef			x	
Skandias policy om god försäkringsdistributionssed	Styrelsen årligen	Chef Försäljning			x	

¹⁾ De dokument som är beslutade av Skandias livbolags styrelse anpassas till dotterbolagen Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken, Skandias fondbolag, Skandias kapitalförvaltningsbolag, Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center om tillämpligt.

²⁾ Policyägaren är den person som ansvarar för att innehållet i policyn implementeras och efterlevs i organisationen.

Styrelsen följer upp hållbarhetsarbetet genom utvärdering av koncernstrategin samt säkerställer en tydlig rapportering genom hållbarhetsrapporten, inkluderad i koncernens årsredovisning. Fullmäktige informeras om koncernens hållbarhetsarbete genom de möten som hålls med Skandias styrelse och ledning i informationsyfte, genom årsredovisningen samt i styrelsens rapport av verksamhetens efterlevnad av ägarinstruktionens värderingar.

För styrelsens sammansättning och mångfald se tabell på sidan 101.

Koncernledningens arbete med hållbarhetsfrågor

Hållbarhetsarbetet sker med utgångspunkt i den strategi som koncernchef och VD beslutar om, och arbetet med hållbarhetsfrågor är en koncernövergripande process. Processen ägs av koncernchef och VD, som har delegerat ansvar till Chef Kapitalförvaltning. Kapitalförvaltningschefen ingår i koncernledningen och får stöd i arbetet av koncernens hållbarhetschef. Koncernledningen har beslutat om hållbarhetsramverket, följer upp hållbarhetsarbetet

samt behandlar strategiska frågor där hållbarhet är ett av Skandias tre fokusområden.

För koncernledningens sammansättning och mångfald se tabell på sidan 101.

Hållbarhetsorganisation

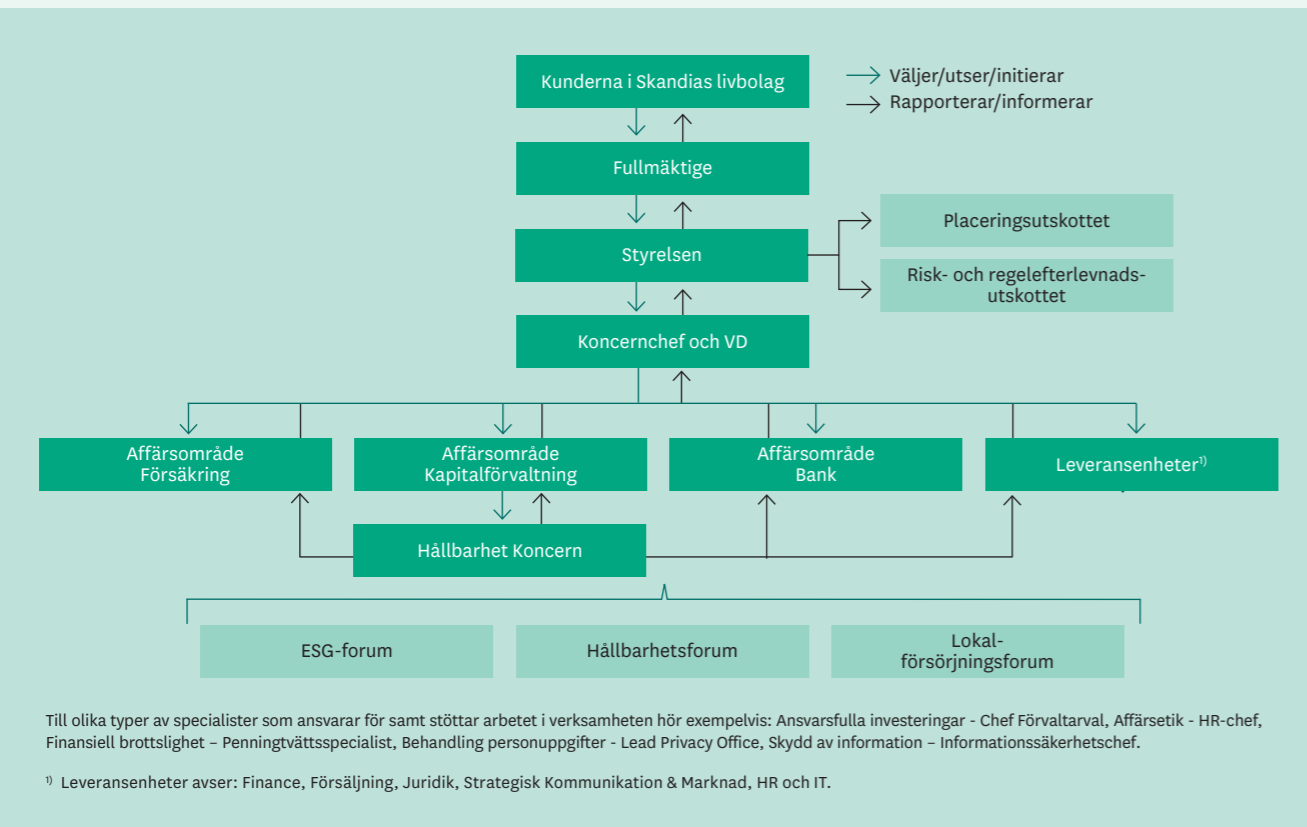
Hållbarhetsarbetet samordnas av en koncernövergripande organisation med hållbarhetsspecialister som leds av Skandias hållbarhetschef. Denna organisation koordinerar även arbetet för att säkerställa att nya hållbarhetsregelverk bevakas och implementeras. Därtill finns specialister i flera olika delar av verksamheten som ansvarar för, samt stöttar i hållbarhetsarbetet.

Ett hållbarhetsforum finns för koncerngemensam samverkan med fokus på kunderbjudandet. I forumet deltar representanter från koncernens tre affärsområden (Kapitalförvaltning, Försäkring och Bank) tillsammans med enheterna Försäljning och Strategisk Kommunikation & Marknad. Forumet sammankallas och förbereds av den koncernövergripande hållbarhetsavdelningen och leds av

Allmän information

hållbarhetschefen. Hållbarhetsforumet är ett beredande forum samt ett informationsforum för gemensam omvärldsanalys och ska belysa affärsmöjligheter relaterade till Skandias hållbarhetsramverk. Beslut tas sedan inom respektive del av verksamheten.

Inom affärsområdet kapitalförvaltning har Skandia även ett ESG-forum för samordning och beredning av frågor som rör ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar. Forumet hanterar strategiska frågor som att definiera mål och strategi för ESG-arbetet, bereda förslag på årlig revidering av Skandias policy om ansvarsfulla investeringar samt beslutar om kompletterande ställningstaganden inom ramen för policyn. ESG-forum består av ledande befattningshavare inom kapitalförvaltning, koncernens hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhetsspecialister. Knutet till ESG-forumet finns även en arbetsgrupp för att bereda ärenden. I hållbarhetsspecialisternas uppdrag inom kapitalförvaltningen ingår också att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter.

Ett strategiskt lokalförsörjningsforum finns etablerat för Skandias verksamhetslokaler. Syftet med detta forum är att sätta styrande principer och riktning för lokalförsörjningen, vilket inkluderar krav på hållbarhet i lokalerna samt uppföljning av lokalernas påverkan på koncernens miljömål. Detta forum består av koncernens CFO, affärsområdescheferna för Försäkring, Bank respektive Kapitalförvaltning, Chef Försäljning, IT-chef, HR-chef, koncernens hållbarhetschef, Chef Inköp & Support samt Facility Manager.

GOV-3 Integration av hållbarhetsrelaterade resultat i incitamentssystem

Utöver en viss del rörlig lön till Skandias rådgivare erbjuds generellt sett inte rörlig ersättning till de anställda. Undantaget är

resultatandelsstiftelsen Skandianen som kan ge max 62,5 procent av ett prisbasbelopp om alla nyckeltal uppnås, vilka är kopplade till koncernmålen. Nyckeltalen och maximalt utfall är lika för alla medarbetare inom samtliga av koncernens dotterbolag, förutom för Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center som har motsvarande, men egna, modeller för sina anställda. I dagsläget finns ingen koppling mellan rörlig ersättning och hållbarhetsrelaterade mål och/eller utfall.

GOV-4 Förklaring om tillbörlig aktsamhet

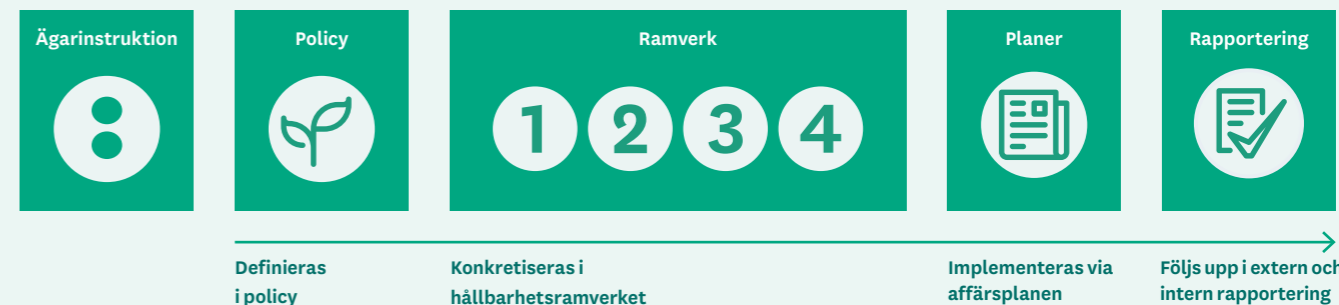
Tillbörlig aktsamhet innebär att identifiera, förebygga, begränsa och redovisa hur man behandlar de faktiska och potentiella negativa konsekvenserna för människor och miljö. Se Väsentlighetsanalys under IRO-1. En ytterligare kartläggning av tillbörlig aktsamhet kommer att genomföras under 2024.

GOV-5 Riskhantering och intern kontroll över hållbarhetsrapportering

Processen för att upprätta hållbarhetsrapporten 2023 har dokumenterats och risker i processen och risker för fel i rapporteringen samt relevanta kontrollaktiviteter har identifierats. Uppdatering av policy- och styrdokument har påbörjats för att inkludera regelverkskraven avseende hållbarhetsrapporteringen. Kontrollaktiviteterna har kopplats till delar av processen och omfattar bland annat datakvalitet, korrekthet gällande textinnehåll samt underliggande beräkningar och uppskattningar. Den interna kontrollen avseende hållbarhetsrapporteringen är under uppbyggnad och kommer att vidareutvecklas under 2024.

Allmän information

Hållbarhet – en integrerad del av verksamheten

Strategi

SBM-1 Strategi, affärsmodell och värdekedja

Skandias livbolag är moderbolag i Skandiakoncernen som bedriver traditionell livförsäkrings-, fondförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I koncernen ingår även bland annat en fastighetskoncern, ett fondbolag samt ett kapitalförvaltningsbolag. Detta ger Skandia förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring pension, sparande, bolån samt hälsa och trygghet. Samtliga delar av Skandias verksamhet bedrivs i Sverige. Se mer på sidan 69.

Tjänstepensionserbjudandet utgör basen i Skandias affärsmodell och kombineras med lösningar som möter olika behov inom pension, hälsa och boende. Genom affärsmodellen erbjuds lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför.

Skandias övergripande mål är att maximera värdet för Skandias ägare och kunder. För att uppnå detta finns ett antal koncernmål som styr Skandias verksamhet och investeringar. Fokusområdena Kundupplevelse, Transformation och Hållbarhet påverkar och genomsyrar Skandias strategi och arbete mot de långsiktiga målen.

I ägarinstruktionen fastställs att verksamheten ska styras utifrån fyra värderingar: långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Värderingarna innebär att verksamheten ska bidra till ekonomisk trygghet för ägare och kunder, men även bidra till en mer hållbar utveckling i samhället och till de globala målen för hållbar utveckling. I Skandias policy om hållbart företagande definieras denna innebörd. Detta konkretiseras och tydliggörs ytterligare i Skandias hållbarhetsramverk. Läs mer om hållbarhetsramverket på sidan 17. Hållbarhetsarbetet är en integrerad del av verksamheten och hållbarhetsramverket implementeras via affärs- och enhetsplaner, samt följs upp i den interna och externa rapporteringen.

Åtaganden och riktlinjer som styr hållbarhetsarbetet

Hållbarhetsarbetet tar utgångspunkt i internationella hållbarhetsramverk och riktlinjer och ska bidra till de globala målen för hållbar utveckling samt följa FN:s Global Compact, FN:s vägledande

principer för företag och mänskliga rättigheter, Parisavtalet och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

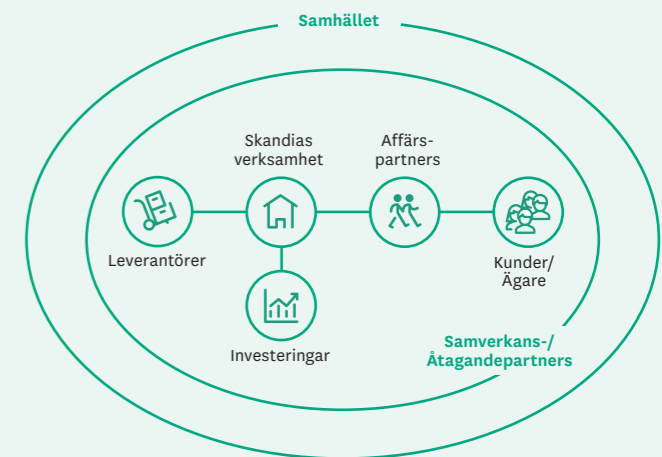
Skandia ställer sig även bakom FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) samt FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (UN PRB) för ökad samverkan och transparens. Vidare förväntar Skandia sig också att de bolag som Skandia har affärsförbindelser med eller investerar i ställer sig bakom samma principer, som bland annat bygger på följande konventioner:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- ILO:s kärnkonventioner
- Internationella miljökonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption

Det interna miljöarbetet bedrivs i linje med ISO 14001 för att koncernens mest väsentliga miljöpåverkan ska hanteras och ständigt förbättras. Skandia Fastigheter är ISO 14001-certifierat. Kontrollramverket för informationssäkerhet på Skandia bygger på Standard of Good Practice for Information Security från Information Security Forum-organisationen (ISF).

Värdekedja

Skandia skapar värde för kunder/ägare och samhälle samt för bolagets övriga intressentgrupper. Med värdekedjan som utgångspunkt har intressenter, påverkan, risker och möjligheter identifierats. Läs mer om dialog och engagemang med intressenterna på nästa sida.

Allmän information

Leverantörer

Inköp från leverantörer avser produkter och tjänster till verksamheten, exempelvis konsulttjänster, IT-produkter och -tjänster, lokalvård, kontorsmaterial och mat. Skandia har idag cirka 1 500 aktiva leverantörer.

Skandias verksamhet

Skandia skapar arbetstillfällen för medarbetare och affärspartners. Koncernen erbjuder tjänstepensionslösningar med förvaltning i den traditionella livportföljen, hälso- och trygghets-tjänster, samt sparande i bland annat egna fonder och fonder från externa aktörer. Vidare erbjuder Skandia även bolån och banktjänster för privatpersoner.

Investeringar

Kapitalförvaltningen utgör en central del av verksamheten och syftar till att ge spararna en god och långsiktig avkastning med ett sunt risktagande. I den traditionella livportföljen investerar Skandia i olika typer av placeringstillgångar, såsom aktier, räntebärande placeringar och alternativa investeringar, med hjälp av intern eller extern förvaltning. Genom att bland annat finansiera verksamheter som bidrar till klimatomställningen har Skandia också möjlighet att bidra till en hållbar utveckling.

Affärspartners

Skandia har interna rådgivare men använder sig även av externa partners för distribution av produkter och erbjudanden. Dessutom samarbetar Skandia med ett brett nätverk av mottagningar och sjukhus i hela Sverige för att säkerställa god tillgång till kvalificerad vård och specialistkompetens inom alla vårdområden. Till koncernens partners hör såväl specialitläkare som naprapater.

Kunder/Ägare

Skandia har närmare 1,9 miljoner kunder vilkas behov och intressen tillvaratas i utvecklingen av bolaget. Cirka 1,5 miljoner av dessa

kunder är också Skandias ägare genom sitt sparande i Skandia Liv (traditionell förvaltning). Ägarna är med och delar på det överskottet verksamheten genererar. Skandia har inga externa aktieägare som får ta del av vinsten.

Samverkans- och åtagandepartners

Samverkan sker med en rad olika organisationer och externa initiativ i syfte att driva frågeställningar nära verksamheten, samt verka för transparens och ett hållbart företagande.

Samhället

Skandias produkter och tjänster inom pension, hälsa och hållbara investeringar bidrar till behovet av långsiktiga investeringar samt att minska samhällsutmaningar såsom låga pensioner och höga kostnader för ohälsa. Skandia har även ett aktivt samhällsengagemang i frågor som är knutna till verksamheten.

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Genom intressentdialoger förstår Skandia bättre de förväntningar och krav som ställs på koncernen och på det sättet verksamheten bedrivs. Skandia bedriver ett aktivt och systematiskt arbete med intressentdialoger för att säkerställa rätt prioriteringar.

De huvudsakliga intressentgrupperna är identifierade utifrån Skandias värdekedja och utgörs av de grupper som i väsentlig grad påverkas av samt påverkar Skandias verksamhet. Dessa består av ägare, kunder (varav en majoritet även är ägare), medarbetare samt samhället i övrigt, vilket inkluderar lagstiftare, tillsynsmyndigheter och samverkanspartners men också politiker, fackförbund, NGO:er (Non Governmental Organizations) och intresseorganisationer. Till intressenterna hör även leverantörer och affärspartners.

Dialogformen anpassas efter syfte och intressentgrupp, och sker kontinuerligt i samtal med kunder och medarbetare, möten med affärspartners, samt i kontakter med olika samhällsaktörer. Skandia använder även både kvalitativa och kvantitativa verktyg för att på ett mer strukturerat sätt följa upp intressenternas

Intressenter	Exempel på dialoger/informationskällor	Prioriterade områden
Ägare (kunder samt genom fullmäktige)	Ägarinstruktion Bolagsstämman	Långsiktighet (god avkastning och sunt risktagande), Kundnytta i centrum, Sund öppenhet, Hållbart företagande, Samhälls-engagemang. Bidra till de globala hållbarhetsmålen, Följa Global Compacts principer, Utveckla kapitalförvaltningens arbete i ett hållbarhetsperspektiv
Kunder	Enkäter, Djupintervjuer, Frågeformulär, SKI (Svenskt kvalitetsindex), Klagomålsprocessen, Statistik	Avkastning, Avgifter, Investeringarnas påverkan (klimat i fokus), Affärsetik, Antikorruption, Datasäkerhet och kundintegritet
Medarbetare	Medarbetarundersökningar, Dialogsamtal, Dialog med fackliga representanter	Affärsetik, Antikorruption, Finansiell brottslighet, Arbetsmiljö, Jämställdhet, Mångfald, Icke-diskriminering, Medarbetarhälsa, Kompetensutveckling, Verksamhetens miljöpåverkan
Samhälle (lagstiftare, tillsynsmyndigheter, politiker, NGO:er, samverkanspartners, intresseorganisationer)	Konsultationer/dialoger EU-lagstiftning, Kommunikation Finansinspektionen, Externa granskningar, Dialoger med intresseorganisationer och specialister inom olika hållbarhetsfrågor	Affärsetik, Antikorruption, Finansiell brottslighet, Datasäkerhet och kundintegritet, Investeringarnas och banktjänsternas påverkan på människa och miljö, Rådgivning, Kreditrisk, Påverkan via leverantörskedjan/affärspartners
Skuldinvesterare	Investermöten	Hållbar företagsprofil, Externa åtaganden/certifieringar, Hållbara skuldinstrument
Affärspartners (distributörer och vårdgivare)	Djupintervjuer	Produkter (avkastning, avgifter, hållbarhet)
Leverantörer	Utvärderingar, Samverkansmöten	Miljö, Mänskliga rättigheter, Arbetsvillkor, Affärsetik

Allmän information

förväntningar på verksamheten samt produkter och tjänster. En djupare förståelse för kundernas hållbarhetspreferenser är även en viktig del i att vidareutveckla koncernens erbjudanden.

För en ökad förståelse för hur särskilt utsatta grupper påverkas av de bolag Skandia investerar i, samverkar Skandia med intresseorganisationer och specialister inom olika hållbarhetsfrågor, samt med företagskunder, privatkunder, medarbetare, externa förmedlare, bankens investerare, ägare representerade genom fullmäktige, leverantörer, egna rådgivare samt politiker. På lokal nivå förs även en nära dialog med organisationer som representerar medarbetarna. Det sker genom såväl medbestämmandeförhandlingar (i enlighet med MBL) som andra former av facklig samverkan. Läs mer under Hållbar arbetsplats, upplysning S1-2 på sidan 98.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell

Skandia har identifierat de frågor där koncernen genom sin egen verksamhet och/eller sina affärsrelationer har en väsentlig påverkan på ekonomi, människa eller miljö. Koncernens väsentliga påverkan har kategoriserats i ett antal hållbarhetsfrågor, centrala för Skandias långsiktiga strategi och integrerade i affärsmodellen. Se tabell "Väsentlig påverkan, frågor och dess hantering inom hållbarhetsramverket" på sidan 82.

En mer detaljerad beskrivning av väsentlig påverkan finns under respektive väsentlig hållbarhetsfråga längre fram i denna hållbarhetsrapport.

För mer upplysningar kring processen för väsentlighetsanalysen se IRO-1 i följande stycke. Se SBM-1 på sidan 79 för upplysningar kring hållbarhetsfrågornas koppling till Skandias strategi och affärsmodell.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter

Skandia genomför årligen en väsentlighetsanalys i syfte att identifiera de frågor där Skandia genom sin egen verksamhet eller sina huvudsakliga värdekedjor har en väsentlig påverkan på ekonomi, människa och/eller miljö. Påverkan bedöms utifrån sannolikhet, den negativa påverkans allvarlighet, alternativt nyttans storlek

samt om en negativ påverkan är återställbar.

Utöver Skandias påverkan har även väsentliga hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter, det vill säga miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser som har en väsentlig finansiell påverkan på bolaget identifierats och inkluderats i bedömningen av vad som är väsentliga hållbarhetsfrågor. Rapporteringen av hållbarhetsrisker redovisas i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA) som styrelsen fastställer. Här sammanfattas de hållbarhetsrisker som har identifierats i verksamheten samt eventuellt ytterligare kapitalbehov.

Hållbarhetsrisker definieras som en samlingsterm för miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser eller omständigheter, inklusive affärsetiska frågor, som kan ha påverkan på andra riskkategorier. Hållbarhetsrisker definieras inte som en eller flera separata risker utan som riskdrivare inom samtliga riskkategorier, och ska hanteras i enlighet med den löpande riskhanteringsprocessen. Detta finns definierat i Skandias riskpolicy.

I arbetet med väsentlighetsanalysen har Skandia också tagit hänsyn till externa åtaganden som styr hållbarhetsarbetet, såsom internationella ramverk, befintliga och kommande lagar och regler, omvärldsanalyser och trendspaningar samt kunders och branschaktörers utvärderingar av Skandia. Huvudsakliga intressentgrupper eller representanter för dessa, samt experter inom relevanta områden, involveras i arbetet. Även forskning (vetenskaplig eller analytisk) används för att förstå Skandias påverkan, samt påverkan på Skandia som koncern. Läs mer om klimatrelaterad information enligt TCFD på sidorna 92-93.

I de fall nya väsentliga hållbarhetsfrågor identifieras, uppdateras Skandias policy om hållbart företagande, vilken styrelsen fattar beslut om.

IRO-2 Upplysningskrav i ESRs-standarder som omfattas av Skandias hållbarhetsrapportering

Se sidorna 110-112 för en förteckning över de upplysningskrav som hållbarhetsrapporten innehåller, efter utfall av väsentlighetsanalysen, inklusive på vilka sidnummer upplysningskraven går att finna.

Riskdrivare (miljömässiga, sociala eller bolagsstyrningsrelaterade)	Potentiell risk
Risker relaterade till miljö inklusive klimatrelaterade risker såsom omställningsrisker och fysiska risker	I övergången till ett koldioxidsnålt samhälle påverkas Skandia och de investeringar Skandia gör av tekniskiften, nya regleringar och förändrade konsumentbeteenden. Därtill kommer fysiska konsekvenser av klimatförändringar såsom torka, stigande havsnivåer, översvämningar och värmeböljor. Klimatförändringen kan därmed få en påverkan på Skandias egna verksamhet främst genom de investeringar som görs.
Risker relaterade till personal	Förluster till följd av att Skandia inte har rätt humankapital för att bedriva verksamheten lönsamt, inte lyckas attrahera eller behålla rätt kompetens eller på grund av att incitamentsstruktur och företagskultur inte stödjer Skandias affärsmål. Denna kategori innehåller även risker kopplade till intern brottslighet och fysisk säkerhet.
Risker relaterade till mänskliga rättigheter	Utgörs främst av risker relaterade till Skandias investeringar samt till kundintegritet och datasäkerhet.
Risker relaterade till penningtvätt och finansiering av terrorism	Finansiella produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av finansiella sanktioner.

Allmän information

Väsentlig påverkan, frågor och deras hantering inom hållbarhetsramverket

Skandias hållbarhetsarbete konkretiseras i Skandias hållbarhetsramverk. Läs mer om ramverket på sidan 17. Tabellen nedan visar hur viktiga frågor för Skandias intressenter, Skandias identifierade väsentliga påverkan och hållbarhetsfrågor är inkluderade och hanterade inom ramen för arbetet enligt Skandias hållbarhetsramverk.

Viktiga frågor för intressenterna	Väsentlig påverkan	Väsentliga hållbarhetsfrågor	Skandias hållbarhetsramverk
Frågorna har identifierats i dialoger med medarbetare, leverantörer, affärspartners, kunder/ägare, NGO:er, samverkanspartners samt experter inom relevanta områden.	Där Skandia, genom sin egen verksamhet eller sina affärsrelationer, har en väsentlig påverkan (faktisk eller potentiell) på ekonomi, människa eller miljö bedömda utifrån sannolikhet och negativa påverkans allvarlighet/ nyttans storlek.	De frågor där Skandia genom sin egen verksamhet eller sina affärsrelationer har en väsentlig påverkan (faktisk eller potentiell) på ekonomi, människa eller miljö bedömda utifrån sannolikhet och negativa påverkans allvarlighet/ nyttans storlek.	Frågor som är viktiga för intressenterna och har en väsentlig påverkan (kolumn 1 - 3) hanteras inom ramverkets områden: Hållbart sparande, Friska företag, Ansvarsfulla banktjänster och Ett hållbart Skandia.
<ul style="list-style-type: none"> Avkastning Avgifter Investerings påverkan (negativ och positiv) på människa och miljö där klimatet har störst fokus Rådgivning 	<ul style="list-style-type: none"> Investeringar som påverkar hållbarhetsfaktorer negativt (potentiell/faktisk) Investeringar som bidrar positivt till hållbarhetsfaktorer (faktisk/potentiell) 	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande 	Hållbart sparande <ul style="list-style-type: none"> Tjänstepensionserbjudande med försäkringsskal Traditionell förvaltning med ansvarsfulla och hållbara investeringar Kvalitetsgranskat fondutbud Ansvarsfull rådgivning
	<ul style="list-style-type: none"> Positiv/negativ avkastning (faktisk/potentiell) Olämplig rådgivning och informationsspridning (potentiell) 	<ul style="list-style-type: none"> Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet 	
<ul style="list-style-type: none"> Hälsa och låg sjukfrånvaro (hos Skandias företagskunder) 	<ul style="list-style-type: none"> Förebygga/reducera ohälsa (hos Skandias företagskunders anställda) (faktisk) 	<ul style="list-style-type: none"> Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet 	Friska företag <ul style="list-style-type: none"> Hälsokedjan (proaktiva åtgärder) Sjukförsäkring
<ul style="list-style-type: none"> Kreditrisk Banktjänsternas påverkan på människa och miljö 	<ul style="list-style-type: none"> Olämplig kreditgivning (potentiell) 	<ul style="list-style-type: none"> Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet 	Ansvarsfulla banktjänster <ul style="list-style-type: none"> Transparenta bolån Ansvarsfull kreditgivning
<ul style="list-style-type: none"> Datasäkerhet och personintegritet Finansiell brottslighet Affärsetik Arbetsmiljö, hälsa, jämställdhet, mångfald, kompetensutveckling Verksamhetens miljöpåverkan Påverkan via leverantörskedjan/ affärspartners Samhällsengagemang 	<ul style="list-style-type: none"> Finansiell brottslighet (potentiell) Bristande affärsetik/etik (potentiell) Korruption (potentiell) Bristande jämställdhet och mångfald (potentiell) Diskriminering (potentiell) Bristar i arbetsmiljö och medarbetarhälsa (potentiell) Kompetensutveckling (faktisk) 	<ul style="list-style-type: none"> Personintegritet och datasäkerhet Motverka finansiell brottslighet och korruption Hållbar arbetsplats: Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering, Arbetsmiljö och hälsa, Kompetensutveckling 	Ett hållbart Skandia <ul style="list-style-type: none"> Hållbar arbetsplats Affärsetik Motverka finansiell brottslighet Miljöansvar i den egna verksamheten Samhällsengagemang Ansvarsfulla inköp

E – Miljöinformation

Rapportering enligt EU:s taxonomiförordning

Syftet med taxonomiförordningen och dess kompletterande delegerade akter ("taxonomin") är att skapa ett enhetligt klassificeringssystem för att underlätta för investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar. I taxonomin föreskrivs det att vissa stora företag som ska offentliggöra upplysningar enligt direktivet om icke-finansiell rapportering (NFRD)¹⁾, så kallade NFRD-företag²⁾, ska lämna upplysningar om hur och i vilken utsträckning företagets verksamheter är förknippade med miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Skandia möter definitionen för ett NFRD-företag och ska därmed uppfylla de upplysningskrav som följer av taxonomin.

Kriterierna för när en verksamhet kan anses vara förenlig med taxonomin, det vill säga är miljömässigt hållbar, är detaljerat beskrivet i tekniska granskningskriterier som fastställts i delegerade akter. En verksamhet som omfattas av taxonomin har potential att väsentligt bidra till ett miljömål och samtidigt inte orsaka väsentlig skada på övriga miljömål. En verksamhet som är förenlig med taxonomin måste väsentligt bidra till minst ett av de definierade miljömålen och samtidigt inte orsaka väsentlig skada mot något av de övriga miljömålen, samt uppfylla specifika sociala skyddsåtgärder. Tekniska granskningskriterier för två av miljömålen, miljömål 1 Begränsning av klimatförändringar och miljömål 2 Anpassning till klimatförändringar, antogs under 2021. Tekniska granskningskriterier för de återstående fyra miljömålen antogs under 2023. Samtliga miljömål framgår av sidan 85.

Från och med hållbarhetsredovisningen för 2023 ska finansiella företag, såsom Skandia, lämna upplysningar om hur stor andel av tillgångarna som är förenliga med taxonomins miljömål 1 och 2 i form av ett antal resultatindikatorer. Det centrala nyckeltalet för finansiella bolag är hur stor andel av tillgångarna som är investerade i eller finansierar verksamheter som är förenliga med taxonomin, det vill säga andelen "gröna tillgångar".

Försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet ska även upplysa om resultatindikatorer avseende denna verksamhet. Under 2022 antogs den kompletterande delegerade akten för kärnkraft och gas av EU, varmed även verksamheter inom kärnkraft och gas omfattas av taxonomins regler. För dessa sektorer ska företag lämna upplysningar om belopp och andel för exponering mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter.

Upplysningskraven avseende miljömål 3-6 är under en över-

gångsperiod begränsade, vilket för finansiella företag innebär att företagen i sin hållbarhetsredovisning för 2023 och 2024 endast ska lämna information om hur stor andel av verksamheten som omfattas respektive inte omfattas av taxonomins miljömål 3-6.

Resultatindikatorer för investeringar samt upplysningar om kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter
Metodbeskrivning

Skandias resultatindikatorer utgår från koncernens balansräkning per årsskiftet. Innehav i värdepappersfonder har genomlysts i så stor utsträckning som det är praktiskt genomförbart, det vill säga Skandias utgångspunkt har varit att klassificera fondinnehaven baserat på fondernas underliggande tillgångar.

Upplysningarna i tabellerna har baserats på information som har publicerats av de företag som omfattas av upplysningskravet enligt taxonomins artikel 8. För 2023 finns endast information om förenlighet med mål 1 och 2 tillgänglig för icke-finansiella företag eftersom finansiella företag publicerar förenlighet med taxonomin för första gången avseende räkenskapsår 2023. Detta innebär att finansiella företag inte är inkluderade i nyckeltalet 1 och 10. Därutöver har Skandias fastighets- respektive bankverksamhet inkluderats i resultatindikatorer för förenlighet i den utsträckning som dessa har bedömts vara förenliga med taxonomin. Då taxonomin har ett successivt ikraftträdande kommer det att dröja ett antal år innan samtliga resultatindikatorer är implementerade fullt ut. I implementeringsarbetet tas löpande hänsyn till de vägledningar som EU-kommissionen ger ut.

Data för att ta fram upplysningar till tabellerna har i första hand inhämtats från externa dataleverantörer. I de fall extern data saknats har Skandia genomfört en egen analys baserad på kompletterande externa datakällor.

Notera att vissa resultatindikatorer för investeringar i tabellen nedan är utformade på ett sådant sätt att upplysningar inte kan lämnas eftersom taxonomidata inte finns tillgänglig i det efterfrågade formatet. I dessa fall har Skandias ansats varit att lämna upplysningar i form av omsättning och kapitalutgifter i enlighet med hur taxonomiförenligheten redovisas på rad 1. Justeringarna avser rad 8-10 och 13 där det efter den ursprungliga formuleringen framgår vilken ändring Skandia har gjort för att kunna lämna uppgifter.

Andelen av Skandias investeringar som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, taxonomiförenliga verksamheter i förhållande till totala investeringar

Andel	Monetärt belopp (MSEK)
1 Det vägda medelvärdet av alla försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven i förhållande till värdet av de totala tillgångar som omfattas av resultatindikatorn, med följande vikter för investeringar i företag enligt nedan: Omsättningsbaserad: 2,4% Kapitalutgiftsbaserad: 1,7%	Det vägda medelvärdet av alla försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven, med följande vikter för investeringar i företag enligt nedan: Omsättningsbaserad: 19 165 Kapitalutgiftsbaserad: 13 213
2 Procentandelen tillgångar som omfattas av resultatindikatorn i förhållande till försäkringsföretagets totala investeringar (totala förvaltade tillgångar). Exklusive investeringar i statliga enheter. Täckningsgrad: 84,9%	Det monetära värdet av tillgångar som täcks av den centrala resultatindikatorn. Exklusive investeringar i statliga enheter. Täckning: 792 268

¹⁾ Non-Financial Reporting Directive (NFRD) (2014/95/EU).

²⁾ Stora företag som är av allmänt intresse och som på balansdagen överskrider kriteriet om att under räkenskapsåret i genomsnitt ha haft 500 anställda samt företag av allmänt intresse som är moderföretag i en stor koncern som på balansdagen efter konsolidering överskrider kriteriet att under räkenskapsåret i genomsnitt ha haft 500 anställda.

E – Miljöinformation

Ytterligare, kompletterande upplysningar: uppdelning av resultatindikatorns nämnare

3	Procentandelen derivat i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: 1,7%	Värdet i monetära belopp av derivat: 13 670
4	Andelen exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som inte omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: För icke-finansiella företag: 39,4% För finansiella företag: 4,5%	Värdet av exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som inte omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU: För icke-finansiella företag: 312 417 För finansiella företag: 35 411
5	Andelen exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag i länder utanför EU som inte omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: För icke-finansiella företag: 31,6% För finansiella företag: 2,3%	Värdet av exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag i länder utanför EU som inte omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU: För icke-finansiella företag: 250 341 För finansiella företag: 17 967
6	Andelen exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: För icke-finansiella företag: 16,2% För finansiella företag: 16,9%	Värdet av exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU: För icke-finansiella företag: 128 368 För finansiella företag: 133 885
7	Andelen exponeringar mot andra motparter och tillgångar i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: 21,3%	Värdet av exponeringar mot andra motparter och tillgångar: 168 516
8	Andel av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken, som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven: X% <i>Ny lydelse:</i> <i>Andel av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: 77,6%</i>	Värdet av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken, som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven: [monetärt belopp] <i>Ny lydelse:</i> <i>Värdet av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken: 614 432</i>
9	Värdet av alla investeringar som finansierar ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin i förhållande till värdet på alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: X % <i>Ny lydelse:</i> <i>Omsättningsbaserad: 14,3%</i> <i>Kapitalutgiftsbaserad: 13,6%</i>	Värdet av alla investeringar som finansierar ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin: [monetärt belopp] <i>Ny lydelse:</i> <i>Omsättningsbaserad: 113 291</i> <i>Kapitalutgiftsbaserad: 107 642</i>
10	Värdet av alla investeringar som finansierar ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomin men inte är förenliga med taxonomikraven i förhållande till värdet av alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: X% <i>Ny lydelse:</i> <i>Omsättningsbaserad: 22,4%</i> <i>Kapitalutgiftsbaserad: 23,9%</i>	Värdet av alla investeringar som finansierar ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomin men inte är förenliga med taxonomikraven: [monetärt belopp] <i>Ny lydelse:</i> <i>Omsättningsbaserad: 177 520</i> <i>Kapitalutgiftsbaserad: 189 117</i>

Ytterligare, kompletterande upplysningar: uppdelning av resultatindikatorns täljare

11	Andelen taxonomiförenliga exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: För icke-finansiella företag: Omsättningsbaserad: 2,4% Kapitalutgiftsbaserad: 1,7% För finansiella företag: Omsättningsbaserad: — Kapitalutgiftsbaserad: —	Värdet av taxonomiförenliga exponeringar mot finansiella och icke-finansiella företag som omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34/EU: För icke-finansiella företag: Omsättningsbaserad: 19 165 Kapitalutgiftsbaserad: 13 213 För finansiella företag: Omsättningsbaserad: — Kapitalutgiftsbaserad: —
12	Andel av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken, som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, verksamheter som är förenliga med taxonomikraven: Omsättningsbaserad: 2,8% Kapitalutgiftsbaserad: 1,6%	Värdet av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar, utom investeringar avseende livförsäkringskontrakt där försäkringstagaren bär investeringsrisken, som är inriktade på finansiering av, eller är förknippade med, verksamheter som är förenliga med taxonomikraven: Omsättningsbaserad: 17 146 Kapitalutgiftsbaserad: 9 593
13	Andelen taxonomiförenliga exponeringar mot andra motparter och tillgångar i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: Omsättningsbaserad: 1,9% Kapitalutgiftsbaserad: 0,7%	Värdet av taxonomiförenliga exponeringar mot andra motparter och tillgångar i förhållande till alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn: Omsättningsbaserad: [monetärt belopp] Kapitalutgiftsbaserad: [monetärt belopp] <i>Ny lydelse:</i> <i>Värdet av taxonomiförenliga exponeringar mot andra motparter och tillgångar: Omsättningsbaserad: 15 358</i> <i>Kapitalutgiftsbaserad: 5 342</i>

E – Miljöinformation

Uppdelning av den centrala resultatindikatorns täljare enligt miljömål

Taxonomiförenliga verksamheter – under förutsättning att bedömningarna avseende att ”inte orsaka betydande skada” och sociala skyddsåtgärder är positiva:

1	Begränsning av klimatförändringar	Omsättning: 2,4% Kapitalutgifter: 1,7%	Omställningsverksamhet: 0,1% (omsättning) 0,1% (kapitalutgifter) Möjliggörande verksamhet: 0,2% (omsättning) 0,4% (kapitalutgifter)
2	Anpassning till klimatförändringar	Omsättning: 0,0% Kapitalutgifter: 0,0%	Möjliggörande verksamhet: 0,0% (omsättning) 0,0% (kapitalutgifter)
3	Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser	Omsättning: E/T Kapitalutgifter: E/T	Möjliggörande verksamhet: E/T (omsättning, kapitalutgifter)
4	Omställning till en cirkulär ekonomi	Omsättning: E/T Kapitalutgifter: E/T	Möjliggörande verksamhet: E/T (omsättning, kapitalutgifter)
5	Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar	Omsättning: E/T Kapitalutgifter: E/T	Möjliggörande verksamhet: E/T (omsättning, kapitalutgifter)
6	Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem	Omsättning: E/T Kapitalutgifter: E/T	Möjliggörande verksamhet: E/T (omsättning, kapitalutgifter)

Kommentarer till tabellerna

Nämnamnaren för de flesta resultatindikatorerna utgörs av alla tillgångar som omfattas av resultatindikatorn. Med detta avses tillgångskategorierna immateriella tillgångar, placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk, tillgångar i bankverksamhet och materiella tillgångar exklusive exponeringar mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter. Nyckeltal 2 anger andelen tillgångar som omfattas av resultatindikatorn i förhållande till försäkringsföretagets totala investeringar (totala förvaltade tillgångar), det vill säga i förhållande till Skandias totala tillgångar.

Skandia har i exponeringen mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter inkluderat exponering mot kommuner och regioner.

Företag som inte omfattas av artiklarna 19a och 29a i direktiv 2013/34, se nyckeltal 4 och 5 på föregående sida, avser exponering mot företag som inte behöver offentliggöra hållbarhetsinformation enligt NFRD, exempelvis företag som har sitt säte utanför EU eller är onoterade.

Värdet av exponeringar mot andra motparter och tillgångar utgörs huvudsakligen av Skandiabankens utlåning till allmänheten

Tabell 1 – Kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

	Omsättning	Kapitalutgifter
	Ja/Nej	Ja/Nej
Kärnenergirelaterade verksamheter		
1 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot forskning, utveckling, demonstration och utbyggnad av innovativa elproduktionsanläggningar som producerar energi från kärnenergiprocesser med minimalt avfall från bränslecykeln.	Nej	Ja
2 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande och säker drift av nya kärntechniska anläggningar för produktion av el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion, samt för säkerhetsuppraderingar av dessa, med hjälp av bästa tillgängliga teknik.	Ja	Ja
3 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot säker drift av befintliga kärntechniska anläggningar som producerar el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion från kärnenergi, samt säkerhetsuppraderingar av dessa.	Ja	Ja
Fossilgasrelaterade verksamheter		
4 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande eller drift av elproduktionsanläggningar som producerar el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja	Ja
5 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av anläggningar för kombinerad produktion av värme/kyla och el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja	Ja
6 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av värmeproduktionsanläggningar som producerar värme/kyla med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja	Ja

samt fastigheter. Värdet av taxonomiförenliga exponeringar mot andra motparter och tillgångar utgörs av taxonomiförenliga verksamheter avseende fastigheterna. Dessa har inte kunnat klassificeras som möjliggörande eller omställningsverksamhet i tabellen ovan då den ekonomiska verksamheten inte kategoriserats som någon av dessa.

Upplysningar om exponering mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

Upplysningar som avses i artikel 8.6 och 8.7 i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178.

I tabellerna nedan lämnas upplysningar om hur stor andel av nämnamnaren och täljaren för de centrala resultatindikatorerna för investeringar ovan som utgörs av exponering mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter. Dessutom lämnas upplysningar om hur stor andel av dessa verksamheter som omfattas av, men inte är förenliga med, taxonomin samt om ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin. Upplysningarna har baserats på publicerad taxonomidata från respektive företag med kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter och anges i miljoner kronor.

E – Miljöinformation

Resultatindikatorer för försäkringsverksamhet samt upplysningar om exponering mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

Skadeförsäkringsverksamhet är en av de sektorer för vilka tekniska granskningskriterier har tagits fram avseende miljömål 2 Anpassning till klimatförändringar. För att omfattas av taxonomin ska skadeförsäkringsgrenen finnas upptagen i taxonomin samt försäkringspremierna till någon del innehålla skydd för en klimatrelaterad händelse som är upptagen i taxonomins miljömål 2. Skandias

redovisade skadeförsäkringsverksamhet, vård- och gruppolycksfallsförsäkring, bedöms inte omfattas av taxonomin varmed verksamheten inte heller är förenlig med taxonomin.

Resultatindikatorerna avseende 2023 för Skandias skadeförsäkringsverksamhet framgår nedan. Upplysningarna lämnas i miljoner kronor.

Centrala resultatindikatorer för försäkringsföretag

Ekonomiska aktiviteter (1)	Väsentligt bidrag till anpassning till klimatförändringar			Orsakar inte betydande skada (DNSH)					
	Absoluta premier, 2023 (2)	Andel premier, 2023 (3)	Andel premier, 2022 (4)	Begränsning av klimatförändringar (5)	Vatten och marina resurser (6)	Cirkulär ekonomi (7)	Förroreningar (8)	Biologisk mångfald och ekosystem (9)	Minimiskyddsåtgärder (10)
A.1. Skadeförsäkrings- och återförsäkringsrelaterad försäkringsverksamhet som är förenlig med taxonomikraven (miljömässigt hållbar)	—	—	E/T	—	—	—	—	—	—
A.1.1 Av vilken återförsäkrad	—	—	E/T	—	—	—	—	—	—
A.1.2 Av vilken härrör från återförsäkringsverksamhet	—	—	E/T	—	—	—	—	—	—
A.1.2.1 Av vilken återförsäkrad (retrocession)	—	—	E/T	—	—	—	—	—	—
A.2 Skadeförsäkrings- och återförsäkringsrelaterad försäkringsverksamhet som omfattas av taxonomin men aktiviteterna inte är miljömässigt hållbara (inte taxonomiförenliga aktiviteter)	—	—	E/T	—	—	—	—	—	—
B. Skadeförsäkrings- och återförsäkringsrelaterad försäkringsverksamhet som inte omfattas av taxonomin	1 417	100	E/T	—	—	—	—	—	—
Totalt (A.1+A.2+B)	1 417	100	E/T						

Upplysningar om exponering mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

Upplysningar som avses i artikel 8.6 och 8.7 i Kommissionens delegerade Förordning (EU) 2021/2178.

I följande tabeller lämnas upplysningar om i vilken utsträckning skadeförsäkringspremierna i tabellen ovan är exponerade mot kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter. Upplysningar lämnas i miljoner kronor.

Tabell 1 – Kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

Kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter	Ja/Nej
Kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter	
1 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot forskning, utveckling, demonstration och utbyggnad av innovativa elproduktionsanläggningar som producerar energi från kärnenergiprocesser med minimalt avfall från bränslecykeln.	Nej
2 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande och säker drift av nya kärntekniska anläggningar för produktion av el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion, samt för säkerhetsuppggraderingar av dessa, med hjälp av bästa tillgängliga teknik.	Ja
3 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot säker drift av befintliga kärntekniska anläggningar som producerar el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion från kärnenergi, samt säkerhetsuppggraderingar av dessa.	Ja
Fossilgasrelaterade verksamheter	
4 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande eller drift av elproduktionsanläggningar som producerar el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja
5 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av anläggningar för kombinerad produktion av värme/kyla och el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja
6 Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av värmeproduktionsanläggningar som producerar värme/kyla med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	Ja

E – Miljöinformation

Tabell 2 -4

Tabell 2 och 3 Taxonomiförenliga ekonomiska verksamheter (nämnare) respektive (täljare) samt Tabell 4 Ekonomiska verksamheter som omfattas av, men inte är förenliga med, taxonomin är inte tillämpliga för Skandia eftersom skadeförsäkringsverksamheten inte omfattas av taxonomin.

Tabell 5 – Ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin

Ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin	Belopp	Procent
1 Belopp och andel av den ekonomiska verksamhet som avses i rad 1 i mall 1, som inte omfattas av taxonomin i enlighet med avsnitt 4.26 i bilagorna I och II till delegerad förordning 2021/ 2139, i nämnaren i den tillämpliga centrala resultatindikatorn	—	—
2 Belopp och andel av den ekonomiska verksamhet som avses i rad 2-6 i mall 1, som inte omfattas av taxonomin i enlighet med avsnitt 4.27-4.31 i bilagorna I och II till delegerad förordning 2021/ 2139, i nämnaren i den tillämpliga centrala resultatindikatorn ¹⁾	3,8	0,3
7 Belopp och andel för andra ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin och som inte avses i raderna 1-6, i nämnaren för den tillämpliga centrala resultatindikatorn	1 413,2	99,7
8 Totalt belopp och andel för ekonomiska verksamheter som inte omfattas av taxonomin, i nämnaren för den tillämpliga centrala resultatindikatorn	1 417,0	100,0

¹⁾ Årspremier för kunder med kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter, 3,8 miljoner kronor, har inte delats upp på avsnitt 4.26-4.31 då det inte är genomförbart att göra denna uppdelning varmed tabellrad 3-6 utgår.

Upplysningar avseende miljömål 3-6 Investeringar

Publicerad information för miljömål 3-6 saknas per årsskiftet, varmed endast upplysningar avseende Skandias fastighetsinnehav samt Skandiabankens utlåning till allmänheten kan lämnas för 2023. För dessa tillgångar är miljömål 4 Omställning till en cirkulär ekonomi relevant där endast fastigheter har ekonomisk verksamhet som omfattas av målet.

Skandiakoncernen	Monetärt belopp (MSEK)	Andel av tillgångar som omfattas av resultatindikatorn
Miljömål 3 och 5-6		
Exponering mot ekonomisk verksamhet som omfattas av miljömålen	—	—
Exponering mot ekonomisk verksamhet som inte omfattas av miljömålen	169 300	21,4%
Miljömål 4		
Exponering mot ekonomisk verksamhet som omfattas av miljömålet	57 426	7,3%
Exponering mot ekonomisk verksamhet som inte omfattas av miljömålet	111 874	14,1%

Skadeförsäkringsverksamhet

Skadeförsäkringsverksamheten omfattas inte av taxonomins miljömål 3-6.

Upplysningar avseende affärstrategins överensstämmelse med taxonomiförordningen

Skandia vill skapa trygghet för generationer och bidra till ett hållbart värdeskapande med sikte på att vara det ledande pensionsbolaget som tar ansvar. Skandia har som målsättning att erbjuda kunderna en anpassad sparportfölj som ger både en god riskspridning och en tydlig hållbarhetsprofil. Klimatförändringarna och dess konsekvenser är av särskild vikt för Skandia att beakta. För Skandia som kapitalägare och förvaltare är det därför viktigt att förstå hur klimatförändringarna påverkar de verksamheter som Skandia investerar i, såväl risker som möjligheter. Klimatfrågan har under lång tid varit ett av fokusområdena inom Skandias kapitalförvaltning. Skandia har stegvis flyttat fram positionerna, både genom strategiska beslut och genom det dagliga arbetet inom de olika förvaltningsteamerna. Under 2020 tog Skandia ett viktigt steg i och med beslutet om en ambitiös klimatfärdplan. Syftet är att minska den finansiella klimatrisk i den traditionella förvaltningen. Samtidigt styrs mer kapital till framtidens klimatlösningar vilket inkluderar den andel investeringar som omfattas av EU:s taxonomi. Läs mer om klimatfärdplanen på sidorna 23 och 94.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

Rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD

Klimatfrågan och den globala omställningen som den föranleder, är en av vår tids största utmaningar. Klimatförändringarna är därför av särskild vikt att beakta i hela Skandias verksamhet. Skandia ställer sig bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Rapporteringen i detta avsnitt följer strukturen i TCFD:s ramverk för rapportering av klimatrisker: styrning, strategi, riskhantering samt mål och mätetal.

Styrning av klimatfrågor

Skandias påverkan på klimatförändringarna, och hur dessa påverkar Skandia, hanteras genom de policyer och processer som styr Skandias hållbarhetsarbete. Styrelsen har därmed en övervakande roll och sätter genom policyn om hållbart företagande, policy om ansvarsfulla investeringar och Skandias riskpolicy ramarna för klimatarbetet. Rapporteringen av hållbarhetsrisker, inklusive klimatrisker, redovisas i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA) som styrelsen fastställer. Inom Skandia finns ett placeringsutskott med särskilt ansvar för förvaltningen av bolagets finansiella placeringstillgångar. Kapitalförvaltningen redovisar regelbundet arbetet med ansvarsfulla investeringar till detta utskott, som även löpande utvärderar risktagandet i förvaltningen och stödjer Skandias styrelse i strategiska förvaltningsbeslut. Under 2023 har utskottet bland annat fått ta del av en analys och ett stresstest som visar potentiella effekter på livportföljens avkastning vid ett scenario med betydande ökning av koldioxidpriserna. Läs mer om styrning på sidorna 76-78.

Strategi för hantering av klimatfrågor

Skandias utsläpp från den egna verksamheten är begränsade; trots detta är frågan prioriterad och Skandias concernledning slog 2021 fast klimat- och avfallsmål för den egna verksamheten som sträcker sig till 2030. Ett kontinuerligt arbete med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan pågår. Därtill klimatkompenserar Skandia för de utsläpp som den egna verksamheten ger upphov till. Läs mer på sidorna 40-41.

Fokus ligger dock på att adressera klimatförändringarna med utgångspunkt i de investeringar som Skandia gör. När den globala ekonomin står inför en stor omställning måste Skandias portföljer och fonder anpassas för att vara resilianta och även bidra till klimatomställningen. År 2020 fastslog Skandia en klimatkärlplan för Skandia Liv (traditionell förvaltning) med fokus på konkreta

portföljförändringar fram till 2025. Målsättningarna är delmål för att långsiktigt bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet, och innebär att Skandia Livs exponering mot fossila bränslen ska minskas med 75 procent samt att andelen gröna investeringar ska öka med 100 procent (basår 2018). Skandia kompletterade målet inom gröna investeringar 2021, med ett monetärt åtagande inom ramen för det internationella investerarinitiativet Climate Investment Coalition (CIC), att minst 40 miljarder kronor ska allokeras till gröna investeringar fram till år 2030 (basår 2020). Under 2024 kommer klimatkärlplanen att uppdateras för de nästkommande fem åren.

Riskhantering med hjälp av klimatscenarioanalyser

Klimatrisker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer genom teknikkiftet, klimatrelaterad reglering och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan medföra betydande finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar, så som torka och skyfall, leda till stora kostnader som kan överföras till investerare. Klimatrisker kan uppstå på kort, medellång och lång sikt och utgör inte bara en bolags- eller portföljrisk, utan även en marknadsrisk med potentiell påverkan på systemnivå. Omställningen mot ett mer koldioxidsnålt samhälle medför också många intressanta investeringsmöjligheter som bidrar exempelvis till energieffektivisering, förnybar energi, klimat-anpassning samt nya produkter och tjänster.

Sedan 2019 genomför Skandia årligen klimatriskanalyser av livportföljen. Hittills har inte analyserna kunnat motivera att extra kapital bör sättas av för eventuella klimatrelaterade förluster. Detta då klimatriskerna för livportföljen bedöms som förhållandevis måttliga jämfört med exempelvis andra marknadsrisker, då portföljen är väldiversifierad med olika typer av tillgångsslag, samt har en bred riskspridning inom tillgångsslagen. Läs mer på sidan 24.

Metodval

Analyserna av noterade aktier i Skandias livportfölj utgår från modeller för klimatscenario-data från november 2023, publicerade av Network for Greening the Financial System (NGFS). Dessa klimatscenario-används av centralbanker globalt för att utvärdera finansiella risker/möjligheter kopplade till klimatförändringar. Den uppdaterade scenariodata från NGFS inkluderar även bland annat den påverkan kriget i Ukraina har haft på råvarupriser samt de senaste relevanta policyuppdateringarna så som EU Fit-for-55.

- Ett *Net Zero-scenario* bygger till stora delar på att priser för koldioxid stiger kraftigt globalt för att skapa incitament för minskade utsläpp. I Net Zero-scenariot är antagandet att politiska åtgärder sätts in tidigt för att begränsa koldioxidutsläppen och åtgärderna blir gradvis strängare. Ekonomin antas bli koldioxidneutral 2050 och uppvärmningen begränsas till 1,5 grader.
- I ett *Current Policy-scenario* sätts inte några nya åtgärder in för att begränsa koldioxidutsläppen. Det innebär att den globala uppvärmningen blir över 3 grader 2100 och att de fysiska riskerna blir allvarligare, exempelvis på grund av stigande havsnivåer.
- Estimater där bolagsspecifik data används för att sannolikhetsvika vilken utsläppsreduktion innehaven väntas ha, baserat på nuvarande klimattillsättning och hållbarhetanalys.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

Klimatrisker i ett längre perspektiv

NGFS använder även välkända makromodeller (NiGEM) för att estimerar aktiepåverkan i olika klimatscenarioer. Genom att applicera dessa modeller på livportföljens aktietillgångar, tillsammans med estimat för noterade tillgångar (buyout och venture), resulterar detta i att värderingen på innehaven väntas gå ner 1-3 procent ackumulerat mellan åren 2023-2050. För det globala aktieindexet MSCI ACWI estimeras en motsvarande nedgång på mellan 5 och 9 procent. Nedgången väntas bli kraftigare i ett Net Zero-scenario då högre koldioxidpriser påverkar värdering och tillväxt. Koldioxidpriser i relation till utläppsnivåer väntas sedan gå ner efter år 2050.

En beräkning av noterade aktier samt noterade tillgångar (buyout och venture) i livportföljen analyserade i EIOPA:s (European Insurance and Occupational Pensions Authority) stresstest med utgångspunkt i ekonomiska aktiviteter (så kallade NACE-koder) visar en påverkan på cirka -14 procent (IORP Stress Test 2022 – NGFS Delayed Transition, Adverse Scenario). Stresstestet från EIOPA bygger på ett simulerat scenario med snabb klimatomställning för att uppskatta dess påverkan på olika ekonomiska aktiviteter. Testet estimerar påverkan av ett snabbt förlopp av policyändringar med efterföljande höga koldioxidpriser. Testet är begränsat till vissa aktiviteter så resultatet ska tas med försiktighet, men kan ändå peka på att livportföljens aktieinnehav har en låg exponering mot utsatta ekonomiska aktiviteter, relativt ett globalt jämförelseindex. Exempelvis har både gruv- och fossilindustrin exponering mot ekonomiska aktiviteter som väntas sjunka signifikant i marknadsvärde vid en snabb omställning. Som en jämförelse är drygt 3 procent av noterade aktier i livportföljen allokerade till bolag inom gruv- eller fossilindustrin (enligt NACE-klassificering), medan det globala aktieindexet MSCI ACWI har ungefär det dubbla (6 procent). Analysen tittar på vilka sektorer som anses vara "Climate Policy Relevant Sectors" (CPRS), det vill säga koldioxidintensiva sektorer så som producenter av fossil energi. Kraftproducenter hänvisas även i studier från Europeiska centralbanken (ECB), stå för en stor omställningsrisk.

Sammanfattningsvis pekar genomförda jämförelseanalyser på att Skandias livportfölj har en lägre risk mot relevant jämförelseindex när noterade aktier har stresstestats med hjälp av olika scenarier med fokus på omställningsrisker. Skandia bedömer att motsvarande slutsats även övergripande är tillämplig för livportföljens övriga risktillgångar, till exempel noterade bolag och infrastruktur (vilket är investeringstyper där tillgången på klimatrelaterade data generellt sett är mycket sämre). Bedömningen baseras på sammanställningar av portföljernas regionala fördelning och sektorfördelning.

Slutsatserna ovan baseras på olika kompletterande analyser. Klimatrisker är komplexa och Skandia är ödmjuk inför osäkerheten i bedömningarna. Datakvalitet är en utmaning i klimatanalyser, men förbättras varje år. Då osäkerheten är stor kring klimatscenarioer ska analysen och dess finansiella påverkan ses som en indikation.

Skandias kapitalförvaltning har de senaste åren utvecklat specifik kompetens kring kvantitativa klimatriskmodeller för finansiella instrument och portföljer, samt använder ett egenutvecklat systemverktyg som ligger till grund för de klimatanalyser som genomförs. Data inhämtas från öppna datakällor såsom NGFS, Science Based Targets initiative, Transition Pathway Initiative, samt dataleverantörerna Sustainalytics och ISS ESG.

Hantering av risker och möjligheter med klimatförändringarna

I linje med klimatkärlplanen väljer Skandia in investeringar som bidrar med klimatlösningar, väljer bort fossila tillgångar och påverkar bolag för en snabbare omställning.

- *Väljer in:* Skandia strävar efter att investera i bolag som är väl positionerade utifrån ett omställningsperspektiv och som bidrar med konkreta lösningar på klimatfrågan.
- *Väljer bort:* Skandia investerar inte i bolag som utvinner kol för energiändamål och minskar också successivt exponeringen mot bolag som utvinner olja och gas, samt kraftproducenter med en hög andel fossila bränslen i sin energimix. Skandia har en egenutvecklad analysmodell för klimatrisker i tillgångsslaget direktägda noterade aktier. Läs mer under IRO-1 på sidan 94.
- *Påverkar:* Ett aktivt och riktat påverkararbete är ett viktigt verktyg för att driva på utvecklingen i linje med Parisavtalet. Skandias uppfattning är att en bred samverkan med andra investerare är central för att uppnå meningsfulla och varaktiga effekter inom klimatområdet, då klimatomställningen är systemkritisk och bygger på att hela marknaden agerar.

Mål och mätetal

I linje med Skandias klimatkärlplan, med målet att minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent till 2025 (basår 2018) har livportföljens exponering reducerats under året. Efter en inbromsning 2022 till följd av marknadsrörelser, är exponeringen nu åter på 2021 års nivå, det vill säga knappt 2 procent av livportföljens marknadsvärde. Per basåret 2018 uppgick andelen av portföljens totala marknadsvärde till 3,9 procent vilket resulterar i en minskning per utgången av 2023 med cirka 50 procent.

Enligt klimatkärlplanen ska de gröna investeringarna öka med 100 procent fram till 2025 (basår 2018). Vid årsskiftet hade Skandias livportfölj cirka 59 miljarder kronor placerade i gröna investeringar (cirka 10 procent av totala livportföljen), vilket är en ökning per utgången av 2023 med cirka 117 procent. Skandia har därmed uppnått klimatkärlplanens mål avseende ökning av gröna investeringar till 2025.

Skandia Fastigheters mål är att fram till 2030 minska verksamhetens utsläpp med 75 procent CO₂e/omsättning, minska energi-användningen med 5 procent årligen till och med 2024 samt senast vid utgången av 2023 ha miljöcertifierat alla byggnader. Vid årsskiftet 2023/2024 var 87 procent av fastighetsbeståndet miljöcertifierat och målet på 100 procent har därmed inte uppnåtts.

I påverkansdialogerna med bolagen är klimatomställningen central och under 2023 var mer än hälften av dialogerna riktade mot miljö och klimat. Under 2023 fortsatte Skandia sitt engagemang inom Climate Action 100+, ett globalt samarbetsprojekt för investerare som adresserar de bolag som släpper ut mest koldioxid, i syfte att de ska minska sina utsläpp och öka sin transparens kring klimatfrågan.

Fram till 2030 ska Skandia halvera sina koldioxidutsläpp samt avfall från den egna verksamheten (basår 2019). Under 2023 ökade utsläppen något i jämförelse med 2022 vilket beror på ett visst ökat resande och högre energianvändning. I jämförelse med 2019 har dock Skandias koldioxidutsläpp 2023 minskat med 56 procent och avfallet minskat med 38 procent.

För fler utfall se "Översikt hållbarhetsresultat" på sidorna 114-117. Koldioxidavtryck för Skandias livportfölj och i Skandias fonder publiceras årligen på skandia.se/hållbarhet.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande

Styrning

GOV-3 Integration av hållbarhetsrelaterade resultat i incitamentssystem

Se GOV-3 (Allmänna upplysningar) sidan 78.

Strategi

E1-1 Omställningsplan för begränsning av klimatförändringarna

År 2020 fastslog Skandia en klimatfärdplan för Skandia Liv (traditionell förvaltning) med fokus på konkreta portföljförändringar för de kommande fem åren. Målsättningen är att till 2025 fördubbla de gröna investeringarna samtidigt som innehaven i fossila bränslen reduceras med 75 procent. Detta ligger i linje med klimatscenarier utvecklade av The Central Banks and Supervisors Network for Greening the Financial System (NGFS) gällande ökade behov av investeringar i förnybar energi och energieffektivisering respektive utfasningsbehov av fossila bränslen, för att nå målen i Parisavtalet.

Skandias gröna investeringar innefattar bolag och verksamheter som bidrar till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Sådana möjligheter identifieras framför allt inom ramen för investeringar i onoterade bolag, infrastruktur, obligationer och genom Skandias helägda fastighetsbolag. Det är primärt inom följande områden: förnybar energi och energieffektivisering, miljöcertifierade fastigheter, effektiv materialanvändning och återvinning, hållbart jord- och skogsbruk samt vattenhushållning.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell

I kapitalförvaltningen ingår en rad olika tillgångsslag, såväl traditionella aktie- och ränteplaceringar som alternativa tillgångsslag som onoterade bolag, infrastrukturprojekt, företagskrediter och direktägda fastigheter.

Skandia är medveten om riskerna kopplade till klimatförändringar, och att minskade utsläpp av växthusgaser samt övergången till fossilfria energislag är avgörande för den globala klimatomställningen. Övriga miljörelaterade aspekter att beakta är bland annat vatten- och kemikalieanvändning, avskogning och påverkan på den biologiska mångfalden.

När en investering görs genom en transaktion som medför att ett visst finansiellt instrument byter ägare utan att emittenten i fråga tillförs ny finansiering, sker vanligtvis ingen påtaglig påverkan på hållbarhetsfaktorer. Investeringar i marknadsnoterade aktier via börshandelsplatser eller obligationer på andrahandsmarknaden och vissa finansiella derivat är sådana exempel. När många investerare agerar på ett likartat sätt, exempelvis av hållbarhetshänsyn, kan dock sådana köp- eller säljtransaktioner påverka likviditeten för det finansiella instrumentet och i förlängningen även emittentens generella tillgång till finansieringsmöjligheter. En investering kan också innebära ny finansiering via nyemissioner av aktier eller obligationer, via krediter eller genom annan finansiering som ofta syftar till en specifik användning i emittentens verksamhet. Olika tillgångsslag kan därmed i olika grad påverka hållbarhetsfaktorer både negativt som positivt. Påverkan av en investering är oftast indirekt, genom exempelvis ett börsnoterat företags avtryck i omvärlden, men kan även vara direkt genom att det kapital som tillförs vid en nyemission används för olika ändamål som påverkar omvärlden. Exempelvis

skapar en finansiering som är öronmärkt för ett hållbarhetsrelaterat investeringsprojekt en tydlig positiv effekt. Detta gäller även konventionell finansiering där emittentens huvudsakliga verksamhet präglas av en tydlig positiv hållbarhetspåverkan.

För mer information se SBM-3 (Allmänna upplysningar) på sidan 81 samt i Rapportering av klimatrelicerad information enligt TCFD på sidorna 92-93.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter

Miljöfrågor, sociala frågor och/eller bolagsstyrningsfrågor kan utgöra både finansiella risker och möjligheter, vilka Skandia beaktar i samband med investeringsbeslut.

Skandia analyserar och identifierar investeringarnas väsentliga hållbarhetsfaktorer, samt hur de bör beaktas för att hantera hållbarhetsrisker och avkastningsmöjligheter. Bland annat tillämpas en egenutvecklad analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, beaktar *vad* bolag producerar (i vilken utsträckning investeringsobjektets produkter och tjänster bidrar till de globala målen för hållbar utveckling) och *hur* de bedriver sin verksamhet (hur väl investeringsojektet hanterar hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter inom ramen för sin egen verksamhet). Skandia bedömer också investeringarnas potentiella positiva eller negativa hållbarhetskonsekvenser. Dessa bedömningar ligger sedan till grund för Skandias investeringsstrategi genom att välja in, välja bort och påverka investeringar utifrån hållbarhetsfaktorer.

Följande huvudprocesser tillämpas för att kartlägga och hantera påverkan, risker och möjligheter:

- **Screening:** Regelbunden genomlysning av investeringsportföljer utifrån kriterier och förväntningar uttryckta i Skandias policy för ansvarsfulla investeringar samt ställningstaganden (främst baserade på information som tillhandahålls av externa dataleverantörer).
- **Bolags- och sektoranalys:** Årlig analys enligt Skandias egenutvecklade analysmodell (främst baserad på publik information från företag, information från externa dataleverantörer).
- **Klimatrisikanalys:** Framåtblickande kvantitativ analys för att belysa innehavens klimatpåverkan, samt identifiera omställningsrisker och fysiska risker i de verksamheter portföljen är exponerad mot.
- **Bolagsdialog:** Möten med bolag i syfte att inhämta kompletterande information om risker och möjligheter samt påverka bolag till positiv förflyttning i sitt hållbarhetsarbete (sker i egen regi eller samordnat med andra investerare).
- **Ägarstyrningsanalys:** Inför bolagsstämmor genomförs analys och bedömning av förslag från ledning och aktieägare för att avgöra om Skandia ska rösta för alternativt rösta emot förslaget. Ibland avstår Skandia från att rösta.

Avvägningar och beslut baseras på bästa tillgängliga information, men med de begränsningar som det innebär. Företagens öppenhet och transparens, samt tillgång till annan tillförlitlig information är avgörande för att bedöma om företag lever upp till Skandias förväntningar.

För beskrivning av Skandias väsentlighetsanalys se IRO-1 (Allmänna upplysningar) på sidan 81.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

E1-2 Policyer för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna

Skandias policy om ansvarsfulla investeringar ligger till grund för hur Skandia analyserar, värderar och hanterar hållbarhetsrisker i investeringar och investeringarnas potentiellt negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Policyn beskriver också hur Skandia som investerare kan främja samhällets mål för en hållbar utveckling.

Skandias ställningstaganden vidareutvecklar koncernens syn och förväntningar på bolag, samt egna åtaganden. De grundar sig på internationella normer såsom FN:s deklARATION om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling samt FN:s konvention mot korruption. De återspeglas även i FN:s Global Compact samt i OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Tillsammans med policyn om ansvarsfulla investeringar utgör ställningstagandena ett ramverk som beskriver Skandias uppfattning om vad som kännetecknar ett ansvarsfullt företagande. Policyn och ställningstagandena finns på Skandias hemsida.

Ställningstagandena är koncerngemensamma och gäller för investeringar som görs av Skandias livbolag, fondbolag och helägda dotterbolag. De implementeras genom kompletterande styrdokument eller processer, exempelvis investeringsriktlinjer och avtal med interna och externa kapitalförvaltare. I tillägg till detta finns även processer och planer, såsom Skandias investeringsprocess, Ståndpunkt i klimatfrågan, Principer för aktieärogagemang med mera.

Ställningstaganden finns för följande områden: miljö och klimat, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, affärsetik samt särskilda sektorer: råvaror med hög avskogningsrisk, fossila bränslen, alkohol, cannabis, tobak, kommersiell spelverksamhet, försvarsindustri, statsobligationer, kärnkraft, kryptovaluta, antimikrobiell resistens, djurskydd och pornografi. Nya ställningstaganden utvecklas löpande och befintliga revideras årligen.

Förväntningar på ett utvecklat och systematiskt miljöarbete är störst på de bolag vars verksamhet har en betydande miljöpåverkan eller som verkar i ekologiskt känsliga områden. Bolag ska vara medvetna om verksamheternas miljöpåverkan och stödja försiktighetsprincipen, ha en koncernövergripande miljöpolicy, ett systematiskt miljöarbete och löpande följa upp och öppet rapportera bolagets miljöpåverkan. Exempelvis förväntas att bolagen:

- utreder de totala miljökonsekvenserna av verksamheten och säkerställer att bolaget kan hantera dessa på ett ansvarsfullt sätt
- stödjer en utveckling mot ett mer hållbart utnyttjande av energi, inklusive energieffektiviseringar och ett ökande inslag av fossilfri energi
- arbetar för ett effektivt nyttjande av naturresurser och material, innefattande såväl leverantörsled och produktionsled som användarled och avfallshantering
- begränsar utsläpp till luft och vatten, samt mängden avfall och uppmuntras att följa relevanta industristandarder för avfallshantering
- värnar den biologiska mångfalden med särskilt beaktande av IUCN:s (International Union for Conservation of Nature) lista över hotade växt- och djurarter, marker med höga bevarandevärden, samt nationalparker, naturreservat och UNESCO:s världsarvslista, samt bekämpar invasiva arter
- kartlägger verksamhetens kemikalieanvändning, i syfte att fasa

ut skadliga kemikalier, minimerar spridningen av kemiska preparat såsom bekämpningsmedel, ersätter farliga kemikalier med ofarliga alternativ, främjar cirkulära materialflöden och erbjuder fullständiga materialdeklarationer

- har ett systematiskt och proaktivt arbete för att undvika olyckor som kan orsaka skada på miljö samt beredskapsplaner ifall en olycka inträffar, samt undviker att bedriva verksamhet på platser där en eventuell olycka får irreversibla konsekvenser på miljön.

E1-3 Åtgärder och resurser avseende klimatförändringspolicyer

Skandias investeringsstrategi är att välja in, välja bort och påverka investeringar utifrån hållbarhetsfaktorer. Läs mer om de processer som tillämpas för att kartlägga och hantera påverkan, risker och möjligheter under IRO-1 på sidan 94.

Väljer in investeringar som bidrar till en hållbar utveckling:

Alla bolag och andra verksamheter som Skandia investerar i, oavsett placeringstillgång, ska agera ansvarsfullt och sträva efter att hantera potentiell negativ påverkan/negativa konsekvenser inom sin verksamhet. Därutöver premierar Skandia bolag som på ett effektivt och värdeskapande sätt integrerar miljömässiga, sociala och affärsetiska faktorer i sin verksamhet, samt affärsmodeller som främjar en hållbar utveckling. Detta gäller särskilt bolag som bidrar till klimatomställningen i linje med Parisavtalet. Skandia vill också öka de investeringar som bidrar till lösningar med mätbar positiv påverkan på hållbarhetsfaktorer.

Väljer bort investeringar utifrån deras negativa konsekvenser för hållbarhet:

I Skandias ställningstaganden definieras ett antal verksamheter och beteenden som inte anses vara i linje med ett ansvarsfullt företagande och ett hållbart värdeskapande. Beslutet att välja bort dessa typer av investeringar bidrar till att hantera finansiella hållbarhetsrisker relaterade till sektorernas verksamheter, samt minskar deras potentiella negativa konsekvenser avseende hållbarhet. Exkluderingsbesluten fattas av Skandias livbolag respektive Skandias fondbolag. Skandia väljer bort investeringar i:

- bolag som tillverkar produkter såsom kontroversiella vapen¹⁾ och tobak, utvinnet kol för energiändamål, producerar eller distribuerar cannabis för rekreationellt bruk, avviker från internationella normer (till exempel FN:s Global Compact) utan att visa förändringsvilja, samt vissa bolag inom kryptovaluta samt energibolag som Skandia bedömer har svårt att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalets mål. Utöver dessa kriterier tillämpar vissa av Skandias egna fonder utökade exkluderingskriterier.
- statsobligationer utfärdade av stater som underlåter att ansluta sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruption är utbredd på en central nivå. Analysen på utslutna stater vägleds av bedömning från officiella källor, såsom Regeringskansliets sanktionslista och Världsbankens Worldwide Governance Indicators.

¹⁾ Med kontroversiella vapen avses klustervapen, antipersonella landminor, kemiska och biologiska stridsmedel samt kärnvapen.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

	2023	2022
Antal exkluderade bolag totalt	138	139
Miljö	6	5
Mänskliga rättigheter	12	14
Kontroversiella vapen	29	32
Tobak	22	22
Kol	65	61
Cannabis	4	5
<i>Klimatfärdplan, bortvalda bolag</i>	<i>27</i>	<i>27</i>

Påverkar investeringar i en hållbar riktning

Skandia bedriver ett aktivt påverkansarbete i de bolag ägarintressen finns, med målet att påverka bolag och ibland hela branscher att komma till rätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och uppnå bestående förändring.

Påverkansaktiviteterna sker genom att driva en enskild dialog direkt med bolaget, bedriva gemensam dialog med andra investerare och ombud, eller att ingå i olika, för Skandia relevanta och strategiskt utvalda, investerarinitiativ. Samverkan är ett viktigt verktyg, vilket ger en större kraft men även en ökad tydlighet mot bolagen.

Antalet påverkansaktiviteter eller antal bolag Skandia påverkar, är inte ett ändamål i sig. Skandia väljer påverkansaktiviteter där det finns störst möjlighet att bidra till en positiv förändring; både i de bolag Skandia äger och för att förflytta normer på marknaden. Exempel på initiativ är:

- Investors Integrity Forum (IIF), svenska investerare som samarbetar med Transparency Sverige för att belysa företagens arbete mot korruption och uppmuntra till ökad regelbundenhet
- Finance Sector Deforestation Action (FSDA), ett internationellt åtagande från investerare att tillsammans arbeta för att bromsa den omfattade globala avskogningen
- Investor Initiative on Hazardous Chemicals (IIHC), ett internationellt initiativ för att skynda på utfasningen av farliga kemikalier.

Påverkansaktiviteter¹⁾

Skandias fondbolag och livbolag	2023	2022
Mänskliga rättigheter	200	131
Miljö och klimat	545	460
Arbetsvillkor	88	124
Affärsetik	61	74
Övergripande hållbarhetsstrategi ²⁾	73	78

¹⁾ Avser påverkansaktiviteter genomförda av Skandia samt av analysleverantörer och samarbetspartners för Skandias räkning. För fullständig redovisning se skandia.se/hållbarhet.

²⁾ Mål, styrning och rapportering av hållbarhetsarbetet.

Skandia tar även en aktiv roll i processer kring styrelserekrytering för att påverka bolag i en mer hållbar riktning, och deltar även i vissa fall i valberedningsarbetet. En balanserad sammansättning av styrelseledamöter utifrån parametrar såsom en mångfald av kompetens, erfarenhet, kön och ålder eftersträvas. Skandia förväntar sig att de hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten även beaktas av styrelseledamöterna.

Bolagsstämmor och valberedningar

Antal	Livbolag	Fondbolag
Deltagande i bolagsstämmor	163	171
Deltagande i valberedningar	7	2

Mål och mätetal

E1-4 Mål för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna

2020 fastslog Skandia en klimatfärdplan för Skandia Liv, med fokus på portföljförändringar för de kommande fem åren. Ambitionen är att bidra i klimatomställningen i enlighet med Parisavtalet. Skandias hållbarhetspyramid är en egenutvecklad metod för att visa hur Skandias investeringar är fördelade utifrån olika hållbarhetsnivåer (ansvarsfulla investeringar, hållbara investeringar och lösningsinvesteringar).

- **Ansvarsfulla investeringar:** I basen av hållbarhetspyramiden ligger Skandias generella principer och processer för ansvarsfulla investeringar, som bottnar i internationellt vedertagna normer och riktlinjer. Allt kapital som förvaltas av Skandia ska vara ansvarsfulla investeringar i enlighet med Skandias policy om ansvarsfulla investeringar och Skandias ställningstaganden.
- **Hållbara investeringar:** Utöver att uppfylla Skandias grundkrav bedöms dessa investeringar kunna bidra till de globala hållbarhetsmålen eller Parisavtalet.
- **Lösningsinvesteringar:** En delmängd av Skandias hållbara investeringar bidrar konkret till positiva sociala eller miljömässiga effekter. Lösningsinvesteringar utgör en mindre men växande andel av Skandias portfölj. Skandias ambition är att andelen ska växa i takt med att nya investeringsmöjligheter skapas på marknaden, men också som ett resultat av Skandias uttalade hållbarhetsstrategier och aktiva investeringsbeslut i det dagliga arbetet. Lösningsinvesteringarna återfinns framför allt inom tillgångsslagen obligationer, infrastruktur och direktägda fastigheter.

För procentuell fördelning utifrån hållbarhetsnivå se "Översikt hållbarhetsresultat" på sidan 115.

E – Miljöinformation — E1 Klimatförändringar

Mål	Målnivå	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Minska andelen investeringstillgångar med koppling till fossila bränslen i Skandia Liv (traditionell förvaltning)	-75% fram till 2025 (jfrt med 2018-12-31)	Andel knappt 2%, dvs en minskning med cirka 50%	Andel drygt 2%, dvs en minskning med knappt 40% ¹⁾	Andel knappt 2%, dvs en minskning med cirka 50%
Öka andelen gröna investeringar i Skandia Liv (traditionell förvaltning)	+100% fram till 2025 (jfrt med 2018-12-31)	Andel cirka 10%, dvs en ökning med cirka 117%	Andel knappt 8%, dvs en ökning med knappt 70% ²⁾	Andel cirka 8%, dvs en ökning med cirka 75%

Utfallsberäkningarna bygger på en egenutvecklad metod för att genomlysna portföljen. Då datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsslag har vissa antaganden och estimat använts. Kriterier för vad som avses med fossila respektive gröna investeringar finns i rapporten Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande på skandia.se/hållbarhet.

¹⁾ Den ökade exponeringen mot fossila bränslen 2022 berodde på att befintliga aktieinnehav inom energisektorn ökade i värde under 2022, som en effekt av Ukrainakrisen och den globala prisökningen på olja och gas. Ingen aktiv allokering gjordes till denna sektor.

²⁾ Under 2022 skärpte Skandia kriterierna för vad som definieras som gröna investeringar, vilket medförde att den totala andelen gröna investeringar minskade något.

För fler nyckeltal och utfall se Översikt hållbarhetsresultat på sidorna 114-115.

E1-5 Energianvändning och energimix

E1-6 Växthusgasutsläpp inom scope 1, 2, 3 och totala växthusgasutsläpp

Skandias livbolag respektive fondbolag beräknar och publicerar årligen varsin rapport för redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, Upplysningsförfordningen (2019/2088), (2022/1288), Bilaga I. Se indikatorer nedan som är kopplade till dessa upplysningskrav (E1-5 och E1-6) samt i rapporterna på skandia.se/hållbarhet.

Energianvändning och energimix:

- Andel icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion: Indikator nummer 5 i tabell 1
- Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan: Indikator nummer 6 i tabell 1

Växthusgasutsläpp inom scope 1, 2, 3 och totala växthusgasutsläpp:

- Utsläpp av växthusgaser: Indikator 1 i tabell 1
- Koldioxidavtryck: Indikator 2 i tabell 1
- Investeringsobjektets växthusgasintensitet: Indikator 3 i tabell 1

Endast tillgångar där Skandia har rapporterat eller tillförlitlig estimerad data ingår i beräkningsunderlaget. Tillgångar för vilka Skandia saknar tillförlitlig och fullständig information inkluderas inte i beräkningarna.

Övriga upplysningskrav under E - Miljöinformation

Hantering av påverkan, risker och möjligheter för Skandias investeringar kopplade till följande upplysningskrav särredovisas inte i denna hållbarhetsrapport utan inkluderas i E1 då beskrivna policyer, processer och åtgärder även inkluderar dessa områden:

- E2 Föroreningar
- E3 Vatten och marina resurser
- E4 Biologisk mångfald och ekosystem
- E5 Resursanvändning och cirkulär ekonomi

Utifrån väsentlighetsanalysen för 2023, då fastighetsbeståndet har betraktats som en investeringstillgång, utgör miljö- och klimatpåverkan från Skandias egna verksamhet (own operations) inte en väsentlig hållbarhetsfråga då påverkan, risker och möjligheter är begränsade. Skandia arbetar dock för att minimera det egna miljö- och klimatavtrycket och rapporterar på ett antal nyckeltal, se sidorna 40-41 samt sidan 117.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Hållbar arbetsplats

Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering, Arbetsmiljö och hälsa, Kompetensutveckling

Strategi

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Se SBM-2 (Allmänna upplysningar) på sidorna 80-81.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmo- dell

Friska och engagerade medarbetare är avgörande för Skandias för- måga att skapa affärs- och kundnytta. Att erbjuda en inkluderande, trygg och jämställd arbetsplats där medarbetare kan utvecklas och växa är en förutsättning för att Skandia ska fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Om inte detta säkerställs finns risk för att bolaget inte lyckas attrahera och/eller behålla rätt kompetens samt bibehålla en företagskultur som stödjer Skandias affärsmål.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

S1-1 Policier för den egna arbetskraften

Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering: I Skandias policy om anställas etik, mutor och visseblåsning fastställs att Skandias medarbetare förväntas bidra aktivt till en trygg och inkluderande miljö och motverka diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, sexuell läggning eller funktionshinder. Det innebär att i situationen stå upp för sig själv eller den kollega som drabbas, alternativt säkerställa att händelsen eskaleras via ansvarig chef, chefs chef, HR eller arbetsmiljöombud. Skandias uppförandekod tydliggör också förväntningar på medarbetarna, på hur en trygg och inkluderande arbetsmiljö ska fungera och fastställer att medarbetarna förväntas bemöta kollegor och kunder på ett respektfullt sätt och ta ansvar för att uppmärksamma och motverka olämpligt beteende.

Arbetsmiljö och hälsa: Skandias riktlinje om arbetsmiljö, hälsa, rehabilitering samt riskbruk utgör utgångspunkten för det systematiska arbetsmiljöarbetet, enligt gällande lagstiftning, och omfattar alla medarbetare. Detta tydliggörs också i Skandias uppförandekod. Skandia ska ha en arbetsmiljö som inte utsätter medarbetare för ohälsa eller olycksfall, och det finns även riktlinjer för hur en eventuell arbetsskada ska hanteras, följas upp och förebyggas. Vidare ska arbetsmiljöaspekter beaktas i alla beslut som berör medarbetarna och arbetsförhållanden ska anpassas till Skandias medarbetares olika förutsättningar.

Kompetensutveckling: För att Skandia ska fortsätta vara konkurrenskraftigt krävs engagerade medarbetare som kontinuerligt kompetensutvecklas. Skandia uppmuntrar medarbetarna att vidareutveckla sig inom ramen för sina befintliga roller, men även att söka nya roller inom företaget.

S1-2 Rutiner för kontakter med den egna arbetskraften och arbetstagarföreträdare

Chefer och medarbetare genomför årligen en dialog, med syfte att sätta mål och utvecklingsplan för det kommande året. Detta följs kontinuerligt upp genom löpande dialoger, där medarbetare och chef går igenom mål och förväntningar, uppmärksammar framgångar, lärdomar och gör nödvändiga omprioriteringar. Utöver detta genomförs årliga lönesamtal.

Facklig samverkan och dialog

Skandia och arbetstagarföreträdare har en väl fungerande samverkan genom fackförbundsrepresentanterna från Forena- och Saco-föreningarna (Sveriges akademikers centralorganisation). Syftet med samverkansdialogerna är att säkra medinflytande samt att centrala kollektivavtal ska följas. Arbetstagarrepresentanter i Skandias livbolags styrelse, från Forena respektive Saco, träffar Skandias koncernchef och VD inför styrelsemöten i Skandias livbolag, där aktuella frågeställningar diskuteras mera informellt. Frågor som behandlas genom facklig samverkan är bland annat lönesättning, jämställdhets- och lika-behandlingsfrågor, medarbetarundersökningar samt utbildningsbehov, uppföljning av sjukstatistik, arbetsmiljöincidenter och arbetsskador.

Skandia Fastigheter har även en formell samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarare i form av en arbetsmiljökommitté, vilken består av representanter för arbetsgivare och arbetstagarare. Dessa arbetsmiljöombud sammanträder minst fyra gånger per år. Utöver detta har också dotterbolagen i koncernen samverkan med Vision, Akademikerförbundet, Vårdförbundet, Fastighetsanställdas Förbund, Unionen, Ledarna, Sveriges Ingenjörer samt Seko inom ramen för den lagstadgade förhandlingsskyldigheten.

S1-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem

Utöver kontinuerliga dialoger mellan medarbetare och chefer genomförs regelbundna medarbetarundersökningar. Dessa är ett verktyg för att utveckla och följa upp förbättringar av verksamheten, och ger betydelsefull information om bland annat organisation och ledarskap, medarbetares engagemang, effektivitet i arbetsgrupper, arbetsmiljö och Skandias attraktivitet som arbetsgivare. Det innebär även en möjlighet för medarbetare att göra sin röst hörd. Som ett resultat av undersökningarna skapar varje avdelning en handlingsplan för utvecklingsområden med förbättringsaktiviteter. Undersökningarna besvaras anonymt, och alla svar hanteras av en extern leverantör.

Vidare finns kanaler för visseblåsning, för rapportering av misstänkta missförhållanden och överträdelse av externa och interna regler. Läs mer under Motverka finansiell brottslighet och korruption, upplysning G1-1 på sidorna 107-108 .

S1-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter

Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering: Skandia har nolltolerans mot alla typer av mobbning, trakasserier och diskriminering och fastställer årligen, eller vid behov, en plan för aktiva åtgärder mot diskriminering. Utöver att tillämpa individuell lönesättning i enlighet med principen lika lön för lika arbete, genomför Skandia regelbundna lönekartläggningar, för att säkerställa jämställda löner. Obligatoriska utbildningar genomförs för nyanställda.

Arbetsmiljö och hälsa: Skandia strävar efter att ständigt förbättra arbetsmiljön och främja medarbetarnas hälsa och välmående, och arbetsmiljöaspekter ska beaktas i alla beslut som berör medarbetarna. Exempelvis erbjuds anställda tillgång till hälso-, sjuk- och vårdförsäkringar samt friskvårdsbidrag, gemensamma hälsoaktiviteter och en digital friskvårdsapp.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Vidare följs medarbetarnas välmående samt upplevda arbetsmiljö upp via medarbetarundersökningar, dialoger och en årlig arbetsmiljö- eller skyddsround, i syfte att fånga tidiga signaler på ohälsa, sätta handlingsplaner och nödvändiga insatser kring sjukvård och rehabilitering.

Utöver detta har Skandia dialog med relevanta fackliga representanter samt arbetsmiljökommittéer, för att tydliggöra samverkan, roller och ansvar i arbetsmiljöfrågor. Alla chefer i Skandia, och även medarbetare i Skandia Fastigheter, genomgår utbildningar i arbetsmiljö.

Kompetensutveckling: Vid introduktion för nyanställda, inom nuvarande roller samt inför nya roller, genomför Skandia ett strukturerat arbete kring medarbetares kompetensutveckling. Merparten av kompetensutvecklingen sker som lärande i vardagen, där ansvaret ligger på den enskilde medarbetaren, medan

chefens roll är att stödja och skapa goda förutsättningar. Inom delar av Skandia finns även möjlighet till arbetsrotation, vilket innebär att medarbetarna under en period får prova en ny arbetsuppgift i en annan roll eller i ett annat team. Dessa rotationer möjliggör utveckling för medarbetarna samtidigt som det skapar möjligheter att nyttja kompetens där den bäst behövs. Vidare tillhandahålls flertalet både obligatoriska och frivilliga interna och externa utbildningar.

Mål och mätetal

S1-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter

Skandia ska vara en hållbar arbetsplats som ger möjligheter för medarbetarna att växa och utvecklas, samt säkerställa en arbetsmiljö som främjar medarbetarnas engagemang och hälsa.

Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering

Skandia har fortsatt låga nivåer av mobbning, trakasserier och diskriminering men nollvisionen är inte uppnådd. Könsfördelningen i Skandias koncernledning och bland medarbetare på chefsposition är fortsatt god. Däremot finns utmaningar i enskilda personalgrupper där könsfördelningen inte är tillräckligt jämn.

Mål	Målnivå och mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Nolltolerans gällande kränkande särbehandling	Nollvision (mäts och följs upp via medarbetarundersökning) <ul style="list-style-type: none"> Mobbning, andel som uppger att de har utsatts Sexuella trakasserier, andel som uppger att de har utsatts Diskriminering, andel som uppger att de har utsatts¹⁾ 	1,1%	1,3%	1,0%
	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder (konstaterade fall)	0	0	1
Män och kvinnor har likvärdiga möjligheter	Män och kvinnor har likvärdiga möjligheter (utfall medarbetarundersökning), målvärde över 3,9 (på en 5-gradig skala) ¹⁾	4,5	4,6	4,6
Skandia ska ha en jämställd könsfördelning samt öka andelen jämställda yrkesgrupper	Jämställd könsfördelning, mellan 40-60 procent			För utfall 2023 och 2022 se tabell S1-9 på sidan 101. Utfall för 2021 redovisas ej.

¹⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Arbetsmiljö och hälsa

Mål ²⁾	Målnivå och mätetal ²⁾	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
God generell arbetsmiljö som gör Skandia till en arbetsgivare anställda gärna rekommenderar	eNPS ¹⁾ : målnivå 30 (mäts och följs upp via medarbetarundersökning)	54	53	42
Låg sjukfrånvaro	Total sjukfrånvaro: målnivå <3% (mäts kvartalsvis rullande 12 månader)	3,3%	2,9%	2,5%
Låg sjuknärvaro	Frisktal: målnivå 75 – 85% (andel medarbetare med max fem sjukdagar vid totalt max tre tillfällen den senaste 12-månadersperioden)	73%	76%	78%
Balans mellan krav och förutsättningar (arbetsbelastning)	"Jag har en bra balans mellan vad som krävs av mig och de förutsättningar jag har för att utföra mitt jobb" (fråga och utfall medarbetarundersökning), målvärde över 3,9 (på en 5-gradig skala)	4,3	4,3	4,2
Tryggt och bra arbetsklimat	"Inom mitt team har vi ett tryggt och öppet arbetsklimat" (fråga och utfall medarbetarundersökning), målvärde över 3,9 (på en 5-gradig skala)	4,5	4,6	4,5

¹⁾ eNPS (employee Net Promoter Score) är ett mål för Skandia att mäta medarbetarengagemang, ett utfall på frågan "Hur troligt är det att du skulle rekommendera Skandia som arbetsgivare till en vän eller bekant?". Ett eNPS-värde kan variera mellan -100 och 100. Allt över 0 är acceptabelt och över 30 bedöms som utmärkt.

²⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

Kompetensutveckling

Mål	Målnivå och mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Hög möjlighet till utveckling - Skandia ska erbjuda en utvecklande arbetsplats som ger möjligheter för medarbetarna att växa och utvecklas	"Jag kan utvecklas och växa professionellt på Skandia" (fråga och utfall medarbetarundersökning), målvärde över 4 (5-gradig skala) ¹⁾	4,2	4,2	4,5

¹⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

S1-6 Uppgifter om företagets anställda

Data avseende Skandias anställda hämtas från Skandias HR-system. För vissa dotterbolag sammanställs information från andra system. I följande tabeller mäter och redovisar Skandia anställda sett till antal oavsett sysselsättningsgrad, så kallade headcounts. Personalomsättning definieras som antalet personer som slutar under året delat på genomsnittet av antalet anställda årets första respektive sista dag. Under 2023 var personalomsättningen 11,4 procent och 272 anställda har avslutat sin anställning i Skandia. Samtliga anställda är baserade i Sverige.

Antal anställda och könsfördelning

Könstillhörighet	Antal anställda
Män	1 244
Kvinnor	1 266
Annat	—
Ej angivet	—
Totalt antal anställda	2 510

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Anställda uppdelat på kön och anställningsform

	2023					2022				
	Kvinnor	Män	Övriga ¹⁾	Uppgift saknas	Totalt	Kvinnor	Män	Övriga ¹⁾	Uppgift saknas	Totalt
Antal anställda	1 266	1 244	—	—	2 510	1 176	1 200	—	—	2 376
Antal tillsvidareanställda	1 242	1 224	—	—	2 466	1 147	1 183	—	—	2 330
Antal tillfälligt anställda	21	20	—	—	41	29	17	—	—	46
Antal behovs-anställda	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Antal heltids-anställda	1 221	1 201	—	—	2 422	1 123	1 150	—	—	2 273
Antal deltids-anställda	45	43	—	—	88	53	50	—	—	103

Antal avser antal anställda oberoende av sysselsättningsgrad (så kallade headcounts).

¹⁾ Kön enligt vad de anställda själva uppger.

S1-7 Uppgifter om medarbetare i den egna arbetskraften som inte är anställda

Skandia anlitar bemanningskonsulter vid behov, vilka utför arbetsuppgifter som en anställd annars skulle göra, som i perioder när en anställd har avslutat sin tjänst, tills dess att en ny anställd är på plats. Under 2023 anlätade Skandia (exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center) 154 stycken bemanningskonsulter, motsvarande 152 heltidstjänster. Utöver detta använder Skandia konsulter med specialistkompetens, huvudsakligen inom IT. För Sophiahemmet Rehab Center utgjordes personalstyrkan av 7 bemanningskonsulter, motsvarande 7 heltidstjänster. Skandia Fastigheter anlätade 23 stycken bemanningskonsulter med varierande tidsomfattning under 2023.

S1-8 Kollektivavtalstäckning och social dialog

Alla anställda i Skandia omfattas av kollektivavtal, men de som ej är fackligt anslutna företräds inte av facket i individuella frågor. Skandia följer svensk lagstiftning, och registrerar därmed inte en eventuell facklig anslutning. För social dialog som facklig samverkan samt arbetet i arbetskommittéer, se upplysning S1-2.

S1-10 Tillräckliga löner

Skandia genomför årligen lönekartläggningar i syfte att hitta, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor. I styrande dokument fastslås att lönerna ska vara individuella och marknadsmässiga, och alla Skandias medarbetare omfattas av kollektivavtal. På central branschnivå finns två avtal, mellan

S1-9 Mångfaldsindikatorer

	Medarbetare		Chefer		Koncernledning		Styrelse inkl arbetstagar-representanter (moderbolag)		Fullmäktige	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022 ¹⁾	2023	2022
Totalt antal	2 258	2 136	242	233	10	7	12	11	19	21
Andel kvinnor	51%	51%	43%	39%	40%	43%	42%	36%	63%	62%
Andel män	49%	49%	57%	61%	60%	57%	58%	64%	37%	38%
Andel under 30 år	18%	16%	2%	1%	—	—	—	—	—	—
Andel mellan 30-50 år	52%	54%	58%	62%	50%	14%	42%	36%	5%	10%
Andel över 50 år	30%	30%	40%	37%	50%	86%	58%	64%	95%	90%

Antal avser antal anställda oberoende av sysselsättningsgrad (så kallade headcounts).

¹⁾ Utfallsiffrorna för 2022 har uppdaterats på grund av felaktigt antal i tidigare rapportering för 2022.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO) och Forena samt mellan FAO och Sveriges akademikers centralorganisation (Saco).

S1-11 Socialt skydd

Samtliga anställda inom Skandia omfattas av socialförsäkrings-systemet. Utöver detta kompletterar Skandia med försäkring via FTP- och ITP-planen, det vill säga ersättning vid sjukdom utöver den lagstadgade, för dag 2–14. Skandia ger även extra ersättning vid föräldraledighet samt erbjuder livförsäkring till sina anställda, vilka också har möjlighet att teckna kompletterande försäkringar till förmånliga villkor.

S1-13 Mätetal för utbildning och kompetensutveckling

Utbildning och kompetensutveckling följs upp genom dialoger och utvecklingssamtal mellan chefer och medarbetare. Vid den senaste medarbetarundersökningen i november 2023 svarade 83 procent av kvinnorna och 87 procent av männen att de har haft utvecklingssamtal med sin chef. Totalt uppgav 85 procent av medarbetarna att de har haft utvecklingssamtal.

Skandia har internt reglerade krav på utbildningar, som genomförs årligen och är obligatoriska för samtliga medarbetare. Cirka 90 procent hade genomfört dessa utbildningar för 2023, där bortfall till viss del kan förklaras av frånvaro på heltid, såsom föräldraledighet.

Vidare finns externt reglerade krav på utbildning, exempelvis inom penningtvätt. Av de medarbetare som har ett externt krav på utbildning eller vidareutbildning, genomförde 100 procent utbildningarna under 2023.

S1-14 Mätetal för arbetsmiljö

Samtliga anställda omfattas av Skandias arbetsmiljösystem. Under 2023 har 0 dödsfall orsakat av arbetsrelaterade skador samt 14 arbetsrelaterade olyckor rapporterats avseende Skandias egna medarbetare samt annan personal som arbetar i Skandias utrymnen. Se ytterligare mätetal för arbetsmiljö och hälsa under S1-5 på sidan 100.

S1-15 Mätetal för balans mellan arbete och fritid

Utöver de lagstadgade förmånerna avseende föräldraledighet och vård av nära anhörig, erbjuder Skandia extra ersättning vid föräldraledighet enligt kollektivavtal till alla anställda, om man har varit

anställd i minst 12 månader samt har tjänstgjort i minst 6 månader under de senaste 12 månaderna. Det finns även möjlighet att gå ner i arbetstid fram till dess att barnet är 12 år samt att få ledighet av vissa familjeskäl.

Under 2023 har 661 medarbetare utnyttjat möjligheten till ledighet av familjeskäl; av dessa var 426 kvinnor och 235 män.

S1-16 Ersättningsindikatorer (löneskillnader och total ersättning)

Den totala ersättningskvoten 2023, det vill säga den totala årslönen för den anställda som har högst lön jämfört med medianlönen för övriga anställda, uppgick till 13,6.

Löneskillnader mellan könen ¹⁾	2023	2022
Koncernledning (exkl VD)	24%	3%
Chefer	14%	8%
Övriga anställda	14%	15%

¹⁾ Skillnaden mellan män och kvinnors bruttomedellön uttryckt i procent av bruttomedellönen för män. Löneskillnaden kan variera från -100% till +100% där ett positivt utfall visar på den högre procentuella lön som män har i jämförelse med kvinnor. Ett negativt utfall skulle visa på den procentuella högre lönen som kvinnor har i jämförelse med män.

S1-17 Incidenter, anmälningar och allvarliga konsekvenser relaterade till mänskliga rättigheter

Medarbetarundersökningar är ett sätt för Skandia att fånga upp eventuella trakasserier eller diskriminering som sker i verksamheten, och under 2023 svarade 0,9 procent i anonyma medarbetarundersökningar att de har utsatts för trakasserier eller diskriminering. Under 2023 rapporterades inte något ärende kopplat till trakasserier, diskriminering eller brott mot andra mänskliga rättigheter via visselblåsningskanalerna. Skandia har under rapporteringsperioden inte betalat ut ersättningar eller varit föremål för viten eller böter kopplat till trakasserier eller diskriminering eller brott mot mänskliga rättigheter. Se även S1-14.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

Personintegritet och datasäkerhet

Strategi

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Se SBM-2 (Allmänna upplysningar) på sidorna 80-81.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell

Skandia hanterar stora mängder information varav en stor andel är personuppgifter. Personlig integritet är en av FN:s universella mänskliga rättigheter och ansvarsfull hantering av denna data är av största vikt. Det finns därför en potentiell negativ påverkan både för Skandia och den enskilde i de fall hanteringen av kunders, medarbetare och andra enskildas personuppgifter brister.

För mer upplysningar se SBM-3 (Allmänna upplysningar) på sidan 81.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

S1-1 Policyer för den egna arbetskraften

Personuppgifter: Skandias policy om behandling av personuppgifter syftar till att säkerställa att personuppgifter behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen. Policyen detaljerar den operativa styrningen, hanteringen, rapporteringen och uppföljningen av behandlingen av personuppgifter. Skandia ansvarar även för att dessa styrande dokument samt lagar och regler tillämpas i de fall en tredje part anlitas för att utföra ett uppdrag. Alla medarbetare informeras om Skandias behandling om personuppgifter i en integritetspolicy, som finns tillgänglig internt.

Informationssäkerhet: Kraven på informationssäkerhet konkretiseras i Skandias policy om säkerhet samt instruktioner om informationssäkerhet med underliggande riktlinjer. Instruktionerna för informationssäkerhet beskriver hur Skandias tillgångar, såsom dokumentation, data, och system som hanterar information, ska skyddas för att uppnå en rimlig risknivå. I de styrande dokumenten framgår också grundläggande krav, såsom att säkerställa styrning, tydliggöra ansvar, säkerställa införande och genomförande av nödvändiga kontroller, samt stödjande identifieringen av säkerhetsrisker och säkerställa lämpliga säkerhetsåtgärder.

S1-2 Rutiner för kontakter med den egna arbetskraften och arbetstagarföreträdare

Personuppgifter: De registrerade, det vill säga de medarbetare respektive kunder vars personuppgifter behandlas, har rätt att få information om när och hur deras personuppgifter behandlas och i vissa fall få sina uppgifter rättade, raderade eller blockerade för användning. De har även rätt att få ut eller flytta sina personuppgifter. Medarbetare har tillgång till information om hur Skandia behandlar personuppgifter på intranätet. I de fall en individ väljer att utöva sina rättigheter har Skandia en process för detta, som omfattar identifiering av den registrerade individen, prövning av rättighetsbegäran samt att begäran besvaras i tid.

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring av personuppgifter, och som kan leda till ett obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till personuppgifter. Skandia rapporterar eventuella personuppgiftsincidenter och registrerar dem i ett internt ärendehanteringssystem. Om personuppgiftsincidenten bedöms leda till en hög risk för drabbade individers rättigheter och friheter så ska dessa informeras.

En konsekvensbedömning utförs vid en personuppgiftsbehandling som kan komma att medföra en hög risk för de individer vars uppgifter behandlas, med syfte att förebygga och minimera risker samt för att skydda människors fri- och rättigheter. Om lämpligt rådfrågas berörda individer om vilka möjliga risker och konsekvenser de ser med personuppgiftsbehandlingen.

Ett flertal oberoende funktioner finns för samarbete och samverkan i Skandias dataskyddsarbete. Dataskyddsombud finns för affärsområdena bank och kapitalförvaltning, respektive försäkring, samt för Sophiahemmet Rehab Center. Dessa funktioner kontrollerar efterlevnaden av dataskyddsförordningen, informerar och ger råd om de skyldigheter som följer av dataskyddsbestämmelserna samt är Skandias kontaktpunkt för tillsynsmyndigheten och de registrerade. Motsvarande uppgifter utförs inom Skandia Fastigheter av en Data Protection Manager. Dataskyddsombuden och Data Protection Manager utför bland annat kontroller och informationsinsatser, är kontaktpersoner för registrerade, samt rapporterar risker och brister på dataskyddsområdet till respektive bolags VD och styrelse.

Privacy Office, en funktion för de tillståndspliktiga bolagen, håller samman strategiskt dataskyddsarbete samt bistår med specialistkompetens. Dataskyddssamordnare stöttar också verksamheten i det dagliga arbetet med att implementera och efterleva interna regelverk i enlighet med dataskyddsförordningen.

Informationssäkerhet: Medarbetare ska rapportera eventuella incidenter till sin chef och även registrera dem i ett internt ärendehanteringssystem, där säkerhetsärenden eskaleras till Koncernsäkerhet alternativt, för Skandia Fastigheter, via intranätet. Eskalering och kommunikation följer incidenthanteringsprocessen. Myndighetsrapportering görs vid lagstadgade fall, enligt etablerade rapporteringsrutiner.

Vidare finns en central funktion med specialister inom området som hanterar frågor som rör informations- och IT-säkerhet, behörigheter samt kris och kontinuitet. I Skandia Fastigheter koordinerar en informationssäkerhetssamordnare motsvarande uppgifter.

S1-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem

Personuppgifter: Skandia har styrning, processer och etablerade rutiner för att säkerställa att personuppgiftsincidenter och eventuella konsekvenser rapporteras, bedöms och hanteras på ett effektivt och relevant sätt. Om en registrerad har lidit skada på grund av att Skandia har behandlat personuppgifter i strid med dataskyddsförordningen, så kan individen ha rätt till skadestånd.

Informationssäkerhet: Incidenter hanteras och rapporteras kontinuerligt, och inkluderar en analys av orsaker och åtgärder för att förhindra att de återupprepas. Dedikerade team utreder och hanterar säkerhetsrelaterade incidenter och Skandia vidtar tillämpliga åtgärder. För Skandia Fastigheter hanterar informationssäkerhetssamordnaren incidenter.

Visselblåsning: Om en individ anonymt vill rapportera missförhållanden kopplade till Skandias personuppgiftshantering och informationssäkerhet finns även visselblåsningsskanaler. Läs mer under G1-1 Motverka finansiell brottslighet och korruption på sidorna 107-108.

S – Social information — S1 Egen arbetskraft

S1-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter

Personuppgifter: Skandia genomför en konsekvensbedömning vid behandling av personuppgifter som kan komma att innebära en hög risk. Detta ligger till grund för hur uppgifterna hanteras och syftar till att förebygga och minimera risker för de registrerade individerna.

Medarbetarna genomför årligen utbildningar för att ha en hög medvetenhet och kunskap om hur information ska hanteras och personuppgiftsincidenter rapporteras, i syfte att minska eventuella risker kopplade till personuppgiftshantering och säkerställa regelefterlevnad.

Informationssäkerhet: Skandia ska skydda information kopplad till kunder, medarbetarna och övriga intressenter. För att minska väsentliga risker finns kontroller för att övervaka och hantera dessa. Kontrollerna inkluderar organisatoriska, personrelaterade, fysiska och tekniska åtgärder. Dessa kontroller uppdateras regelbundet och utfallet rapporteras årligen till styrelsen för att ge en översikt över status och riskbild.

Analysen av säkerhetsrisker görs med hänsyn till väsentligheten i affärsprocesser och affärsverksamheter, affärsfunktioner, roller och tillgångar (exempelvis informationstillgångar och IT-utrustning), omfattningen av kända sårbarheter och tidigare incidenter som har påverkat bolaget. Risker ska hanteras och rapporteras inom ramen för Skandias operativa riskhanteringssystem.

Utöver detta får samtliga medarbetare och berörda konsulter regelbunden utbildning inom området för att främja en god informationssäkerhetskultur.

Mål och mätetal

S1-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter

I dagsläget har Skandia endast mål och mätetal för intern uppföljning och rapportering.

- utföra arbete som kan hindra deras skolgång eller äventyra deras hälsa och utveckling
- har ett systematiskt och proaktivt arbete för att säkerställa arbetstagarnas hälsa och säkerhet samt har beredningsplaner om en olycka skulle inträffa
- erbjuder skäliga arbetsvillkor exempelvis med avseende på arbetstid, övertid, semester, minimiålder och att de anställda alltid ges tillgång till vatten, sanitet och god ventilation på arbetsplatsen
- upprätthåller föreningsfrihet och erkänner rätten till kollektiva förhandlingar, inklusive respekterar alla nationellt fastställda minimilöner eller kollektivavtalade löner och strävar efter att tillämpa levnadslöner
- arbetar för att eliminera alla former av diskriminering på arbetsplatsen, inklusive men inte begränsat till kön, sexuell läggning, transpersoners identitet eller uttryck, etnicitet, religion av annan tro, funktionshinder och ålder, samt förebygger och motverkar psykisk ohälsa bland de anställda
- främjar mångfald och jämställdhet på arbetsplatsen samt strävar efter en jämställd representation av kvinnor och män i chefspositioner samt jämställd lön.

För mer upplysningar om Skandias policyer och processer kopplat till förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande, se E1-2 på sidan 95.

S2-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter

För upplysningar se E1 Klimatförändringar under upplysningarna E1-3 på sidorna 95-96 samt IRO-1 (Allmänna upplysningar) på sidan 81.

S – Social information — S2 Arbetskraft i värdekedjan

Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande

Strategi

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Se SBM-2 (Allmänna upplysningar) på sidorna 80-81.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmo- dell

Skandia vill att bolagen de investerar i verkar för att erbjuda sina anställda goda arbetsförhållanden. Förväntningarna är störst på de bolag som har verksamhet i regioner och branscher där riskerna för bristande arbetsförhållanden är högst, exempelvis arbetskrafts-intensiva branscher, bolag med verksamhet eller leverantörer i låglöneländer samt branscher med särskilda säkerhetsrisker såsom gruvindustri, byggsektorn och transport. Till riskerna hör bland annat brister i föreningsfriheten, diskriminering på arbetsplatsen, utnyttjad arbetskraft med avseende på arbetstid och ersättning samt riskfyllda arbetsplatser och arbetsmoment.

För mer information se SBM-3 (Allmänna upplysningar) på sidan 81 samt SBM-3 (E1 Klimatförändringar) på sidan 94.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

S2-1 Policyer för arbetskraft i värdekedjan

Skandias policy om ansvarsfulla investeringar och ställningstaganden skapar tillsammans ett ramverk som beskriver Skandias uppfattning om vad som kännetecknar ett ansvarsfullt företagande. Skandia förväntar sig att bolagen har en koncernövergripande policy som behandlar arbetsförhållanden och att de utvecklar system och rutiner för uppföljning av policyn, men också att de säkerställer att de anställda vet vad som gäller om överträdelser påträffas. Vidare bör bolagen ha processer för att hantera klagomål från anställda och lösa eventuella konflikter kopplade till arbetsplatsen. Exempelvis förväntar Skandia sig att bolagen också:

- förebygger och motverkar barnarbete i sin värdekedja, samt skyddar unga anställda mot ekonomiskt utnyttjande och mot att

S – Social information — S4 Konsumenter och slutanvändare

Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet

Strategi

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Se SBM-2 (Allmänna upplysningar) på sidorna 80-81.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmo- dell

Skandias produkter och tjänster bidrar till att skapa ekonomisk trygghet för kunder. Skandias livbolag erbjuder kunderna sparande i en traditionellt förvaltd livförsäkring, i fondförsäkringsbolaget kan kunderna välja att spara i fond- eller depåförsäkring medan Skandiabanken erbjuder sparande på ett investeringssparkonto eller i en värdepappersdepå, samt bolån till privatpersoner. Dessutom erbjuder Skandia förebyggande hälso- och trygghets-tjänster. Påverkan kan vara både positiv och negativ.

- En investeringsprodukt eller investering i ett finansiellt instrument innebär ett ekonomiskt risktagande för kunden och kan öka såväl som minska i värde.
- Skandias förebyggande hälso- och trygghets-tjänster bidrar till bättre hälsa, lägre sjukfrånvaro och ekonomisk trygghet. Helhetssynen på hälsa, där de proaktiva insatserna är en viktig komponent, bidrar till att företagskunderna och samhället kan spara in kostnader för produktionsbortfall vilket sjukfrånvaro leder till, men också minska mänskligt lidande samt inkomstbortfall för den enskilde individen.
- Bolån till privatpersoner utgör huvuddelen av bankverksamhetens affär. Brister i att säkerställa kundens återbetalningsförmåga kan medföra ekonomiska förluster för både kunden och Skandia.
- Rådgivning till försäkringskunderna ska säkerställa att kunderna får enkla, anpassade och trygga produkter. Utan en ansvarsfull och korrekt rådgivning utifrån kundens förutsättningar och preferenser kan kundernas ekonomiska trygghet potentiellt påverkas negativt.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

S4-1 Policyer för konsumenter och slutanvändare

För att hantera de risker som är förenade med att spara i en finansiell produkt samt för en konsument att ta ett bolån, har Skandia ett antal styrdokument och processer för att säkerställa ett gott kundskydd.

Kraven på produkttillsyn och produktstyrning i Skandias livbolag respektive fondförsäkringsbolag är dokumenterade i produkttillsyns- och styrningspolicyn. Den beskriver tillvägagångssätt för utformning, övervakning, översyn och distribution av försäkringsprodukter, samt åtgärder för att justera försäkringsprodukter som kan leda till skada för kunder.

Vidare ställer Skandias policy om god försäkringsdistributionssed krav på att distributionen av försäkringsprodukter bedrivs enligt god försäkringsdistributionssed och tar tillvara kundernas intressen.

Skandiabankens policy om processen för godkännande av nya produkter och väsentliga förändringar samt instruktion för säkerställande av konsumenternas intressen syftar till att säkerställa en tillfredsställande process i enlighet med gällande externa regler. Detta omfattar bland annat godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter och tjänster, marknader, och distributionskanaler/distributörer.

Utöver detta har Skandiabanken ett flertal styrdokument för att säkerställa ett gott kundskydd vid bolån: kreditpolicy,

kreditinstruktion och kredithandbok. Policyn anger principer för kreditgivning, kredithantering och kreditstrategi. Samtliga styrdokument beaktar krav på konsumentskydd i kreditgivning i form av gedigen bedömning av återbetalningsförmåga hos kunden, i linje med externa regler.

Samtliga tillståndspliktiga bolag i koncernen har en policy för hantering av kundklagomål som är i linje med relevanta externa krav, såsom Finansinspektionens föreskrifter och riktlinjer från europeiska tillsynsmyndigheter. I policyn framgår bland annat intern beslutsordning, registrering, uppföljning, och rapportering av klagomål, rutiner avseende information, förebyggande åtgärder till följd av inkomna klagomål samt kvalitetskontroller.

S4-2 Rutiner för kontakter med konsumenter och slutanvändare

Kunder inom Skandias livbolag och Skandias fondförsäkringsbolag kan framföra klagomål antingen direkt till berörd handläggare eller till kundservice. Kunderna i Skandiabanken ska i första hand kontakta kundservice då enskilda handläggare ej finns inom bankverksamheten.

Om ett ärende inte kan lösas i kontakt med handläggare/kundservice, så ska kunden hänvisas till klagomålsavdelningen som finns i respektive bolag. Alla inkomna klagomål utreds och dokumenteras för att säkerställa spårbarhet och möjlighet att granska klagomålshanteringen i efterhand. Information om klagomålsprocessen finns bland annat på hemsidan, i förköpsinformation som distribueras innan en försäkring tecknas, och i bankens produktinformation eller i villkor.

S4-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem

För att säkerställa ett gott kundskydd finns klagomålsansvariga, vilka ansvarar för att klagomålshanteringen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, med god regelefterlevnad i linje med beslutad policy.

När en kund har framfört ett klagomål hanteras det i linje med beslutad process och i nära dialog med kunden. Beslut om ersättning/kompensation till kund fattas i enlighet med handläggningsrutinerna för kundkompensationer. Vid avslag av klagomål ska kunden alltid informeras om kontaktvägar för konsumentvägledning samt externa omprövningsinstanser.

Klagomålshandläggarna har väl etablerade rutiner för att säkerställa kvalitet i beslut samt spårbarhet. För att säkerställa god kvalitet i klagomålsprocessen genomförs varje månad stickprov på hanteringen av klagomål. Eventuella avvikelser dokumenteras och hanteras. Bedömning om det finns åtgärder att vidta för att undvika klagomål inom samma område och/eller fråga genomförs. Utredare och klagomålsansvarig bistår vid behov.

Styrelserna i respektive bolag följer årligen upp klagomål, där rapporteringen sker på en övergripande nivå och sammanfattar statistik och särskilda iakttagelser.

S4-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter

Skandia har processer inom både bank- och försäkringsverksamheten för godkännande av de produkter som erbjuds konsumenterna. Detta innebär bland annat att Skandia ska fastställa, tillämpa och löpande se över sina processer för godkännande vid utveckling av

S – Social information — S4 Konsumenter och slutanvändare

nya produkter eller vid betydande förändringar av befintliga produkter. Här ingår bland annat att ta hänsyn till kundernas intressen samt säkerställa att utformningen av produkterna inte har en negativ inverkan på kunderna, och under sin livslängd uppfyller målgruppens behov.

Skandia arbetar också för att säkerställa att kunderna får relevant och korrekt information för att kunna göra medvetna val. Utöver att uppfylla gällande krav i lag och föreskrifter ska informationen vara rättvisande och inte vilseledande.

Åtgärder för att motverka produkternas potentiella negativa påverkan

Sparformen Skandia Liv (försäkring med traditionell förvaltning) bygger på en modell där alla sparares kapital placeras i samma portfölj med målet att skapa ett kollektivt värde genom en hög kapitalavkastning, kollektiv fördelning av risker, låga driftskostnader och möjlighet till en livslång utbetalning. Den avkastning som kapitalförvaltarna skapar fördelas genom en återbäringsränta med syfte att skapa en jämn utveckling av sparkapitalet över tid och för att inte behöva sänka pensioner under utbetalningsperioden. En placering i Skandia Liv är även den förenad med viss risk. I en försäkring med traditionell förvaltning finns dock en garanti vid utbetalning. För att sprida riskerna är investeringsportföljen väldiversifierad, med en bred riskspridning inom tillgångsslagen. Det finns även risker med de finansiella produkterna inom ramen för fond- och depåförsäkringar. Tydlig information om riskerna med att handla med finansiella instrument tillhandahålls bland annat via villkor och faktablad. För att kunna köpa ett komplext finansiellt instrument så som exempelvis preferensaktier, börs-handlade fonder samt teckningsrätter, behöver kunden också först genomföra och få godkänt på ett kunskapstest för den

aktuella produktkategorin. Rådgivarna utbildas kontinuerligt i syfte att öka kompetensen och på bästa sätt kunna möta kundernas önskemål och behov inom hälsotjänster och sparande. Kunderna får tydlig information inför och efter att de har tecknat en försäkring samt information under försäkringstiden, för att säkerställa ett gott kundskydd. Alla rådgivningsmöten dokumenteras och kunderna får ta del av den information som har sammanställts. Som en del av rådgivningsprocessen tas månatligen stickprov på genomförda rådgivningsmöten, för att säkerställa att processen följs och att arbetet dokumenteras korrekt. Vidare säkerställer Skandias kvalitetsnämnd att ett kundperspektiv och kundskydd finns i samband med rådgivning.

För att säkerställa hög kvalitet i rådgivningen hos de externa distributörerna kontrollerar Skandia att de har Finansinspektionens tillstånd att bedriva försäkringsförmedlarverksamhet, samt har löpande dialoger och arbetar för att de uppfyller alla relevanta kunskapskrav.

För Skandias bankverksamhet är en ansvarsfull kreditgivning central. Samtliga krediter som godkänns ska vara sunda med hänsyn till kredittagarens återbetalningsförmåga, eventuell säkerhet, finansiering och ändamål. Återbetalningsförmågan bedöms mot bakgrund av inkomster, utgifter, tillgångar och skuldsättning. Till följd av bankens konservativa kreditgivning är kreditförluster och kunders belåningsgrader låga.

En viktig del av kundskyddet är tydlig och relevant information inför, under och efter att ett bolån har beviljats. På bankens hemsida kan kunderna läsa mer om denna process. I samband med låneupplägg får kunderna också ta del av aktuella räntor, kostnader, hushållskalkyl och amorteringsinformation. Som en del i att säkerställa att bolåneprocessen följs och arbetet dokumenteras, tas månatligen stickprov på detta.

S – Social information — S4 Konsumenter och slutanvändare

Personintegritet och datasäkerhet

Strategi

SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter

Se SBM-2 (Allmänna upplysningar) på sidorna 80-81.

SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell

Se SBM-3 under S1 Personintegritet och datasäkerhet på sidan 103.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

S4-1 Policyer för konsumenter och slutanvändare

Se S1-1 under S1 Personintegritet och datasäkerhet på sidan 103.

S4-2 Rutiner för kontakter med konsumenter och slutanvändare

De registrerade, det vill säga kunderna och slutanvändarna, har alltid tillgång till information om hur Skandia behandlar personuppgifter på skandia.se samt i produktinformation. För upplysning om rutiner samt kanaler för kontakt se S1-2 under S1 Personintegritet och datasäkerhet på sidan 103 och S4-2 under Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet på sidan 105.

S4-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem

För upplysning om rutiner och kanaler för hantering av personuppgiftsincidenter, se S1-3 under S1 Personintegritet och datasäkerhet på sidan 103. För upplysning om klagomålshantering se S4-3 under Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet på sidan 105 och för visselblåsning se G1-1 under Motverka finansiell brottslighet och korruption på sidorna 107-108.

S4-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter

Se S1-4 under S1 Personintegritet och datasäkerhet på sidan 104.

Mål och mätetal

S4-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter

I dagsläget har Skandia mål och mätetal endast för intern uppföljning och rapportering.

G – Bolagsstyrningsinformation — G1 Affärsetik

Motverka finansiell brottslighet och korruption

Styrning

GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens ansvar

Se GOV-1 (Allmänna upplysningar) på sidorna 76-78.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter

Penningtvätt och finansiering av terrorism påverkar samhället negativt och kan även skada förtroendet för det finansiella systemet.

Bland verksamheterna under Finansinspektionens tillsyn bedöms risken för penningtvätt vara högst för sektorerna bank och finansiella institut. Bankerna står för den grundläggande finansiella infrastrukturen och i princip alla pengar som tvättas behöver passera banksystemet i något skede. Banker bedöms också vara en av de sektorer med högst risk för finansiering av terrorism. Skandia ser att det finns en potentiell risk att koncernens produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, och Skandiabanken bedöms vara det bolag inom Skandiakoncernen som har högst risk för att utnyttjas för detta.

Mutor och korruption är olagliga och oetiska samt har en skadlig inverkan på samhället. Förekomst av otillåtna förmåner i näringslivet riskerar att påverka både marknaden i sig och allmänhetens förtroende för marknaden varför korruption aldrig är accepterat.

Läs mer om Skandias väsentlighetsanalys under upplysning IRO-1 (Allmänna upplysningar) på sidan 81.

G1-1 Affärsetiska policyer och företagskultur

God affärsetik och hög etisk standard ska genomsyra hela Skandias verksamhet och prägla relationen till kunder, leverantörer och

partners. Uppförandekoden innehåller de riktlinjer, förväntningar och krav Skandia har på alla som agerar i Skandias namn. Ett sunt risktagande är en väsentlig förutsättning för affärsverksamheten, och Skandia eftersträvar en företagskultur där risker hanteras på stort allvar, med en öppen och ärlig dialog.

Finansiell brottslighet: Policyn om åtgärder mot penningtvätt, finansiering av terrorism och sanktioner anger de krav och åtgärder som Skandia måste vidta i syfte att hantera risken för att koncernens tillståndspliktiga bolag utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vidare beskrivs kontroller för att inte riskera att bryta mot internationella sanktioner då Skandia följer sanktionsförordningar, beslutade av bland annat EU och/eller FN, och som kan rikta sig mot personer, grupper och enheter. Utöver denna policy finns ett antal interna regelverk som konkretiserar arbetet ytterligare.

Korruption: Skandia accepterar inte någon som helst form av korruption eller mutor och har interna regler som konkretiserar bolagets ställningstaganden samt följer Kod mot korruption i näringslivet (Näringslivskoden) från Institutet Mot Mutor.

I Skandias policy om anställdas etik, mutor och visselblåsning samt i Skandias uppförandekod tydliggörs ställningstagandet mot otillåtna förmåner och mutor inom hela koncernen. Detta detaljeras ytterligare i en koncerngemensam riktlinje om representation, gåvor och mutor. Därutöver regleras ställningstaganden och rutiner i Skandias policy om hållbart företagande, i Skandias instruktion om analys, hantering och uppföljning av korruption och bedrägerier samt i Skandias policy om intressekonflikter.

Visselblåsning: Skandia har etablerade rutiner för visselblåsning där det är möjligt att öppet eller anonymt rapportera misstankar

Mål och mätetal

S4-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter

Mål	Målnivå och mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Skandia ska kombinera en god och konkurrenskraftig avkastning i den traditionella livportföljen med ett sunt risktagande	Skandia ska ha högst totalavkastning bland jämförbara konkurrenter på ett femårsnitt	Totalavkastning (femårsnitt): 6,3%	Totalavkastning (femårsnitt): 5,8%	Totalavkastning (femårsnitt): 8,3%
Reducera sjukfrånvaron bland företagskunder som har Skandias tjänster inom Hälsokedjan och Sophiahemmet Rehab Center	Förbättring inom stress och sömn (%) för de som använder hälsoförsäkringen Hög användning av Skandias hälsoförsäkring för att förebygga sjukskrivning	Stress 66% Sömn 68%	Stress 66% Sömn 68%	Stress 66% Sömn 68%
Skandias bankverksamhet ska ha ett långsiktigt perspektiv i sin bostadsutlåning där en ansvarsfull kreditgivning är central	Låga kreditförluster (kreditförluster i procent av den totala bolånestocken)	0,018% (ett års rullande snitt fr o m 2023)	0,008% (tre års rullande snitt)	0,004% (tre års rullande snitt)
Skandia ska uppnå hög kundnöjdhet genom konkurrenskraftiga, transparenta och relevanta erbjudanden	En förstaplats i Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätning av Skandias kärnaffär – Tjänstepension Topp tre i SKI:s mätningar gällande kundnöjdhet i de kategorier Skandia deltar i	SKI Tjänstepension: 1 SKI Försäkring privat: 1 SKI Sparande: 2 SKI Bolån: 3 SKI Bank: 3	SKI Tjänstepension: 1 SKI Försäkring privat: 1 SKI Sparande: 2 SKI Bolån: 3 SKI Bank: 2	SKI Tjänstepension: 1 SKI Försäkring privat: 3 SKI Sparande: 3 SKI Bolån: 3 SKI Bank: 3

G – Bolagsstyrningsinformation — G1 Affärsetik

om allvarliga missförhållanden eller överträdelser inom koncernen. Hur rapporteringen ska göras beskrivs i Skandias policy om anställdas etik, mutor och visselblåsning. Kanaler för visselblåsning och information om detta finns på Skandias intranät och på hemsidan skandia.se. Skandia följer de externa krav som finns avseende skydd för den som rapporterar. Regelbundna utbildningar är obligatoriska för medarbetare inom de tillståndspliktiga bolagen och för medarbetare i Skandia Fastigheter. Uppföljning av medarbetarnas kunskap om rutinerna inkluderades i en av årets medarbetarundersökningar. I syfte att bedöma och utreda visselblåsningssärenden finns kommittéer och arbetsgrupper. Läs mer på sidan 37.

Under året har totalt tre rapporter inkommit genom koncernens visselblåsningsskanaler, varav ingen har bedömts vara ett visselblåsningssärende som faller inom visselblåsarlagen. Inkomna rapporter har behandlats enligt interna rutiner.

G1-3 Förebyggande arbete mot, och upptäckt av, korruption och mutor

Finansiell brottslighet: Skandia arbetar fokuserat och systematiskt för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, där arbetet inom de tillståndspliktiga bolagen bedrivs i enlighet med penningtvättslagen. Till grund för det förebyggande arbetet ligger den allmänna riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. Inom koncernen bedöms Skandiabanken vara det koncernbolag som har bedömts ha högst risk för att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Skandia arbetar med att identifiera och reducera sårbarheter i de finansiella systemen för att stärka motståndskraften så att kunder, finansiella tjänster och produkter inte kan exploateras i kriminellt syfte. Vidare följer Skandia utvecklingen och strävar kontinuerligt efter en än bättre förmåga att upptäcka samt förhindra att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism samt att motverka bedrägerier.

Skandia har processer för inhämtande av kundkänedom, det vill säga information om exempelvis vilket syfte kunden har med affärsförbindelsen samt hur kunden avser att använda Skandias produkter eller tjänster. Skandia riskbedömer varje enskild kund för att kunna vidta nödvändiga åtgärder och övervakar även transaktioner

för att upptäcka avvikelser och misstänkta beteenden. Vid signaler om ett avvikande beteende utförs en djupare analys, och vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism anmäler Skandia ärendet till Finanspolisen och vidtar resoluta åtgärder. Vidare säkerställer Skandia regelbunden och adekvat utbildning av styrelse, koncernledning, medarbetare, uppdragstagare och andra som på liknande grund är verksamma i koncernen. Under 2023 färdigställdes implementeringsarbetet av ett nytt och mer ändamålsenligt transaktionsövervakningssystem inom bankverksamheten. Detta system möjliggör effektivare utredningsprocesser samt minskar risken för att banken utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. En mer avancerad analys av data stärker Skandias förmåga att upptäcka risker och misstänkta beteenden. Utveckling av existerande system för inhämtning av kundkänedom har också genomförts, för att göra det än mer riskbaserat och anpassat utifrån kunden. Intern rapportering avseende penningtvättsområdet sker minst kvartalsvis till VD och halvårsvis till styrelsen i respektive tillståndspliktigt bolag.

Motverkande av finansiell brottslighet sker också genom starkt branschsamverkan. Skandia är aktivt i arbetet inom Svensk Försäkring och Svenska Bankföreningen och har drivit penningtvättsfrågor via Svenska institutet mot penningtvätt (SIMPT), branschföreningarna Svenska försäkringsförmedlars förening, Föreningen Svensk Värdepappersmarknad och InsureSec.

Korruption: Skandia ska bedriva verksamheten enligt god affärsetik och ställer höga krav på samtliga bolag, medarbetare och uppdragstagare inom koncernen. Regler som gäller vid exempelvis representation, gåvor och konferenser konkretiseras i en koncerngemensam riktlinje, där rutiner för att förebygga, upptäcka och hantera eventuella incidenter kopplade till mutor och korruption är beskrivet.

Alla medarbetare och uppdragstagare ska ta del av Skandias uppförandekod när de tillträder en tjänst i koncernen. Därefter genomförs återkommande utbildningar för alla anställda.

Uppföljning av regelefterlevnad sker genom kontroller och eventuella överträdelser ska hanteras och utredas. Allvarliga överträdelser rapporteras till VD inom respektive bolag.

G – Bolagsstyrningsinformation — G1 Affärsetik

Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande

Styrning

GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens roll
Se GOV-1 (Allmänna upplysningar) på sidorna 76-78.

Hantering av påverkan, risker och möjligheter

IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter

Vissa regioner och branscher är särskilt exponerade för korruption och bristande affärsetik, som svaga demokratier samt licensstyrda branscher med stora kontrakt. Även de branscher där införsäljning till stor del sker via agenter eller marknadskonsulter, såsom telekom, försvarsindustrin och byggsektorn, är extra exponerade. Vad gäller penningtvätt bedöms finansbranschen samt spelindustrin vara särskilt utsatta.

För beskrivning av Skandias övergripande väsentlighetsanalys se IRO-1 (Allmänna upplysningar) på sidan 81 samt IRO-1 (E1 Klimatförändringar) på sidan 94.

G1-1 Affärsetiska policyer och företagskultur

Policyn om ansvarsfulla investeringar och ställningstaganden, skapar tillsammans ett ramverk som beskriver Skandias uppfattning om vad som kännetecknar ett ansvarsfullt företagande. Skandia förväntar sig att bolagen ska upprätthålla en hög affärsetisk nivå. Det omfattar bland annat att ha en koncernövergripande policy/uppförandekod som behandlar bolagets affärsetiska förhållningssätt, utvecklade rutiner för uppföljning av policyn samt att ha en levande och öppen dialog om affärsetiska frågor. Vidare bör bolaget ha en lättillgänglig kanal för rapportering av affärsetiska tveksamheter och följa upp rapporterade fall skyndsamt och med skydd åt visselblåsaren. Skandia förväntar sig att bolagen:

- betonar vikten av nolltolerans kring korruption, karteller och andra konkurrenshämmande aktiviteter i alla led och under alla omständigheter

- upprätthåller solida system för att förhindra penningtvätt i de fall bolaget riskerar att möjliggöra penningtvätt genom verksamhetens art
- hanterar alla affärsrisker inklusive skatterisker, har en transparent redovisning av skatter och bolagsstruktur, samt följer riktlinjer från nationella skattemyndigheter och internationella organisationer
- identifierar potentiella intressekonflikter relaterade till bolagets verksamhet eller anställda samt upprättar riktlinjer och åtgärdsplaner kring dessa
- tillämpar en ansvarsfull marknadsföring till kunderna och där sårbara konsumentgrupper, såsom barn, särskilt beaktas. Detta är av särskild vikt vid marknadsföring och försäljning av produkter som kan anses ohälsosamma eller leda till beroende
- har transparent rapportering kring lobbying och politiska donationer samt utvärderar om intressen hos donationsmottagaren ligger i linje med bolagets intressen
- arbetar för en sund företagskultur som bygger på god bolagsstyrning, integritet, transparens samt ledningens goda föredöme.

För mer upplysningar om Skandias policyer och processer kopplade till Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande se E1-2 på sidan 95.

G1-3 Förebyggande arbete mot, och upptäckt av, korruption och mutor

För upplysningar se E1 Klimatförändringar, upplysning E1-3 på sidan 95 samt IRO-1 på sidan 94.

Mål och mätetal

G1-4 Fall av korruption och mutor

Mål	Målnivå och mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Skandia accepterar inte korruption och alla medarbetare inklusive uppdragstagare ska signera och efterleva Skandias uppförandekod	Andel anställda som har signerat uppförandekoden – nyanställda och konsulter som tillträtt sina tjänster under året (målnivå 100%) ¹⁾	93%	99%	92%
	Bekräftade korruptionsfall samt vidtagna åtgärder (målnivå 0)	0	0	1

¹⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

IRO-2 Upplysningskrav i ESRS-standarder som omfattas av Skandias hållbarhetsrapportering

Del av ESRS-rapport	ESRS-kodning och rubrik	Sidhänvisning	
Allmän information			
ESRS 2: Allmänna upplysningar	Grund för utarbetande		
	BP-1 Allmän grund för utarbetandet av hållbarhetsrapporten	76	
	BP-2 Upplysningar med avseende på särskilda omständigheter	76	
	Styrning		
	GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens roll	76-78	
	GOV-2 Information som lämnas till och hållbarhetsfrågor som behandlas av företagets förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan	76-78	
	GOV-3 Integration av hållbarhetsrelaterade resultat i incitamentssystem	78	
	GOV-4 Förklaring om tillbörlig aktsamhet	78	
	GOV-5 Riskhantering och intern kontroll över hållbarhetsrapportering	78	
	Strategi		
	SBM-1 Strategi, affärsmodell och värdekedja	79-80	
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	80-81	
	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	81, 82	
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	IRO-1 Beskrivning av arbetsgången för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter	81	
	IRO-2 Upplysningskrav i ESRS-standarder som omfattas av Skandias hållbarhetsrapportering	81	
	E - Miljöinformation		
	Artikel 8 Taxonomiförordningen	Rapportering enligt EU:s taxonomiförordning	83-91
	ESRS E1: Klimatförändringar	Rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD	
		Styrning	
Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande	GOV-3 Integration av hållbarhetsrelaterade resultat i incitamentssystem	94	
	Strategi		
	E1-1 Omställningsplan för begränsning av klimatförändringarna	94	
	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	94	
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter	94	
	E1-2 Policyer för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna	95	
	E1-3 Åtgärder och resurser avseende klimatförändringar	95-96	
	Mål och mätetal		
	E1-4 Mål för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna	96	
	E1-5 Energianvändning och energimix	97	
	E1-6 Växthusgasutsläpp inom scope 1, 2, 3 och totala växthusgasutsläpp	97	

Del av ESRS-rapport	ESRS-kodning och rubrik	Sidhänvisning	
S - Social information			
ESRS S1: Egen arbetskraft	Strategi		
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	98	
	Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering, Arbetsmiljö och hälsa, Kompetensutveckling	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	98
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	S1-1 Policyer för den egna arbetskraften	98	
	S1-2 Rutiner för kontakter med den egna arbetskraften och arbetstagarföreträdare	98	
	S1-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem	98	
	S1-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter	98-99	
	Mål och mätetal		
	S1-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter	99-100	
	S1-6 Uppgifter om företagets anställda	100-101	
	S1-7 Uppgifter om medarbetare i den egna arbetskraften som inte är anställda	101	
	S1-8 Kollektivavtalstäckning och social dialog	101	
	S1-9 Mångfaldsindikatorer	101	
	S1-10 Tillräckliga löner	101-102	
	S1-11 Socialt skydd	102	
	S1-13 Mätetal för utbildning och kompetensutveckling	102	
	S1-14 Mätetal för arbetsmiljö	102	
	S1-15 Mätetal för balans mellan arbete och fritid	102	
	S1-16 Ersättningsindikatorer (löneskillnader och total ersättning)	102	
S1-17 Incidenter, anmälningar och allvarliga konsekvenser relaterade till mänskliga rättigheter	102		
ESRS S1: Egen arbetskraft	Strategi		
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	103	
	Personintegritet och datasäkerhet	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	103
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	S1-1 Policyer för den egna arbetskraften	103	
	S1-2 Rutiner för kontakter med den egna arbetskraften och arbetstagarföreträdare	103	
	S1-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem	103	
	S1-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter	104	
	Mål och mätetal		
	S1-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter	104	
ESRS S2: Arbetskraft i värdekedjan	Strategi		
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	104	
	Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	104
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	S2-1 Policyer för arbetskraft i värdekedjan	104	
	S2-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter	104	

Del av ESRS-rapport	ESRS-kodning och rubrik	Sidhänvisning	
ESRS S4: Konsumenter och slutanvändare	Strategi		
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	105	
	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	105	
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	S4-1 Policyer för konsumenter och slutanvändare	105	
	S4-2 Rutiner för kontakter med konsumenter och slutanvändare	105	
	S4-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem	105	
	S4-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter	105-106	
	Mål och mätetal		
	S4-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter	106	
ESRS S4: Konsumenter och slutanvändare	Strategi		
	SBM-2 Intressenters intressen och synpunkter	107	
	SBM-3 Väsentlig påverkan, risker och möjligheter och deras förhållande till strategi och affärsmodell	107	
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	S4-1 Policyer för konsumenter och slutanvändare	107	
	S4-2 Rutiner för kontakter med konsumenter och slutanvändare	107	
	S4-3 Rutiner för gottgörelse och kanaler för att uppmärksamma problem	107	
	S4-4 Åtgärder avseende väsentlig påverkan och strategier för att hantera väsentliga risker och möjligheter	107	
	Mål och mätetal		
	S4-5 Mål för hantering av väsentlig negativ och positiv påverkan samt risker och möjligheter	107	
G - Bolagsstyrningsinformation			
ESRS G1: Affärsetik	Styrning:		
	GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens roll	107	
	Hantering av påverkan, risker och möjligheter		
	IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter	107	
	G1-1 Affärsetiska policyer och företagskultur	107-108	
	G1-3 Förebyggande arbete mot, och upptäckt av, korruption och mutor	108	
	Mål och mätetal		
	G1-4 Fall av korruption och mutor	108	
	ESRS G1: Affärsetik	Styrning:	
		GOV-1 Förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganens roll	109
Hantering av påverkan, risker och möjligheter			
IRO-1 Beskrivning av arbetet för att fastställa och bedöma väsentlig påverkan, risker och möjligheter		109	
G1-3 Förebyggande arbete mot, och upptäckt av, korruption och mutor		109	

För hållbarhetsrapporten 2023 definierar Skandia upplysningarna i tabellen nedan som företagsspecifika.

Upplysning	Kommentar	Sidhänvisning
Företagsspecifika upplysningar		
Förvaltning av kapital för ett hållbart värdeskapande		
Andel och minskning av investeringstillgångar med koppling till fossila bränslen	Avser Skandia Liv (traditionell förvaltning).	97, 114
Andel och ökning av gröna investeringar	Avser Skandia Liv (traditionell förvaltning).	97, 114
Andel ansvarsfulla investeringar av totala livportföljen (inkluderar ansvarsfulla och hållbara investeringar samt lösningsinvesteringar)	Avser Skandia Liv (traditionell förvaltning).	96, 115
Delmängd av de ansvarsfulla investeringarna som även uppfyller Skandias kriterier för att klassas som hållbara investeringar (inkluderar hållbara investeringar och lösningsinvesteringar)	Avser Skandia Liv (traditionell förvaltning).	96, 115
Delmängd av de hållbara investeringarna som även uppfyller Skandias kriterier för att klassas som lösningsinvesteringar	Avser Skandia Liv (traditionell förvaltning).	96, 115
Antal påverkansaktiviteter och bolag där påverkansaktiviteter genomförts under året inom områdena mänskliga rättigheter, miljö och klimat, arbetsvillkor, affärsetik, hållbarhetsstrategi	Omfattar både Skandias livbolag och fondbolag.	96, 114
Totalt antal bolag som utslutits från Skandias investeringar p g a deras negativa konsekvenser för hållbarhet	Omfattar både Skandias livbolag och fondbolag.	96, 114
Antal fonder med hållbarhetsfokus	Omfattar både fonder i fondutbudet för Skandia Link samt Skandias egna fonder.	115
Hållbar arbetsplats (Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering, Arbetsmiljö och hälsa, Kompetensutveckling)		
Utfall frågor i medarbetarundersökning kopplat till Jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering, Arbetsmiljö och hälsa, Kompetensutveckling	Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.	99-100, 116-117
Frisktal: andel medarbetare med max fem sjukdagar vid totalt max tre tillfällen den senaste 12-månadersperioden		100, 117
Produkter och tjänster för ekonomisk trygghet		
Totalavkastning (traditionell förvaltning, femårssnitt)		106
Förbättring inom stress och sömn för de som använder Skandias hälsoförsäkring	Utfall enkätundersökning/uppföljningar genomförda av Sophiahemmet Rehab Center.	106, 116
Användning av Skandias hälsoförsäkring för att förebygga sjukskrivning	Utfall enkätundersökning/uppföljningar genomförda av Sophiahemmet Rehab Center.	106, 116
Kreditförluster bolån (ett års rullande snitt)		106, 116
Kundnöjdhet	SKI Tjänstepension, SKI Försäkring privat, SKI Sparande, SKI Bolån, SKI Bank.	106, 116
Motverka finansiell brottslighet och korruption		
Andel anställda som har signerat Skandias uppförandekod	Avser nyanställda och konsulter som tillträtt sina tjänster under året. Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.	108, 116

Översikt hållbarhetsresultat

Skandias hållbarhetsramverk omfattar fyra prioriterade områden för Skandias hållbarhetsarbete; *Hållbart sparande, Friska företag, Ansvarsfulla banktjänster och Ett hållbart Skandia*. Nedan presenteras utfallet för nyckeltal och indikatorer kopplade till respektive område. För mer detaljer samt ytterligare utfall se verksamhetsavsnitten på sidorna 20-43 samt hållbarhetsrapporten på sidorna 94-109. GRI-index finns på skandia.se/hållbarhet.

Exempel på nyckeltal och indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Hållbart sparande			
Hållbarhetsindex Försäkring Privatkunder (SKI)	Plats 1	Plats 1	Ej tillämpbar: Ny mätning från 2022
Gröna investeringar (livportföljen)			
Andel gröna investeringar i traditionell förvaltning ¹⁾ samt ökning jämfört med 2018-12-31	Cirka 10%, dvs en ökning med cirka 117%	Knappt 8%, dvs en ökning med knappt 70%	Cirka 8%, dvs en ökning med cirka 75%
Andel investeringar i gröna, sociala och hållbara obligationer, av totala ränteportföljen (tredjepartscertifierade och egna bedömningar) - Varav tredjepartscertifierade	Cirka 13%	Cirka 12%	Cirka 12%
Andel investeringar i grön infrastruktur, av totala infrastrukturportföljen	Cirka 24%	Cirka 20%	Cirka 14%
Fossila tillgångar (livportföljen)			
Andel investeringar i tillgångar med koppling till fossila bränslen i traditionell förvaltning ¹⁾ samt minskning jämfört med 2018-12-31	Knappt 2%, dvs en minskning med cirka 50%	Drygt 2%, dvs en minskning med cirka 40%	Knappt 2%, dvs en minskning med cirka 50%
Koldioxidavtryck (livportföljen)²⁾			
Koldioxidavtryck livportfölj, scope 1 och 2 (aktier) i relation till bolagets intäkter, ton CO ₂ e per MSEK (mot index)	8,5 (index: 13,2)	9,5 (index: 18,8)	10,4 (index: 15,3)
Koldioxidavtryck livportfölj, scope 1 och 2 (räntor) i relation till bolagets intäkter, ton CO ₂ e per MSEK (mot index) ³⁾	1,1 (index: 8,2)	2,4 (index: 11,7)	2,7 (index: 19,1)
Påverkansarbete (livbolag och fondbolag)			
Antal bolag där Skandias livbolag och fondbolag har genomfört påverkansaktiviteter inom områdena mänskliga rättigheter, miljö och klimat, arbetsvillkor, affärsetik, hållbarhetsstrategi ⁴⁾	Cirka 600	Cirka 600	Cirka 900
Antal bolagsstämmor och valberedningar som Skandias livbolag medverkat på/i	Bolagsstämmor: 163 Valberedningar: 7	Bolagsstämmor: 146 Valberedningar: 7	Bolagsstämmor: 134 Valberedningar: 4
Exkludering (livbolag och fondbolag)			
Antal bolag på exkluderingslistan per sista december (bolag som uteslutits från Skandias investeringar på grund av deras negativa konsekvenser för hållbarhet) ⁵⁾	138	139	156
Antal stater på exkluderingslistan per sista december (stater som uteslutits från Skandias investeringar) ⁶⁾	37	37	37

¹⁾ Beräkningarna bygger på en egenutvecklad metod för att genomlysna den diversifierade portföljen. Då datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsslag har vissa antaganden och estimat använts. Kriterier för vad som avses med fossila respektive gröna investeringar återfinns i rapporten Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande som finns publicerad på skandia.se/hållbarhet. Minskning av andel gröna investeringar 2022 berodde på skärpta kriterier för vad som definieras som gröna investeringar. Den ökade exponeringen mot fossila bränslen 2022 berodde på ökat värde på befintligt aktieinnehav. Ingen aktiv allokering till denna sektor gjordes.

²⁾ Koldioxidavtrycket visar en ögonblicksbild av hur portföljens klimatpåverkan ser ut. Värdena varierar över tid i takt med att bolagens redovisade utsläpp förändras, men också genom att portföljens sammansättning förändras när tillgångens värde går upp eller ner, samt när portföljens sammansättning förändras.

³⁾ Mätningen avser endast företagsobligationer. För Skandias ränteportfölj saknas ett fullt representativt referensindex, varför det index valts som bäst speglar den typ av tillgångar som ingår.

⁴⁾ Påverkansaktiviteter genomförs av Skandia samt av analysleverantörer och samarbetspartners för Skandias räkning. För fullständig redovisning se skandia.se/hållbarhet.

⁵⁾ Avser exkluderingar som är gemensamma för all kapitalförvaltning inom Skandia. För hållbarhetsfokuserade fonder som marknadsförs av Skandias fondbolag utesluts även investeringar inom konventionella vapen och fossila bränslen. Information om exkluderade bolag finns på skandia.se/hållbarhet.

⁶⁾ Avser stater som inte ansluter sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruption är utbredd på en central nivå. Information om exkluderade stater finns på skandia.se/hållbarhet.

Exempel på nyckeltal och indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Hållbara investeringar (livportföljen)			
Andel ansvarsfulla investeringar av totala livportföljen (inkluderar ansvarsfulla och hållbara investeringar samt lösningsinvesteringar) ⁷⁾	100%	100%	100%
Delmängd av de ansvarsfulla investeringarna som även uppfyller Skandias kriterier för att klassas som hållbara investeringar (inkluderar hållbara investeringar och lösningsinvesteringar) ⁷⁾	34%	32%	36%
Delmängd av de hållbara investeringarna som uppfyller Skandias kriterier för att klassas som lösningsinvesteringar ⁷⁾	13%	12%	12%
Tillgångsslag fastigheter: Andel av Skandia Fastigheter certifierade utifrån Miljöbyggnad eller BREEAM, % av A-temp area ⁸⁾	87%	52%	45%
Tillgångsslag fastigheter: Fastigheternas utsläppintensitet, kg CO ₂ e/m ² A-temp area ⁸⁾	2,7	3,3	3,1
Tillgångsslag fastigheter: Fastigheternas energieffektivitet, kWh/m ² A-temp area ⁸⁾	95	98	103
Tillgångsslag fastigheter: Fastigheternas växthusgasutsläpp (scope 1, 2, 3), ton CO ₂ e per år	22 128	22 100	16 245
Tillgångsslag fastigheter: Andel egenproducerad solenergi i relation till total energiförbrukning	3%	3%	3%
Skandia Link			
Antal fonder med hållbarhetsfokus ⁹⁾ i vårt fondförsäkringsutbud	32	31	25
Antal fonder som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8)	79	73	Ej tillämpbar: Ny mätning från 2022
Antal fonder som har hållbara investeringar som mål (artikel 9)	9	10	Ej tillämpbar: Ny mätning från 2022
Skandias fondbolag			
Antal egna fonder med hållbarhetsfokus ⁹⁾	15	15	13
Antal egna fonder som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8)	23	23	Ej tillämpbar: Ny mätning från 2022
Antal egna fonder som har hållbarhet som mål (artikel 9)	0	0	Ej tillämpbar: Ny mätning från 2022
Antal bolagsstämmor och valberedningar som Skandias fondbolag medverkat på/i	Bolagsstämmor: 171 Valberedningar: 2	Bolagsstämmor: 172 Valberedningar: 1	Bolagsstämmor: 104 Valberedningar: 2

⁷⁾ Hållbarhetspyramiden är Skandias modell för att beskriva livportföljens hållbarhetsegenskaper, utifrån Skandias egna definitioner:

- *Ansvarsfulla investeringar*: Skandias grundkrav på ansvarsfulla investeringar omfattar principer och processer som baseras på internationellt etablerade hållbarhetsnormer och riktlinjer, såsom FN:s Global Compact. Skandia väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag och länder, och Skandia agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som uppvisar brister i sitt ansvar.

- *Hållbara investeringar*: Utöver att uppfylla Skandias grundkrav på ansvarsfulla investeringar gör Skandia investeringar som bedöms bidra till FN:s globala hållbarhetsmål och Parisavtalet.

- *Lösningsinvesteringar*: En delmängd av Skandias hållbara investeringar har en inriktning som syftar till att vara lösningar på FN:s globala hållbarhetsmål och målen i Parisavtalet.

⁸⁾ A-temp är den tempererade arean - den golvarea i temperaturreglerade utrymmen som ska värmas till över 10 grader Celcius.

⁹⁾ Att en fond har hållbarhetsfokus innebär att fonden främjar eller har hållbarhet som mål, samt att hållbarhet bedöms vara avgörande när fonden väljer in och väljer bort investeringar. Fonderna har antingen ett brett fokus på flera miljörelaterade och/eller sociala egenskaper alternativt ett särskilt hållbarhetsrelaterat tema.

Exempel på nyckeltal och indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Ansvarsfulla banktjänster			
Kreditförluster, % av totala bolånestocken	0,018% (ett års rullande snitt fr o m 2023)	0,008% (tre års rullande snitt)	0,004% (tre års rullande snitt)
Andel fonder med hållbarhetsfokus av totalt utbud	20%	17%	13%
Andel sparande i fonder med hållbarhetsfokus av total volym	33%	31%	28%
Kundnöjdhet - SKI (Svenskt Kvalitetsindex)	SKI Bank: Plats 3 SKI Bolån: Plats 3 SKI Sparande: 2	SKI Bank: Plats 2 SKI Bolån: Plats 3 SKI Sparande: 2	SKI Bank: Plats 3 SKI Bolån: Plats 3 SKI Sparande: 3
Friska företag			
Nyttjandegrad av hälsoförsäkringen: Användning av hälsoförsäkringen förebyggande för att undvika sjukskrivning ¹⁰⁾	8 av 10	8 av 10	8 av 10
Förbättring inom stress och sömn (%) för de som använder hälsoförsäkringen ¹⁰⁾	Stress (66%) Sömn (68%)	Stress (66%) Sömn (68%)	Stress (66%) Sömn (68%)
Kundnöjdhet ¹⁰⁾	9 av 10 chefer rekommenderar Skandias hälsoförsäkring Kunderna ger servicen i Hälsoslussen ett högt betyg, 4,5 av 5		
Ett hållbart Skandia			
Affärsetik och motverkande av finansiell brottslighet			
Andel som har signerat uppförandekoden – nyanställda och konsulter som tillträtt sina tjänster under året ¹¹⁾	93%	99%	92%
Bekräftade korruptionsfall samt vidtagna åtgärder (GRI 205-3)	0	0	1
Antal rapporterade visselblåsningar	3	2	1
Hållbar arbetsplats			
eNPS (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾)	54	53	42
Ambassadörskap Hållbarhet (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾ , 5-gradig skala)	4,1	3,9	3,8
Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder (GRI 406)	0	0	1
Mobbning, andel som uppger att de har utsatts (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾)	1,1%	1,3%	1%
Sexuella trakasserier, andel som uppger att de har utsatts (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾)	0%	0,3%	0,1%
Diskriminering, andel som uppger att de har utsatts (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾)	0,9%	1,3%	0,7%
Kvinnor och män har likvärdiga möjligheter (utfall medarbetarundersökning ¹²⁾ , 5-gradig skala)	4,5	4,6	4,6
Könsfördelning (andel kvinnor av totalt antal medarbetare) (GRI 405-1) (se sidan 101 för åldersfördelning)	49%	48%	48%
Könsfördelning i ledande befattningar (andel kvinnor i koncernledningen) (GRI 405-1) (se sidan 101 för åldersfördelning)	40%	43%	43%
Könsfördelning i ledande befattningar (andel kvinnor av totalt antal chefer) (GRI 405-1) (se sidan 101 för åldersfördelning)	43%	39%	39%
Löneskillnader mellan könen ¹³⁾ (Koncernledning)	24%	3%	Utfall saknas
Löneskillnader mellan könen ¹³⁾ (Chefer)	14%	8%	Utfall saknas
Löneskillnader mellan könen ¹³⁾ (Medarbetare)	14%	15%	Utfall saknas

¹⁰⁾ Utfall enkätundersökning/uppföljningar genomförda av Sophiahemmet Rehab Center.

¹¹⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

¹²⁾ Skillnaden mellan män och kvinnors bruttomedelönet uttryckt i procent av bruttomedelönet för män. Löneskillnaden kan variera från -100% till +100% där ett positivt utfall visar på den högre procentuella lönen som män har i jämförelse med kvinnor. Ett negativt utfall skulle visa på den procentuella högre lönen som kvinnor har i jämförelse med män.

Exempel på nyckeltal och indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Personalomsättning	11,4%	12,8%	12%
Total sjukfrånvaro: målnivå <3% (mäts kvartalsvis rullande 12 månader)	3,3%	2,9%	2,5%
Frisktal (andel medarbetare med max fem sjukdagar vid totalt max tre tillfällen senaste 12 månadersperioden) ¹³⁾	73%	76%	78%
Balans mellan krav och förutsättningar (arbetsbelastning) (utfall medarbetarundersökning ¹³⁾ , 5-gradig skala)	4,3	4,3	4,2
Tryggt och bra arbetsklimat (utfall medarbetarundersökning ¹³⁾ , 5-gradig skala)	4,5	4,6	4,5
Möjlighet till utveckling (utfall medarbetarundersökning ¹³⁾ , 5-gradig skala)	4,2	4,2	4,0
Miljöansvar i vår egen verksamhet¹³⁾			
Antal utskrifter (interna + externa) ('000 st)	6 410	7 116	7 853
Avfall (antal ton)	48	47	46
Avfall i relation till 2019 (ökning/minskning)	38% (minskning)	39% (minskning)	40% (minskning)
Återvinningsgrad avfall (materialåtervinning)	85%	86%	87%
IT-återtag (återvinning och återanvändning)	100%	100%	100%
Andel kontorsytor med gröna hyresavtal	89%	89%	89%
Energiförbrukning total (MWh) (fjärrvärme och -kyla, elektricitet)	7 229	7 100	7 565
Elektricitet (MWh)	3 780	3 806	3 949
Varav förnyelsebar (andel av totala elförbrukningen)	98,7%	98,8%	98,8%
Fjärrvärme (MWh)	2 730	2 573	2 922
Totala CO ₂ -utsläpp (antal ton)	806	677	378
Scope 1: CO ₂ -utsläpp (antal ton) (avser utsläpp från Skandias företagsbilar)	2	1	4
Scope 2: CO ₂ -utsläpp (antal ton) (avser utsläpp från Skandias förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla)	177	149	187
Scope 3: CO ₂ -utsläpp (antal ton) (avser utsläpp från Skandias tjänsteresor (flyg, tåg, bil, buss) samt förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla)	627	527	187
Totala CO ₂ -utsläpp i relation till 2019 (ökning/minskning)	56% (minskning)	63% (minskning)	79% (minskning)
Hållbarhet i leverantörskedjan			
Leverantörer som signerat Skandias uppförandekod för leverantörer			
Andel av de 100 största leverantörerna ¹⁴⁾	85%	83%	84%
Andel av totala inköpsvolymen ¹⁴⁾	85%	82%	81%
Samhällsengagemang			
Skandias ekonomiska bidrag till samarbetspartners ¹⁵⁾	43 584 TSEK	41 725 TSEK	52 488 TSEK

¹³⁾ Avser Skandiakoncernen exklusive Skandia Fastigheter och Sophiahemmet Rehab Center.

¹⁴⁾ Avser leverantörer och inköpsvolymerna för Skandias livbolag, Skandiabanken, Skandias fondbolag, Skandias kapitalförvaltningsbolag samt Försäkringsaktiebolaget Skandia.

¹⁵⁾ Redovisade belopp härrör från Skandia, Skandias stiftelser och Skandias ideella fonder (där spararna aktivt valt att en del av kapitalet ska återinvesteras i samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete samt cancerforskning).

Femårsöversikt, koncernen

Resultat, MSEK	2023	2022	2021	2020	2019
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	1 417	1 308	1 258	1 183	1 168
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	27 698	31 682	30 687	26 255	33 689
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen ^{1,5)}	30 477	-30 689	90 141	17 986	47 305
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-1 402	-1 111	-895	-931	-852
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ^{1,6)}	-19 012	-17 014	-16 847	-15 786	-13 528
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ^{1,6)}	-22 961	36 000	-980	-15 301	-26 167
Återbäring och rabatter ¹⁾	-2 006	-1 728	-1 239	-1 132	-991
Försäkringsrörelsens tekniska resultat ^{1,5,6)}	13 500	17 574	101 691	9 635	40 179
Årets resultat ^{5,6)}	10 289	15 863	98 606	8 331	37 880
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar ¹⁾	615 192	595 823	624 449	535 086	525 234
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken ¹⁾	179 473	165 750	202 210	173 248	170 110
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ^{1,6)}	291 371	267 646	303 708	299 830	284 560
Konsolideringskapital ^{3,5,6)}	325 753	331 410	330 228	241 705	245 667
-varav redovisat eget kapital ^{3,5,6)}	290 619	296 529	295 387	207 040	210 405
-varav uppskjuten skatt ^{5,6)}	9 145	9 200	9 518	8 095	8 317
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	25 989	25 681	25 323	26 570	26 945
Kollektivt konsolideringskapital ²⁾	26 784	18 399	77 510	49 197	46 002
Kapitalbas för gruppen ⁴⁾	290 074	294 992	297 134	208 247	210 838
Solvenskapitalkrav för gruppen ⁴⁾	163 595	152 908	83 852	65 366	63 957
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet ⁴⁾	290 074	294 992	297 134	208 247	210 838
Kapitalkrav för det finansiella konglomeratet ⁴⁾	163 595	152 908	83 852	65 366	63 957

¹⁾ Koncernen exklusive den avvecklade danska verksamheten för 2019.

²⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

³⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (67 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet. Siffran för 2019 har justerats för detta.

⁴⁾ Konsolideringsmetoden enligt Solvens 2 tillämpas vid beräkning av kapitalkrav och kapitalbas, både för gruppen och det finansiella konglomeratet. Skandias livbolag har fram till den 29 september 2022 valt att tillämpa en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag, varmed äldre bestämmelser (Solvans 1) använts för tjänstepensionsverksamheten medan övrig livförsäkring beräknats enligt Solvens 2. Från och med den 30 september 2022 tillämpas Solvens 2-regelverket för hela försäkringsverksamheten (full Solvens 2). I femårsöversikten redovisas därmed kapitalkraven som en sammansättning av kapitalkravet för respektive verksamhet till och med 2021 och enligt full Solvens 2 från och med 2022.

⁵⁾ En omräkning av 2020 gjordes i samband med att Skandia ändrade redovisningsprincip till så kallad lagbegränsad koncernredovisning per den 31 december 2021.

⁶⁾ En omräkning av 2021 gjordes till följd av ändrad redovisningsprincip för förmånsbestämda pensionsplaner för egen personal per den 31 december 2022.

Nyckeltal, procent	2023	2022	2021	2020	2019
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ¹⁾	99	85	71	79	73
Driftskostnadsprocent ²⁾	17	16	16	15	15
Totalkostnadsprocent ³⁾	116	101	87	94	88
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{4,12,13)}	0,43	0,42	0,40	0,72 (0,42)	0,44
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ^{5,6)}	2,2	1,6	3,0	2,0	2,7
Totalavkastning ^{5,6)}	5,4	-5,1	18,0	3,8	11,0
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ^{6,7)}	104	102	114	110	110
Solvensgrad ^{6,8)}	201	212	201	171	175
Bankverksamhet					
Kreditförlustnivå i procent ⁹⁾	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01
Total kapitalrelation ¹⁰⁾	20,8	20,4	20,8	20,7	21,9
Kärnprimärkapitalrelation ¹¹⁾	19,2	18,6	18,8	18,5	19,5

¹⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

²⁾ Skadeförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

³⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁴⁾ Livförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till genomsnittliga placeringstillgångar.

⁵⁾ Se not 49.

⁶⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

⁷⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁸⁾ Förhållandet mellan moderbolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

⁹⁾ Kreditförluster i förhållande till utlåning till allmänheten exklusive placering hos Riksgälden.

¹⁰⁾ Kapitalbas i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med den 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska bolåneexponeringar direkt i Pelare 1.

¹¹⁾ Kärnprimärkapital i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med den 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska bolåneexponeringar direkt i Pelare 1.

¹²⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader 2020 om 2 068 MSEK.

¹³⁾ En omräkning av 2021 gjordes till följd av ändrad redovisningsprincip för förmånsbestämda pensionsplaner för egen personal per den 31 december 2022.

Femårsöversikt, moderbolaget

Resultat, MSEK	2023	2022	2021	2020	2019
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	27 617	31 589	30 596	26 162	33 597
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	31 346	-32 323	91 982	19 175	46 060
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-18 875	-16 919	-16 746	-15 931	-13 693
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-22 961	36 000	-979	-15 175	-26 204
Återbäring och rabatter	-2 006	-1 728	-1 239	-1 132	-991
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	12 830	14 345	101 570	9 021	36 831
Årets resultat	9 914	13 240	100 439	8 278	36 517
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ¹⁾	614 172	594 136	626 434	541 781	530 738
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	289 129	265 764	301 940	301 599	286 476
Konsolideringskapital ²⁾	290 579	295 654	296 561	208 969	212 806
-varav redovisat eget kapital ²⁾	264 269	269 768	270 896	182 201	185 670
-varav obeskattade reserver	—	—	—	—	—
-varav uppskjuten skatt	321	205	342	198	191
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	25 989	25 681	25 323	26 570	26 945
Kollektivt konsolideringskapital	26 784	18 399	77 510	49 197	46 002
Kapitalbas för företaget ³⁾	290 687	295 604	298 972	210 268	212 540
- varav primärkapital	290 687	295 604	298 972	210 268	212 540
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minimikapitalkrav för företaget ³⁾	38 883	36 298	15 737	12 082	11 435
Solvenskapitalkrav för företaget ³⁾	155 532	145 191	62 949	48 327	45 739
Nyckeltal, procent					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{4,8)}	0,40	0,39	0,36	0,81 (0,40)	0,41
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ^{4,8)}	0,43	0,42	0,39	0,84 (0,43)	0,44
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁵⁾	2,2	1,6	3,0	2,0	2,7
Totalavkastning ⁵⁾	5,4	-5,1	18,0	3,8	11,0
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ⁶⁾	104	102	114	110	110
Solvensgrad ⁷⁾	201	212	201	171	175

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (67 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet.

³⁾ Skandias livbolag har fram till den 29 september 2022 valt att tillämpa en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag, varmed äldre bestämmelser (Solvens 1) använts för tjänstepensionsverksamheten medan övrig livförsäkring beräknats enligt Solvens 2. Från och med den 30 september 2022 tillämpas Solvens 2-regelverket för hela försäkringsverksamheten (full Solvens 2). I femårsöversikten redovisas därmed kapitalkraven som en sammansättning av kapitalkravet för respektive verksamhet till och med 2021 och enligt full Solvens 2 från och med 2022.

⁴⁾ Driftskostnader, exklusive respektive inklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

⁵⁾ Se not 49.

⁶⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁷⁾ Förhållandet mellan totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

⁸⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader 2020 om 2 068 MSEK.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 9 914 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	-691
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	10 414
Sjukförsäkring	58
Premiebefrielseförsäkring	35
Grupplivförsäkring	93
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	5
Totalt	9 914

Styrelsen föreslår bolagsstämman att besluta att konsolideringsfondens medel får användas för slutlig tilldelning i enlighet med Skandias försäkringstekniska riktlinjer och övriga interna regler om överskottshantering, under förutsättning att solvens- och minimikapitalkrav efterlevs. Det omfattar exempelvis utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, premierabatt, kontantutbetalning samt överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp. Styrelsen föreslår att bolagsstämman bemyndigar styrelsen att i enlighet med detta använda konsolideringsfondens medel.

Resultatanalys, moderbolaget

MSEK	Direkt försäkring i Sverige						
	Totalt	Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring ¹⁾	27 617	597	25 112	710	260	604	334
Kapitalavkastning, intäkter	21 501	679	20 393	233	74	73	49
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	18 886	657	17 697	290	91	90	61
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) ²⁾	-18 875	-419	-17 391	-331	-148	-408	-178
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-22 961	-1 732	-21 224	-4	0	-6	5
Återbäring och rabatter	-2 006	-83	-982	-510	-139	-107	-185
Driftskostnader	-2 291	-27	-1 947	-144	-44	-87	-42
Kapitalavkastning, kostnader	-9 041	-293	-8 528	-120	-38	-37	-25
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	12 830	-621	13 130	124	56	122	19
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	12 830	-621	13 130	124	56	122	19
Bokslutsdispositioner	—	—	—	—	—	—	—
Resultat före skatt	12 830	-621	13 130	124	56	122	19
Aktuell skatt	-2 799	-67	-2 716	-8	-3	-3	-2
Uppskjuten skatt	-117	-3	—	-58	-18	-26	-12
Årets resultat	9 914	-691	10 414	58	35	93	5
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)							
Livförsäkringsavsättning	285 534	11 255	274 097	37	0	133	12
Avsättning för oreglerade skador	3 595	97	193	2 064	448	73	720
	289 129	11 352	274 290	2 101	448	206	732

MSEK	Direkt försäkring i Sverige						
	Totalt	Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringsstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)							
Villkorad återbäring	1 557	—	1 557	—	—	—	—
	1 557	—	1 557	—	—	—	—
TOTALT ÅTERBÄRINGSMEDEL FÖRE ÅRETS RESULTAT	254 422	8 264	236 594	5 024	1 790	1 966	784
Verksamhetsgrenen avser kollektivavtalade tjänstepensioner för anställda inom Skandia-koncernen med mera, enligt nedan.							
Livförsäkringsavsättning	5 235	5 235	—	—	—	—	—
Konsolideringsfond efter årets resultat	4 553	4 553	—	—	—	—	—

Noter till resultatanalys för moderbolaget

¹⁾ Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)

MSEK	Totalt	Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Premieinkomst	27 623	597	25 116	711	260	605	334
Premier för avgiven återförsäkring	-6	0	-4	-1	0	-1	0
	27 617	597	25 112	710	260	604	334

²⁾ Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)

MSEK	Totalt	Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Utbetalda försäkringsersättningar							
Före avgiven återförsäkring	-18 932	-441	-17 341	-421	-136	-403	-190
Återförsäkrades andel	—	—	—	—	—	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador							
Före avgiven återförsäkring	57	22	-50	90	-12	-5	12
Återförsäkrades andel	—	—	—	—	—	—	—
	-18 875	-419	-17 391	-331	-148	-408	-178

Räkenskaper

Finansiella rapporter

Resultaträkning	125
Rapport över totalresultat	127
Balansräkning	128
Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen	130
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget	131

Noter

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	132
2 Risker och riskhantering	139

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen	150
4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning	150
5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	150
6 Utbetalda försäkringsersättningar	151
7 Återbäring och rabatter	151
8 Driftskostnader	151
9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning	152
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	152
11 Övriga tekniska intäkter och kostnader	152
12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning	152
13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning	152
14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet	153
15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner	155
16 Övriga kostnader	155
17 Skatt	156
18 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	157

Noter till balansräkning

19 Immateriella tillgångar	158
20 Byggnader och mark	159
21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	161
22 Aktier och andelar	163
23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	163
24 Derivat	164
25 Tillgångar för villkorad återbäring	165
26 Fondförsäkringstillgångar	165
27 Övriga fordringar	165
28 Avsättning för skatter	165
29 Förutbetalda anskaffningskostnader	166
30 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	166
31 Eget kapital	167
32 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring	167
33 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	168
34 Villkorad återbäring	169
35 Fondförsäkringsåtaganden	169
36 Pensioner och liknande förpliktelser	170
37 Övriga avsättningar	170
38 Skulder avseende direkt försäkring	171
39 Övriga skulder	171
40 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	171
41 Ställda och erhållna säkerheter	171
42 Eventualförpliktelser och åtaganden	172
43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	173
44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal	181

Övriga upplysningar

45 Leasing	183
46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	184
47 Upplysningar närstående	190
48 Andelar i andra företag	191
49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	192
50 Händelser efter balansdagen	193
51 Förslag till vinstdisposition	193

Resultaträkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2023	2022	2023	2022
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)		1 417	1 308	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		63	40	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)		-1 402	-1 111	—	—
Driftskostnader	8	-235	-215	—	—
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-157	22	—	—
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst	3	27 704	31 691	27 623	31 598
Premier för avgiven återförsäkring		-6	-9	-6	-9
		27 698	31 682	27 617	31 589
Kapitalavkastning, intäkter	4	24 549	37 431	21 501	34 451
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	18 886	—	18 886	—
Intäkter från investeringsavtal		937	998	—	—
Övriga tekniska intäkter	11	1 866	1 578	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	6	-19 068	-17 413	-18 932	-17 291
Återförsäkrarens andel		—	21	—	21
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		56	378	57	351
		-19 012	-17 014	-18 875	-16 919
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning					
Före avgiven återförsäkring		-23 422	35 825	-23 422	35 825
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk					
Villkorad återbäring		461	175	461	175
		-22 961	36 000	-22 961	36 000
Återbäring och rabatter	7	-2 006	-1 728	-2 006	-1 728
Driftskostnader	8	-3 342	-3 275	-2 291	-2 274
Kapitalavkastning, kostnader	9	-11 078	-3 215	-9 041	-3 640
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-1 880	-64 905	—	-63 134
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		13 657	17 552	12 830	14 345

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2023	2022	2023	2022
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-157	22	—	—
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		13 657	17 552	12 830	14 345
Kapitalavkastning intäkter	12	253	88	—	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		140	0	—	—
Kapitalavkastning kostnader	13	-1	-3	—	—
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		-1	-218	—	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-63	-40	—	—
Resultat från bankverksamhet	14	612	463	—	—
Resultat övriga rörelsedrivande enheter	15	71	66	—	—
Övriga kostnader	16	-615	-615	—	—
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		13 896	17 315	12 830	14 345
Bokslutsdispositioner		—	—	—	—
RESULTAT FÖRE SKATT		13 896	17 315	12 830	14 345
Avkastningsskatt och kupongskatt	17	-3 388	-1 449	-2 799	-1 178
Skatt på årets resultat	17	-219	-3	-117	73
ÅRETS RESULTAT		10 289	15 863	9 914	13 240
Årets resultat hänförligt till					
- försäkringstagarna		10 252	15 874	9 914	13 240
- kapitalandelsägarna		11	-20	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande		26	9	—	—

Rapport över totalresultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
ÅRETS RESULTAT	10 289	15 863	9 914	13 240
Övrigt totalresultat				
Poster som har omklassificerats eller kan omklassificeras till periodens resultat				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Omklassificering till resultaträkningen vid avyttring	-4	-2	—	—
Orealiserade värdeförändringar	18	-58	—	—
Skatter hänförligt till värdeförändringar	-3	13	—	—
	11	-47	—	—
Övrigt totalresultat efter skatt	11	-47	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	10 300	15 816	9 914	13 240
Årets totalresultat hänförligt till				
- försäkringstagarna	10 263	15 827	9 914	13 240
- kapitalandelsägarna	11	-20	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande	26	9	—	—

Balansräkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2023	31 dec 2022	31 dec 2023	31 dec 2022
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	19	1 844	2 459	—	—
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	20	66 775	67 060	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	21	21	19	47 083	45 234
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	22	241 950	242 603	241 864	242 523
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23	258 723	241 247	251 513	236 007
Lån		6 060	5 967	6 060	5 765
Derivat	24	7 360	2 686	7 360	2 686
Återköpstransaktioner		34 303	36 241	34 303	36 241
		615 192	595 823	588 183	568 456
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk					
Tillgångar för villkorad återbäring	25	17 973	17 754	—	—
Fondförsäkringstillgångar	26	161 500	147 996	—	—
		179 473	165 750	—	—
Tillgångar i bankverksamhet					
	14	115 028	105 988	—	—
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		248	260	63	113
Övriga fordringar	27	3 495	4 693	2 682	4 580
		3 743	4 953	2 745	4 693
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar		79	82	56	63
Kassa och bank		13 800	10 640	13 495	10 413
Aktuell skattefordran	28	26	193	11	27
Uppskjuten skattefordran	28	361	310	52	8
		14 266	11 225	13 614	10 511
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		1 442	1 141	1 401	1 121
Förutbetalda anskaffningskostnader	29	171	175	—	—
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30	1 978	1 880	153	144
		3 591	3 196	1 554	1 265
TOTALT TILLGÅNGAR		933 137	889 394	606 096	584 925

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2023	31 dec 2022	31 dec 2023	31 dec 2022
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	31				
Konsolideringsfond		254 422	256 594	254 422	256 594
Andra fonder		-46	-57	—	—
Balanserad vinst		19 935	17 301	—	—
Årets resultat		10 252	15 874	9 914	13 240
Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare		5 776	6 544	—	—
Innehav utan bestämmande inflytande		321	330	—	—
Årets resultat, innehav utan bestämmande inflytande		26	9	—	—
		290 686	296 595	264 336	269 834
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker, skadeförsäkring		384	333	—	—
Livförsäkringsavsättningar	32	285 534	262 112	285 534	262 112
Avsättning för oreglerade skador	33	5 453	5 201	3 595	3 652
		291 371	267 646	289 129	265 764
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk					
Villkorad återbäring	34	19 535	19 774	1 557	2 017
Fondförsäkringsåtaganden	35	161 600	148 016	—	—
		181 135	167 790	1 557	2 017
Andra avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	36	288	288	29	28
Aktuell skatt	28	359	211	74	—
Uppskjuten skatt	28	9 513	9 522	373	213
Övriga avsättningar	37	327	193	196	59
		10 487	10 214	672	300
Skulder i bankverksamhet					
	14	109 202	100 656	—	—
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	38	1 859	1 564	1 247	1 038
Skulder avseende återförsäkring		4	4	4	4
Derivat	24	1 399	3 475	1 399	3 475
Återköpstransaktioner		34 303	36 245	34 303	36 245
Övriga skulder	39	11 293	3 837	12 976	5 802
		48 858	45 125	49 929	46 564
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
	40	1 398	1 368	473	446
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		933 137	889 394	606 096	584 925

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

MSEK	Konsolideringsfond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Eget kapital hänförligt till kapitalandels-ägare ¹⁾	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt Eget kapital
2022								
Ingående balans 1 jan 2022	170 523	-10	19 774	97 973	288 260	6 846	347	295 453
Vinstdisposition 2022	100 439	—	-2 466	-97 973	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	-17	-17
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	-282	—	-282
lanspråktagen konsolideringsfond	-14 368	—	—	—	-14 368	—	—	-14 368
Övrigt ²⁾	—	—	-7	—	-7	—	—	-7
Årets resultat	—	—	—	15 874	15 874	-20	9	15 863
Övrigt totalresultat före skatt	—	-60	—	—	-60	—	—	-60
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	13	—	—	13	—	—	13
Årets totalresultat	—	-47	—	15 874	15 827	-20	9	15 816
Utgående balans 31 dec 2022	256 594	-57	17 301	15 874	289 712	6 544	339	296 595
2023								
Ingående balans 1 jan 2023	256 594	-57	17 301	15 874	289 712	6 544	339	296 595
Vinstdisposition 2023	13 240	—	2 634	-15 874	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	-18	-18
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	-779	—	-779
lanspråktagen konsolideringsfond	-15 412	—	—	—	-15 412	—	—	-15 412
Årets resultat	—	—	—	10 252	10 252	11	26	10 289
Övrigt totalresultat före skatt	—	14	—	—	14	—	—	14
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	-3	—	—	-3	—	—	-3
Årets totalresultat	—	11	—	10 252	10 263	11	26	10 300
Utgående balans 31 dec 2023	254 422	-46	19 935	10 252	284 563	5 776	347	290 686

¹⁾ Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare avser kapitalandelslån emitterade av bolag inom Skandias fastighetskoncern vilka har klassificerats som egetkapitalinstrument; detta då låntagarna har rätt att ta del av bolagens resultat, både positiva och negativa. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via koncernbolaget Thule Fund SICAV S.A., SICAV-SIF.

²⁾ Posten är hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner i Skandias fastighetskoncern.

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

MSEK	Konsolideringsfond	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna
2022			
Ingående balans 1 jan 2022	170 523	100 439	270 962
Vinstdisposition 2022	100 439	-100 439	—
lanspråktagen konsolideringsfond	-14 368	—	-14 368
Årets resultat	—	13 240	13 240
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	13 240	13 240
Utgående balans 31 dec 2022	256 594	13 240	269 834
2023			
Ingående balans 1 jan 2023	256 594	13 240	269 834
Vinstdisposition 2023	13 240	-13 240	—
lanspråktagen konsolideringsfond	-15 412	—	-15 412
Årets resultat	—	9 914	9 914
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	9 914	9 914
Utgående balans 31 dec 2023	254 422	9 914	264 336

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

- Allmän information
- Grund för årsredovisningens upprättande
- Ändrade redovisningsprinciper
- Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter
- Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
- Koncernredovisning
- Uppställningsform i resultat- och balansräkning
- Utländsk valuta
- Över- och underskottshantering i moderbolaget
- Placeringsstillgångar
- Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken
- Finansiella instrument i bankverksamheten
- Försäkringsavtal och finansiella avtal
- Pensioner för egen personal
- Leasing
- Skatt
- Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person

1. Allmän information

Denna årsredovisning och koncernredovisning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnumret 516406-0948 avser perioden 1 januari 2023-31 december 2023. Skandia har sitt säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Den 26 mars 2024 har denna årsredovisning godkänts för utfärdande av styrelsen i Skandia. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på den ordinarie bolagsstämman som ska hållas den 6 maj 2024.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Skandias koncernredovisning är upprättad i enlighet med 7 kap. 1–4 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23). Detta innebär att Skandia tillämpar så kallad lagbegränsad koncernredovisning, med vilken menas att samtliga av EU godkända IFRS och tillhörande uttalanden från IFRS Interpretations Committee tillämpas med de tillägg och begränsningar som följer av svensk lag. Vidare tillämpas även RFR 1, Rådet för finansiell rapportering, ”Kompletterande redovisningsnormer för koncerner”. I moderbolaget tillämpas lagbegränsad IFRS enligt RFR 2 ”Redovisning för juridiska personer” vilket innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas med de tillägg och begränsningar som följer av svensk lag. De skillnader detta innebär för moderbolaget beskrivs i berörda avsnitt nedan.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna för både moderbolaget och koncernen presenteras i svenska kronor avrundat till närmaste miljonalt. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

3. Ändrade redovisningsprinciper

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsåret 2023

IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

IASB har publicerat ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter där tidigare krav att upplysa om betydande redovisningsprinciper har ersatts med krav att lämna upplysningar om väsentlig information om redovisningsprinciper. Information om redovisningsprinciper förväntas vara väsentlig om användare av de finansiella rapporterna behöver den för att förstå annan väsentlig information samt att utelämnande eller fördunkling av informationen kan påverka de beslut som de primära användarna av de finansiella rapporterna fattar. Syftet är att förbättra

kommunikationen i de finansiella rapporterna genom att säkerställa mer företagsanpassade upplysningar, färre irrelevanta upplysningar, eller att i vart fall oväsentlig information inte döljer väsentlig information. En genomgång har gjorts av redovisningsprinciperna i Skandia vilken resulterat i att vissa mindre relevanta redovisningsprinciper har tagits bort.

IAS 12 Inkomstskatter

Ett tillfälligt, obligatoriskt undantag från reglerna om redovisning av uppskjuten skatt har införts för skatter som kommer av Tilläggsskatt för företag i stora koncerner som träder i kraft 1 januari 2024. Undantaget i IAS 12 träder i kraft 1 januari 2023. Skandia har att tillämpa regelverket på grund av storleken på koncernens konsoliderade intäkter. I syfte att de ömsesidiga livbolagens resultat inte ska bli föremål för ytterligare beskattning har lagstiftaren infört en justeringspost för resultat som förs mot konsolideringsfond i regelverket. Vidare omfattas Skandia av ett undantag, på grund av koncernens begränsade utlandsverksamhet, vilket gör att eventuell tilläggsskatt sätts till noll de första fem åren.

IFRS 17 Försäkringsavtal

Den 1 januari 2023 trädde IFRS 17 Försäkringsavtal ikraft och har ersatt IFRS 4 Försäkringsavtal. IFRS 17 innebär förändringar av hur försäkringsavtal värderas, redovisas samt presenteras. Den 15 mars 2022 beslutade Finansinspektionen om ändring i FFFS 2019:23 om att IFRS 17 inte bör tillämpas varken i juridisk person eller i koncernredovisning för försäkringsföretag som tillämpar lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen. Det innebär att standarden inte tillämpas i Skandia.

Övriga nya och ändrade standarder och tolkningar från 2023 har inte haft någon väsentlig påverkan på Skandias finansiella rapporter.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2024 eller senare

Företagsledningens bedömning är att övriga ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas första gången.

4. Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter

Den värderingsgrund som har använts vid upprättandet av koncernredovisningen är huvudsakligen värdering till verkligt värde med undantag för en mindre del tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Dessa består främst av bankens tillgångar och skulder i form av utlåning, inlåning samt emitterade värdepapper. De försäkringstekniska avsättningarna nuvärdesberäknas och dessa beräkningar baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

5. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisningen måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Immateriella tillgångar
- Byggnader och mark
- Onoterade värdepapper
- Fondinnehav
- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Förutbetalda anskaffningskostnader
- Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Immateriella tillgångar

Den avskrivningstid som används på de aktiverade anskaffningskostnaderna bygger på antaganden om nyttjandeperiod. Vid bedömningen av om en eventuell nedskrivning behöver göras beräknas återvinningsvärdet på investeringen. Detta beräknas med hjälp av olika antaganden och bedömningar som till exempel marknadsförändringar och driftskostnader, se not 19.

Byggnader och mark

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direkt avkastningskrav och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna, se not 20.

Onoterade värdepapper

Vid värdering av finansiella instrument som saknar noterade priser på en väl fungerande marknad måste vedertagna värderingsmodeller användas. Dessa bygger på såväl antaganden, om till exempel jämförbarhet, som uppskattningar och marknadsparametrar. Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

Fondinnehav

Vid fastställandet av om större fondinnehav ska betraktas som dotterföretag, och därmed konsolideras i koncernen, ska möjligheten till inflytande bedömas. Där bedömningen är att bestämmande inflytande saknas redovisas innehaven som ett fondinnehav och inte som dotterföretag. Skillnaden i koncernens balans- och resultaträkning om en annan bedömning av inflytande medför konsolidering är immateriell. Om Skandia äger andelar i någon av koncernens egna fonder är Skandias bedömning avseende dessa investeringar att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav överstigande 35 procent av fondförmögenheten.

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

För att bestämma vad som anses vara ett finansiellt avtal respektive ett försäkringsavtal måste bolaget ta ställning till vad som anses vara en signifikant försäkringsrisk, se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av livförsäkringsavsättningarna innehåller flera bedömningar och antaganden. Antaganden görs om bland annat länglevnad/dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning men har anpassats till Skandia utifrån koncernens erfarenheter. Avgiftsantaganden innebär en bedömning av framtida kostnadsutveckling samt framtida tillväxt på kapitalet och löptid. Dessa antaganden bygger på bolagets erfarenheter. För känslighetsanalys se vidare i not 2.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående avtal under den förväntade löptiden för avtalen. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat-effekt. Se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

En avvikande uppställning av resultaträkningen har valts i koncernen, där framför allt banken, men även övriga rörelsedrivande dotterbolag, redovisas på separat rad med tillhörande noter då detta bedöms ge en tydligare och mer transparent bild av försäkringsverksamheten respektive övrig verksamhet i koncernen. Av samma skäl redovisas även bankens tillgångar och skulder på egna rader i balansräkningen.

6. Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Det bestämmande inflytandet definieras som att ha kontroll över företaget, att ha del i rörlig avkastning från företaget och att kunna använda sin kontroll till att påverka avkastningen förutsatt att ägarandelar finns. I koncernens resultaträkning redovisas som ”Andel i intresseföretags resultat” koncernens andel i intresseföretagets nettoresultat efter skatt i den icke-tekniska kapitalavkastningen. Koncernen har ett joint venture där innehavet redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar. Inom Kapitalförvaltningen finns investeringar där moderbolaget innehar mer än 20 procent av rösterna. Dessa investeringar förvaltas av externa förvaltare och Skandia har inget inflytande över investeringsstrategier eller avkastning. Även dessa innehav redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar.

7. Uppställningsform i resultat- och balansräkning

I koncernens balansräkning inkluderas Skandias samtliga dotterbolag på respektive rad med undantag för Skandiabanken AB (publ). Bankens tillgångar respektive skulder, eliminerade för koncerninterna poster, redovisas på egna rader i balansräkningen benämnda Tillgångar respektive Skulder i bankverksamheten. I resultaträkningen redovisas bankens resultat före skatt på en egen rad i det icke-tekniska resultatet. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter. I Rapport över totalresultatet inkluderas banken rad för rad. I raden Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet redovisas nettoresultatet före skatt för Skandikon Administration AB, Skandikon Pensionsadministration AB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB, Skandia Investment Management AB, Sophiahemmet Rehab Center AB samt Skandia Brands AB. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter.

8. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta samt icke-monetära poster i utländsk valuta som värderas till verkligt värde, räknas om till den funktionella valutan med balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas netto i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Aktier i koncernföretag värderas till valutakursen vid investeringstidpunkten.

9. Över- och underskottshantering i moderbolaget

Det över- respektive underskott som uppstår i produkterna förs till konsolideringsfonden. Hur resultatet uppstår redovisas i resultatanalysen i årsredovisningen. I första hand används konsolideringsfonden för att täcka underskott och i andra hand får fonden utnyttjas för återbäring till våra försäkringstagare. En preliminär fördelning av överskottet görs med återbäringsränta inom verksamheten för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv. Det blir slutligen tilldelat vid utbetalningstillfället med stöd av bolagsstämmans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbäring och minskar då konsolideringsfonden. För bolagets verksamhet för sjukförsäkring samt för sådan livförsäkring som saknar sparmoment fördelas överskottet genom premierabatter för försäkringarna inom det aktuella försäkringsområdet.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

10. Placeringsstillgångar

Placeringsstillgångar utgörs av Byggnader och mark, Placeringar i koncernföretag och Andra finansiella placeringsstillgångar. Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i, respektive upphör att redovisas i, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Motpartens fordran eller skuld redovisas mellan affärsdagen och likviddagen brutto under posten Övriga skulder eller Övriga fordringar. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen per likviddag. Tillgångarna upphör att redovisas i balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena upphör eller om samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av dem, i allt väsentligt överförs till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när åtagandet upphör. Finansiella tillgångar och skulder nettoredo visas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. För klassificering och redovisning av finansiella instrument i Skandiabanken AB (publ) se avsnitt 12.

Byggnader och mark

Samtliga koncernens fastigheter redovisas enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Samtliga är klassificerade som förvaltningsfastigheter då de innehas för att inbringa hyresintäkter eller värdeste gring eller en kombination av dessa. Fastigheterna värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Verkligt värde fastställs vid varje kvartalsskifte genom en extern värdering. Värderingsföretagen använder sig av en kassaflödesbaserad modell kompletterad med en ortsprisanalys för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en relevant jämförelseperiod. Se vidare i not 20. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Placeringar i koncernföretag

Aktier i koncernföretag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Om värdet bedöms öka igen återförs nedskrivningen via resultaträkningen. Se vidare i not 21.

Finansiella instrument i försäkringsrörelsen

Klassificering

Skandia klassificerar sina finansiella instrument i olika kategorier vilka bestämmer hur instrumenten värderas och redovisas efter anskaffningstidpunkten. Klassificeringen bestäms utifrån affärsmodell för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta.

Tillgångarna och skulderna klassificeras enligt nedan:

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. I denna kategori ingår kassa, fondlikvidfordringar samt fondlikvidskulder och leverantörsskulder. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används det nominella beloppet då fordringarna respektive skulderna har mycket kort löptid.
- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. I dessa ingår finansiella instrument på tillgångssidan och skuldsidan, våra Placeringsstillgångar. Kategorin delas in i två underkategorier. I den ena, "Obligatoriskt", återfinns de tillgångar som per automatik ska redovisas här. Det innefattar hela livbolagets portfölj där affärsmodellen kräver detta samt koncernens övriga derivat och aktier. I

denna kategori återfinns även de tillgångar där försäkringstagaren bär placeringsrisken. Den andra, "Som bestämts tillhöra kategorin" består av tillgångarna där Skandia initialt har valt denna klassificering då detta minskar inkonsekvenser i redovisningen (verkligt värde option). Här redovisas Skandia AB:s värdepappersportfölj.

Finansiella skulder som avser åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin "Som bestämts tillhöra kategorin" då detta eliminerar den mismatch som annars skulle uppstå med därtill hörande fond- och depåförsäkrings tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdering

Vid värdering till verkligt värde klassificeras varje innehav in i en av tre värderingsnivåer:

- Nivå 1 - värdering till noterade priser på en aktiv marknad för samma instrument.
- Nivå 2 - värdering som bygger på observerbara marknadsnoteringar på en aktiv marknad för liknande instrument vilket i Skandia inkluderar värdering till noterade kurser på en mindre aktiv marknad.
- Nivå 3 - värdering som bygger på antaganden och bedömningar samt, om det finns lämpliga sådana, observerbara marknadsnoteringar.

Med noterade priser på en aktiv marknad menar Skandia att noterade priser finns lättillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor. Finns ingen aktiv marknad används olika värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt bygger på observerbara marknadsnoteringar.

Noterade aktier

Aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats beräknas försäljningsvärdet med senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs på balansdagen.

Onoterade aktier

Onoterade aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Innehav i onoterade aktier sker främst via så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder och kreditfonder. Värderingen görs av respektive förvaltare. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna och görs i enlighet med branschpraxis som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820.

En förvaltare kan välja en eller en kombination av flera metoder för att värdera sina innehav såsom:

- marknadsbaserad metod – jämförelsevärdering med hjälp av multiplar. För att bestämma en lämplig och rimlig multipel används multiplar för liknande noterade företag samt priser för vilka liknande onoterade bolag har bytt ägare. De vanligaste vinstmultiplarna som används är P/E (Price / Earnings), EV/EBIT (Enterprise value / Earnings Before Interest and Tax) and EV/EBITDA (Enterprise value / Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization). Multiplar justeras även för skillnader i risk, vinsttillväxt med mera.
- inkomstbaserad metod – diskonterade kassaflöden. Metoden används där andra metoder inte kan appliceras till exempel när det saknas jämförbara företag som kan värderas med hjälp av multiplar eller när priset för nyligen gjord investering inte kan användas för att företaget och marknaden har förändrats.
- kostnadsbaserad metod – priset på en nyligen genomförd transaktion.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Värdering av kreditfonder baseras på värdering av underliggande krediter. Värderingar kan baseras på olika metoder såsom:

- modellprismetod – baseras på indata som inte är noterade priser men som är observerbara. Metoden använder till exempel parametrar för jämförbara bolag/lån, rating samt nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden.
- private equitymetoden – värdering av lån baseras på olika parametrar såsom på finansiell utveckling av bolaget, liknande lån och obligationer.

Då värderingen av fonderna kan ha eftersläpning på upp till tre månader justeras värdet på fonderna för tillkommande kassaflöden under denna period. Utöver detta sker ingen justering av marknadsvärdet.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Obligationer och räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. I det fall papperet inte är noterat värderas det till en kurs som baseras på likartade noterade värdepapper samt/eller med hjälp av vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Derivat

Derivat redovisas vid anskaffningstidpunkten, liksom vid efterföljande tidpunkter, till verkligt värde. Om värdet på derivatet är positivt upptas det i balansräkningen som en tillgång och om värdet är negativt som en skuld. Börshandlade, standardiserade, derivat värderas till noterade kurser. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta. Affärerna sker inom ramen för aktuella riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller för att effektivisera förvaltningen.

Lån

Skandias livbolag har en låneportfölj inom Placeringsstillgångarna. Den redovisas till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen. Värdering av lånen görs av extern part, Markit, enligt Private Equity- eller Modellprismetoden, se ovan under Onoterade aktier.

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Med återköpsavtal, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris. Värdepapper som säljs i en repotransaktion (återköpsavtal) kvarstår i balansräkningen under transaktionens löptid då koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Det sålda värdepappret redovisas därutöver utanför balansräkningen som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas som skuld under Återköpsransaktioner. Värdepapper som köps i en repotransaktion (omvända återköpsavtal) redovisas på motsvarande sätt, det vill säga värdepappret tas inte upp i balansräkningen under transaktionens löptid. Den erlagda likviden redovisas i Placeringsstillgångar under Återköpsransaktioner.

Resultatredovisning

Resultatet från finansiella instrument som är en del av försäkringsrörelsen redovisas i nedanstående poster i det tekniska resultatet med undantag för Skandia AB:s värdepappersportfölj som redovisas i motsvarade poster i det icke-tekniska resultatet. För Skandiabanken AB (publ):s finansiella instrument se punkt 12. Orealiserade och realiserade värdeförändringar på placeringsstillgångar redovisas via resultaträkningen. De ingår i årets resultat i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader respektive Orealiserade vinster eller förluster på placeringsstillgångar. Med realiserat resultat avses skillnaden mellan erhållen försäljningslikvid och anskaffningsvärdet. Vid försäljning återläggs tidigare bokförda realiserade

värdeförändringar i resultaträkningen under orealiserade vinster respektive förluster. Orealiserade vinster eller förluster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade valutakursvinster och förluster ingår inte i realiserat resultat utan redovisas netto som valutaresultat i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringsstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster per placeringslag (netto).

Ränteintäkter

Ränteintäkter allokeras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden. Negativa räntor redovisas som räntekostnader.

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placerings tillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, räntekostnader, valutakursförluster (netto), nedskrivningar, realisationsförluster per placeringslag (netto) samt kapitalförvaltningskostnader inklusive kostnader för egen personal, lokaler med mera som kan hänföras till kapitalförvaltningen.

Orealiserade vinster och orealiserade förluster på placeringsstillgångar

Här redovisas orealiserade värdeförändringar på placeringsstillgångar vid värdering till verkligt värde. Resultatet redovisas netto för olika placeringstyper.

11. Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken

Dessa består av olika fonder eller av direkta innehav i obligationer, aktier eller andra tillgångar som försäkringstagarna valt. Samtliga dessa tillgångar värderas till noterade kurser. I viss omfattning finns även investeringar i strukturerade produkter som värderas med hjälp av observerbara marknadsnoteringar.

12. Finansiella instrument i bankverksamheten

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i balansräkningen respektive bokas bort från balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. För övriga instrument tillämpas likviddagsredovisning. Lånefordringar bokas bort ur balansräkningen när de är förtidsinlösta eller när en kreditförlust konstaterats. Övriga finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om banken i allt väsentligt överfört samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder nettoredo visas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. I koncernens balansräkning redovisas bankens tillgångar och skulder på separata rader benämnda Tillgångar i bankrörelsen respektive Skulder i bankrörelsen. Finansiella tillgångar och skulder nettoredo visas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt.

Klassificering

Banken har klassificerat sina finansiella tillgångar och skulder enligt nedan.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

- Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Här redovisas bankens låneportföljer. Även andra finansiella tillgångar redovisas här. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, det nominella beloppet då dessa fordringar har mycket kort löptid.
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i Övrigt totalresultat. I denna kategori klassificeras bankens likviditetsportfölj. Här återfinns också innehav av aktier i företag som främst utför stödjande verksamhet där banken valt optionen att redovisa verkligtvärdeförändringen i Övrigt totalresultat.
- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. I dessa grupper ingår en mindre andel finansiella instrument på tillgångs- och skuldsidan. I banken finns endast underkategorin ”Obligatorisk” vilken innehåller ett mindre handelslager kopplat till fondhandeln, ett mindre aktieinnehav samt derivat.
- Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inlåning, emitterade värdepapper och andra räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Icke räntebärande skulder som leverantörsskulder och andra räntefria skulder med kort löptid redovisas här. Som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, nominellt värde.

Värdering

Banken värderar finansiella tillgångar och skulder på samma sätt som beskrivs ovan under Placeringstillgångar med följande tillägg:

Kreditförlustreserveringar

För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat beräknas en kreditförlustreserv. Kreditförlustreserveringarna bygger på förväntade kreditförluster det vill säga ett framåtriktat angreppssätt. Tillgångarna/Lånefordringarna sorteras i tre olika stadier beroende på kreditrisk.

- Stadie 1 omfattar fordringar där det inte har inträffat någon väsentlig ökning av kreditrisken sen första redovisningstillfället.
- Stadie 2 omfattar krediter där det inträffat en väsentlig ökning av kreditrisken.
- Stadie 3 omfattar fallerade krediter det vill säga fordringen är förfallen mer än 90 dagar eller det finns andra observerbara tecken på kreditförsämring så som konkurs eller eftergifter. Dessa fordringar betraktas som osäkra.

Kreditförlustreserveringen tar också hänsyn till relevanta makrofaktorer i flera scenarier. Reserver beräknas även för beviljade men ännu ej utbetalda lån.

I bankens placeringsportfölj finns endast värdepapper emitterade av motparter med en ”investment grade”, vilket innebär att ett externt kreditbetyg på en viss nivå satts på emittenten av värdepappret. Av denna anledning bedöms kreditrisken som låg (low credit risk) och ingen förväntad förlust för resterande löptid behöver beräknas trots en ökad kreditrisk men med fortsatt ”investment grade”. Förändring av kreditförlustreserveringen redovisas i bankens resultaträkning och motbokas i verkligtvärde-reserven i Eget kapital.

Resultatredovisning

I koncernens resultaträkning visas Skandiabankens resultat utom skatt, bokslutsdispositioner och övrigt totalresultat på raden Resultat från Bankverksamhet. Bankverksamhetens poster i Övrigt totalresultat inkluderas rad för rad i koncernen. Här återfinns värdejusteringar av finansiella instrument som klassificerats som värderade till verkligt värde med resultateffekten i övrigt totalresultat. Vid avyttring redovisas realiserad värdeförändring i resultaträkningen på raden Resultat från Bankverksamhet och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas enbart i bankens verksamhet och banken har valt att fortsätta tillämpa IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Derivat används för portföljsäkring av verkligt värde för exponeringar avseende ränterisk hänförlig till utlåning med fast ränta. För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Vid tillämpning av säkringsredovisning nettoredovisas effekten av verkligt värde på de säkrade posterna med förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumenten. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven avslutas säkringsredovisningen och det orealiserade värdet av derivaten redovisas i resultaträkningen, medan den säkrade posten nu istället värderas till upplupet anskaffningsvärde.

13. Försäkringsavtal och finansiella avtal

Skandia utfärdar försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Avtal som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget, klassificeras som finansiella avtal. I Skandia har betydande försäkringsrisk definierats som att den ersättning som betalas ut, om en försäkrad framtida händelse inträffar, överstiger den ersättning som betalas ut om händelsen inte inträffar med mer än 5 procent. En förändring av risken med +/- 2 procentenheter skulle inte förändra klassificeringen av några avtal.

Klassificering

Enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) finns för avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat, en möjlighet att dela upp avtalet i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen. Denna möjlighet tillämpar Skandia för sina fondförsäkringar och depåförsäkringar. Den finansiella komponenten redovisas som ett finansiellt avtal och försäkringskomponenten som ett försäkringsavtal. Avgifter och kostnader som uppstår ur dessa avtal fördelas mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Även initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna. I Skandias livbolag innehåller samtliga finansiella avtal en diskretionär del. Detta innebär att försäkringstagaren kan erhålla, som komplement till garanterade ersättningar, ytterligare ersättning i form av återbärning. Detta gör att livbolaget valt att redovisa samtliga avtal som försäkringsavtal. Inbäddade derivat som utgör en del av ett försäkringsavtal, och som i sig självt utgör ett försäkringsavtal, separeras inte från huvudavtalet. Därmed görs inte någon separat värdering av det inbäddade derivatet.

Finansiella avtal**Värdering av åtagandet**

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Det verkliga värdet fastställs så att det speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar till vilka de finansiella skulderna är länkade. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp. Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster i denna portfölj göras. Åtaganden för de finansiella avtalen redovisas på skuldsidan, för depåförsäkring, under rubriken Villkorad återbärning och för fondförsäkring under rubriken Fondförsäkringsåtaganden.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper**Redovisning av finansiella avtal****Värdeförändringar**

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och depåförsäkring redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna.

Premieinkomst och försäkringsersättningar

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal samt rabatt på fondförvaltningsavgifter intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster tillhandahålls jämnt fördelade under avtalets livstid.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

Försäkringsavtal

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelserna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader samt antaganden om kundbeteenden för värdering av optioner att ändra försäkringsavtal. Livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador som avser tjänstepensioner väljer Skandia att värdera med aktsamma, realistiska antaganden enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2019:23). För övrig livförsäkring används så kallade betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal. Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Skandia använder den ränta European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) föreskriver för Solvens 2-beräkningarna för värdering av både övrig försäkring och tjänstepensionsförsäkringar. För övrig livförsäkring justeras diskonteringsräntan för att vara betryggande. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen är Skandias egna antaganden. Dessa bygger på en analys av det egna försäkringsbeståndet.

Förlustprövning

De redovisnings- och värderingsprinciper Skandia tillämpar för försäkringstekniska avsättningar innebär per automatik en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på de förväntade framtida kassaflöden som krävs för att reglera skulden.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar fyra olika avsättningar: avsättning för sjukräntor, rapporterade skador, icke rapporterade skador och en skadebehandlingsreserv. Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser gentemot försäkrad vid skada eller sjukdom. Avsättningen för rapporterade skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda. Avsättning för icke rapporterade skador avser ännu inte anmälda skador och har gjorts utifrån Skandias erfarenhet av sådana för respektive produkt. Beräkningen baseras på utfall i tidigare perioder men justerat för antals- och beloppsförändring i beståndet.

Skadebehandlingsreserven utgörs av en värdering av framtida kostnader för hantering av de oreglerade skadorna, oavsett om de är kända eller okända vid bokslutstidpunkten.

Redovisning av försäkringsavtal**Värdeförändringar**

Förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna redovisas i resultaträkningen i posten Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar utom förändring av Avsättning för oreglerade skador som redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Den förmånsbestämda affären inom Skandia Liv redovisas dock i enlighet med fakturapincipen. Fakturapincipen innebär att en premieinkomst redovisas när kunden faktureras.

Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. För vissa typer av riskförsäkringar kan en del av den inbetalade premien flyttas till kommande period genom en avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Garanterade ersättningar och skadeersättningar från försäkringsavtal redovisas som en kostnad i resultaträkningen samtidigt som den försäkringstekniska avsättningen i balansen minskar. I posten ingår även kostnader för skadeförebyggande åtgärder inom ramen för risk- och hälsakonceptet.

Preliminärt fördelade ej garanterade överskott, diskretionär del

De flesta av livbolagets avtal innehåller en diskretionär del. Det innebär att överskottet fördelas preliminärt till försäkringarna i förhållande till hur stort bidrag varje försäkring beräknas ha lämnat. Överskottet fördelas ut på försäkringarna med hjälp av återbäringsräntan och tillförs försäkringskapitalet. Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan därför återtas vid behov enligt Skandias beslut. Överskottet används i första hand som riskkapital för att säkerställa att livbolaget kan fullgöra sina garanterade åtaganden. De utarbetade överskotten redovisas därför, med undantag för den villkorade återbäringen, inte som skuld utan i konsolideringsfonden, som är en del av bolagets egna kapital.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Utbetalning av överskott

Det preliminärt fördelade överskottet på försäkringar med inslag av sparande tilldelas först i samband med utbetalningen. Vid utbetalning redovisas detta direkt mot konsolideringsfonden i Eget kapital. För riskprodukter, det vill säga försäkringar utan sparande, utbetalas inte överskottet. Dessa överskott används framförallt för att utjämna resultatet för dessa produkter över åren. Nyttjande av överskottet kan också ske genom att reducera premierna. Kostnaden för detta redovisas i posten Återbäring och rabatter och intäktsförs som Premieinkomst. Försäkringsersättningen för konstaterade skador där utbetalningen förfallit till betalning men förmånstagaren inte kan lokaliseras skuldförs. Denna post redovisas under Övriga skulder i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt eller indirekt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen om de är av väsentlig betydelse för verksamheten under kommande år. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn tas till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

14. Pensioner för egen personal

Skandia har både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner vilka säkerställs genom försäkringslösningar. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Kostnaderna för båda pensionsplanerna redovisas i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas därmed som avgiftsbestämda, vilket är i enlighet med 7 kap. 5 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkrings- och tjänstepensionsföretag. Det innebär att de redovisas som försäkringsavtal och är således del av försäkringstekniska avsättningar. Därtill hörande särskild löneskatt redovisas som pensionsavsättning i balansräkningen, se även not 36.

15. Leasing

Skandias leasingavtal består framför allt av hyresavtal för storarbetsplatserna och rådgivningskontoren. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som en kostnad linjärt över leasingperioden. Som leasegivare redovisas hyresintäkten i resultatet linjärt över kontraktets löptid.

16. Skatt

Avkastningsskatt

I Sverige är livförsäkringsbolag skattskyldiga för avkastningsskatt. Denna skatt baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på värdet på de nettotillgångar vid årets ingång som avser Skandias sparprodukter. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och kapitalpension och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad i resultaträkningen. För de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning i Skandias fondförsäkringsbolag dras gottgörelsen för denna skatt direkt från tillgångarna och redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns här en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt

Aktuell skatt

För en mindre andel av Skandias produkter, så kallade riskprodukter som till exempel sjukförsäkring, samt i övriga dotterbolag beräknas en inkomstskatt på resultatet. Aktuell skatt, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, beräknas individuellt för varje bolag i koncernen. Posten inkluderar även justering av inkomstskatt hänförlig till tidigare år.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot Eget kapital eller redovisas i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar på grund av underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen och förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjutna skattefordringar eller skatteskulder diskonteras inte.

17. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person

Aktieägartillskott redovisas direkt i Eget kapital hos mottagaren och som Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. På koncernnivå elimineras dessa poster.

2 Risker och riskhantering

1. Inledning

Skandias verksamhet ger upphov till olika typer av risker där största delen av koncernens risktagande sker i moderbolaget. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna, och då framför allt aktieprisrisk i moderbolagets traditionella livförvaltning. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker, kreditrisker samt operativa risker.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Skandias riskhanteringssystem, såsom beskrivet nedan, syftar till att säkerställa en effektiv riskhantering.

Som en del i riskhanteringen anger Skandias styrelse vilka risker Skandias försäkringstagare exponeras för samt begränsningar för riskexponeringen. En av de mest centrala restriktionerna avser risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för den samlade risk som Skandia kan ta i sin dagliga verksamhet. Risknivån begränsas även genom legala kapitalkrav som reglerar hur mycket kapital i form av kapitalbas som försäkringsbolagen behöver hålla för att täcka sina risker.

Legala kapitalkrav

Skandia tillämpar Solvens-2-regelverket och beräknar solvenskapitalkrav enligt den så kallade standardformeln.

Skandia är både klassificerad som en grupp enligt Solvens 2-reglerna och ett finansiellt konglomerat. Enligt Solvens 2-regelverket ska en kapitalbas vara större än ett kapitalkrav, både för enskilda försäkringsbolag och på gruppnivå. Enligt konglomeratregelverket ska konglomeratets kapitalbas vara större än kapitalkravet. Skandia har valt att rapportera samma kapitalbas respektive kapitalkrav för gruppen respektive konglomeratet. Per den 31 december 2023 uppfyllde Skandia alla legala kapitalkrav, se vidare Femårsöversikten för moderbolaget samt koncernen.

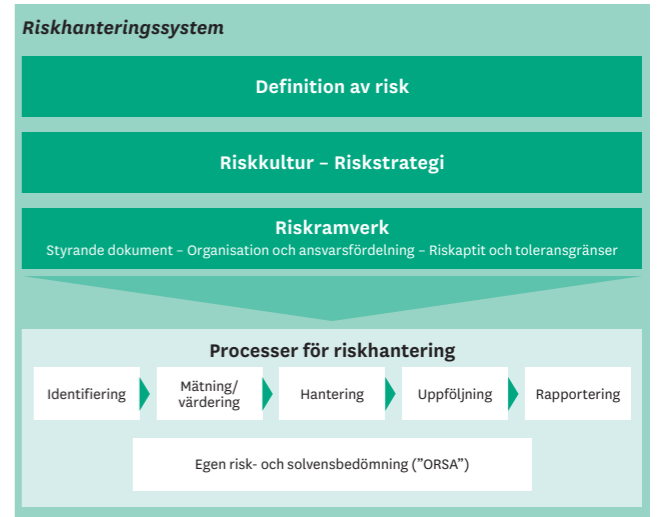
Intern styrning

Skandias interna styrning sker genom att riskmandat fördelas ut till verksamheten. Riskmandaten säkerställer att koncernen har god marginal i förhållande till det legala kapitalkravet och det kapitalbehov som stipuleras av Skandias egna ORSA-bedömningar. Genom ORSA-processen genomför Skandia en egen risk- och solvensbedömning som anpassas till Skandias förutsättningar och egna riskprofil. ORSA ger en förståelse för samtliga väsentliga risker i hela verksamheten, och är därmed ett mycket viktigt verktyg för uppföljning av den samlade riskbildens och en effektiv riskstyrning inom koncernen.

2. Riskhanteringssystemet

Riskhanteringssystemet syftar till att säkerställa välgrundade beslut och en hantering av Skandias risker utifrån styrelsens riskaptit. Riskerna inom verksamheten ska löpande identifieras, hanteras och rapporteras. Riskhanteringssystemet är en del av Skandias företagsstyrningssystem. Systemet ska vara ändamålsenligt, effektivt och integrerat i organisations- och beslutsstruktur samt i verksamhetens arbete med värdeskapande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Långsiktighet och hållbarhet är av stor betydelse för Skandias affär då de bidrar till att skapa värde och god avkastning i förhållande till risk.

Systemet sammanfattas i nedanstående bild. Riskhanteringssystemet genomförs konsekvent inom Skandia och är anpassat efter att moderbolaget är ett ömsesidigt livförsäkringsbolag.

Riskstrategi

En viktig del av riskhanteringssystemet är riskstrategin genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för Skandias och moderbolagets risktagande. Med riskstrategi avses en strategi för att bestämma vilka risker som Skandia ska exponeras för, och i vilken omfattning, samt hur Skandia ska hantera och följa upp dessa risker. Riskstrategin syftar till att stödja Skandias långsiktiga mål genom att skapa förutsättningar för väl avvägda affärsbeslut där hänsyn tas till risk. Skandias risktagande definieras till stor del av vilka produkter som erbjuds – exempelvis sparande med garanti, riskförsäkring eller bolån. Riskstrategierna är därför knutna till affärsprocesserna och strategisk inriktning för produktportföljen, utformningen av produkterna samt hur skulder och tillgångar hanteras för dessa. Skandias huvudsakliga riskstrategier genomförs som en integrerad del av affärsstrategin, genom de mandat som fördelas ut i verksamheten och genom god intern kontroll.

Riskaptit

Styrelsens riskaptit anger i vilken omfattning Skandia som helhet får ta risk i syfte att generera värde till ägarna. Skandia tar på sig långa försäkringsåtaganden och har som mål att maximera värdet för ägarna, det vill säga moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar genom att kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Detta innefattar krav på aktsamma investeringar som tillgodoser att tillgångarna investeras på ett sätt som gagnar försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades intressen. Aktsamhet definieras av investeringar med en placeringsprofil som kombinerar god avkastning och sunt risktagande och med en hantering som säkerställer en god riskhanteringsförmåga. Skandias riskaptit grundar sig i kapitalstyrka, resultatstabilitet, likviditet och operativ riskhantering för vilka risktoleransgränser har fastställts av styrelsen.

En av de mest centrala restriktionerna är risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal mot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade, den så kallade solvensrisken. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för Skandias samlade exponering mot försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk samt operativ risk. Toleransgränsen begränsar den totala risknivån på såväl kort som lång sikt genom att fastställa hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker, så kallade kapitalkrav. Riskmandat fördelas ut till verksamheten för att säkerställa att risktagandet är inom den av styrelsen beslutade restriktionen för solvensrisk.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Riskramverk

Skandias riskstrategi konkretiseras genom Skandias riskramverk. Detta omfattar Skandias styrande dokument samt ansvarsfördelning för riskhantering.

Styrande dokument

Skandias risker delas in i följande kategorier; försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, operativ risk, koncentrationsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk. Skandias riskramverk utgörs av styrande dokument som fastställer styrning för samtliga riskkategorier och inom vilka ramar verksamhetens risktagande får ske.

Organisation och ansvarsfördelning

Skandias ansvarsmodell för riskhantering baseras på principerna om tre så kallade försvarslinjer. Principerna syftar till att tydliggöra uppdelningen av ansvar gällande riskhantering och regelefterlevnad inom Skandia och skiljer mellan första, andra och tredje försvarslinjen. Affärsområdes- och leveransenhetscheferna i första försvarslinjen styr och kontrollerar verksamheten. Funktionerna i andra försvarslinjen (riskfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen) stödjer och granskar verksamhetsstyrningen samt kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen, medan internrevisionsfunktionen i tredje försvarslinjen utvärderar Skandias samlade hantering av risk och regelefterlevnad.

Styrelsen är den yttersta ägaren av Skandias riskhanteringssystem. Genom att besluta om riskstrategi, riskapitit och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer fastställer styrelsen övergripande principer och ramar för moderbolagets och koncernens risktagande. Moderbolagets styrelse har det yttersta ansvaret för Skandias risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen ska även se till att kapitalplanering och riskanalys genomförs i samband med framtagandet av koncernstrategin och affärsplanen.

En väsentlig del av styrelsens arbete genomförs i de olika styrelseutskotten. Utskotten är tillsatta för att, inom specificerade ramar, granska vissa områden såsom ersättningar, riskhantering med mera samt inför styrelsemöten förbereda ärenden inom dessa områden. De inrättade styrelseutskotten är: ersättningsutskottet, revisionsutskottet, risk- och regelefterlevnadsutskottet, placeringsutskottet samt transformations- och teknologiutskottet.

Moderbolagets VD har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias risker och svarar för rapportering till styrelsen. VD ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll inom organisationen. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar VD mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandias risker. VD har även delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering till verksamhetschefer. Den övergripande uppföljningen av risker och riskhanteringen sker under VD:s ledning i den av VD utsedda koncernledning, samt i kommittéer inrättade av VD.

För hantering av riskrelaterade frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter har VD inrättat följande tvärfunktionella kommittéer; Asset Liability Management kommittén (ALM-kommittén), försäkringskommittén och GRC-kommittén (Governance, Risk & Compliance). ALM-kommittén har till uppgift att analysera och bevaka solvensrisken samt besluta om fördelningen av de riskmandat som moderbolagets kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. I kommitténs uppgifter ingår även att bereda beslutsunderlag kring val av ramar och restriktioner för moderbolagets kapitalförvaltning. Försäkringskommittén är ett forum för frågor rörande utformning och förvaltning av försäkringsprodukter inom verksamheten i Skandia, såväl ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv som ur ett skälighets- och bidringsperspektiv. I GRC-kommittén diskuteras bland annat operativa risker

och incidenter samt regelefterlevnad. Affärsrisk analyseras och hanteras inom ramen för Skandias affärsplaneringsprocess och följs löpande upp som en integrerad del av den kvartalsvisa uppföljningen. Strategiska riskområden identifieras utifrån ett övergripande koncernperspektiv och bereds i koncernledningen som en integrerad del av affärs- och kapitalplaneringen.

Riskfunktionen är ansvarig för att utveckla, förvalta och övervaka Skandias riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen rapporterar även en självständig och samlad bild av Skandias väsentliga risker och incidenter till Skandias VD, koncernledning och styrelse. För att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt ger funktionen råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till VD, koncernledningen, verksamheten och styrelsen. Riskfunktionen ansvarar även för att identifiera framväxande risker och hållbarhetsrelaterade risker.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande hanteringen av risker sker genom riskhanteringsprocesser som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att riskhanteringsprocesserna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia verkar i linje med sin affärs- och riskstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen.

Kapitalplanering och egen risk- och solvensbedömning

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på medellång sikt tar Skandia varje år fram en flerårig kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av solvens- och kapitalpositionen, det vill säga en analys av kapitalbasen är större än kapitalkravet för ett flertal relevanta och utmanande scenarier. Analysen har i normala fall en planeringshorisont som överensstämmer med affärsplanen men kan vara längre vid behov. Kapitalplaneringen utgår från rådande affärs- och investeringsplaner, samt omfattar ett legalt kapitalkravsperspektiv. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenarionanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda scenarier.

Skandia genomför även, minst årligen, en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav och kapitalmätt som ställs i Skandias riskapitit, se avsnitt om Riskapitit ovan. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Ifall ORSA kommer fram till att den marginal ned till det legala kapitalkravet som tillämpas i den ordinarie riskstyrningen inte är tillräcklig tar Skandia höjd för detta i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg till de riskmandat som löpande följs upp och beslutas av VD i ALM-kommittén.

Kapitalpositionen i ORSA utvärderas med tre olika analyser; en egen bedömning av kapitalbehovet, stresstester samt en framåtblickande analys. Genom den framåtblickande analysen bedöms framtida möjlig utveckling av kapitalkrav, kapitalbehov och kapitalbas med en flerårig planeringshorisont, i förväntan såväl som i stressade scenarier. Utöver de stressade scenarier som analyseras i kapitalplanen undersöks även momentana stresstester av riskfaktorer samt omvända stresstester där Skandia utvärderar hur stora chocker som krävs för att solvensen ska äventyras. Den sammantagna bedömningen i ORSA är att Skandia i dagsläget är väl kapitaliserat och har en god kapitalsituation.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

3. Riskhantering per riskkategori

Skandia tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna.

Definition
Försäkringsrisk Försäkringsrisk avser risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktelsens värde till följd av felaktiga tariffer och antaganden om försäkringstekniska avsättningar. Försäkringsrisk delas upp i livförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers liv, samt sjukförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers hälsa.
Marknadsrisk Med marknadsrisk avses risken för förluster eller negativa förändringar avseende den finansiella ställningen som direkt eller indirekt orsakas av svängningar i nivåer eller volatiliteten när det gäller marknadspriserna för tillgångar, skulder och finansiella instrument.
Kreditrisk Med kreditrisk avses risken för förluster till följd av förändringar i kreditvärdigheten hos emittenter, motparter och gäldenärer för vilka Skandia är exponerade i form av motparts- eller spreadrisker eller koncentrationer av marknadsrisker.
Likviditetsrisk Med likviditetsrisk avses risken för att Skandia inte kan avyttra placeringar och andra tillgångar för att uppfylla sina finansiella åtaganden när de förfaller till betalning eller att Skandia endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.
Affärsrisk Med affärsrisk avses risken för förluster på en taktisk nivå till följd av att Skandias värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall avseende kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå, felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen.
Compliancerisk Med compliancerisk avses risken för bristande efterlevnad av regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten, dvs. de rörelserättsliga reglerna där Finansinspektionen utövar tillsyn. I Skandias definition av compliancerisk har även inkluderats risken för bristande efterlevnad av dataskyddsförordningen som inte är ett rörelserättsligt regelverk men som står under tillsyn av Integritetsskyddsmyndigheten.
Koncentrationsrisk Risken för förlust till följd av bristande diversifiering av försäkringsåtaganden och av tillgångsportföljen samt till följd av stor exponering för fallissemangrisken för en enda emittent/motpart eller en grupp av emittenter/motparter med inbördes anknytning.

I det följande beskrivs Skandias löpande hantering per riskkategori. Beskrivningen avser moderbolaget och de tillståndspliktiga dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Skandiabanken AB (publ), Skandia Investment Management AB och Skandia Fonder AB. Hanteringen av strategiska risker, operativ risk, affärsrisk, compliancerisker och försäkringsrisk är i stora delar koncerngemensam och beskrivs därmed

oberoende av verksamhetsform, medan marknadsrisker, kreditrisker och likviditetsrisker är anpassade efter respektive bolags verksamhet. Koncentrationsrisker beskrivs på en övergripande nivå utan att gå in närmare på de specifika risker som finns i olika delar av verksamheten.

Försäkringsrisk

Hantering av livförsäkringsrisk

Med livförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av felaktiga antaganden eller ändrade förhållanden inom livförsäkring. Livförsäkringsrisk delas upp i livsfallsrisk, dödsfallsrisk, katastrofrisk, driftskostnadsrisk och annullationsrisk. Skandiakoncernens livförsäkringsrisk kommer från försäkringsåtaganden i form av traditionell livförsäkring och dödsfallsförsäkring i moderbolaget samt fond- och depåförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Livsfallsrisk, dödsfallsrisk och katastrofrisk

Livsfallsrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödsfallsrisk avser risken för förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk inom livförsäkring avser risken för förlust till följd av ökad dödlighet på grund av extrema eller exceptionella händelser såsom till exempel pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av försäkringstekniska avsättningar ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Risken för att tecknad affär är sämre än vad som antagits (moturval) begränsas genom att tillämpa ett produktregelverk som anger under vilka förutsättningar kunder får teckna och ändra sina försäkringar. Till exempel kan ett hälsointyg behövas för att kunden ska få lägga till ett återbetalningsskydd till sin försäkring. I moderbolaget används återförsäkring för att reducera de största individuella exponeringarna inom dödsfallsförsäkring, vilket gör att koncentrationsrisk mot enskilda individer undviks. Skandia har även en katastrofåterförsäkring som gäller exceptionella händelser med efterföljande skador, vilket således täcker vissa typer av katastrofer.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent högre kostnader. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan för prissättning och som utgångspunkt för analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftskostnadsantaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Annullationsrisk

Annullationsrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad/ökad nivå på kundbeteende i form av avslutande eller ändringar av försäkringar eller vid massannullation då en stor andel kunder avslutar sina försäkringar. I de flesta försäkringsavtal har kunden olika möjligheter att ändra sin försäkring eller avsluta den före avtalsidens utgång. En ändring kan till exempel vara att lägga till ett efterlevandeskydd eller ändra utbetalningstiden. Avsluta, annullera, försäkringen inkluderar även att återköpa (kapitalförsäkring) eller flytta (pensions- eller tjänstepensionsförsäkring) sin försäkring. Ändringen eller avslutet görs på kundens initiativ, en så kallad kundoption. Risken med dessa optioner är att kunden väljer att göra de ändringar som är till fördel – ökar värdet – för kunden. Vid återköp och flytt är det Skandias livbolags filosofi att de försäkringar som annulleras inte ska ha större rätt till kapitalet än det kvarvarande försäkringsbeståndet – därför tas avgifter ut för täckande av kostnaderna

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

och dessutom kan försäkringskapitalet justeras ned med en faktor om behov anses finnas. Utöver dessa åtgärder motverkas riskerna framförallt genom att erbjuda produkter med bra egenskaper under hela avtalsperioden och genom att ge en god löpande service.

Hantering av sjukförsäkringsrisk

Med sjukförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt ökad sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Sjukförsäkringsrisk delas upp i så kallade SLT¹⁾-sjukförsäkringsrisker och NSLT²⁾-sjukförsäkringsrisker beroende på produkttyper. SLT-sjukförsäkringsrisk delas i sin tur upp i invaliditets- och sjukrisk, driftskostnadsrisk, omprövningsrisk och annullationsrisk, medan NSLT-risk delas upp i premie- och reservrisk och annullationsrisk. Sjukförsäkringsrisk omfattar även katastrofrisk till följd av pandemi, massolycksfall och koncentration av olycksfall.

Invaliditets- och sjukrisk

Skandias SLT-sjukförsäkringsrisk återfinns i form av sjuk- och premiebefrielseförsäkring i moderbolaget samt i form av premiebefrielseförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Hantering av SLT-sjukförsäkringsrisk sker genom ett aktivt arbete med hälsa i ett program som heter "hälsokedjan", vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringstagare (företag) uppmuntras att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom att belönas med lägre premier baserat på hälsoynckeltal. Arbetet har lett till friskare försäkrade, lägre premier för försäkringstagare (företag) samt lägre kostnader för Skandia. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till det statliga sjukförsäkringssystemet, samt att sjukligheten ändrar sig över tid. Skandia genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknade, för att kunna ta hänsyn till relevanta antaganden vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken. De största individuella exponeringarna inom SLT-sjukförsäkring återförsäkras och moderbolagets SLT-sjukförsäkringsrisker omfattas av en katastrofåterförsäkring. Skandia ser dessutom regelbundet över och uppdaterar försäkringsvillkoren.

Premie- och reservrisk

NSLT-sjukförsäkringsrisk finns i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) främst i form av privatvårdsförsäkring. Genom Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är Skandia en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har även olycksfallsförsäkringar. Skadeutfall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. För att hantera risken för moturval finns särskilda regler vid tecknandet av försäkringen såsom till exempel riskbedömningar och hälsoprövningar.

Känslighetsanalys försäkringsrisk

Av tabellen nedan framgår hur resultatet skulle påverkas om dödligheten, kundbeteenden, sjukligheten samt driftskostnader förändrades. Riskexponeringen motsvarar den andel av försäkringstekniska avsättningar som bär eller ger upphov till respektive risk. Analyserna är genomförda utan hänsyn tagen till eventuella korrelationer mellan antaganden. De försäkringstekniska avsättningarnas känslighet för ränteförändringar framgår av avsnittet om marknadsrisk.

¹⁾ SLT betyder Similar to Life Techniques.

²⁾ NSLT betyder Non-Similar to Life Techniques.

Försäkringsrisker moderbolaget

MSEK Riskfaktor	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		Förändring 1 år
	2023	2022	2023	2022	
Livsfallrisk	209 698	190 459	-2 526	-2 170	-356
Annulationsrisk – Flytt och återköp	214 204	171 027	-1 064	-1 006	-58
Annulationsrisk – Ändrad utbetalningstid	203 626	168 560	-3 255	-3 385	130
Sjukförsäkringsrisk	3 329	2 861	-256	-383	127
Driftskostnadsrisk	284 599	261 444	-371	-309	-62

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Livsfallrisk	En omberäkning av försäkringstekniska avsättningar med en sänkt döds sannolikhet på 10%.
Annulationsrisk: Flytt och återköp	Andel försäkringar som flyttas och återköps ökar med 50%.
Ändrad utbetalningstid	En förkortning av snittduration genom en stress av sannolikheter att ändra utbetalningstid med 50%.
Sjukförsäkringsrisk	Beräknas som resultatpåverkan av att avvecklingen av sjukfall blir 10% lägre än förväntat.
Driftskostnadsrisk	Kostnadsinflationen ökar med 0,1 procentenhet.

Marknadsrisk

Skandias marknadsrisk domineras av marknadsrisk i moderbolagets produkter och placeringar, främst i den traditionella förvaltningen, samt av ränterisk i moderbolagets försäkringstekniska avsättningar. Marknadsrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Kapitalförvaltningen hanterar inom givna ramar och mandat marknadsrisken på tillgångssidan, med undantag av moderbolagets affärsstrategiska placeringar som hanteras enligt särskilda regler. Marknadsriskerna delas upp i aktiekursrisk, valutarisk, fastighetsrisk och ränterisk. Moderbolagets tillgångar placeras i en väldiversifierad portfölj med olika typer av tillgångsslag, instrument, olika valutor och med stor geografisk spridning. Styrelsen fastställer övergripande regler och riktlinjer för hur Skandias livbolag får placera sina tillgångar, och säkerställer att placeringsriktlinjerna är i enlighet med den så kallade aktsamhetsprincipen. Styrelsen anger bland annat intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet, såsom beaktande av speciella produktkrav, så kallade produktspecifika

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

tillgångsportföljer. Inom av styrelsen fastställda ramar fattar styrelsens placeringsutskott beslut om övergripande fördelning av placeringstillgångar på tillgångsslag, som exkluderar affärsstrategiska tillgångar samt beaktar produktspecifika tillgångsportföljer. Placeringsutskottet anger även ramarna för ränterisk och matchningsrisk, bland annat genom att fastställa durationsmål samt riktvärde och limit för andelen ränterisk i tillgångsportföljen relativt skuldens ränterisk.

Placeringsutskottet fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placeringstillgångarna. VD har delegerat samtliga befogenheter till chefen för kapitalförvaltningen. Chefen för kapitalförvaltningen ansvarar för att förvalta placeringstillgångarna inom styrelsens och placeringsutskottets satta ramar och riktlinjer samt för att hålla portföljens totala risk inom det tilldelade riskmandatet.

För att uppnå en god avkastning med sunt risktagande har Skandia en väldiversifierad tillgångsportfölj, där hänsyn löpande tas till ränteriskerna i moderbolagets åtaganden. Moderbolagets tillgångsportfölj innehåller en väsentlig andel räntebärande tillgångar samt en mix av övriga tillgångsslag såsom aktier, fastigheter, Private Equity med mera. En betydande andel av portföljen utgörs av alternativa tillgångar vilket omfattar fastigheter, Private Equityfonder, infrastrukturfonder samt kreditfonder. Dessa investeringar uppvisar ofta en lägre grad av volatilitet och hög grad av diversifiering, men är samtidigt illikvida och har en längre placeringshorisont jämfört med noterade aktier. Den noterade aktieportföljen är fördelad på olika länder och sektorer, vilket bidrar till riskdiversifieringen. Utländska noterade aktier, onoterade aktier och infrastrukturfonder valutasäkras i regel inte. Skandias livbolag betraktar aktier som reala tillgångar som skyddar mot inflation på lång sikt, omräknat till svenska kronor. Historiskt har större kronförsvagningar ofta kompenseras av att det nominella värdet på aktier noterade i utländsk valuta rör sig i motsatt riktning, vilket bidrar till en diversifiering av riskerna. Nominella räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta valutasäkras regelmässigt genom valutaterminer eller valutaswappar.

10 största innehaven moderbolaget	MSEK
Investor	5 027
Atlas Copco	4 596
Volvo	3 580
AstraZeneca	2 156
Assa Abloy	1 949
Hexagon	1 940
Sandvik	1 933
Evolution	1 734
Skandinaviska Enskilda Banken	1 665
Swedbank	1 500
Totalt	26 080

Inom kapitalförvaltningen finns en funktion som följer upp att kapitalförvaltningen som helhet samt enskilda förvaltare håller sig inom givna limiter och mandat, både de limiter som har beslutats av styrelsen och placeringsutskottet såväl som de riskmandat som har beslutats av VD i ALM-kommittén.

MSEK Riskfaktor	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		Förändring 1 år
	2023	2022	2023	2022	
Ränterisk åtaganden	290 686	265 766	-23 492	-20 992	-2 500
Ränterisk tillgångar	247 433	236 008	8 434	8 662	-228
Ränterisk, nettopåverkan			-15 058	-12 330	-2 728
Aktiekursrisk	261 371	259 140	-26 137	-25 914	-223
Fastighetsrisk	60 488	60 009	-6 049	-6 001	-48
Spreadrisk	262 248	246 737	-1 976	-2 017	41
Valutarisk	90 243	94 710	-9 025	-9 473	448

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Ränterisk	Beräknas som resultatpåverkan från minskade räntenivåer med 1%-enhet för nominella och reala tillgångar och skulder.
Aktiekursrisk	Beräknas som en kursnedgång på 10% för svenska och utländska aktier.
Fastighetsrisk	Beräknas som en prisnedgång på 10% på fastigheter.
Spreadrisk	Beräknas som en ökning av spreaden (ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta) på 0,25%-enheter.
Valutarisk	Beräknas som en kursförändring med 10% i negativ riktning av utländska valutakurser mot SEK.

Som framgår av tabellen ovan utgör aktiekursrisken den största enskilda riskfaktorn. I tabellen nedan över valutafördelningen netto framgår påverkan på resultatet av en förstärkning på 10 procent i respektive valuta mot svenska kronor.

Valutafördelning, netto moderbolaget	MSEK	Påverkan på resultatet före skatt/eget kapital ¹⁾
AUD	2 782	278
CAD	225	23
CHF	-398	-40
DKK	1 264	126
EUR	17 254	1 725
GBP	5 455	546
HKD	861	86
JPY	10 115	1 012
NOK	659	66
NZD	75	8
SGD	548	55
USD	51 403	5 140
Totalt	90 243	9 025

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar är begränsad. Hanteringen av egna investeringar, det vill säga styrning och mandat, regleras av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s interna styrdokument. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i bolagets Asset and Liability Committee (ALCO). Därutöver är Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Ett fall på aktiemarknaden på 10 procent och ett parallellskifte i räntekurvan med en procentenhet påverkar Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s och därmed Skandiakoncernens avgiftsintäkter med 13 (12) procent, motsvarande drygt 276 (276) MSEK. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ) exponeras primärt för marknadsrisk i form av ränte- och valutakursrisk. Resultaträkningen ska i möjligaste mån spegla bankrörelsen och marknadsrisk ska hållas på en låg nivå.

Ränterisk uppkommer då räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte sammanfaller och det verkliga värdet eller framtida kassaflöden på dessa instrument påverkas av förändringar i marknadsräntor. Ränterisken mätt som ett parallellskifte av räntekurvan med två procentenheters ökning skulle per den 31 december 2023 ge en teoretisk omvärdering av balansräkningen med netto 95 (101) MSEK i negativ resultateffekt. Ränterisken uppskattas även som en effekt på räntenettet över en 12-månadersperiod vid ett parallellskifte av räntekurvan med två procentenheter. Beräkningen utgår från en statisk balansräkning och uppskattar effekten för samtliga tillgångar och skulder som har en ränteomsättning inom 12 månader. Per den 31 december 2023 uppskattades en räntenettoeffekt om -109 MSEK vid en räntehöjning med två procentenheter. En räntesänkning om två procentenheter uppskattades vid samma tidpunkt till 86 MSEK.

Exponering för valutakursrisk som uppkommer i samband med handel för kunders räkning, det vill säga fond- och aktiehandel på de internationella valutamarknaderna samt valutaexponeringar som uppstår vidare via kundaktiviteter som till exempel banktransaktioner, säkras med valutaterminer och valutaswappar. Valutakursrisken beräknas på samtliga exponeringar i utländsk valuta hänförligt till tillgångar, skulder samt åtaganden utanför balansräkningen. Positionerna värderas till aktuellt marknadsvärde samt omräknade till svenska kronor enligt balansdagkurs.

Kreditrisk

Skandia har kreditrisk i moderbolagets traditionella förvaltning. Kreditrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och i Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Moderbolagets exponering mot kreditrisk omfattar huvudsakligen exponering mot motparter och emittenter med hög kreditvärdighet och den sammantagna kreditrisken är låg. Kreditrisken hanteras främst genom att begränsa exponeringen mot enskilda emittenter och total exponering mot låg kreditvärdighet. Styrelsens placeringsutskott fattar beslut om en kreditinstruktion som definierar de ramar och limiter som ska gälla för Skandias livbolag. Endast emittenter och motparter inom OECD-området är godkända. Kreditvärdigheten hos dessa bedöms med hjälp av information från erkända kreditvärderingsinstitut och bolagets egna bedömningar. Kreditrisken begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vid handel med OTC-derivat ska giltiga ISDA- och CSA-avtal finnas samt daglig överföring av säkerheter. Motpartsrisk kan också uppstå i exponeringar mot andra motparter, till exempel vid återförsäkring. Skandias livbolag tillämpar återförsäkring i mycket begränsad omfattning.

Kreditriskexponering 2023

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	102 330	241 127	452
Utlåning till kreditinstitut	356	—	356
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	272 369	—	272 369
Derivat ²⁾	7 886	7 181	705
Lån ²⁾	6 097	—	6 097
Återköpstransaktioner ²⁾	34 330	102	34 228
Totalt	423 368	248 410	314 207

Moderbolaget	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	252 749	—	252 749
Derivat ²⁾	7 401	7 181	220
Lån ²⁾	6 097	—	6 097
Återköpstransaktioner ²⁾	34 330	102	34 228
Totalt	300 577	7 283	293 294

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Kreditriskexponering 2022

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	95 356	238 988	467
Utlåning till kreditinstitut	279	—	279
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	253 928	181	253 747
Derivat ²⁾	3 794	243	3 551
Lån ²⁾	5 986	203	5 783
Återköpstransaktioner ²⁾	36 254	—	36 254
Totalt	395 597	239 615	300 081

Moderbolaget	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	237 025	—	237 025
Derivat ²⁾	2 677	243	2 433
Lån ²⁾	5 783	—	5 783
Återköpstransaktioner ²⁾	36 254	—	36 254
Totalt	281 739	243	281 495

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är exponerat för kreditrisk, bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Placeringarnas kreditrisk begränsas bland annat av restriktioner för koncentrationsrisk, duration och kreditvärdighet.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ)s utlåning till allmänheten avser hushållsexponeringar till privatpersoner, primärt i form av bolånekrediter med säkerhet i bostadsfastighet eller bostadsrätt, privatlån, konto- och kortkrediter samt depåutlåning.

Risken hanteras genom att samtliga kreditansökningar prövas genom en bedömning av kreditsökandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet. Hantering av kreditrisker för hushållsexponeringar syftar till att reducera kreditförlusterna och

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering
Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2023¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	—	—	—	—	—	—	102 330	102 330
Utlåning till kreditinstitut	—	274	—	—	—	—	82	356
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	214 028	29 797	13 354	6 598	2 023	969	5 600	272 369
Derivat	485	633	6 768	—	—	—	0	7 886
Lån	—	—	—	—	—	1 379	4 718	6 097
Återköpstransaktioner	—	—	34 330	—	—	—	—	34 330
Totalt	214 513	30 704	54 452	6 598	2 023	2 348	112 730	423 368

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	202 620	22 578	12 361	6 598	2 023	969	5 600	252 749
Derivat	—	633	6 768	—	—	—	0	7 401
Lån	—	—	—	—	—	1 379	4 718	6 097
Återköpstransaktioner	—	—	34 330	—	—	—	—	34 330
Totalt	202 620	23 211	53 459	6 598	2 023	2 348	10 318	300 577

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2022¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	—	—	—	—	—	—	95 356	95 356
Utlåning till kreditinstitut	—	195	—	—	—	—	84	279
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	208 372	24 770	10 298	4 833	3 151	560	1 944	253 928
Derivat	1 117	11	2 665	—	—	—	1	3 794
Lån	—	—	—	103	—	962	4 921	5 986
Återköpstransaktioner	—	—	36 254	—	—	—	—	36 254
Totalt	209 489	24 976	49 217	4 936	3 151	1 522	102 306	395 597

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	198 236	18 533	9 768	4 833	3 151	560	1 944	237 025
Derivat	—	11	2 665	—	—	—	1	2 677
Lån	—	—	—	—	—	962	4 821	5 783
Återköpstransaktioner	—	—	36 254	—	—	—	—	36 254
Totalt	198 236	18 544	48 687	4 833	3 151	1 522	6 766	281 739

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

målsättningen är att lånefordringar i största möjliga omfattning ska bestå av ett stort antal krediter med låg risk och god riskspridning.

Likviditet placeras i kort utlåning och räntebärande värdepapper med motparter inom stat, kommun, institut och företag. Risken hanteras genom att exponeringarna prövas genom en bedömning av motpartens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av eventuell erhållen säkerhet. Motpartsrisk avser risker kopplade till förändringar i marknadsvärdet för derivat, återköpstransaktioner och lån av värdepapper. Motpartsrisk mäts och limiteras i enlighet med gällande interna processer.

Koncentrationsrisk avser risker hänförliga till finansiella instrument med likartade egenskaper och som kan komma att påverkas på likartat sätt av omvärldsförändringar. Skandiabanken AB (publ) följer upp koncentrationer ur olika perspektiv såsom större exponeringar mot enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning.

För vidare information om kreditrisk och kreditförlustriserveringar, se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper punkt 13 Finansiella instrument i bankverksamheten samt not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet.

Likviditetsrisk**Moderbolaget**

Skandias livbolag hanterar likviditetsrisk dels genom en av styrelsen fastställd riskkapitlimit, dels genom av styrelsen fastställda krav på likviditetsreserv och likvida tillgångar inom ramen för kapitalförvaltningens tillgångsförvaltning. Skandia har även infört restriktioner för skuldtäckningsmarginalen, som vid var tidpunkt lägst ska uppgå till 110 procent.

Enligt moderbolagets policy om investeringar i placeringstillgångar ska likviditetsreserver av tillräcklig omfattning finnas omedelbart tillgängliga. Minst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar med god kreditvärdighet. Dessutom ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper. Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas även vid långsiktig planering och styrning av tillgångslag inom kapitalförvaltningen.

Skandias livbolags största likviditetsrisk följer av en potentiell massannullation, där stora likviditetsutflöden kan behöva ske på kort tid. I ett stressat marknadsställe kan bolaget tvingas till en omallokering på tillgångssidan för att uppfylla legala solvens- och kapitaltäckningskrav. I ett sådant läge är det centralt att tillgångarna är tillräckligt likvida för att möjliggöra en sådan omallokering. Skandias livbolag är således även utsatt för marknadslikviditetsrisk.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

I Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) kan ett oväntat likviditetsbehov uppstå främst i samband med kundernas fondbyten inom fond- och depåförsäkring. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) hanterar likviditetsrisken på kort och medellång sikt. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s ALCO följer upp likviditeten och likviditetsriskerna löpande, bland annat genom att övervaka likviditetssituationen relativt stressscenarion för likviditetsrisk på kort och medellång sikt.

Skandiabanken AB (publ)

Likviditeten investeras och finansieras i svenska kronor. Inom hanteringen av likviditet ingår dagliga stresstester, prognostisering av likviditet och finansieringsbehov, hantering av överskottslikviditet, beredskapsplaner för likviditet samt en årlig intern likviditetsutvärdering som en del i den Interna Kapital- och Likviditetsutvärderingen (IKLU). IKLU innehåller kontinuerlig och grundlig utvärdering av samtliga komponenter som tillsammans utgör och/eller stödjer Skandiabanken AB (publ)s ramverk för likviditetshantering. Dessutom upprättas en återhämtningsplan i enlighet med gällande myndighetskrav som uppdateras årligen. Syftet med återhämtningsplanen är att beskriva hur Skandiabanken ska identifiera och hantera situationer där Skandiabankens finansiella ställning är hotad.

Treasury mäter både kortfristig och långfristig likviditetsrisk. Kortfristig likviditet hanteras på interbankmarknaden genom kontinuerlig bevakning av kända framtida in- och utflöden i kombination med prognos på förväntade flöden baserat på erfarenhet av kundernas beteende. För att säkerställa beredskap i situationer där Skandiabanken AB (publ) är i akut behov av likviditet håller Skandiabanken AB (publ) en likviditetsreserv.

Operativ risk

Operativa risker utgör en naturlig del av den verksamhet som Skandia bedriver. Med operativ risk avses risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser, inbegripet legala risker. Riskerna kan medföra operativa mål inte nås eller att finansiella kostnader, negativ kundpåverkan eller ryktesförluster uppkommer. För att säkerställa att dessa risker identifieras och hanteras på ett omdömesfullt sätt har styrelsen beslutat om ett koncernövergripande internt regelverk för operativ riskhantering. Detta regelverk anger, bland mycket annat, styrelsens riskkapit, risktolerans och bolagets centrala processer för risk- och incidenthantering. Processen för löpande riskhantering består av stegen att identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp och rapportera operativa risker. Alla chefer med operativt ansvar är ansvariga för de operativa risker som är hänförliga till uppdraget, och ansvarar för att löpande identifiera och hantera risker. Hantering av risk görs med en av de fyra åtgärderna; eliminera, reducera, acceptera eller överföra. Risker som värderas som höga är utanför styrelsens tolerans och kräver åtgärd. Endast styrelsen kan besluta om att ej vidta vidare åtgärder för att sänka en hög risk inom styrelsens risktolerans. Som ett stöd för riskhanteringen använder Skandia ett koncerngemensamt Governance-, Risk- och Compliancesystem.

Systemet stödjer hanteringen av operativa risker. Systemet används även för rapportering och uppföljning av incidenter. Alla medarbetare rapporterar uppkomna incidenter i sin verksamhet. Incidenterna följs upp och åtgärdsplaner tas fram för att reducera negativa konsekvenser. Skandias Riskfunktion rapporterar regelbundet om operativa risker och incidenter till bolagets ledning och styrelse.

Viktiga operativa riskområden av särskild betydelse för Skandias exponering för operativ risk identifieras i syfte att kunna följa upp riskteman för operativa risker på en aggregerad nivå. Underliggande risker kan på detta sätt följas upp och analyseras på en aggregerad nivå. Områdena är vanligtvis relevanta under en längre tid, men kan förändras i takt med de utmaningar som Skandia står inför till exempel avseende teknikutveckling, samhällstrender och regelverkutveckling.

Skandia har även styrdokument för beslutsprocessen vid införande av nya eller vid väsentliga förändringar i produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet är att säkerställa att förändringarna har gynnsam effekt på Skandias lönsamhet, kapitalposition och varumärke.

För att säkerställa att Skandia kan driva den affärskritiska verksamheten på en acceptabel nivå vid störningar och avbrott finns det en struktur och process för beredskaps- och kontinuitetshantering. Målet för denna är att Skandias väsentliga processer kan upprätthållas på en acceptabel nivå trots oönskade interna eller externa störningar.

Affärsrisk

Affärsrisk förekommer i alla bolag inom Skandiakoncernen. Med affärsrisk avses risken för att Skandias värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för volymer, kostnader och marginaler etcetera. För Skandias vinstutdelande bolag leder minskad nyförsäljning och pressade marginaler till minskad lönsamhet och att bolagets värde på sikt minskar. För Skandias livbolag leder en nyförsäljning som inte motsvarar förväntan i förlängningen till minskad kostnadsdelning vilket får negativ inverkan på försäkringstagarnas framtida pension. Minskade volymer kan också leda till en sämre solvensposition på lång sikt, särskilt i ett stressat marknadsställe.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering**Löptidsfördelning tillgångar¹⁾**

Koncernen	2023						2022					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Utlåning till allmänheten	90 350	11 980	—	—	—	102 330	77 104	18 252	—	—	—	95 356
Utlåning till kreditinstitut	356	—	—	—	—	356	279	—	—	—	—	279
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	54 154	175 039	31 819	545	10 812	272 369	34 365	174 150	39 689	1 343	4 381	253 928
Derivat	5 937	1 334	570	45	—	7 886	1 362	1 485	857	90	—	3 794
Lån	1 084	4 354	659	—	—	6 097	156	4 386	1 444	—	—	5 986
Återköpstransaktioner	34 330	—	—	—	—	34 330	36 254	—	—	—	—	36 254
Totala tillgångar	186 211	192 707	33 048	590	10 812	423 368	149 520	198 273	41 990	1 433	4 381	395 597

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor.

Löptidsfördelning skulder

Koncernen	2023						2022					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	384	—	—	—	—	384	333	—	—	—	—	333
Livförsäkringsavsättningar	19 590	69 375	71 993	52 382	72 194	285 534	18 936	67 631	65 421	46 943	63 181	262 112
Avsättning för oreglerade skador	1 434	2 290	1 081	420	228	5 453	1 244	2 386	1 029	334	208	5 201
Försäkringstekniska avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	17 530	25 394	24 440	21 524	92 247	181 135	17 394	22 530	21 974	19 810	86 082	167 790
Andra avsättningar ¹⁾	1 429	66	79	78	26	1 678	994	45	52	51	105	1 247
Emitterade värdepapper	10 680	45 188	—	—	—	55 868	9 619	46 645	—	—	—	56 264
Inlåning och upplåning från allmänheten	53 849	21	—	—	—	53 870	45 389	50	—	—	—	45 439
Skulder till kreditinstitut	283	—	—	—	—	283	844	—	—	—	—	844
Skulder avseende direkt försäkring	1 859	—	—	—	—	1 859	1 564	—	—	—	—	1 564
Skulder avseende återförsäkring	4	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	4
Derivat	224	509	665	48	—	1 446	1 542	821	1 048	95	—	3 506
Återköpstransaktioner	34 303	—	—	—	—	34 303	36 245	—	—	—	—	36 245
Totala skulder	141 569	142 843	98 258	74 452	164 695	621 817	134 108	140 108	89 524	67 233	149 576	580 549

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Löptidsfördelning tillgångar¹⁾

Kontraktuella förfallotidpunkter	2023						2022					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Moderbolaget												
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	51 306	159 053	31 033	545	10 812	252 749	31 171	160 812	39 318	1 343	4 381	237 025
Derivat	5 827	959	570	45	—	7 401	1 237	493	857	90	—	2 677
Lån	1 084	4 354	659	—	—	6 097	53	4 286	1 444	—	—	5 783
Återköpstransaktioner	34 330	—	—	—	—	34 330	36 254	—	—	—	—	36 254
Totala tillgångar	92 547	164 366	32 262	590	10 812	300 577	68 715	165 591	41 619	1 433	4 381	281 739

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Löptidsfördelning skulder

Kontraktuella förfallotidpunkter	2023						2022					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Moderbolaget												
Livförsäkringsavsättningar	19 590	69 375	71 993	52 382	72 194	285 534	18 936	67 631	65 421	46 943	63 181	262 112
Avsättning för oreglerade skador	787	1 471	811	321	205	3 595	705	1 693	789	277	188	3 652
Försäkringstekniska avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	1 557	—	—	—	—	1 557	2 017	—	—	—	—	2 017
Andra avsättningar	672	—	—	—	—	672	300	—	—	—	—	300
Skulder avseende direkt försäkring	1 247	—	—	—	—	1 247	1 038	—	—	—	—	1 038
Skulder avseende återförsäkring	4	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	4
Derivat	223	463	665	48	—	1 399	1 537	796	1 047	95	—	3 475
Återköpstransaktioner	34 303	—	—	—	—	34 303	36 245	—	—	—	—	36 245
Övriga skulder	13 450	—	—	—	—	13 450	6 248	—	—	—	—	6 248
Totala skulder	71 833	71 309	73 469	52 751	72 399	341 761	67 030	70 120	67 257	47 315	63 369	315 091

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Affärsrisk analyseras och hanteras inom ramen för Skandias affärsplaneringsprocess och följs löpande som en integrerad del av den kvartalsvisa uppföljningen.

Strategisk risk

Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå (typiskt flerårigt perspektiv), felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen. Strategisk risk har likheter med affärsrisk, men fångar upp de storskaliga och strukturella riskfaktorerna.

Skandias strategiska risker identifieras utifrån ett övergripande koncernperspektiv i syfte att användas som ett underlag inför beslut om koncerninriktning. Riskerna analyseras och hanteras inom ramen för affärs- och kapitalplaneringsprocessen.

Compliancerisk

Med compliancerisk avses risken för att Skandia bryter mot externa regler över vilka Finansinspektionen eller Integritetsskyddsmyndigheten utövar tillsyn. Konsekvensen av att Skandia inte efterlever externa regler kan vara exempelvis att kunder inte får det skydd de har rätt till eller att Skandia inte har möjlighet att bidra till brottsprevention i den utsträckning bolaget är skyldigt till.

Ansvar att följa gällande externa regler ligger hos affärsverksamheten. Regelefterlevnadsfunktionen utvärderar compliancerisker samt granskar, rapporterar och följer upp på identifierade compliancebrister.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk avser varje riskexponering som är så stor relativt Skandias totala exponeringar, till exempel på grund av bristande diversifiering, att den kan leda till en förlust som kan hota Skandias solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisk kan till exempel uppstå på grund av stora koncentrationer till vissa geografiska regioner, sektorer, produkter och demografiska sammansättningar.

Koncentrationsrisk relaterat till kreditrisk begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart.

Skandia Investment Management AB

Skandia Investment Management AB bedriver kapitalförvaltning genom att handla i finansiella instrument som är placerade på kundernas tillgångskonton. Skandia Investment Management AB har under året inte utfört finansiell handel för egen räkning utan endast inom ramen för de diskretionära mandat bolaget fått från kunder. Bolaget har två koncerninterna kunder; Skandias livbolag och Skandia Fonder AB, och all handel med finansiella instrument inom de diskretionära mandaten har gjorts i deras namn. Undantaget är handel med Skandia Investment Management ABs egna kapital, vilket är placerat på bankkonto och i säkerställda obligationer med god kreditkvalitet och marknadslikviditet. Skandia Investment Management AB är bland annat utsatt för operativ risk, kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk, vilka hanteras enligt koncernens processer för riskhantering.

Skandia Fonder AB

Skandia Fonder ABs verksamhet består av förvaltning av fonder (internt och externt utlagda), administration, distribution samt produktutveckling. Verksamheten ger upphov till operativ risk, likviditetsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk vilka hanteras i enlighet med koncernens processer för riskhantering. Fondförvaltningen ger upphov till samtliga riskkategorier som påverkar Skandia Fonder AB indirekt via nettointjänsten.

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen

Koncernen	Individuell		Grupp		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 197	4 342	7 162	5 997	11 359	10 339
Engångspremie i form av inbetalda premier	5 083	9 913	1 078	1 646	6 161	11 559
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	303	293	821	805	1 124	1 098
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	6 546	6 791	1 673	1 675	8 219	8 466
Portföljpremier, mottagna	128	158	732	89	860	247
Premieskatt	—	—	-19	-18	-19	-18
Totalt	16 257	21 497	11 447	10 194	27 704	31 691

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige. Av den totala premieinkomsten avser 25 330 (29 426) MSEK återbäringsberättigade avtal.

Moderbolaget	Individuell		Grupp		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 116	4 249	7 162	5 997	11 278	10 246
Engångspremie i form av inbetalda premier	5 083	9 913	1 078	1 646	6 161	11 559
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	303	293	821	805	1 124	1 098
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	6 546	6 791	1 673	1 675	8 219	8 466
Portföljpremier, mottagna	128	158	732	89	860	247
Premieskatt	—	—	-19	-18	-19	-18
Totalt	16 176	21 404	11 447	10 194	27 623	31 598

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige. Av den totala premieinkomsten avser 25 330 (29 426) MSEK återbäringsberättigade avtal.

4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Hysesintäkter från byggnader och mark	3 596	3 183	—	—
Utdelning på aktier och andelar				
Koncernföretag	—	—	50	33
Andra aktier och andelar	4 201	4 769	4 201	4 769
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 396	3 442	6 396	3 442
Lån	524	248	524	233
Fordringar på koncernföretag ¹⁾	—	—	493	383
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	443	117	458	104
Valutaresultat, netto ²⁾	—	13 856	—	13 856
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	10	185	—	—
Aktier och andelar	9 379	11 631	9 379	11 631
Totalt	24 549	37 431	21 501	34 451

¹⁾ Ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutaresultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar	7 141	—	7 141	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 745	—	11 745	—
Totalt	18 886	—	18 886	—

6 Utbetalda försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Livsfall	-12 349	-11 935	-12 349	-11 935
Annullationer och återköp	-2 069	-1 409	-2 069	-1 409
Utflyttade försäkringar ¹⁾	-1 938	-1 561	-1 938	-1 561
Dödsfall	-2 012	-1 831	-1 914	-1 743
Sjukfall	-672	-651	-640	-622
Skaderegleringskostnader	-28	-26	-22	-21
Totalt	-19 068	-17 413	-18 932	-17 291

¹⁾ Av utflyttade försäkringar avser -816 (-674) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

7 Återbäring och rabatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Premierabatter	-1 135	-1 121	-1 135	-1 121
lanspråktagen överskottsfond	-998	-768	-998	-768
Tilldelad återbäring				
Garantipension Plus	127	161	127	161
Utbetald återbäring	-15 285	-14 209	-15 285	-14 209
lanspråktagen konsolideringsfond	15 285	14 209	15 285	14 209
Totalt	-2 006	-1 728	-2 006	-1 728

8 Driftskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Anskaffningskostnader	-1 347	-1 406	-618	-717
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-4	-25	—	—
Administrationskostnader ¹⁾	-2 226	-2 059	-1 673	-1 557

Totalt driftskostnader i liv- och skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat				
	-3 577	-3 490	-2 291	-2 274
Varav skadeförsäkring	-235	-215	—	—
Varav livförsäkring	-3 342	-3 275	-2 291	-2 274

Förvaltningskostnader placerings-tillgångar ²⁾	-197	-190	-189	-179
Fastighetsförvaltningskostnader	-89	-87	—	—
Skaderegleringskostnader ³⁾	-87	-78	-22	-21
Kostnader i bankverksamheten	-688	-638	—	—
Kostnader övriga rörelsedrivande enheter	-469	-439	—	—
Totalt driftskostnader	-5 107	-4 922	-2 502	-2 474

Samtliga driftskostnader per kostnadsslag

Personalkostnader	-2 539	-2 344	-1 995	-1 866
Lokalkostnader	-233	-225	-211	-198
Avskrivningar	-44	-43	-21	-22
Provisioner externa	-823	-833	-391	-427
Övrigt	-1 468	-1 477	116	39
Totalt driftskostnader	-5 107	-4 922	-2 502	-2 474

¹⁾ I administrationskostnader för koncernen ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

³⁾ Ingår i Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) i resultaträkningen.

Ersättning till koncernens revisorer KPMG	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Revisionsarvode	-13,3	-11,6	-5,5	-5,2
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget	-1,2	-1,3	-0,8	-0,9
Skatterådgivning	-0,1	—	-0,1	—
Övriga tjänster	-4,6	-4,9	-4,1	-4,0
Totalt	-19,2	-17,8	-10,5	-10,1

9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Driftskostnader från byggnader och mark	-1 281	-1 152	—	—
Kapitalförvaltningskostnader	-196	-190	-189	-179
Övriga räntekostnader med mera	-2 851	-644	-2 851	-644
Övriga finansiella kostnader	-68	-138	-43	-116
Valutareultat, netto ¹⁾	-4 127	—	-4 127	—
Netto nedskrivningar och återläggning nedskrivningar dotterbolagsaktier	—	—	724	-1 610
Realisationsförlust, netto				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2 555	-1 091	-2 555	-1 091
Totalt	-11 078	-3 215	-9 041	-3 640

¹⁾ Valutareultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Byggnader och mark	-1 880	-1 771	—	—
Aktier och andelar	—	-48 657	—	-48 657
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	-14 477	—	-14 477
Totalt	-1 880	-64 905	—	-63 134

11 Övriga tekniska intäkter och kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Rabatt på fondförvaltningsavgifter	1 249	1 279	—	—
Avgiftsuttag för avkastningsskatt ¹⁾	586	271	—	—
Övriga intäkter	31	28	—	—
Totalt	1 866	1 578	—	—

¹⁾ Motsvarande kostnad redovisas som skattekostnad och ingår i raden avkastningsskatt i not 17.

12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2023	2022
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	151	39
Övrigt	75	15
Valutareultat, netto	26	34

Realisationsvinst, netto		
Andra aktier och andelar	1	—
Totalt	253	88

13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2023	2022
Kapitalförvaltningskostnader	-1	0
Andra finansiella kostnader	0	-1
Övriga räntekostnader med mera	0	0

Realisationsförlust, netto		
Andra aktier och andelar	—	-1
Övriga finansiella placeringstillgångar	—	-1
Totalt	-1	-3

Not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

Resultat bankverksamhet, före bokslutsdispositioner	2023	2022
Ränteintäkter	4 653	1 698
Räntekostnader	-3 396	-697
Räntenetto¹⁾	1 257	1 001
Erhållna utdelningar	0	0
Provisionsintäkter	239	252
Provisionskostnader	-87	-84
Provisionsnetto	152	168
Nettoresultat finansiella transaktioner	1	36
Övriga rörelseintäkter	31	30
Totalt rörelseintäkter	1 441	1 235

Personalkostnader	-256	-239
Övriga administrationskostnader	-508	-475
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	-17	-17
Övriga rörelsekostnader	-24	-24
Totalt kostnader före kreditförluster	-805	-755

Resultat före kreditförluster	636	480
--------------------------------------	------------	------------

Kreditförluster, netto	-24	-17
-------------------------------	------------	------------

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	612	463
--	------------	------------

¹⁾ Räntenetto	2023		2022	
Ränteintäkter	Ränta	ränta %	Ränta	ränta %
Utlåning till kreditinstitut	52	3,42	9	0,77
Utlåning till allmänheten	4 072	4,10	1 588	1,76
Räntebärande värdepapper	519	3,65	100	0,90
Derivat	10	—	1	—
Övriga	0	—	0	—
Totala ränteintäkter	4 653	4,01	1 698	1,63

Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	-28	3,52	-8	1,52
In- och upplåning från allmänheten	-1 000	2,18	-102	0,36
Emitterade värdepapper	-2 243	3,85	-499	0,98
Derivat	-10	—	-3	—
Efterställda skulder	-52	5,15	-23	2,27
Resolutionsavgift och insättningsgaranti	-63	—	-62	—
Övriga	0	0,00	0	0,00
Totala räntekostnader	-3 396	2,93	-697	0,67

Totalt räntenetto	1 257	1,08	1 001	0,96
--------------------------	--------------	-------------	--------------	-------------

För mer information, se Skandiabankens årsredovisning på skandia.se.

Tillgångar i bankverksamhet	2023	2022
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 198	1 722
Belåningsbara statsskuldförbindelser med mera ¹⁾	5 097	4 092
Utlåning till kreditinstitut	356	279
Utlåning till allmänheten ²⁾	102 330	95 356
Verkligt värde för portföljsäkring av ränterisk	-426	-1 066
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁾	7 313	7 571
Aktier och andelar	19	50
Immateriella tillgångar ⁴⁾	21	38
Övriga tillgångar	827	1 380
Totalt tillgångar	117 735	109 422
Avgår koncerninterna poster	-2 707	-3 434
Totalt tillgångar i bankverksamheten	115 028	105 988

¹⁾ Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	2023	2022
Svenska staten	—	917
Svenska kommuner	5 097	3 175
Totalt	5 097	4 092

Nominellt värde	5 048	4 044
-----------------	-------	-------

Genomsnittlig återstående löptid, år	3,6	2,7
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,1	0,1

²⁾ Utlåning till allmänheten	2023	2022
Upplupet anskaffningsvärde	102 381	95 395
Kreditförlustreservering	-51	-39
varav stadie 1	-6	-5
varav stadie 2	-12	-11
varav stadie 3	-33	-23
Totalt	102 330	95 356

Utlåning till allmänheten		
Utlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde		
Betalbara på anfordran	—	—
Högst 3 månader	85 118	68 752
Längre än 3 månader men högst 1 år	5 232	8 353
Längre än 1 år men högst 5 år	11 980	18 251
Längre än 5 år	—	0
Totalt	102 330	95 356

Fortsättning not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

Utlåning till allmänheten före reserveringar – bostadskrediter

2023								
Lånefordringar före reserveringar								
Risk- klass	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt	Andel	PD (%)	LGD (%)	
1	21 595	76	—	21 671	0,21	0,02	1,70	
2	14 861	3 883	—	18 744	0,18	0,03	1,90	
3	14 326	2 952	—	17 278	0,17	0,05	2,00	
4	10 922	1 835	—	12 757	0,13	0,07	2,10	
5	14 429	1 020	—	15 449	0,15	0,12	2,30	
6	9 930	1 823	—	11 753	0,12	0,27	2,40	
7	1 126	1 468	—	2 594	0,03	1,27	2,30	
8	30	299	—	329	0,00	3,58	2,50	
9	16	386	—	402	0,00	8,50	2,80	
Fallis- semang	—	—	1 023	1 023	0,01	100,00	3,00	
Totalt	87 235	13 742	1 023	102 000	1,00	1,16	2,00	

2022								
Lånefordringar före reserveringar								
Risk- klass	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt	Andel	PD (%)	LGD (%)	
1	14 037	6 859	—	20 896	0,22	0,02	1,67	
2	11 968	6 368	—	18 336	0,19	0,03	1,85	
3	11 926	4 229	—	16 155	0,17	0,05	1,96	
4	7 957	3 723	—	11 680	0,12	0,07	2,11	
5	11 269	1 975	—	13 244	0,14	0,12	2,22	
6	9 534	1 570	—	11 104	0,12	0,27	2,43	
7	1 266	1 343	—	2 609	0,03	1,30	2,46	
8	24	206	—	230	0,00	3,71	2,25	
9	0	227	—	227	0,00	9,05	2,98	
Fallis- semang	—	—	501	501	0,01	100,00	2,84	
Totalt	67 981	26 500	501	94 982	1,00	1,00	2,01	

Siffrorna i tabellen ovan är beräknade enligt intern riskklassificeringsmetod (IRK).

³⁾ Obligationer och andra räntebärande värdepapper 2023 2022

Emittenter	2023	2022
Svenska kreditinstitut	4 345	3 517
Utländska kreditinstitut	2 968	4 054
Totalt	7 313	7 571
Återstående löptid		
Högst 1 år	1 082	1 362
Längre än 1 år men högst 5 år	6 231	6 209
Totalt	7 313	7 571
Genomsnittlig återstående löptid, år		
	2,5	2,5
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år		
	0,0	0,1
varav onoterade värdepapper		
	—	—
varav noterade värdepapper		
	7 313	7 571
Innehavet är ställt som säkerhet till förmån för Sveriges Riksbank		
	4 750	4 227

⁴⁾ Immateriella tillgångar 2023 2022

Ackumulerat anskaffningsvärde	2023	2022
Avyttring under året	—	—
Anskaffningsvärde vid årets utgång	434	434
Av- och nedskrivningar vid årets början	-396	-379
Avyttring under året	—	—
Årets av- och nedskrivningar	-17	-17
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-413	-396
Totalt	21	38

Fortsättning not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

Skulder i bankverksamhet 2023 2022

Skulder till kreditinstitut	283	844
In- och upplåning från allmänheten ¹⁾	53 870	45 439
Emitterade värdepapper ²⁾	55 868	56 264
Övriga skulder	889	543
Efterställda skulder ³⁾	1 000	1 000
Totalt skulder	111 910	104 090
Avgår koncerninterna poster		
	-2 708	-3 434
Totalt skulder i bankverksamheten	109 202	100 656

¹⁾ Inlåning och upplåning från allmänheten 2023 2022

Inlåning fördelad efter återstående löptid, bokfört värde	2023	2022
Betalbara vid anfordran	42 884	45 178
Högst 3 månader	9 832	16
Längre än 3 månader men högst 1 år	1 133	195
Längre än 1 år men högst 5 år	21	50
Totalt	53 870	45 439

²⁾ Emitterade värdepapper 2023 2022

Certifikat	—	792
Obligationslån	3 454	3 863
Säkerställda obligationslån	50 406	50 602
Icke prioriterade obligationslån	1 999	999
Postväxlar	9	8
Totalt	55 868	56 264

³⁾ Efterställda skulder 2023 2022

Icke prioriterat lån ¹⁾	500	500
Tidsbundna förlagslån	500	500
Totalt	1 000	1 000

De efterställda skulderna är lämnade av Skandias livbolag. Ränteförfallodag är kvartalsvis.

¹⁾ Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities (MREL).

	2023	2022
Icke prioriterat lån		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +0,85%	3 mån Stibor +0,85%
Förfallodag	2024-12-30	2024-12-30

Förlagslån		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +2,25%	3 mån Stibor +2,25%
Förfallodag	2029-12-28	2029-12-28

15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner

	Koncernen	
	2023	2022
Skandia Brands AB	0	0
Skandia Capital AB	0	1
Skandia Fonder AB	53	58
Skandia Investment Management AB	4	0
Skandikon Administration AB	16	8
Skandikon Pensionsadministration AB	1	0
Sophiahemmet Rehab Center AB	-3	-1
Totalt	71	66

16 Övriga kostnader

	Koncernen	
	2023	2022
Periodens avskrivning PVIF ¹⁾	-615	-615
Totalt	-615	-615

¹⁾ Se även not 19 immateriella tillgångar.

17 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Årets skattekostnad				
Avkastningsskatt	-2 407	-937	-1 818	-666
Kupongskatt	-981	-512	-981	-512
Inkomstskatt	-277	-305	0	-64
Totalt	-3 665	-1 754	-2 799	-1 242
Uppskjuten skatt	58	302	-117	137
Skatt redovisad i resultaträkningen	-3 607	-1 452	-2 916	-1 105
Specifikation av årets skattekostnad:				
Avkastningsskatt	-2 562	-1 084	-1 973	-812
Justering av avkastningsskatt hänförlig till tidigare taxeringsår	155	147	155	146
Kupongskatt	-981	-512	-981	-512
Totalt avkastningsskatt och kupongskatt	-3 388	-1 449	-2 799	-1 178
Skatt på årets resultat	-277	-306	—	-64
Justering av skatt hänförlig till tidigare taxeringsår	0	1	0	—
Totalt inkomstskatt	-277	-305	0	-64
Totalt	-3 665	-1 754	-2 799	-1 242
Uppskjuten skatt hänförlig till:				
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	-190	186	-160	150
Skillnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheter	169	154	—	—
Beräknad pensionsskuld	-3	-29	0	0
Övriga temporära skillnader	-8	-18	—	0
Underskottsavdrag	80	-1	43	-13
Obeskattade reserver	0	0	—	—
Immateriella tillgångar	10	10	—	—
Totalt	58	302	-117	137
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-277	-305	0	-64
Uppskjuten skatt	58	302	-117	137
Totalt	-219	-3	-117	73

Skattekostnaden avser i sin helhet Sverige.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt:				
Resultat före skatt	13 896	17 315	12 830	14 345
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-12 977	-18 072	-12 485	-15 502
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	919	-757	345	-1 157
Skatt enligt gällande skattesats 20,6% (20,6%)	-189	156	-71	238
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	6	-26	8	-42
Skatteeffekt av tidigare år, aktuell skatt	0	-5	0	-6
Skatteeffekt av tidigare år, uppskjuten skatt	-47	-115	-54	-117
Skatteeffekt av förändring nettoskuld/nettofordran ej upptagen i balansräkningen	11	-12	0	0
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	0	—	—	—
Övrigt	—	-1	0	0
Totalt	-219	-3	-117	73

18 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Koncernen	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen				Totalt	
	Som bestämts tillhöra kategorin		Obligatorisk		Derivat-instrument i säkrings-redovisning		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via Övrigt totalresultat		Verkligt värde över resultaträkningen		Totalt			
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	458	462	458	462	
Aktier	86	78	16 802	-10 009	—	—	—	—	-2	3	—	—	16 886	-9 928		
Räntebärande värdepapper	291	-188	12 340	-13 343	—	—	—	—	564	41	—	—	13 195	-13 490		
Lån ¹⁾	—	—	766	388	—	—	4 763	608	—	—	—	—	5 529	996		
Derivat	—	—	396	-6 900	-649	1 011	—	—	—	—	—	—	-253	-5 889		
Övriga fordringar	—	—	—	—	—	—	-26	-1 025	—	—	—	—	-26	-1 025		
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	-52	-64	—	—	—	—	-52	-64		
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	—	—	-2 264	-497	—	—	—	—	-2 264	-497		
Inlåning	—	—	—	—	—	—	-1 095	-177	—	—	—	—	-1 095	-177		
Totalt¹⁾	377	-110	30 304	-29 864	-649	1 011	1 326	-1 155	562	44	458	462	32 378	-29 612		

¹⁾ Jämförelsetalen för 2022 har korrigerats.

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet och icke-tekniska resultatet och som en del av Resultat från bankverksamheten och Resultat övriga rörelsedrivande enheter.

Moderbolaget	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen					
	Obligatoriskt		Upplupet anskaffningsvärde		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Lån till dotterföretag	—	—	494	384	494	384
Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag	—	—	772	-1 581	772	-1 581
Aktier	16 796	-10 010	—	—	16 796	-10 010
Räntebärande värdepapper	12 340	-13 344	—	—	12 340	-13 344
Lån	766	388	—	—	766	388
Derivat	395	-6 902	—	—	395	-6 902
Övriga fordringar	—	—	-27	-1 038	-27	-1 038
Övriga finansiella skulder	—	—	-1	-41	-1	-41
Totalt	30 297	-29 868	1 238	-2 276	31 535	-32 144

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Noter till balansräkning

19 Immateriella tillgångar

	2023			2022		
	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾	Övriga immateriella tillgångar	Totalt	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Koncernen						
Anskaffningsvärde vid årets början	13 094	279	13 373	13 094	279	13 373
Ackumulerat anskaffningsvärde	13 094	279	13 373	13 094	279	13 373
Avskrivningar vid årets början	-10 635	-7	-10 642	-10 020	-7	-10 027
Årets avskrivningar ²⁾	-615	—	-615	-615	—	-615
Ackumulerade avskrivningar	-11 250	-7	-11 257	-10 635	-7	-10 642
Nedskrivningar vid årets början	—	-272	-272	—	-272	-272
Ackumulerade nedskrivningar	—	-272	-272	—	-272	-272
Totalt	1 844	—	1 844	2 459	—	2 459
Bankverksamhet						
Netto	—	21	21	—	38	38
Totalt inkl. bank	1 844	21	1 865	2 459	38	2 497

¹⁾ De immateriella tillgångarna består av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd så kallad purchased value in force (PVIF), stabil inlåning i Skandiabanken samt varumärket Skandia som förvärvats från Old Mutual för nyttjanderätt inom Sverige. PVIF är den enda förvärvade tillgången som inte är helt avskriven.

²⁾ Avskrivningar på PVIF redovisas på raden Övriga kostnader. Avskrivning på övriga immateriella tillgångar redovisas som driftskostnader.

Avskrivningstider

Typ av immateriell tillgång	Nyttjandeperiod	Avskrivningsmetod
PVIF	15 år	50% linjär 1–5 år, 50% linjär 6–15 år

Förvärvade immateriella tillgångar

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning genomförs för förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till förvärvet av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) den 21 mars 2012. Prövningen genomförs per kassagenererande enhet, definierat som förvärvad legal enhet som utgör ett verksamhetsområde. Den enda kassagenererande enheten som fortfarande har immateriella tillgångar som skrivs av avser Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Övriga immateriella tillgångar relaterade till förvärvet, inklusive goodwill, är helt avskrivna. Nedskrivningsprövningen genomförs genom att jämföra det bokförda värdet på nettotillgångarna med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde.

Försäkringsverksamheten - Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Nyttjandevärdet har sin grund i bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts Solvens 2-balansräkning.

Kapitalbasbidraget består av dess Solvens 2-kapitalbas. Solvens 2-kapitalbasen beskriver värdet av ett försäkringsbolag utifrån ett solvenssyfte och motsvarar skillnaden mellan marknadsvärdet av tillgångar och skulder, värderade för solvensändamål. Marknadsvärdering av bolagets skulder består av bästa skattning av försäkringstekniska avsättningar där man har diskonterat förmånerna med hjälp av Solvens 2-räntekurvan publicerad av EIOPA, samt ett tillägg av riskmarginalen som ett uttryck för en köparens riskpremie för risker som inte har ett explicit marknadsvärde, såsom olika typer av försäkringsrisker. Icke-ekonomiska antaganden ska vara bästa skattning i enlighet med försäkringsrörelselagen. Vid beräkningen av nyttjandevärdet beaktas även värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt.

Utfall

Nedskrivningsprövningen som gjordes i helårsbokslutet 2023 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Fortsättning not 19 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av förvärvad eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Tillgången hänförs till utvecklingskostnader relaterade till nytt bank-system i Skandiabanken som togs i bruk under 2015.

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning sker genom att jämföra det bokförda värdet med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde som beräknas genom diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden. Nyttjandevärdet baseras på en kassaflödesmodell för den minsta kassagenererande enheten som det nya banksystemet stödjer. Som grund för beräkning av nyttjandevärdet används bankens femåriga affärsplan då systemet ligger till grund för hela bankens verksamhet. Kassaflödet diskonteras med estimerad diskonteringsränta för att sedan summeras till total värdering. Viktigaste antagandena är framtida tillväxt i bolåneaffären, kostnadsnivå och räntenettomarginal. Tillväxten de närmsta åren efter planperioden är satt till låga nivåer och därefter har modellen en rak framskrivning av balansräkning och resultaträkning. Diskonteringsräntan är framtagen enligt marknadsprinciper och uppgick till 10,97 (11,96) procent.

Utfall

Nedskrivningsprövningen som gjordes i helårsbokslutet 2023 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen ökades diskonteringsräntan avseende Skandiabanken AB (publ) med en procentenhet och tillväxten för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) minskades med fem procentenheter. Känslighetsanalysen resulterade inte i några indikationer på nedskrivningsbehov för någon kassagenererande enhet.

20 Byggnader och mark

Koncernen	2023	2022
Verkligt värde		
Ingående balans	67 060	65 460
Förvärv och tilläggsköpeskillingar under året	—	1 898
Investering i befintliga fastigheter	1 595	1 444
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-10	-156
Realiserad värdeförändring	10	-2
Orealiserad värdeförändring	-1 880	-1 584
Utgående balans	66 775	67 060

Skandia har endast förvaltningsfastigheter.

Under året har ingen fastighet förvärvats. Föregående år förvärvades 7 fastigheter med anskaffningsvärde om 1 882 MSEK och tilläggsköpeskillning från förvärv tidigare år om 16 MSEK erlades. Ingen fastighet har avyttrats under året. Föregående år avyttrades 2 fastigheter till ett värde om 103 MSEK och ersättning i samband med fastighetsreglering erhöles om 53 MSEK. Tilläggsköpeskillingar har under året erhöles om 10 (0) MSEK från tidigare års avyttringar. Genom fastighetsbildningsåtgärder har antalet fastigheter ökat med 5 (3) fastigheter. Under 2023 genererade 92 (92) procent av förvaltningsfastigheterna hyresintäkter.

Resultatredovisning

Resultatet från fastighetsverksamheten redovisas i sin helhet som kapitalavkastning. Se vidare not 4, 5, 8, 9 och 10.

Verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Koncernen redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en extern oberoende värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas individuellt vid varje kvartal och följer riktlinjerna för MSCI Sweden Annual Property Index (tidigare Svenskt Fastighetsindex). Koncernen använder sig av flera externa värderingsföretag där alla värderare är auktoriserade av Samhällsbyggarna. Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors).

Värderingsprinciper

Värderingsföretagen har i sina värdebedömningar använt sig av en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter. Båda metoderna bygger på ortsprisanalyser. Det bästa beviset för verkligt värde är aktuella priser på en aktiv marknad med jämförbara objekt. Verkligt värde utgår ifrån den nytta en förvärvare kan ha av en fastighet. Avgörande för detta är främst vad fastigheten får användas till samt i vilken utsträckning och på vilket sätt en förvärvare kan disponera fastigheten. En kassaflödesmetod baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas, kalkylperioden uppgår till minst 10 år för merparten av fastigheterna. Värdet för byggrätter fastställs genom bedömning av pris per brutto-totalarea enligt ortsprismetoden.

Kalkylförutsättningar

Värderingsföretagen använder sig av uppgifter om gällande och kommande hyresavtal, drifts- och underhållskostnader samt investeringar. De har erhölet kostnadsstatistik för åren 2020 till och med 2022 och budget år 2023–2026 per kostnadsställe samt utarbetade investeringar per projekt till och med Q3 2023 samt prognoser för år 2023–2033. Kostnaderna bedöms normalt öka i takt med antagen inflation. Tomträtsavgälder har beräknats enligt avtal och om avgäldstiden löper ut under kalkylperioden har en marknadsmässig avgäld bedömts. Fastighetsskatt för det kommersiella beståndet utgår från taxeringsvärden i huvudsak enligt den förenklade fastighetstaxeringen 2022. För bostäder utgår en kommunal avgift. Kalkylräntan utgör ett nominellt räntekrav på totalt kapital före skatt. Kalkylräntan består av realränta, kompensation för inflation samt fastighetsanknutet risktillägg. I normalfallet är kalkylräntan lika med direktavkastningen plus inflationen. Direktavkastningskraven bedöms utifrån avkastningskrav som härletts ur genomförda försäljningar på den aktuella delmarknaden.

Sammanfattning

Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagens bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten 31 december 2023, och inkluderar en viss osäkerhet, vilken uppskattningsvis rör sig om +/- 5-10 procent per fastighet.

Fortsättning not 20 Byggnader och mark

Värdetidpunkt	Kontor		Köpcentrum		Bostäder		Samhällsfastigheter		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Verkligt värde (MSEK)	29 498	29 172	18 901	18 631	13 815	14 488	4 561	4 769	66 775	67 060
Värderingsantaganden:										
Årlig inflation, i huvudsak (%)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	2,0	2,0	2,0
Kalkylränta för restvärde, min-max (%)	5,3 - 8,9	5,5 - 8,8	6,2 - 10,4	6,3 - 10,4	4,3 - 8,9	4,2 - 8,6	6,3 - 7,9	6,1 - 7,7	4,3 - 10,4	4,2 - 10,4
Viktad kalkylränta för restvärde (%)	6,2	6,2	7,8	7,7	5,4	5,1	6,6	6,4	6,6	6,4
Direktavkastningskrav för restvärde, min-max (%)	3,2 - 6,8	3 - 6,3	4,1 - 8,3	4,1 - 8	2,3 - 6,8	2,1 - 6,5	4,2 - 5,8	3,8 - 5,4	2,3 - 8,3	2,1 - 8
Viktad direktavkastningskrav för bedömning av restvärde (%)	4,2	3,9	5,7	5,4	3,3	3,0	4,5	4,1	4,4	4,2
Aktuell hyra (kr/kvm)	4 614	4 192	3 610	3 551	1 716	1 662	2 471	2 522	3 178	3 063
Marknadshyra (kr/kvm)	4 776	4 391	3 769	3 645	1 838	1 754	2 456	2 372	3 311	3 163
Drifts- och underhållskostnader (kr/kvm)	531	520	1 002	966	496	543	382	398	673	672
Långsiktig vakans, genomsnitt (%) ¹⁾	4,3	4,6	4,1	3,8	1,0	0,9	2,4	2,4	2,3	2,3

¹⁾ Jämförelsetalen är justerade**Känslighetsanalys avseende fastigheternas marknadsvärde**

Fastigheternas marknadsvärde är känsliga för de antaganden som används i kalkylen. Genom att variera ett antal parametrar beräknas känsligheten i värderingen.

Känslighetsanalys	Förändring		Värdetförändring, MSEK			
	Kontor	Köpcentrum	Bostäder	Samhällsfastigheter	Totalt	
Hysesintäkter	+/-1%	+/- 306	+/- 249	+/- 185	+/- 53	+/- 808
Direktavkastningskrav	+/-0,1% - enhet	-686/ +719	-326/ +338	-406/ +432	-99/ +104	-1 484/ +1 553

Känslighetsanalys resultat	Förändring	Årlig resultat-effekt, MSEK
Ekonomisk uthyrningsgrad	+/-1% - enhet	+/- 33
Hysesintäkter	+/-1%	+/- 33
Fastighetskostnader	+/-1%	+/- 12
Värdetförändring förvaltningsfastigheter	+/-1%	+/- 668

21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag**Moderbolaget**

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde 2023	Verkligt värde 2022	Redo-	Redo-
									visat värde 2023	visat värde 2022
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) ²⁾	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	8 725	658	100	14 091	13 366	14 091	13 366
Skandia Fastigheter Holding AB ³⁾	556140-2826	Stockholm	50 000	30 588	-78	100	30 588	29 541	6 735	5 610
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	5 825	482	100	5 825	5 332	3 802	3 802
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	166	42	100	282	389	169	169
Skandia Investment Management AB	556606-6832	Stockholm	1 000	86	3	100	86	83	86	83
Skandikon Administration AB	556023-4782	Stockholm	1 200	37	14	100	37	33	37	33
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	14	0	100	14	24	14	24
Skandia Brands AB	556000-1033	Stockholm	3 639 552	3	0	100	3	3	3	3
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	10 000 000	21	1	33	21	19	21	19
							50 947	48 790	24 958	23 109

Lån till koncernföretag

Skandia Fastigheter Holding AB ⁴⁾									21 125	21 125
Skandiabanken AB (publ) ⁴⁾									1 000	1 000
									22 125	22 125

Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag**47 083 45 234****Förändring i aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag**

	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	36 045	35 795
Årets kapitaltillskott	1 125	250
Anskaffningsvärde vid årets slut	37 170	36 045
Nedskrivningar vid årets början	-12 936	-11 326
Årets nedskrivningar	-10	-2 556
Återlagda nedskrivningar	734	946
Nedskrivningar vid årets slut	-12 212	-12 936
Totalt	24 958	23 109

Verkligt värde på dotter- och intressebolag

Verkligt värde på dotterbolag motsvarar andelen av bolagens egna kapital med följande undantag. För innehavet i Skandia Fastigheter Holding AB motsvarar verkligt värde eget kapital i den koncern där Skandia Fastigheter Holding AB är moderbolag. För Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) beräknas marknadsvärdet till bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts Solvens 2-balansräkning med tillägg för en marknadsvärdesjustering som beaktar värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt. Värdet av Skandia Fonder utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2023 uppgick till 14,2 procent. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 procent efter affärsplanperioden.

Fortsättning not 21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Koncernen

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde	Verkligt värde	Redo-visat värde	Redo-visat värde
							2023	2022	2023	2022
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	10 000 000	20	0	33	21	19	21	19
Totalt							21	19	21	19

Förändring i aktier och andelar i intresseföretag	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	48	44
Övrig förändring	2	4
Anskaffningsvärde vid årets slut	50	48
Ackumulerade resultatandelar vid årets början	-29	-29
Årets resultatandelar, totalresultat	—	—
Ackumulerade resultatandelar vid årets slut	-29	-29
Totalt	21	19

¹⁾ Innehaven är onoterade.

²⁾ Utöver eget kapital tillkommer värdet av befintligt och framtida försäkringsbestånd vid värderingen till verkligt värde.

³⁾ Eget kapital och resultat är konsoliderade uppgifter för bolaget inklusive dotterbolag.

⁴⁾ För information om löptider och räntevillkor se not 47, Upplysningar om närstående.

22 Aktier och andelar

	2023		2022	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde

Koncernen				
Svenska företag	45 424	66 480	45 588	58 728
Utländska företag	131 342	175 470	137 885	183 875
Totalt	176 766	241 950	183 473	242 603

Noterade aktier	118 160	120 143
Onoterade aktier	123 790	122 460
Totalt	241 950	242 603

Moderbolaget				
Svenska företag	45 424	66 480	45 587	58 727
Utländska företag	131 342	175 384	137 884	183 796
Totalt	176 766	241 864	183 471	242 523

Noterade aktier	118 160	120 141
Onoterade aktier	123 704	122 382
Totalt	241 864	242 523

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2023		2022	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾

Koncernen				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	70 805	68 644	59 597	55 424
Svenska bostadsinstitut	87 608	87 316	98 064	93 175
Övriga svenska emittenter	84 756	84 074	78 228	74 239
Utländska stater	11 024	10 986	12 305	11 573
Övriga utländska emittenter	7 840	7 703	7 141	6 836
Totalt	262 033	258 723	255 335	241 247

Noterade värdepapper	258 163	235 070
Onoterade värdepapper	560	6 177
Totalt	258 723	241 247

Moderbolaget				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	66 994	64 915	56 508	52 500
Svenska bostadsinstitut	86 605	86 312	97 825	92 941
Övriga svenska emittenter	82 519	81 847	76 224	72 294
Utländska stater	10 774	10 736	12 166	11 436
Övriga utländska emittenter	7 840	7 703	7 141	6 836
Totalt	254 732	251 513	249 864	236 007

Noterade värdepapper	251 293	234 995
Onoterade värdepapper	220	1 012
Totalt	251 513	236 007

¹⁾ Av ovanstående är 34 089 (35 640) MSEK pantsatta för återköpsavtal vilket innebär att de inte kan säljas vidare eller återpantättas. Se även not 41, Ställda och erhållna säkerheter.

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 7 939 (6 936) MSEK respektive 13 272 (12 667) MSEK för koncernen och 7 914 (6 919) MSEK respektive 13 224 (12 616) MSEK för moderbolaget. Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna. Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

24 Derivat

	2023			2022		
	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden
Koncernen						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	1	0	—	2	1	—
Valuta	—	—	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	4	—	—	2	—	—
Valuta	2 987	17	15	4 310	2	47
Räntebärande	43 216	—	—	—	—	—
Råvaror	—	—	—	—	—	—
Swappar						
Aktier	4 540	52	—	4 500	33	—
Valuta	104 192	6 267	129	108 424	1 026	1 295
Räntebärande	45 173	1 024	1 255	59 518	1 624	2 133
Totalt exkl. bankverksamhet	200 113	7 360	1 399	176 756	2 686	3 475
Derivat bankverksamhet						
Räntebärande	20 070	485	48	32 890	1 117	30
Totalt inkl. bankverksamhet	220 183	7 845	1 447	209 646	3 803	3 505
Moderbolaget						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	1	0	—	2	1	—
Valuta	—	—	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	4	—	—	2	—	—
Valuta	2 987	17	15	4 304	2	47
Räntebärande	43 216	—	—	—	—	—
Råvaror	—	—	—	—	—	—
Swappar						
Aktier	4 540	52	—	4 500	33	—
Valuta	104 192	6 267	129	108 424	1 026	1 295
Räntebärande	45 173	1 024	1 255	59 518	1 624	2 133
Totalt	200 113	7 360	1 399	176 750	2 686	3 475

I moderbolaget förfaller 5 809 MSEK av tillgångarna och 223 MSEK av skulderna inom 12 månader och i koncernen förfaller 5 918 MSEK av tillgångarna och 224 MSEK av skulderna inom 12 månader.

25 Tillgångar för villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Aktiebaserade tillgångar	16 230	14 958	—	—
Räntebaserade tillgångar	1 743	2 796	—	—
Totalt	17 973	17 754	—	—

För moderbolaget finns inga avskiljbara tillgångar för villkorad återbäring. För koncernen förfaller 3 200 MSEK inom 12 månader.

26 Fondförsäkringstillgångar

	Koncernen	
	2023	2022
Aktiebaserade tillgångar	130 223	116 758
Räntebaserade tillgångar	31 277	31 238
Totalt	161 500	147 996

Ingående balans	147 996	178 700
Inbetalningar	10 824	9 021
Förtida uttag	-11 224	-8 221
Utbetalda ersättningar	-3 510	-3 369
Förändringar i tillgångsvärden		
Orealiserad värdeförändring	11 481	-32 300
Realiserad vinst	8 063	6 661
Realiserad förlust	-813	-1 342
Kostnadsuttag	-1 317	-1 154
Totalt utgående balans	161 500	147 996

För koncernen förfaller 15 754 MSEK inom 12 månader.

27 Övriga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	2 065	2 242	2 065	2 242
Fordringar koncernföretag	—	—	120	496
Betald kontantsäkerhet	235	1 599	235	1 599
Övrigt	1 195	852	262	243
Totalt	3 495	4 693	2 682	4 580

28 Avsättning för skatter

Koncernen	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Avkastningsskatt	11	171	140	7	-129	164
Inkomstskatt	15	22	219	204	-204	-182
Totalt exkl. bankverksamhet	26	193	359	211	-333	-18

Bankverksamhet inkomstskattefordran/skuld	—	—	45	15	-45	-15
Totalt inkl. bankverksamhet	26	193	404	226	-378	-33

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Moderbolaget	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Avkastningsskatt	11	27	74	—	-63	27
Inkomstskatt	—	—	—	—	0	—
Totalt	11	27	74	—	-63	27

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Fortsättning not 28 Avsättning för skatter

Avsättning för uppskjuten skatt Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Immateriella tillgångar	—	—	32	42	-32	-42
Byggnader och mark	—	—	8 591	8 761	-8 591	-8 761
Aktier och andelar	—	—	389	282	-389	-282
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	48	-1	-51	20	99
Derivat	—	—	2	-3	-2	3
Obeskattade reserver	—	—	431	431	-431	-431
Pensionsskuld	238	239	—	—	238	239
Övriga temporära skillnader	9	8	69	60	-60	-52
Underskottsavdrag	95	15	—	—	95	15
Totalt exkl. bankverksamhet	361	310	9 513	9 522	-9 152	-9 212
Bankverksamhet						
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen	3	5	—	—	5	5
Uppskjuten skatt redovisad via övrigt totalresultat	4	8	—	—	2	8
Totalt inkl. bankverksamhet	368	323	9 513	9 522	-9 145	-9 199

Avsättning för uppskjuten skatt Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Uppskjuten skatt hänförlig till:						
Aktier och andelar	—	—	389	282	-389	-282
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	-19	-66	19	66
Derivat	—	—	3	-3	-3	3
Pensionsskuld	3	3	—	—	3	3
Övriga temporära skillnader	5	5	—	—	5	5
Underskottsavdrag	44	—	—	—	44	—
Totalt	52	8	373	213	-321	-205

Samtliga förändringar ingår i årets resultat.

29 Förutbetalda anskaffningskostnader

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ingående balans	175	199	—	—
Aktivering av nya anskaffningskostnader	44	29	—	—
Avskrivning av anskaffningskostnader	-48	-53	—	—
Nedskrivning	—	—	—	—
Totalt utgående balans	171	175	—	—

30 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Förutbetalda kostnader	1 604	1 522	146	139
Upplupna intäkter från koncernföretag	—	—	7	5
Övriga upplupna intäkter	374	358	0	0
Totalt	1 978	1 880	153	144

31 Eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisar moderbolaget, som drivs enligt ömsesidiga principer, sitt ansamlade överskott. Överskottet får användas för utbetalning till försäkringstagarna i form av återbäring. En preliminär fördelning av överskottet görs för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv via återbäringräntan. Överskottet blir slutligt tilldelat vid utbetalningstillfället. Överskottet kan också användas för förlusttäckning.

Fond för verkligt värde

Här redovisas orealiserade värdeförändringar för Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Skandiabanken AB (publ) tillämpar denna kategori för räntebärande värdepapper samt för aktieinnehav. Vid avyttring av räntebärande värdepapper omklassificeras orealiserade värdeförändringar till resultaträkningen. Realiserade värdeförändringar avseende aktieinnehav förs inte om till resultaträkningen.

Balanserad vinst

Här redovisas upparbetade vinstmedel från dotterbolagen inom Skandia. Samtliga poster i det egna kapitalet inom Skandia och moderbolaget kan betraktas som bundet eget kapital då utdelningsbart kapital i dotterbolagen samt överskott i moderbolaget i slutändan endast kan tilldelas försäkringstagarna i moderbolaget som återbäring.

Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare

Den 10 april 2015 ingick Skandia Fastighetskoncern ett kapitalandelslansavtal ("Avtalet") med koncernbolaget Thule Fund S.A., SICAV-SIF ("Thule"). Med stöd av Avtalet får fastighetskoncernen vid ett eller flera tillfällen låna upp medel såsom kapitalandelslån från Thule. De emitterade kapitalandelslånen har klassificerats som egetkapitalinstrument då långivarnas avkastning är beroende av fastighetsbolagens resultat. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via Thule. Avtalet löper tills vidare och kan sägas upp helt eller delvis enligt bestämda tider och händelser på sätt som närmare följer av Avtalet. Kapitalandelslånet är uppdelat i en kapitaliserande respektive distribuerande lånedel, med distribution förbehållet att Thule så påkallar. Vid återbetalning av del av den distribuerande lånedelen har Thule företrädesrätt till fastighetsbolagens utdelningsbara medel framför dess aktieägare, förbehållet att sådant krav på återbetalning täcks av belopp fastighetsbolagen kan förfoga över som utdelningsbara vinstmedel. Utdelningsandelen av avkastningen är den del av totalavkastningen som motsvarar fastighetsportföljens direktavkastning beräknad enligt principerna för IPD Svenskt Fastighetsindex.

32 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ingående balans	262 112	297 937	262 112	297 937
Premier	20 553	23 665	20 553	23 665
Utbetalningar	-16 686	-15 181	-16 686	-15 181
Återförd diskonterings effekt (tilldelad ränta)	8 385	-185	8 385	-185
Kostnadsuttag	-1 033	-931	-1 033	-931
Avkastningsskatt	-1 244	-368	-1 244	-368
Effekt av ändrad marknadsränta under året	15 456	-38 808	15 456	-38 808
Effekt av övriga ändrade antaganden ¹⁾	2 324	-2 131	2 324	-2 131
Effekt av skillnad i garanti-ränta och diskonteringsränta	-5 796	-4 171	-5 796	-4 171
Andra förändringar	1 463	2 285	1 463	2 285
Totalt utgående balans	285 534	262 112	285 534	262 112

I moderbolaget förfaller 19 590 MSEK inom 12 månader och i koncernen förfaller 19 590 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Posten avser ändrade antaganden för bland annat kostnader, skattebelastning, dödlighet och inflation.

Moderbolaget

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader samt antaganden om kundbeteenden för värdering av optioner att ändra försäkringsavtal. Livförsäkringsavsättningar som avser tjänstepensioner värderas med realistiska antaganden. För övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden. Att värdera åtaganden på ett betryggande sätt innebär att avsättningarna kan innehålla säkerhetsmarginer för att säkerställa att bolaget kan uppfylla sina åtaganden mot kunder vid alla situationer. I värderingen av avsättningar utgår bolaget ifrån realistiska bilden av statistiskt data om dödlighet, skatt och driftskostnader samt statistik om kundbeteenden. På dessa realistiska antaganden görs sedan ett säkerhetspåslag för att övergå från realistisk värdering till betryggande.

För både tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med en diskonteringsräntekurva. Detta innebär att valet av ränta och försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas ske, är viktig för värderingen. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen baseras på Skandias observation av bolagets bestånd. Till en viss del beaktas även en branschgemensam dödlighetsundersökning, som presenterades hösten 2021.

33 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Skadeförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	1 230	1 117	—	—
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	140	139	—	—
Ingående balans	1 370	1 256	—	—
Övriga förändringar	464	174	—	—
Avvecklingsresultat	-157	-60	—	—
Utgående balans	1 677	1 370	—	—
UB Inträffade och rapporterade skador	1 475	1 230	—	—
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	202	140	—	—

Livförsäkring

IB Inträffade och rapporterade skador	239	256	75	68
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1 017	1 021	1 006	1 005
IB Avsättning för sjukräntor	2 525	2 891	2 525	2 891
IB Skadebehandlingsreserv	50	41	46	39
Ingående balans	3 831	4 209	3 652	4 003
Kostnad för skador som rapporterats under året	803	794	781	771
Utbetalt	-257	-302	-229	-275
Avvecklingsresultat	180	25	183	31
Effekt av ändrad marknadsränta	176	-165	176	-165
Effekt av ändrade antaganden	-281	-1	-275	1
Andra förändringar	-676	-729	-693	-714
Utgående balans	3 776	3 831	3 595	3 652
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	280	239	115	75
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	978	1 017	965	1 006
UB Avsättning för sjukräntor ³⁾	2 464	2 525	2 464	2 525
UB Skadebehandlingsreserv ⁴⁾	54	50	51	46
Totalt utgående balans Skadeförsäkring och Livförsäkring⁵⁾	5 453	5 201	3 595	3 652

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 302 (273) MSEK i koncernen och 115 (75) MSEK för moderbolaget.

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 1 106 (1 184) MSEK i koncernen och 1 091 (1 171) MSEK för moderbolaget.

³⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 2 821 (2 987) MSEK i koncernen och 2 821 (2 987) MSEK för moderbolaget.

⁴⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 59 (55) MSEK i koncernen och 59 (55) MSEK för moderbolaget.

⁵⁾ I koncernen förfaller 820 MSEK inom 12 månader och i moderbolaget förfaller 787 MSEK inom 12 månader.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 755	1 469	115	75
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	1 180	1 157	965	1 006
Avsättning för sjukräntor	2 464	2 525	2 464	2 525
Avsättning för skadebehandlingsreserv	54	50	51	46
Totalt	5 453	5 201	3 595	3 652

Moderbolaget

Oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas med realistiska antaganden. För övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

För både tjänstepensioner och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med diskonteringsräntekurva. Detta innebär att nuvärdet av åtagandena är beroende av räntenivå. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering.

För värdering av indexerade sjukräntor tas hänsyn till utvecklingen av underliggande index. Detta sker genom ett inflationsantagande som, liksom valet av marknadsränta, beror på den ekonomiska utvecklingen. Vidare behövs också antaganden om reaktivering av sjuka. De antaganden som används bygger på bolagens egna erfarenheter.

Avsättning görs även för framtida driftskostnader för hantering av pågående sjukräntor, en så kallad skadebehandlingsreserv.

34 Villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Villkorad återbäring i den traditionella livförsäkringsverksamheten¹⁾				
Ingående balans	2 017	2 192	2 017	2 192
Ianspråktagen återbäring för betalning av nya premier	-998	-768	-998	-768
Tillförda medel villkorad återbäring	538	593	538	593
Utgående balans	1 557	2 017	1 557	2 017

Villkorad återbäring i depåförsäkringsverksamheten

Ingående balans	17 757	23 510	—	—
Inbetalningar	1 264	1 219	—	—
Förtida uttag	-2 189	-2 625	—	—
Utbetalda ersättningar	-471	-464	—	—
Värdeförändringar värdepapper				
Orealiserad värdeförändring	1 254	-4 498	—	—
Realiserad vinst	922	1 204	—	—
Realiserad förlust	-308	-363	—	—
Kostnadsuttag	-251	-226	—	—
Utgående balans	17 978	17 757	—	—

Totalt utgående balans 19 535 19 774 1 557 2 017

För moderbolaget kan allt, men kommer inte att, förfalla inom 12 månader. För koncernen förfaller 3 200 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Den ianspråktagna villkorade återbäringen får bara användas för att betala nya premier i Skandias livbolag enligt regler i försäkringsavtalet. Beloppet förs således direkt till premieinkomst. Marknadsförändringar påverkar inte den villkorade återbäringen direkt. Påverkan är indirekt genom bolagets fördelning av överskott via återbärringsräntan.

35 Fondförsäkringsåtaganden

	Koncernen	
	2023	2022
Ingående balans	148 016	178 731
Inbetalningar	10 905	9 010
Förtida uttag	-11 224	-8 221
Utbetalda ersättningar	-3 510	-3 369
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	11 480	-32 300
Realiserad vinst	8 063	6 661
Realiserad förlust	-813	-1 342
Kostnadsuttag	-1 317	-1 154
Totalt utgående balans	161 600	148 016

För koncernen förfaller 15 754 MSEK inom 12 månader.

36 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionskostnader	2023	2022
Avgiftsbestämda pensionsplaner	245	247
Förmånsbestämda pensionsplaner	5	21
Särskild löneskatt	75	48
Totala pensionskostnader	325	316

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	2023	2022
Ingående balans	288	320
Ny avsättning	1	1
lanspråktaga avsättningar	-1	-33
Utgående balans	288	288
Nettopensionsskuld redovisad som		
Skulder i bankverksamhet	9	12
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser redovisad i balansräkningen	297	300

Avsättningen avser särskild löneskatt som ska erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner.

Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner som framgår av kollektivavtal om tjänstepension (FTP-planen) samt i viss grad av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Skandia tryggar sina pensionsåtaganden i två typer av pensionsplaner, avgiftsbestämda och förmånsbestämda. Avgiftsbestämda pensionsplaner innebär att bolagets pensionskostnad utgörs av en procentuell andel av den anställdes lön i varje redovisningsperiod som den anställde utfört tjänster åt företaget. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning, pensionen baseras på slutlönen. Avgiftsbestämda pensionsplaner tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst försäkringsgivare upphandlade av parterna inom FTP-planen. De förmånsbestämda pensionsplanerna tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget. Pensionsförpliktelserna inkluderar till viss del även ett säkerställande genom företagsägda kapitalförsäkringar som huvudsakligen är tryggade inom Skandia. Redovisningen av båda typerna av pensionsplaner innebär att premien kostnadsförs i takt med att förmånen intjänas och premien betalas. Kostnaden, inklusive därtill hörande särskild löneskatt, redovisas som driftskostnader. Pensionsplaner som tryggas inom Skandia beräknas och redovisas som del av placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

37 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Uppskjutna lagfartskostnader	111	111	—	—
Övriga avsättningar	216	82	196	59
Totalt	327	193	196	59

	2023	2022	2023	2022
Ingående balans	193	604	59	468
Nya avsättningar	140	41	137	41
lanspråktaga avsättningar	-6	-452	—	-450
Totalt utgående balans	327	193	196	59

I moderbolaget kommer 59 (29) MSEK att avvecklas inom 12 månader och i koncernen kommer 61 (30) MSEK att avvecklas inom 12 månader.

38 Skulder avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Försäkringstagare	1 829	1 530	1 217	1 004
Försäkringsförmedlare	30	34	30	34
Totalt	1 859	1 564	1 247	1 038

39 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ej likvidreglerade köp av placeringstillgångar	1 942	1 683	1 942	1 683
Skulder till koncernföretag	—	—	2 542	2 543
Leverantörsskulder	432	505	69	213
Erhållen kontantsäkerhet	7 283	243	7 283	243
Innehållen preliminärskatt	832	822	754	751
Övriga skulder	804	584	386	369
Totalt	11 293	3 837	12 976	5 802

40 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Upplupna räntekostnader	143	89	143	89
Upplupna löner och sociala avgifter	303	284	247	241
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	18	23	—	—
Övriga upplupna kostnader	400	475	83	116
Förutbetalda intäkter	534	497	—	—
Totalt	1 398	1 368	473	446

41 Ställda och erhållna säkerheter

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾				
Byggnader och mark	41 311	41 025	41 311	41 025
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	260 759	242 213	258 065	239 817
Aktier och andelar	147 493	147 398	147 493	147 398
Övriga lån	5 262	4 864	5 262	4 864
Fondförsäkringstillgångar	161 500	147 996	—	—
Tillgångar för villkorad återbäring	17 973	17 754	—	—
Premiefordringar	184	145	—	—
Kassa och bank	106	23	—	—
Summa	634 588	601 418	452 131	433 104
Ställd pant för säkerställda obligationer – bolån i bankverksamhet ²⁾	66 425	64 942	—	—
Totalt	701 013	666 360	452 131	433 104

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Värdepapper som säkerhet för derivatavtal	4 262	4 986	4 262	4 986
Värdepapper som säkerhet för återköpstransaktioner	34 089	35 640	34 089	35 640
Obligationer pantsatta hos Sveriges Riksbank för bankverksamheten ³⁾	4 750	4 227	—	—
Kontanta medel	306	1 669	235	1 599
Totalt	43 407	46 522	38 586	42 225

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ Ställd pant omfattar bostadskrediter samt eventuella fyllnadssäkerheter i form av andra finansiella instrument. Värdet för respektive säkerhetsmassa ska vid var tid som minst uppgå till utestående obligationssskuld.

³⁾ Säkerheter ställs för intradagslimit och avseende likvid till påföljande dag. Centralbankskontona används för all clearingavveckling mellan bankerna och säkerhet krävs från första kronan av eventuellt uppkommande minussaldon på respektive konto.

Fortsättning not 41 Ställda och erhållna säkerheter

Överförda finansiella tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen

Vid en äkta återköpstransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen då alla risker och rättigheter kvarstår hos Skandia. Likviden upptas som skuld. Dessa tillgångar kan inte användas för skuldtäckning, säljas eller återpantställas. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantställa säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid återköpstillfället.

	Moderbolaget	
	2023	2022
Nettoexponering		
Pantsatta räntebärande värdepapper till verkligt värde ¹⁾	34 089	35 640
Redovisat värde tillhörande skuld	-34 303	-36 245
Totalt	-214	-605

¹⁾ Varav enligt standardavtal 34 089 (35 640) MSEK.

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare

Vid omvända återköpsavtal, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas värdepapperet inte i balansräkningen. Likviden redovisas separat under Placeringsstillgångar. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantställa säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid återköpstillfället.

	Moderbolaget	
	2023	2022
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare	34 100	35 839
Varav sålda eller pantsatta på nytt	—	—

42 Eventualförpliktelser och åtaganden**Eventualförpliktelser**

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltså bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan berörda bolag inom å ena sidan If-koncernen och å andra sidan Skandiakoncernen garanterar If-koncernen att Skandiakoncernen skall hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt ("Skandia") har genom avtal den 12 juli 2018, ("Aktieöverlåtelseavtalet") överlåtit samtliga aktier i Skandia A/S, reg. no. 27 19 23 19, Skandia Link Livsförsikring A/S, reg. no. 20 95 22 37, och Skandia Asset Management Fondsmäglerselskab A/S, reg. no. 31 61 38 76 till AP Pension Livsförsäkringsaktieselskab reg. no. 18 53 08 99. Transaktionen fullbordades den 1 januari 2019. Skandia har utfärdat sedvanliga garantier och skadeslöshetsförbindelser. Skadeslöshetsförbindelserna löper fem år från transaktionens fullbordande. Skandias nuvarande bedömning avseende garantier och skadeslöshetsförbindelser är att ett ekonomiskt utflöde inte är sannolikt. Avtalet innehåller också en för köpare och säljare ömsesidig ersättningsförpliktelse avseende framtida eventuella förändringar vad gäller försäkringstekniska avsättningar för skadeår till och med år 2018. I det fall ersättningsförpliktelsen aktualiseras för köpare eller säljare redovisas det i resultaträkningen under Kapitalavkastning. Förpliktelsen gäller till och med räkenskapsår 2023. Maximalt utestående förpliktelse uppgick per sista december 2023 till 208 MDKK före återförsäkring.

Åtaganden	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Utfästa investeringar inom private equity/fonder ¹⁾	50 106	52 131	50 106	52 131
Outnyttjad del av beviljad checkräkningskredit i Skandiabanken	1 607	1 717	—	—
Beviljade men ej utbetalade krediter i Skandiabanken	8 105	10 164	—	—
Totalt	59 818	64 012	50 106	52 131

¹⁾ Vid en investering i private equity/fonder görs en avtalsmässig utfästelse att investera ett visst kapital. Kapitalet betalas ut vid anmodan i takt med att nya investeringar görs.

43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2023	Verkligt värde via resultaträkningen		Derivat-instrument i säkringsredovisning	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via Övrigt totalresultat	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatorisk					
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar	86	241 864	—	—	—	241 950	241 950
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 163	251 559	—	—	—	258 722	258 722
Lån	—	6 060	—	—	—	6 060	6 060
Derivat	—	7 360	—	—	—	7 360	7 360
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	—	34 303	34 303
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	179 473	—	—	—	179 473	179 473
Tillgångar i bankverksamhet ²⁾	—	10	485	102 064	12 418	114 977	114 440
Fordringar ¹⁾	—	—	—	3 354	—	3 354	3 354
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	13 800	—	13 800	13 800
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	1 442	—	1 442	1 442
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	374	—	374	374
Summa finansiella tillgångar	7 249	720 629	485	121 034	12 418	861 815	861 278

Finansiella skulder

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	179 578	—	—	—	—	179 578	179 578
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	1	48	108 429	—	108 478	108 593
Derivat	—	1 399	—	—	—	1 399	1 399
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	—	34 303	34 303
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	12 324	—	12 324	12 324
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	864	—	864	864
Summa finansiella skulder	179 578	35 703	48	121 617	—	336 946	337 061

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytulningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteintäkter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2022	Verkligt värde via resultaträkningen						
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatoriskt	Derivat-instrument i säkrings-redovisning	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via Övrigt totalresultat	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar	78	242 525	—	—	—	242 603	242 603
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 193	236 054	—	—	—	241 247	241 247
Lån	—	5 765	—	203	—	5 968	5 968
Derivat	—	2 686	—	—	—	2 686	2 686
Återköpstransaktioner	—	36 241	—	—	—	36 241	36 241
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	165 750	—	—	—	165 750	165 750
Tillgångar i bankverksamhet ^{2,4)}	—	40	1 117	93 095	11 673	105 925	104 903
Fordringar ¹⁾	—	—	—	4 703	—	4 703	4 703
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	10 640	—	10 640	10 640
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	1 142	—	1 142	1 142
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	358	—	358	358
Summa finansiella tillgångar⁴⁾	5 271	689 061	1 117	110 141	11 673	817 263	816 241
Finansiella skulder							
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	165 773	—	—	—	—	165 773	165 773
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	1	30	100 205	—	100 236	100 176
Derivat	—	3 475	—	—	—	3 475	3 475
Återköpstransaktioner	—	36 245	—	—	—	36 245	36 245
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	4 583	—	4 583	4 583
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	871	—	871	871
Summa finansiella skulder	165 773	39 721	30	105 659	—	311 183	311 123

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytvlåningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteintäkter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

⁴⁾ Jämförelsetalen för 2022 har korrigerats.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2023	Verkligt värde via resultaträkningen			
	Obligatoriskt	Upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Lån till koncernföretag	—	22 125	22 125	22 125
Aktier och andelar	241 864	—	241 864	241 864
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	251 513	—	251 513	251 513
Lån	6 060	—	6 060	6 060
Derivat	7 360	—	7 360	7 360
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	34 303
Fordringar ¹⁾	—	2 745	2 745	2 745
Andra tillgångar ¹⁾	—	13 495	13 495	13 495
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	1 401	1 401	1 401
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	7	7	7
Summa finansiella tillgångar	541 100	39 773	580 873	580 873
Finansiella skulder				
Derivat	1 399	—	1 399	1 399
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	34 303
Övriga skulder ¹⁾	—	13 474	13 474	13 474
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	473	473	473
Summa finansiella skulder	35 702	13 947	49 649	49 649

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2022	Verkligt värde via resultaträkningen			
	Obligatoriskt	Upplupet anskaffningsvärde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Lån till koncernföretag	—	22 125	22 125	22 125
Aktier och andelar	242 523	—	242 523	242 523
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	236 007	—	236 007	236 007
Lån	5 765	—	5 765	5 765
Derivat	2 686	—	2 686	2 686
Återköpstransaktioner	36 241	—	36 241	36 241
Fordringar ¹⁾	—	4 693	4 693	4 693
Andra tillgångar ¹⁾	—	10 413	10 413	10 413
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	1 121	1 121	1 121
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	5	5	5
Summa finansiella tillgångar	523 222	38 357	561 579	561 579
Finansiella skulder				
Derivat	3 475	—	3 475	3 475
Återköpstransaktioner	36 245	—	36 245	36 245
Övriga skulder ¹⁾	—	6 093	6 093	6 093
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	446	446	446
Summa finansiella skulder	39 720	6 539	46 259	46 259

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	Koncernen 2023			Koncernen 2022		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata
Tillgång värderad till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar	118 146	2 795	121 009	120 128	2 515	119 960
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	228 151	30 351	220	218 395	22 707	145
Lån	—	—	6 060	—	—	5 765
Derivat	0	7 360	—	1	2 685	—
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	36 241	—
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	179 368	105	—	165 361	389	—
Tillgångar i bankverksamhet ¹⁾	8 020	4 893	—	7 808	5 022	—
Förvaltningsfastigheter	—	—	66 775	—	—	67 060
Totalt¹⁾	533 685	79 807	194 064	511 693	69 559	192 930

Skuld värderad till verkligt värde

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	179 578	—	—	165 773	—
Derivat	—	1 399	—	—	3 475	—
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	36 245	—
Skulder i bankverksamhet	1	48	—	1	30	—
Totalt	1	215 328	—	1	205 523	—

¹⁾ Jämförelsetalen för 2022 har korrigerats.

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har värdepapper motsvarande 58 (15) MSEK flyttat från nivå 1 till nivå 2 och 29 (284) MSEK flyttat från nivå 2 till nivå 1. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Koncernen 2023				
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Förvaltningsfastigheter	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen					
Ingående balans	119 960	145	5 765	67 060	192 930
Köp	15 670	80	1 454	0	17 204
Investering i befintliga fastigheter	—	—	—	1 595	1 595
Försäljningar	-12 340	-7	-1 293	-10	-13 650
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	-2 084	—	-35	—	-2 119
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	5 630	0	14	10	5 654
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	-5 827	2	155	-1 880	-7 550
Totalt utgående balans	121 009	220	6 060	66 775	194 064
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	-5 527	2	154	—	-5 371

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Tillgångar	Koncernen 2022				
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Förvaltningsfastigheter	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen					
Ingående balans	109 850	149	4 843	65 460	180 302
Köp	15 410	4	2 130	1 898	19 442
Investering i befintliga fastigheter	—	—	—	1 444	1 444
Försäljningar	-14 568	-6	-1 367	-156	-16 097
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	8 510	—	264	—	8 774
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	7 193	0	24	-2	7 215
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	-6 435	-2	-129	-1 584	-8 150
Totalt utgående balans	119 960	145	5 765	67 060	192 930
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	-6 484	-2	-130	—	-6 616

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Tillgång värderad till verkligt värde	Moderbolaget 2023			Moderbolaget 2022		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar	118 146	2 795	120 923	120 127	2 515	119 881
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	224 929	26 364	220	216 328	19 534	145
Lån	—	—	6 060	—	—	5 765
Derivat	0	7 360	—	1	2 685	—
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	36 241	—
Totalt	343 075	70 822	127 203	336 456	60 975	125 791

Skuld värderad till verkligt värde

Derivat	—	1 399	—	—	3 475	—
Återköpstransaktioner	—	34 303	—	—	36 245	—
Totalt	—	35 702	—	—	39 720	—

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har 58 (15) MSEK flyttats från nivå 1 till nivå 2 och 29 (284) från nivå 2 till nivå 1. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Moderbolaget 2023				Moderbolaget 2022			
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen								
Ingående balans	119 881	145	5 765	125 791	109 794	149	4 843	114 786
Köp	15 671	80	1 454	17 205	15 410	4	2 130	17 544
Försäljningar	-12 340	-7	-1 293	-13 640	-14 568	-6	-1 367	-15 941
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	-2 085	—	-35	-2 120	8 510	—	264	8 774
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	5 631	0	14	5 645	7 193	0	24	7 217
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	-5 835	2	155	-5 678	-6 458	-2	-129	-6 589
Utgående balans	120 923	220	6 060	127 203	119 881	145	5 765	125 791
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	-5 527	2	154	-5 371	-6 484	-2	-130	-6 616

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan indata är i de värderingstekniker som använts. I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga hos flera prisställare och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas på en aktiv marknad. Här återfinns också fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten. I nivå 2 redovisas till absolut övervägande del innehav som värderas med noterade priser men där marknaden bedöms vara mindre aktiv. Här redovisas också de skulder till försäkringstagarna som uppstår i fondförsäkringsverksamheten. I övrigt återfinns här icke börshandlade ränte-, aktie- och valutaderivat. För dessa derivat fastställs verkligt värde dagligen i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av respektive derivats framtida kassaflöden baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspreadar och valutakurser. I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är direkt observerbara på en marknad. Här återfinns framför allt så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder, kreditfonder och förvaltningsfastigheter. En väsentlig andel av fondernas värdering i nivå 3 görs av externa förvaltare/oberoende värderingsinstitut. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Värderingar för private equityfonder, infrastrukturfonder och kreditfonder görs i enlighet med IPEV (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820 som är motsvarigheten på den amerikanska marknaden. Se vidare not 1, Redovisningsprinciper, Onoterade aktier. För dessa innehav saknas tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen, eftersom värderingen utförs av extern part, varför ingen känslighetsanalys presenteras.

För fastigheter görs värderingen av utomstående värderingsföretag. De har i sina värdebedömningar utgått från en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter, se vidare not 20, Byggnader och mark. För förvaltningsfastigheterna innebär en förändring av hyresintäkterna med +/- 1 procent att värdet ändras med +/- 808 MSEK. En förändring av direktavkastningskravet med +/- 0,1 procentenhet påverkar värderingen med -1 484 / +1 553 MSEK.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser åtminstone varje månad men i all väsentlighet även dagligen. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering. Vid investeringar på nya marknader och/eller nya produkter görs vid behov en fördjupad analys av värderingsmetoder och indata. Dessa förankras med Riskfunktionen på Skandia. Detsamma gäller eventuella väsentliga förändringar av värderingsmetoder och indata.

För onoterade aktier och andelar, i nivå 3 ovan, görs värderingen av extern part, oftast fondförvaltaren. Som en del i investeringsprocessen görs en utvärdering av förvaltarens värderingsprocess inklusive tillhörande kontrollramverk för att säkerställa en korrekt värdering. Stickprovsvisa kontroller görs av Skandia när nya marknadsvärderingar erhålls för att bedöma om utvecklingen är rimlig med hänsyn till fondens placeringsprofil. Ett flertal kontroller och analyser genomförs löpande under investeringens livslängd för att säkerställa korrekt värdering och förändringar över tid. Riskfunktionen genomför var tredje år en oberoende översyn och kontroll av alternativa värderingsmetoder i enlighet med Solvens 2-krav.

44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Koncernen	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen
	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade avtal			
Ramavtal om nettningsavtal				Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp		
2023							
Derivat i bankverksamhet	485	—	485	-48	-203	234	485
Derivat	7 360	—	7 360	-1 165	-7 181	-986	7 360
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	-34 303	-102	-102	34 303
Tillgångar koncernen	42 148	—	42 148	-35 516	-7 486	-854	42 148
Derivat i bankverksamhet	48	—	48	-48	—	0	48
Derivat	1 399	—	1 399	-1 165	-235	-1	1 399
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	-34 303	—	0	34 303
Skulder koncernen	35 750	—	35 750	-35 516	-235	-1	35 750
2022							
Derivat i bankverksamhet	1 117	—	1 117	-30	-744	343	1 117
Derivat	2 685	—	2 685	-2 367	-243	75	2 686
Återköpstransaktioner	36 241	—	36 241	-36 236	—	5	36 241
Tillgångar koncernen	40 043	—	40 043	-38 633	-987	423	40 044
Derivat i bankverksamhet	30	—	30	-30	—	—	30
Derivat	3 475	—	3 475	-2 367	-1 299	-191	3 475
Återköpstransaktioner	36 245	—	36 245	-36 236	-301	-292	36 245
Skulder koncernen	39 750	—	39 750	-38 633	-1 600	-483	39 750

Fortsättning not 44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Moderbolaget	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen	
	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade avtal Ramavtal om nettningsavtal	Säkerheter erhållna/ställda			Nettobelopp
2023								
Derivat	7 360	—	7 360	-1 165	-7 181	-986	0	7 360
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	-34 303	-102	-102	—	34 303
Tillgångar	41 663	—	41 663	-35 468	-7 283	-1 088	0	41 663
Derivat	1 399	—	1 399	-1 165	-235	-1	—	1 399
Återköpstransaktioner	34 303	—	34 303	-34 303	—	0	—	34 303
Skulder	35 702	—	35 702	-35 468	-235	-1	—	35 702
2022								
Derivat	2 685	—	2 685	-2 367	-243	75	1	2 686
Återköpstransaktioner	36 241	—	36 241	-36 236	—	5	—	36 241
Tillgångar	38 926	—	38 926	-38 603	-243	80	1	38 927
Derivat	3 475	—	3 475	-2 367	-1 299	-191	—	3 475
Återköpstransaktioner	36 245	—	36 245	-36 236	-301	-292	—	36 245
Skulder	39 720	—	39 720	-38 603	-1 600	-483	—	39 720

Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när Skandia har en legal rätt att kvitta transaktioner, både under normala affärsförhållanden och i händelse av insolvens, och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. Detta förhållande gäller för de derivatavtal som Skandia clearar hos London Clearing House via SEB. Skandia har även rättsligt bindande ramavtal om nettningsavtal, till exempel så kallade ISDA-avtal eller GMRA-avtal med samtliga motparter. Dessa avtalsbestämmelser träder i kraft i händelse av insolvens eller vid betalningsinställelse och ger parterna rätt att kvitta fordringar mot skulder. Skandia har också så kallade CSA-avtal med samtliga motparter vilka reglerar daglig utväxling av säkerheter under kontraktets löptid.

Övriga upplysningar

45 Leasing

Skandia i egenskap av leasetagare

I egenskap av leasetagare har koncernen ingått ett antal leasingavtal som huvudsakligen utgörs av lokalhyror. Leasingavgifterna för samtliga lokalhyror justeras med konsumentprisindex och har en leasingperiod som varierar från några månader för parkeringsplatser upp till flera år för de större kontorsarbetsplatserna och där möjlighet till förlängning finns. Den totala leasingkostnaden för 2023 uppgick för koncernen till 204 (188) MSEK och för moderbolaget till 179 (162) MSEK. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

Operationella leasingavtal	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
inom ett år	219	192	193	172
senare än ett år men inom fem år	922	442	809	382
senare än fem år	16	41	—	15
Totalt leasingavgifter	1 157	675	1 002	569

Skandia i egenskap av leasegivare

I egenskap av leasegivare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. Avtalen avser uthyrning av bostäder och lokaler. Den totala leasingintäkten för 2023 uppgick till 3 597 (3 183) MSEK. Bostadshyresavtal löper normalt med en uppsägningstid om 3 månader. Eftersom förfallotidpunkten därmed ej kan fastställas har intäkterna hänförligt bostadshyreskontrakt endast inkluderats i operationella leasingavtal som förfaller inom 1 år.

Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

Operationella leasingavtal	Koncernen	
	2023	2022 ¹⁾
inom ett år	3 766	3 568
senare än ett år men inom fem år	7 463	7 298
senare än fem år	2 919	3 418
Totalt leasingavgifter	14 148	14 284

¹⁾ Justering har skett av jämförelsetalen.

46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Personalkostnader KSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Löner och ersättningar	1 719 585	1 563 362	1 244 768	1 146 154
Sociala kostnader	556 371	503 414	403 218	369 643
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	323 417	315 569	229 858	250 349
Övriga personalkostnader	97 167	85 154	117 234	100 108
Personalkostnader	2 696 540	2 467 499	1 995 078	1 866 254

Medelantal anställda	2023			2022						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Moderbolaget	739	46%	870	54%	1 609	704	46%	837	54%	1 541
Dotterbolag	371	56%	289	44%	660	332	54%	280	46%	612
Totalt koncernen¹⁾	1 110	49%	1 159	51%	2 269	1 036	48%	1 117	52%	2 153

¹⁾ Av de anställda i koncernen är 2 067 (1 955) anställda kontorstjänstemän och 202 (198) kontorsrådgivare. Samtliga är anställda i Sverige.

Könsfördelning inom företagsledningen per den 31 december

Moderbolaget	2023			2022						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Styrelse	5	42%	7	58%	12	4	36%	7	64%	11
VD & andra personer i företags ledning	4	44%	5	56%	9	2	33%	4	67%	6

Dotterbolag	2023			2022						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Styrelse	16	36%	28	64%	44	17	44%	22	56%	39
VD & andra personer i företags ledning	21	37%	36	63%	57	24	42%	33	58%	57

Totalt i koncernen	2023			2022						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Styrelse	21	38%	35	62%	56	21	42%	29	58%	50
VD & andra personer i företags ledning	25	38%	41	62%	66	26	41%	37	59%	63

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av moderbolagets styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Ersättningspolicyn följer Riktlinjer om ersättning till ledande befattningshavare (ersättningsriktlinjerna) beslutade av bolagsstämman den 4 maj 2023. Inga avsteg har gjorts. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda inom Skandia ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Medarbetarens prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra bolag betalar för liknande befattningar/arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad. Ersättningspolicyn för Skandia ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö. En bolagsanpassad ersättningspolicy finns i samtliga tillståndspliktiga dotterbolag.

Risakanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystem eller om ändringar av betydelse i systemet ska en analys ha gjorts av hur systemet påverkar de risker som Skandiakoncernen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Riskanalysen ska minst göras årligen. En sådan bedömning ska göras av Skandiakoncernens HR-funktion med lämpligt stöd från chefen för riskhantering. Bedömningen ska alltid innehålla en särskild analys av eventuella intressekonflikter samt risker kopplat till hållbarhet och hur dessa bör hanteras. Riskanalysen omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till Skandias anställda, hur Skandias ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandias ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande.

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som beaktas vid analysen:

- Ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandias medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare är inte kopplad till vare sig mål och måluppfyllelse eller prestation avseende bolagets påverkan på ekonomi, miljö och människor.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade ”farfarsprincipen”, som innebär att godkännande måste ske av ”chefens chef” eller av farfar utsedd roll inom HR.

Berednings- och beslutsprocess

I Skandia finns ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet är ett permanent styrelseutskott bestående av tre styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och ägarna. Utskottets ledamöter är vid utgången av 2023 Hans Larsson, ordförande, Reinhold Geijer och Susanne Holmström. VD och HR-chef är, i den utsträckning ersättningsutskottet så begär, adjungerade. Utskottets uppgift är att bereda väsentliga ersättningsfrågor rörande anställda i Skandia och dess dotterbolag. Utskottet ska bland annat bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för VD, övriga medlemmar i Skandialeddningen samt, i förekommande fall, andra som är ansvariga direkt inför styrelsen eller VD. I de fall vd för dotterbolag inte ingår i Skandialeddningen beslutas ersättningen för dessa av respektive bolagsstyrelse och godkänns av ersättningsutskottet. Till hjälp har ersättningsutskottet använt marknadslönedata både från Försäkringsbranschen (VY-koder) samt Mercer. Båda dessa organisationer är oberoende från företaget, styrelsen och ledande befattningshavare.

Processen följer ersättningsriktlinjerna och inga avsteg från denna process har gjorts under 2023. Beslut om ersättning till övriga anställda i Skandia fattas i enlighet med ovan nämnda så kallade ”farfarsprincipen” som tillämpas i Skandiakoncernen.

Anställda som påverkar Skandias risknivå

Skandia har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka Skandias risknivå. Förutom VD och övriga i koncernledningen anses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandias risknivå vara Risktagare. De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandias risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Ersättningskomponenter

- Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:
- Grundlön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
  - Rörlig ersättning till privat-, telefon-, individ- och företagsrådgivare.
  - Skandianen som är en resultatandelsstiftelse.
  - Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP), samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.
  - Engångsutbetalningar, till exempel gratifikationer och tidsbegränsade lönetillägg.
  - Avgångsvederlag.
  - Övriga förmåner, till exempel förmånsbil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden.

Skandianen

Skandianen är en resultatandelsstiftelse. För de anställda görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat på maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp. För 2023 kan avsättningen maximalt uppgå till 32 813 SEK per medarbetare. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret.

Arvoden till styrelse, fullmäktige och valberedning

KSEK	2023			2022		
	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt
Styrelseordförande Hans Larsson	2 250	550	2 800	2 200	425	2 625
Styrelseledamot Märten Andersson	560	250	810	—	—	—
Styrelseledamot Reinhold Geijer	560	175	735	540	325	865
Styrelseledamot Lena Herrmann	560	250	810	540	250	790
Styrelseledamot Susanne Holmström	560	300	860	540	250	790
Styrelseledamot Jens-Petter Iversen	560	375	935	—	—	—
Styrelseledamot Hanna Jacobsson	560	425	985	540	250	790
Styrelseledamot Niklas Johansson	560	425	985	540	325	865
Styrelseledamot Per Nordlander	560	560	1 120	540	460	1 000
Styrelseledamot Christer Löfdahl	—	—	—	540	525	1 065
Styrelseledamot Jonas Persson	—	—	—	540	400	940
Totala styrelse-arvoden i moderbolaget	6 730	3 310	10 040	6 520	3 210	9 730
Styrelseordförande i dotterbolagen (2 (2) personer)	190	—	190	176	—	176
Styrelseledamöter i dotterbolagen (8 (8) personer)	1 655	520	2 175	1 544	515	2 059
Totala styrelse-arvoden i koncernen	8 575	3 830	12 405	8 240	3 725	11 965

¹⁾ Styrelsearvodena avser stämmobeslutade arvoden från stämman 2023 till stämman 2024 respektive från stämman 2022 till stämman 2023.

²⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK	2023	2022	2023			
			Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Ersättning till valberedning för styrelsen i moderbolaget						
Ordförande	260	260				
Ledamöter (3 (3) personer)	360	360				
Totala arvoden	620	620				
Styrelsens ordförande sitter också i valberedningen för styrelsen men uppbär för detta inget extra arvode.						
Ersättning till Fullmäktige						
Ordförande	480	480				
Vice ordförande (2 (2) personer)	480	480				
Övriga ledamöter (16 (18) personer)	1 920	2 160				
Totala arvoden	2 880	3 120				
Ersättning till valberedning för Fullmäktige						
Ordförande	260	260				
Ledamöter (4 (4) personer)	480	480				
Totala arvoden	740	740				

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Moderbolaget					
Verkställande direktör Frans Lindelöw ¹⁾	9 265	25	95	3 455	12 840
Andra ledande befattningshavare (8 personer) ¹⁾²⁾	27 921	205	601	8 659	37 386
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (53 personer) ¹⁾	59 880	1 324	1 869	17 085	80 158
Övriga anställda (1 547 personer)	1 084 507	46 444	33 977	155 190	1 320 118
Totalt moderbolaget	1 181 573	47 998	36 542	184 389	1 450 502

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Dotterbolag					
Verkställande direktörer (7 personer)	16 266	131	346	4 981	21 724
Fd verkställande direktörer (2 personer)	2 523	19	95	641	3 278
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (41 personer)	57 430	1 394	1 582	13 281	73 687
Övriga anställda (610 personer)	379 275	15 447	10 027	45 022	449 771
Totalt dotterbolag	455 494	16 991	12 050	63 925	548 460

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Totalt i koncernen					
Verkställande direktörer och fd verkställande direktörer	28 054	175	536	9 077	37 842
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	27 921	205	601	8 659	37 386
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar	57 430	1 394	1 582	13 281	73 687
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	59 880	1 324	1 869	17 085	80 158
Övriga anställda	1 463 782	61 891	44 004	200 212	1 769 889
Totalt koncernen³⁾	1 637 067	64 989	48 592	248 314	1 998 962

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 8 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.³⁾ I totalt koncernen avser 241 380 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.⁴⁾ Avser rörlig ersättning till telefonförsäljare och innesäljare, avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna samt avgångsvederlag.

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Moderbolaget					
Verkställande direktör Frans Lindelöw ¹⁾	8 867	21	94	3 296	12 278
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ¹⁾²⁾	20 663	104	498	7 801	29 066
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (56 personer) ¹⁾	67 161	1 366	2 026	18 402	88 955
Övriga anställda (1 479 personer)	995 169	38 385	30 476	172 156	1 236 186
Totalt moderbolaget	1 091 860	39 876	33 094	201 655	1 366 485

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Dotterbolag					
Verkställande direktörer (7 personer)	17 978	108	415	5 723	24 224
Fd verkställande direktörer (1 person)	303	—	6	274	583
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (42 personer)	57 304	54	1 501	14 698	73 557
Övriga anställda (562 personer)	334 906	5 045	8 613	46 508	395 072
Totalt dotterbolag	410 491	5 207	10 535	67 203	493 436

KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Totalt i koncernen					
Verkställande direktörer och fd verkställande direktörer	27 148	129	515	9 293	37 085
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	20 663	104	498	7 801	29 066
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar	57 304	54	1 501	14 698	73 557
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	67 161	1 366	2 026	18 402	88 955
Övriga anställda	1 330 075	43 430	39 089	218 664	1 631 258
Totalt koncernen³⁾	1 502 351	45 083	43 629	268 858	1 859 921

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.³⁾ Totalt i koncernen avser 248 440 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.⁴⁾ Avser rörlig ersättning till telefonförsäljare och innesäljare, avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna samt avgångsvederlag.

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Avsättning till Stiftelsen Skandianen:

Under 2022 avsattes 47 998 KSEK till stiftelsen. Av dessa utbetalades 43 424 KSEK under 2023. Motsvarande siffror för moderbolaget är 37 425 KSEK respektive 34 492 KSEK. Skillnaden har återförts i resultaträkningen. Avseende 2023 har 59 693 KSEK reserverats varav 47 029 KSEK i moderbolaget. För andra rörliga ersättningar, främst i bolag som inte omfattas av Skandianen, gjordes ingen avsättning under 2022. Under 2023 har en avsättning om 5 717 KSEK gjorts.

Tjänstepensioner

Frans Lindelöw omfattas av Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, avdelning 1 (FTP1) vilken till sin karaktär är en avgiftsbestämd plan. Utöver FTP1 utfäster arbetsgivaren en månatlig avgiftsbestämd pensionslösning i form av direkt pension vilken säkerställts via kapitalförsäkring som pantförskrivits. Ordinarie pensionsålder är 65 år. För andra ledande befattningshavare inom Skandia föreligger både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsutfästelser, pensionsåldern är 65 år. Fyra ledande befattningshavare har en avgiftsbaserad pensionsplan i botten (FTP1) samt en extra premie om 7 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp. Två ledande befattningshavare har en förmånsbaserad pensionsplan (FTP2) i botten samt en avgiftsbaserad pensionsplan med en premie på 37 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp.

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

Koncernen	2023		2022	
	Avgiftsbestämd	Förmånsbestämd	Avgiftsbestämd	Förmånsbestämd
Verkställande direktörer	34%	0%	34%	0%
Andra ledande befattningshavare	24%	1%	27%	3%
Moderbolaget				
Verkställande direktören	37%	—	37%	—
Andra ledande befattningshavare	31%	—	38%	—

Det finns ingen förmånsbestämd pensionsförpliktelse för verkställande direktören.

Uppsägningsvillkor och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har VD rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 9 månader. Vidare har VD rätt till avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner (grundlön) vilket för 2023 motsvarar 4 534 KSEK. Vid egen uppsägning har VD 9 månaders uppsägningstid. Övriga i Skandialeddningen har en ömsesidig uppsägningstid på 6 månader. Vidare har dessa befattningshavare rätt till avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner förutom en medarbetare som har 12 månadslöner.

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK Koncernen	2023			Totalt
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	
Avgångsvederlag	3 631	—	757	4 388
Antal personer	4	—	3	7

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	2 866	—	2 275	5 141
-----------------	-------	---	-------	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	25 156	8 954	—	34 110
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	16	5	—	21
Högsta enskilda utfästa belopp	4 534	—	—	

Moderbolaget

Avgångsvederlag	—	—	255	255
Antal personer	—	—	1	1

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	—	—	1 773	1 773
-----------------	---	---	-------	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	17 939	8 954	—	26 893
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	9	5	—	14
Högsta enskilda utfästa belopp	4 534	—	—	

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK Koncernen	2022			Totalt
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	
Avgångsvederlag	—	—	3 336	3 336
Antal personer	—	—	9	9

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	1 460	—	1 818	3 278
-----------------	-------	---	-------	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	25 136	7 381	—	32 517
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	14	7	—	21
Högsta enskilda utfästa belopp	4 504	—	—	

Moderbolaget

Avgångsvederlag	—	—	2 228	2 228
Antal personer	—	—	5	5

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	1 460	—	710	2 170
-----------------	-------	---	-----	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	16 783	7 381	—	24 164
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	6	7	—	13
Högsta enskilda utfästa belopp	4 504	—	—	

Lån

Skandia erbjuder sina anställda personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,8 MSEK. Den anställde förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia betalar sociala avgifter på förmånsräntan. För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmissig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning¹⁾²⁾

KSEK	2023	2022
Externa styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	6 803	5 818
- varav styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i moderbolaget	3 386	3 386
Verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer	7 920	7 475
- varav verkställande direktör i moderbolaget	1 500	1 500
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	77 748	74 425
- varav övriga ledande befattningshavare i moderbolaget	10 214	9 204

¹⁾ Det finns även lån inom närstående kretsen till personer i ledande ställning, för dessa krediter tillämpas marknadsmissig prissättning.

²⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i Skandiakoncernen men inte i ledande positioner exkluderas här.

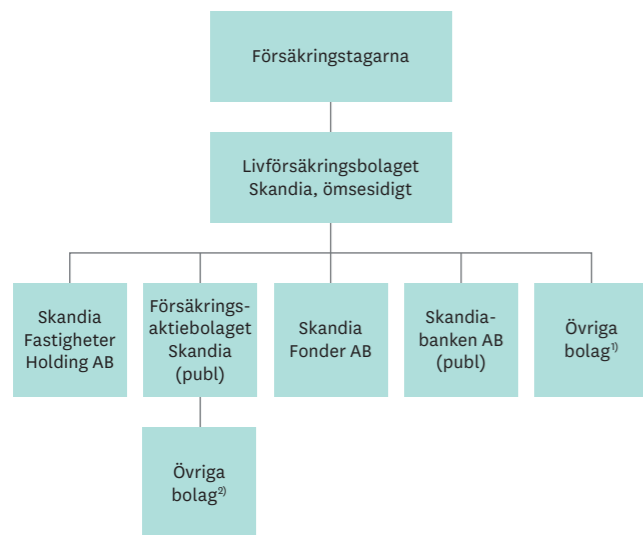
Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån 13 (29) KSEK samt 182 (224) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 1 530 (1 430) KSEK. Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal. Skandiabanken AB (publ) eller annat koncernbolag har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelser till förmån för redovisade personer.

47 Upplysningar närstående

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

² I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt Sophiahemmet Rehab Center AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan moderbolaget och övriga Skandiabolag

	Erhållen ersättning moderbolaget		Betald ersättning till övriga Skandiabolag	
	2023	2022	2023	2022
Ränta på långfristiga lån och koncernkontopool	494	384	—	—
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	279	256	—	—
Affärsdrivande enheter	433	576	11	8
IT	466	284	—	—
Distributionsersättning	238	213	—	—
Arvode kapitalförvaltning	32	32	104	96
Övrig ersättning	25	21	243	231
Totalt	1 967	1 766	358	335

Moderbolaget har per den 31 december 2023 en utestående nettoskuld till Skandia Investment Management AB på 8 MSEK samt till Skandia Brands AB på 0 MSEK. Vidare har moderbolaget en nettofordran på övriga koncernbolag motsvarande 29 MSEK.

Närstående

Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder. Samtliga dotterbolag är helägda, förutom Sophiahemmet Rehab Center som ägs till 90%, och får dela ut vinst. Närstående definieras som samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i moderbolaget. Som närstående betraktas även deras nära anhöriga samt bolag där nyckelpersoner eller deras anhöriga har bestämmande eller gemensamt bestämmande inflytande i. Med dessa personer och bolag förekommer dock inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor. Inom Skandiakoncernen förekommer transaktioner mellan bolag baserat på marknadspris, där så anges. I övrigt grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen. Transaktioner mellan moderbolaget, dess ledande befattningshavare och styrelse framgår av not 46.

Ränta på långfristiga lån och koncernkonto

Moderbolaget har lämnat lån till Skandia Fastigheter Holding AB om 21 125 (21 125) MSEK och till Skandiabanken AB (publ) om 1 000 (1 000) MSEK. Samtliga lån till Skandia Fastigheter löper med marknadsmässig bunden ränta och med en löptid på tre till fem år där lån som förfaller ersätts med nya lån. Lånen till Skandiabanken utgörs av två lån, ett förlagslån om 500 MSEK med förfallodag 28 december 2029 (räntevillkor 3 mån Stibor +2,25 procent) samt en nedskrivningsbar skuld (MREL) om 500 MSEK med förfallodag den 30 december 2024 (räntevillkor 3 mån Stibor +0,85 procent). Moderbolaget och samtliga direktägda dotterbolag (exklusive Skandiabanken AB (publ)) ingår i en gemensam koncernkontostruktur där dotterbolagen erhåller eller betalar marknadsmässig ränta till moderbolaget för sin andel av behållningen på kontot.

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget tillhandahåller administrativa-, förmedlings-, rådgivnings- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Fortsättning not 47 Upplysningar närstående

Distributionsersättning

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ) betalar en marknadsmässig distributionsersättning till moderbolaget.

Arvode kapitalförvaltning

Moderbolaget betalar ett förvaltningsarvode till Skandia Investment Management AB avseende kapitalförvaltning av sin värdepappersportfölj.

Övriga ersättningar

Moderbolaget erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan, rehabiliteringsdelen köps av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandia. Moderbolaget hyr kontorslokaler runt om i Sverige från Skandia Fastigheter Holding AB med dotterbolag.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Moderbolaget tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandia. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har moderbolaget erhållit 41 (43) MSEK i inbetalda premier. Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB (publ). Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter vidaredebiteras till den juridiska person där respektive person är anställd. Moderbolagets kostnad för detta uppgick till 48 (36) MSEK. Information om lån till personer i ledande ställning framgår av not 46.

Aktieägartillskott och utdelningar

Moderbolaget har erhållit en utdelning från Skandia Fonder AB om 30 MSEK, från Skandikon Pensionsadministration AB om 10 MSEK och Skandikon Administration AB om 10 MSEK. Vidare har moderbolaget lämnat två ovillkorade aktieägartillskott till Skandia Fastigheter om totalt 1 125 MSEK.

48 Andelar i andra företag

Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande

Dotter- och intresseföretag
Samtliga dotterföretag är helägda förutom Sophiahemmet Rehab Center AB som ägs till 90 procent. Intresseföretaget Försäkringsgirot Sverige AB ägs till 33,33 procent. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not 21.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Värdepappersfonder
Skandia innehar andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandiafonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandias innehav i fonderna är via fond- och depåförsäkring via dotterföretaget Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag), där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen av fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick till 92 258 (79 528) MSEK per den sista december och redovisades bland Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk.

Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia inte innehar något inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna.

Det kan även förekomma direktinvesteringar i ovan nämnda värdepappersfonder som Skandia gör inom ramen för den förvaltade traditionella livportföljen, vilken redovisas som Placeringstillgångar. Skandias bedömning avseende dessa investeringar är att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav överstigande 35 procent av fondförmögenheten. Per utgången av 2023 förelåg bestämmande inflytande i två av dessa fonder. Fonderna har dock inte konsoliderats på grund av att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek.

Det totala värdet på de Skandiafonder som därmed inte konsoliderades i Skandias balansräkning uppgick till 52 460 (41 293) MSEK för 2023.

Det finns även fondinvesteringar i private equity och infrastruktur, där Skandias ägarandel i regel alltid understiger 50 procent. I ett fåtal undantagsfall kan ägarandelen vara över 50 procent men i samtliga dessa fall är Skandias bedömning att inget bestämmande inflytande föreligger eftersom Skandia inte har någon möjlighet att styra den operativa verksamheten, investeringsbeslut eller strategi. Den avkastning som erhålls utgörs av värdeutvecklingen på investeringen. Ingen annan möjlighet till ersättning finns därutöver. Det totala innehavet i dessa placeringar uppgick för året till 114 388 (113 927) MSEK och redovisades som Placeringstillgångar.

Thule Fund S.A., SICAV-SIF

Inom Skandia finns det ett Luxemburgbaserat bolag, Thule Fund S.A., SICAV-SIF, som ägs av Skandia Fonder AB. Huvudsyftet med bolaget är att tillhandahålla alternativa investeringsfonder, så kallade AIF-fonder. Bolaget är ett aktiebolag med rörligt aktiekapital, där investerarna det vill säga fondandelsinnehavarna äger bolaget genom de fondinvesteringar som görs. Detta sker genom att bolaget emitterar aktier som endast ger rätt till en bestämd del av bolagets förmögenhet och möjlighet till avkastning på denna förmögenhet. Skandia innehar en aktiepost i bolaget i form av en så kallad founding share som innebär att Skandia ändå har

Fortsättning not 48 Andelar i andra företag

det bestämmande inflytandet. Skandia har dessutom investerat i 11 (8) av fonderna i bolaget till ett värde som per den sista december uppgick till 3 769 (3 350) MSEK och som redovisades som del av placeringstillgångarna. Den totala fondförmögenheten i Thule Fund S.A., SICAV-SIF uppgick till 15 885 (15 211) MSEK. Bedömningen är att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek och konsolideras därmed inte.

Övriga investeringar

Skandia har investerat i Vattenfall Toledo Vind AB, ett bolag som är uppsett för att investera i förnybar energi i Sverige. Skandia äger 50 procent av kapitalet men endast 9 procent av rösterna. Investeringen betraktas dock som en joint venture då det finns ett aktieägaravtal som reglerar viktiga frågor kring kontrollen i bolaget och som innebär att Skandia har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med Vattenfall AB. Investeringen redovisas till verkligt värde som placeringstillgång.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder

Dotter- och intresseföretag

I Skandias fondförsäkringsbolag finns det registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning som redovisas som Placeringstillgångar respektive Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Totalt uppgick dessa poster till 182 456 (168 314) MSEK. Dessa är avsedda för skuldäckning för försäkringstagarna och är pantsatta till förmån för försäkringstagarna i händelse av obestånd. I Skandiabanken samt i Skandias fondförsäkringsbolag föreligger även begränsningar enligt gällande kapital- och solvenskravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinnehavaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandias intjäning i Thule Fund S.A., SICAV-SIF utgörs av erhållna förvaltararvoden samt, i de fall direkta investeringar görs av Skandia i de paketerade fonderna, avkastning på dessa innehav.

Risexpoivering

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

För innehavet i Skandias värdepappersfonder avseende fond- och depåförsäkringstagarna föreligger ingen risk för Skandia då det är fondinnehavarna som bär den finansiella risken det vill säga marknadsrisken. För direktinvesteringarna som Skandia gör i dessa Skandiafonder samt för investeringarna i private equity-portföljen är risken relaterad till värdeutvecklingen på investeringen och innebär därför en marknadsrisk men ingen övrig risk. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 47.

49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Poster i resultaträkning enligt IFRS	2023	2022
Kapitalavkastning, intäkter		
Utdelning på aktier och andelar ¹⁾	4 251	4 802
Ränteintäkter med mera ¹⁾	7 871	4 162
Valutaresultat, netto	—	13 856
Realisationsvinst, netto	9 379	11 631

Orealiserade vinster på placeringstillgångar	18 886	—
---	---------------	----------

Kapitalavkastning, kostnader		
Kapitalförvaltningskostnader	-189	-179
Räntekostnader	-2 894	-760
Valutaresultat, netto	-4 127	—
Realisationsförlust, netto	-2 555	-1 091
Netto nedskrivningar och återläggning nedskrivningar dotterbolagsaktier	724	-1 610

Orealiserade förluster på placeringstillgångar	—	-63 134
---	----------	----------------

Totalt kapitalavkastning enligt resultaträkningen	31 346	-32 323
--	---------------	----------------

Justeringar		
Tillägg för kupongskatt redovisad som skatt	-981	-512
Justering för avkastning på produktspecifika tillgångar	-810	1 054
Återläggning av kapitalförvaltningskostnader	189	179
Avkastning på fastigheterna ³⁾	438	357
Avkastning på aktier i fastighetskoncernen ³⁾	-520	-370
Avkastning affärsstrategiska tillgångar ⁵⁾	553	235
Övriga justeringar	212	538

Totalt kapitalavkastning enligt Totalavkastningstabellen²⁾	30 427	-30 842
--	---------------	----------------

Fortsättning not 49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Poster i balansräkning enligt IFRS	2023	2022
Finansiella tillgångar		
Koncernföretag ³⁾	47 083	45 234
Aktier och andelar	241 864	242 523
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	251 513	236 007
Lån	6 060	5 765
Derivat	7 360	2 686
Återköpstransaktioner	34 303	36 241
Upplupna ränte- och hyresintäkter	1 401	1 121
Övriga fordringar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 548	4 061

Finansiella skulder		
Derivat	-1 399	-3 475
Återköpstransaktioner	-34 303	-36 245
Övriga skulder och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-9 446	-2 114
Totalt marknadsvärde, netto	546 984	531 804

Justeringar		
Justering bokfört värde fastighetskoncernen ³⁾	-27 860	-26 735
Justering verkligt värde fastigheter ³⁾	60 488	60 009
Övervärde affärsstrategiska tillgångar ⁵⁾	2 136	1 750
Kassa och bank ⁴⁾	9 193	6 500
Justering produktspecifika tillgångar	-10 124	-9 422
Övriga justeringar	569	587

Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	581 386	564 493
--	----------------	----------------

¹⁾ Direktavkastning beräknas genom att ta ovanstående poster ställt i relation till ett genomsnitt av nettoplaceringstillgångarna under året.

²⁾ Totalavkastning beräknas utifrån ovanstående avkastning ställt i relation till dagsviktade nettoplaceringstillgångar. Detta överensstämmer med branchpraxis.

³⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Avseende fastigheter ersätts det bokförda värdet av Skandia Fastigheter Holding AB med det redovisade värdet på fastigheterna.

⁴⁾ Bankkonton i kapitalförvaltningen. Bankkonton tillhörande försäkringsrörelsen inkluderas inte.

⁵⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB.

50 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

51 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 9 914 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	-691
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	10 414
Sjukförsäkring	58
Premiebefrielseförsäkring	35
Grupplivsförsäkring	93
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	5
Totalt	9 914

Styrelsen föreslår bolagsstämman att besluta att konsolideringsfondens medel får användas för slutlig tilldelning i enlighet med Skandias försäkringstekniska riktlinjer och övriga interna regler om överskottshantering, under förutsättning att solvens- och minimikapitalkrav efterlevs. Det omfattar exempelvis utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, premierabatt, kontantutbetalning samt överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp. Styrelsen föreslår att bolagsstämman bemyndigar styrelsen att i enlighet med detta använda konsolideringsfondens medel.

Underskrifter

Stockholm den 26 mars 2024

Hans Larsson Mårten Andersson Reinhold Geijer
Ordförande

Lena Herrmann Susanne Holmström Jens-Petter Iversen

Hanna Jacobsson Niklas Johansson Per Nordlander

Andreas Jönsson Jane Olofsson Margareta Sirenus

Frans Lindelöw
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 mars 2024

KPMG AB

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, org. nr 516406-0948

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen **Uttalanden**

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2023 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 75-117. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 68-194 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 75-117. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Livförsäkringsavsättningar

Se not 32, not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Livförsäkringsavsättningen uppgår per 31 december 2023 i koncernen och moderbolaget till 285 534 MSEK.

Livförsäkringsavsättningen utgör en väsentlig balanspost som baseras på komplexa beräkningar enligt vedertagna värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av flera olika finansiella och icke-finansiella parametrar. De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. För beräkning av avsättning för tjänstepensionsförsäkringar tillämpas aktsamhetsprincipen medan det för övrig livförsäkring beräknas enligt betryggande antaganden.

En felaktig tillämpning av ovanstående antaganden, eller användande av olämpliga värderingsmodeller, kan påverka värderingen av livförsäkringsavsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bland annat genom vårt aktuarieteam granskat utformningen och effektiviteten i kontroller relaterade till reservsättningsprocessen, inklusive styrningen, med fokus på process, organisation, styrande dokument, datakvalitet, antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.

Vi har granskat huruvida försäkringstekniska metoder och parametrar som används för fördelning av överskott är förenliga med kontributions- och skälighetsprincipen.

Vi har tillämnat professionell skepticism och kritiskt ifrågasatt företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader mot bolagets historiska utfall, våra branschfarenheter och förväntad framtida utveckling.

Vi har även kontrollberäknat ett revisionsmässigt urval av avsättningen genom att inhämta data från koncernen och beräkna avsättningen i egna modeller och jämfört utfall med koncernens egen beräkning.

Vi har slutligen utvärderat om tilläggsupplysningar i årsredovisningen kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna ger en rättvisande bild och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 2 och 3)

Se not 43 samt not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Placeringstillgångarna för egen räkning, som värderas till verkligt värde i balansräkningen, uppgår till 615 171 MSEK i koncernen och 541 100 MSEK i moderbolaget per 31 december 2023.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13 uppgår till 194 064 MSEK i koncernen och 127 203 MSEK i moderbolaget. I koncernen fördelas tillgångarna i nivå 3 mellan finansiella placeringstillgångar (127 289 MSEK) och byggnader och mark (66 775 MSEK). I moderbolaget är samtliga tillgångar i nivå 3 finansiella placeringstillgångar.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 uppgår till 79 381 MSEK i koncernen och 70 822 MSEK i moderbolaget.

Risken i samband med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i huvudsak relaterade till de tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver att verkligt värde uppskattas. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 eller 3 enligt IFRS 13 värderas med hjälp av modeller, såsom diskonterade framtida kassaflöden, som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadsdata. De antaganden och modeller som används när verkligt värde på dessa tillgångar fastställs är föremål för väsentliga uppskattningar och bedömningar. Till sin natur är de behäftade med en betydande inneboende osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

För placeringstillgångarna i nivå 2 och nivå 3 har vi bland annat granskat utformningen på utvalda kontroller kopplat till värdering.

För de finansiella placeringstillgångarna har vi gjort en oberoende kontrollvärdering där så varit möjligt och på resterande innehav har vi på ett revisionsmässigt urval av stickprov jämfört de prisuppgifter som använts för uppskattning av värdet mot externa motpartsbesked.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som koncernen har erhållit. Vi har utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikationer och erfarenhet. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis, särskilt avseende antaganden om direktavkastningskrav, diskonteringsräntor, hyresnivåer och vakanser.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi även kontrollerat riktigheten i delar av den information som ligger till grund för värderingen. Ett urval av de väsentliga uppskattningar och bedömningar som tillämpats i beräkningarna har utvärderats mot information från externa källor.

Vi har även utvärderat om tilläggsupplysningarna kopplat till placeringstillgångarna för egen räkning ger en rättvisande bild och i allt väsentligt motsvarar de upplysningar som ska lämnas enligt gällande regelverk.

Tillgångar i bankverksamheten

Se not 14 samt not 1 redovisningsprinciper i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Kreditgivningen i banken, som till stor del påverkar koncernens finansiella resultat och ställning, utgörs främst av bolån till privatpersoner. Bankens utlåning till allmänheten uppgår till 102 330 MSEK per 31 december 2023, vilket motsvarar 87 procent av bankens totala tillgångar. Bankens reserver för kreditförluster i låneportföljen uppgår till 51 MSEK varav 18 MSEK baseras på modellbaserade beräkningar (Steg 1 och 2) och 33 MSEK på manuella beräkningar (Steg 3).

Reservering för kreditförluster innebär väsentliga bedömningar avseende fastställandet av storlek på reserven enligt IFRS 9. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden kring motpartens finansiella ställning, förväntade framtida kassaflöden och framåtblickande makroekonomiska faktorer.

Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna i bankverksamheten och den inneboende osäkerheten och subjektiviteten som är kopplat till bedömningar av storleken och tidpunkten för kreditförlustreserveringar, anser vi att det är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat bankens nyckelkontroller i utlåningsprocessen inklusive kreditbeslut, kreditgranskning samt nyckelkontroller avseende reserveringsprocessen.

Vi har utvärderat bankens principer för modelleringstekniker och modellmetoder mot kraven i IFRS 9 för att bedöma om bankens tolkning av dessa är rimliga. Vi har stickprovsvis kontrollerat indata och antaganden i modellerna. Vi har även granskat och bedömt utfall av modellvalideringen som utförts. I vår revision har vi använt våra interna modellspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder som vi utfört.

Vi har bedömt de omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och om informationen är tillräckligt omfattande som beskrivning av bankens bedömningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-43, 75-117 och 199-200. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen

ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen

fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fort-löpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokfö-ringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försum-melse som kan föranleda ersättnings skyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkrings-företag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättnings skyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som

är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 44-67 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 75-117 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts revisor av bolagsstämman den 4 maj 2023. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2019.

Stockholm den 26 mars 2024

KPMG AB

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor

Ordlista

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearingsinstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

En depåförsäkring är en försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och andra värdepapper. Tillgångarna förvaltas i en depå som ägs av försäkringsgivaren.

Derivat

Ett finansiellt instrument, till exempel ränteswap, valutatermin eller option, vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering, diskonteringsränta

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav, en så kallad diskonteringsränta.

Driftskostnader

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltning, skadereglering samt skadeförebyggande åtgärder ingår inte i begreppet.

Fondförsäkring

En försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringskapital, traditionell förvaltning

Försäkringens värde, försäkringskapitalet, avser att spegla verkliga utfall vad gäller kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader. Värdet byggs upp av premieinbetalningar, eventuellt inflyttat kapital, återbäringsränta och arvsvinst efter att utbetalda belopp, avgifter för driftskostnader, riskskydd och avkastningsskatt dragits av. Försäkringskapitalet är inte garanterat och kan både öka och minska över tiden.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förvaltad kapital i livbolaget

Verkligt värde på de tillgångar som Skandias livbolag förvaltar inklusive produktspecifika tillgångar.

Förvaltad kapital Skandia Liv

Verkligt värde på de tillgångar som Skandias livbolag förvaltar i Skandia Liv, produktspecifika tillgångar ingår inte.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader, exklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

ITP

Kollektivavtalad tjänstepensionslösning för privatanställda tjänstemän. Den premiebestämda ITP 1 gäller för anställda som är födda 1979 eller senare. Den förmånsbestämda ITP 2 gäller för anställda som är födda 1978 eller tidigare.

Kapitalförsäkring

En försäkringsform där premierna inte är avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Kollektiv konsolideringsgrad

Ett nyckeltal som för försäkringar med inslag av sparande i Skandias livbolag mäter förhållandet mellan värdet av tillgångarna och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital, såväl garanterat som preliminärt fördelat.

Konsolideringskapital

Eget kapital, obeskattade reserver samt övervärden i placerings-tillgångar som inte redovisats i balansräkningen.

Livförsäkringsavsättning

Värdet av framtida försäkringsersättningar som garanteras försäkringstagaren, efter avdrag av värdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för en sparförsäkring vid långvarig sjukdom.

Premieinkomst

Summa premier inbetalda under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten inom skadeförsäkringsverksamhet som avser räkenskapsåret.

Rabatterad premie

För riskförsäkringar, försäkringar utan inslag av sparande såsom liv- och sjukförsäkring, fördelas överskott till kunderna/ägarna i första hand genom premierabatter, det vill säga rabatterad premie.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken, till exempel dödsfallsförsäkring, sjukförsäkring eller premiebefrielseförsäkring.

Räntenetto bankverksamhet

Ränteintäkter reducerat med räntekostnader relaterat till utlåning och inlåning av kapital inom bankverksamheten.

Solvensbalansräkning

Dagens solvensreglering, Solvens 2, baseras på ett riskbaserat synsätt där utgångspunkt tas i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet.

Solvensgrad

Ett mått på förhållandet mellan Skandias livbolags totala netto-tillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker.

Tillgångar under förvaltning

Verkligt värde på de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarens/kundens räkning oavsett om tillgångarna förvaltas internt av Skandia eller av extern förvaltare.

Tjänstepension

Tjänstepension betalar arbetsgivaren in för sina anställda och den betalas sedan ut till arbetstagaren vid pension. Ett komplement till den allmänna pensionen. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha egna individuella tjänstepensionslösningar.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning innebär att Skandia placerar och förvaltar kapitalet åt kunden samt garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning. Skandias traditionella portfölj innehåller en blandning av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter och andra tillgångar.

Återbäringsränta

Räntesats som används för att fördela Skandias livbolags samlade överskott. För sparförsäkringar med traditionell förvaltning jämnas överskottet ut över tiden och fördelas till kundernas försäkringskapital genom återbäringsräntan.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad, avslutad, försäkring.

Överskott

Överskott uppstår när värdet av Skandias livbolags tillgångar är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt
106 55 Stockholm

Org nr: 516406-0948
Säte: Stockholm

91578:8